

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Yıl: 24 / Sayı: 288 / Aralık 2005

2006 BÜYÜK MÜCADELE VE BAŞARI YILI OLACAK

◆ ABD, İran ve Suriye'ye yönelik politikaları için Türkiye'yi yanına çekmeye çalışıyor. Bu iki güç üzerinde baskı yapmada da tabii Kürdistan'ı kullanmak istiyor. PKK, ABD'nin istediği gibi bu Kürdistan parçalarını kullanmasına izin vermiyor. Onun için ABD, PKK'den kurtulmak istiyor. Önderlik ve PKK karşıtlığı buradan ileri geliyor. Şimdi bu noktada PKK'yi zayıflatarak, marjinalleştirerek, daraltarak Türkiye'yle bu konuda ittifak yaparak, hem Kuzey Kürdistan'da hem de Güneybatı Kürdistan'da KDP'nin, YNK'nin uzantıları olabilecek, onlar çizgisinde yeni Kürt hareketleri yaratıp, onları işbirlikçi temelde kullanacağı bir ortam yaratmaya çalışıyor. ABD'nin bize yönelik yaklaşımları da bu çerçevededir.

◆ 2006 yılı hem yoğun mücadeleli bir yıl hem de bu temelde çözüm arayışlarının daha çok gündeme geleceği, çözüm adımlarının daha çok atılacağı bir yıl olacağı benziyor. Bizim bunu görmemiz, dikkate almamız, bunun gerektirdiği bir politik duyarlılığı, esnekliği, yaratıcılığı ve aktiviteyi göstermemiz gerekiyor. 2005 yılında bu konuda başarılı olmanın yollarını ortaya çıkardık, gelişmelerini sağlattık. Ona uygun hareket edersek 2006 yılında kesinlikle bu saldırıları kırarız. Demokratik siyasal sürecin önünü açacak gelişmeler ortaya çıkartabiliriz. 2005 yılında her alanda büyük gelişmeler yaratan hareketimiz bu temelde 2006 yılını kazanmayı da bilir. Onu büyük siyasal kazanımlar yaratan bir yıl haline getiririz.

2'de

KKK sistemiyle yaratılmak istenen toplumsal örgütlenme modeli

◆ KKK sistemi ya da derinleştirmiş radikal demokrasinin kurumsallaşması olan demokratik konfederalizm projesi, PKK'nin demokratik ekolojik, cinsiyet özgürlükçü paradigması ve demokratik sosyalizm ideolojisinin gereği olarak gündeme gelmiştir. Önderliğin Bir Halkı Savunmak adlı eserinde ortaya koyduğu tüm düşünceler, PKK'nin ideolojisini ve bu ideolojiyi şekillendiren paradigmasını ifade etmektedir. Önderliğin, yeni dönem yapılanmasını sağladığı ve ideolojisini ortaya koyduğu PKK'nin doğru pratikleşmesi açısından bu sistem örgütlenmesine gidilmiştir. Yani PKK, KKK'nin örgüt bileşenlerinden herhangi biri değildir. Onun ideolojik ruhunu ve paradigmasını belirleyen, bu ideoloji ve paradigma da yürütmesini sağlayan ideolojik öncü gücü ve güvencesidir. PKK'siz, PKK'nin etkili ve örgütlü olmadığı bir durumda, KKK projesinin gerçekleşmesi de söz konusu olamaz.

7'de

YAŞAM UĞRUNA FIRTINA KOPARTILDIĞINDA BİR ANLAM İFADE EDER

ABDULLAH ÖCALAN

Her gün son derece yanlış kişiliklerle karşı karşıya kalıyoruz. Dürüstlükten söz etmiyoruz; iyi niyet ve çaba hepsinde var, fakat bunlar başarıyı sağlamaktan uzaktır. Bunlar geç kavriyor, daha ötesi de kavradıklarını pratiğe aktaramıyorlar. Kavradıklarını düzenleme yetenekleri de zayıftır.

Önder kişilikte kararlılık tavizsizdir. İşlere sonuç alıcı tarzda yüklenme eksikliği en zayıf yanımızı teşkil ediyor. Sizi ne kadar bilinçlendirsek, kişiliklerinizdeki yanlışlar o kadar derinleşiyor; size ne kadar çıkış yolu gösterip yaşam olanakları sunsak, o kadar tehlikeli oluyorsunuz. Durumunuz, üzeri eşelendikçe kölelikte bir adım daha ileri gitmeye benziyor. Gelişen kölelik, özgürlük anlamına gel-

mez, hatta daha tehlikeli bir hal almaya başlar. Derinleşmiş bir kölelik fazla tehlikeli olmayabilir. Çünkü alıştırmıştır, her şey kabul görmüştür ve dolayısıyla fazla zarar veremez. Ama uyanmış bir kölelik, eğer özgürleşmemişse ve doğru temelde bir özgürlük tavrına hakim değilse çok tehlikelidir. Bizde yaşanan da böyledir, hatta bundan daha karmaşık bir kölelik oluyor. İşin tuhaf tarafı da bunu özgürlük yerine koyuyorlar. Gelişen köleliği özgürlük gelişmesi olarak değerlendirsek, bu kadar karmaşık bir duruma bizzat yol açmış oluruz. Ben özgürleştiğinize inanmıyorum. Özgürleşen insan kesinlikle sizin bu pratik tarzınızda yaşamayı kabul etmez, hatta buna isyan eder.

devamı 16'da

İçindekiler

- Şemdinli halkının eylemi en büyük demokrasi eylemidir 6'da
- KKK sisteminde örgütlerin bütünselliği 10'da
- Hangi kimlik tartışması 11'de
- Rönesans ve Doğulu kaynakları üzerine -II- 13'te
- Aile devletin prototipidir 19'da
- Kürtlerin demokratik konfederalizm çözümü 20'de
- "Sözün bitip eylemin başladığı andır" (Şehit Serdar Arı ve Sezai Karakuş) 21'de

2005 YILINDA BÜYÜK GELİŞMELER YARATAN HAREKETİMİZ 2006 YILINI KAZANMAYI DA BİLECEKTİR

2005 yılı, üzerinde çok kafa yormamız, değerlendirme yapmamız, tartışmamız gereken bir yıldır.

2005 yeni programımız, stratejimiz temelinde hareketimizin en çok pratikleştiği örgütsel, eylemsel, ideolojik, siyasi taktiklerini pratikleştirmeye çalıştığı bir yıl oldu. Kuşkusuz Özgürlük hareketimizin en kapsamlı pratikleştiği bir yıldır demek belki çok abartı olur. Çünkü otuz yılı aşkın süren bir mücadele tarihimiz var. Kapsamlı gelişme ve büyüme yılları oldu. Büyük mücadeleler yürütülen yıllar yaşandı. O nedenle uzun, kapsamlı ve zengin bir mücadele pratiğine sahip, tecrübe edinmiş bir hareketiz. Ancak şunu söyleyebiliriz; stratejik değişim, felsefi, ideolojik, siyasi yenilenme ve gelişme, örgütsel yeniden yapılanma temelinde hareketimizin en kapsamlı ve yoğunluklu pratikleştiği yıl 2005 yılı oldu. Hem yeni program ve strateji temelinde gelişmeler yaratmak bakımından hem de yeni dönemin tecrübesini ortaya çıkartmak bakımından en zengin içeriğe sahip pratik süreç 2005 yılı sürecidir. O nedenle öyle bir mücadele içerisinde ne kadar çalışma yürütüldü, ne tür gelişmeler sağlandı, yine ne tür bir tecrübe edinildi? Hareketimiz bu pratik süreç içerisinde örgütsel, kadrosal, yönetsel bakımından hangi dersleri edindi? Bunları açığa çıkartmamız büyük önem arz ediyor.

Bundan sonrasının güçlü geliştirilebilmesi için, her alandaki görevlerimizi zamanında başarıyla yürütebilmemiz için 2005 yılının hem sağladığı birikimi hem de yaratılan tecrübenin derslerini edinmek bize büyük kolaylık sağlayacaktır. Eğer hem bu yılın gelişmelerini doğru anlar hem de varolan tecrübelerimizi doğru bilince çıkartırsak, iyi irdeleyerek derslerini öğrenirsek ve bunu pratiğe aktarırsak, önümüzdeki sürecin pratik mücadelesi çok yönlü, çok daha yoğun, etkili bir gelişme sağlar. Görev ve sorumluluklarımızın pratikte yürütülmesini sağlarız.

Bu kadar önemli ve zengin bir pratik yıl. Çünkü yeni bir başlangıcı ifade ediyor. Gerçekten de 2005 yılı bir hamle, bir atılım yılıydı. Nitekim buna denk sonuçlar da verdi. Siyasal, örgütsel, askeri alanda önemli sonuçlar ortaya çıkardı. 2005 yılının sağladığı gelişmelerle Kürdistan özgürlük hareketi, Ortadoğu'da yaşanan ve adına III. Dünya Savaşı denen mücadele sürecinin önemli aktörlerinden biri durumuna geldi. 80 yıllık bölge statükoculuğu yine iki yıllık somut ABD müdahalesi yanında, halkların çıkarlarını, özgürlüğünü, kardeşliğini esas alan bir ideolojik, siyasi çizgi ve bu temelde pratik mücadele gücü, 2005 yılının mücadelesiyle, onun sağladığı gelişmelerle ortaya çıkmış oldu. Böylece Ortadoğu'da yaşanan savaşta üçüncü bir güç, üçüncü bir çizgi olarak Kürdistan özgürlük hareketi bölgeyi tümünden etkileyen bölgesel bir güç konumuna ulaşmış oldu. Hareketimiz bölgedeki politik mücadelede yeri olan, politik süreçleri yönlendiren, gelişmelere damgasını vuran, bu mücadele içerisinde olan herkesin de hesaba kattığı, dikkate aldığı, ona göre davrandığı bir güç haline geldi. Bu bakımdan önemli, büyük bir mücadele yılıydı.

Şimdi temel gündemimiz bu büyük mücadele yılının hem yarattığı gelişmeleri hem yetersiz ve eksik kalan yönlerini değerlendirmek oluyor. Yine başarı, hata ve eksikliklerimizin ortaya çıkardığı zengin dersleri irdeleyip açığa çıkartmak ve bunu 2006 yılının ve daha sonrasının mücadelesi için temel veri haline getirmek oluyor. Tüm halk ve hareket olarak böyle bir süreç girdik. Bir süredir yönetimler düzeyinde bunu değerlendirme çalışmaları başlattık, yürüttük. Yürütme Konseyimiz ekim ayında bunu içeren genel toplantısını yaptı. HPG Meclisi kasım sonunda kapsamlı bir değerlendirmesi toplantısı yaptı. Dolayısıyla hem siyasi hem de askeri yönetim olarak 2005

yılını değerlendiren yine içinde bulunduğumuz sürecin temel özelliklerini değerlendirerek önümüzdeki yıla ilişkin gerekli kararları alarak, planlamalara giden bir düzeye ulaştık. Yönetimler düzeyinde belli bir kararlaşmayı, planlı hale gelmeyi erkenden gerçekleştirmiş olduk.

1 Haziran Atılımı ne anlama geliyor

Aynı zamanda 2005 yılının pratiğinin kapsamlı değerlendirilmesi için bir tartışma süreci de başlatmış olduk. Bu tartışmalar bütün örgütümüze, hareketimize ideolojik, siyasi, askeri cephelerde yansıyor, yansıyacak. Bütün halka taşacak, taşıyor. Bu temelde tüm hareket ve halk olarak böyle bir değerlendirme sürecini ayrıntılı, kapsamlı bir biçimde yaşayacağız. Bu bir ihtiyaç, bir gerekliliktir. Zorunluluk, gereklilik, ihtiyaç. Çünkü önemli bir mücadele süreci yaşandı. Yeni çizgi temelinde en kapsamlı pratikleşmeyi yaşadık. Dolayısıyla hem geliş-

2005 yılına genel bir bakış nasıl olmalıdır? Bunu kendimiz açısından öncelikle ele alırsak 2005'e nasıl geldik? Onu görmek, dikkate almak lazım. 2004 yılı 1 Haziran'ında başlayan yeni atılım sürecinin yarattığı toparlanma ve gelişmelerle 2005'e girdik, bu biliniyor. 1 Haziran Atılımı ne anlama geliyordu? Bir kere stratejik bir atılımdı. Yenilenen, stratejik bakımdan değişimi yaşayan, yeniden yapılanan hareketimizin bu temelde yeni pratik atılımı başlatmasını ifade ediyordu. Burası önemli bir husus. Diğer yandan bu atılım ABD'nin 20 Mart 2003'te Irak'ta başlattığı müdahaleyle Ortadoğu'da başlayan yeni sürece halklar adına, Kürdistan halkı adına Kürdistan'da verilen bir cevap, karşılık ya da bu sürecin halklar adına Kürdistan'dan geliştirilmesi oluyordu. Yeni sürece halkların verdiği cevabı ifade ediyordu. Bu bakımdan Ortadoğu'da yaşanan III. Dünya Savaşı denen sürecin gerektirdiği bir atılımdı. Güncel siyasetle, siyasi gelişmelerle Ortadoğu'da yaşanan o büyük

halkların ideolojik, siyasi hareketlerini geliştirmeyi hedefleyen bir atılımdı. Büyük, zengin içeriğe sahip bir atılım, ama tabii ciddi saldırılarla yüz yüze kalan, zorluklar yaşayan, dolayısıyla içinde bu stratejik güçle birlikte zayıflıklar da içeren bir atılımdı.

1 Haziran Atılımı özelde Kürdistan genelinde Ortadoğu'nun özgürlük ve demokrasi mücadelesine yöneltilmiş saldırılara karşı halkların ideolojik, siyasi hareketlerini geliştirmeyi hedefleyen bir atılımdır.

2004 yılı pratiği tamamen bu özellikler çerçevesinde geçti. Provokatif tasfiyeci saldırıların dayatmaların hareketi, örgütü zorlayan yönleri aşma, hareketi toparlama, Önderlik çizgisinde pratik mücadele içerisinde bu toparlanmayı sağlama gibi bir gelişmeye yol açtı. Ama aynı zamanda tabii bu yoğun saldırılarla dişe diş bir mücadeleyle de geçti. Her zaman önünde engeller, zorluklar oldu, fakat sonuçta toparlanma, Önderlik çizgisiyle bütünleşme, yeni ideolojik, siyasi çizgiyi pratiğe geçiren bir hareket konumu-

“Büyük eylemler geliştirmek, büyük pratiklere yol açmak için her şeyden önce felsefik düşünce haline gelmeyi, zengin ve derin bir kavrayış edinmeyi gerekli göreceğiz. Kapsamlı politik görevleri önüne koyan, kendini ideolojik olarak yenileyen, pratik olarak hamleye kalkan bir hareketin ilerleyebilmesi ve başarılı olabilmesi için zengin bir düşünce gücüne, derin bir kavrayışa ulaşması gereklidir. Başarı için bu bir zorunluluk oluyor.”

meler ortaya çıktı hem de tecrübeler ortaya çıktı. Yeni programımızın ve stratejimizin başarıyla uygulanması için gerekli bütün veriler bu yılın pratiğinde saklıdır.

Dolayısıyla bu yıl pratiğinin derslerini ne kadar iyi özümsersek –ister başarılarından kaynaklansın ister başarısızlıklardan– bunları ne kadar derin açığa çıkarıp, kavransak hem 2006'yı hem de daha sonraki süreci daha etkili yürüteceğiz. Yeni program ve stratejimizi başarıyla pratiğe dönüştürecek düzeye kendimizi ulaştırmış olacağız. Gücümüzün sırrı burada saklıdır. Bu bakımdan çok ayrıntılı, kapsamlı, çok yönlü irdelemeliyiz. Özellikle yılsonu, yılbaşı hatta bu kış süreci eğitimlerimiz, tartışmalarımız bu görevi yerine getirebilmelidir.

Genel teorik, ideolojik, askeri konuları tartışıp öğrenirken; bunları 2005 yılının somut pratiği üzerinde örneklemeliyiz. Genel teorik tartışmalar yaparken 2005 yılı pratiği üzerinde bunları somutlaştırmalıyız. Böylece hem teorik düşüncüyü somuta indirme imkanı bulmuş oluruz hem de 2005 yılının pratiğinin derslerini kapsamlı derinlikli açığa çıkartmış hale geliriz. Bunu yaptığımız ölçüde de ifade ettik.

askeri, siyasal mücadeleyle bu düzeyde bağı vardı. Bu önemli bir husus.

Diğer önemli bir husus, bu mücadele Ortadoğu'da yaşanan, Kürdistan'da yaşanan mücadele ekseninde hareketimize dayatılan provokatif tasfiyeci yaklaşımlara karşı bir cevap, onları aşma, tasfiyeciliğin tasfiyesini hedefleyen, öngören bir örgütsel, pratik hamle ve çıkışı ifade ediyordu. Bunun 2003-2004 yılında nasıl bir tehlike olduğunu yakından gördük. Bu provokatif-tasfiyeci saldırının, dayatmanın tarihsel, toplumsal, kültürel, ideolojik yanları olduğu gibi ABD'nin Ortadoğu'ya müdahalesiyle de çok yakından bağı vardı. Dolayısıyla Ortadoğu'da yaşanan siyasi, askeri mücadeleyle bağlantısı vardı. Özgürlük hareketimizi bölgede gelişen sürece katılamaz, bu politik süreç içerisinde rol oynayamaz, politik değer ifade edemez konuma düşürmeyi hedefliyordu. Yani tasfiye etmeyi. Dolayısıyla 1 Haziran Atılımı özelde Kürdistan halkının özgürlük ve demokrasi hareketine genel olarak da Ortadoğu'nun özgürlük, demokrasi yönündeki arayış ve mücadelelerini yönetilmiş provokatif tasfiyeci saldırılara karşı; onları aşma, tasfiye etme dolayısıyla

na ulaşma sağlandı. Böylece de hem yeni program ve stratejimizin pratikleştirme sürecini başlatmış oldu hem de Ortadoğu'da yaşanan askeri, siyasi mücadele sürecine halklar cephesinde etkili bir cevap vermeyi ortaya çıkardı. Hareketimizin ilk çıkış yapması bu politik sürece dahil olması, bunu sağlayacak adımı atması böylece başarılıdır.

Kürdistan'da düşünce ve kavrayış düzeyi olmadan hiçbir pratik adım atılamaz

Biz 2005 yılına hareket olarak bu seviyede girdik. Yani yeni bir stratejik hamle yaparak, onu hayata geçirecek örgütsel toparlanmayı sağlayarak, dağınıklığı aşarak, dayatılan provokatif tasfiyeci saldırıları boşa çıkartarak yeni bir mücadele gücü olma temelinde giriş sağladık. Bu önemli bir durum ve kazanımdı. Bununla birlikte 2005'e hazırlığı, Önderliğimizin geliştirdiği Bir Halkı Savunmak kitabındaki zengin, tarihsel, teorik, ideolojik çözümlemelerle gerçekleştirdik. 1 Haziran Atılımı'nın sağladığı toparlanmaya bir de böyle zengin bir teorik çerçevede kendimizi eğitime, hazırlama imkanı eklenmiş ol-

du. 2004-2005 kışı boyunca tüm hareket ve halk olarak “Bir Halkı Savunmak” kitabı üzerinde yoğun bir eğitim sürdürdük. Çeşitli komisyonlarımız oldu, araştırma incelemeler yaptık. Yeni mücadele stratejisini özümsemek için, yeni programımızı daha derinden kavramak için, yeni stratejiyi, onu hayata geçirecek taktikleri iyi kavrayabilmek açısından, yine bunları hayata geçirecek örgüt yapılanmamızı daha gerçekçi, derinlikli anlayabilmek açısından kış boyu yürüttüğümüz tartışmalar, araştırmalar, eğitim çalışmaları bütün hareketimizde önemli bir düşünsel gelişme yarattı. Hem yeni sürecin daha derinlikli kavranmasını sağladı, düşünce gücümüzü, anlayışımızı geliştirdi, hem hareketin pratik toparlanmasını sadece yüzeysel pratikte olan bir olgu değil de, felsefik, düşünsel temele kavuşturdu. Böylece sağladık kıldı hem de giderek daha fazla düşünce birliği, görüş birliği ortaya çıkardı. Önderliğin ortaya koyduğu çizgiyi özümseyen ve onda daha güçlü birleşen bir örgüt ve halk yapısı ortaya çıkardı. Bu da önemli ve büyük bir olaydı. Hiç küçümsememek lazım, değerini anlamak gerekiyor. Çünkü Kürdistan'da düşünce olmadan, kavrayış düzeyi olmadan hiçbir pratik adım atılamaz, deyim yerindeyse yaprak bile kıpırdamaz. Her şey büyük düşünce gücüyle olur. Büyük eylemler büyük düşünceyle ortaya çıkıyor. Son otuz yılda Kürt halkının kaderini değiştirecek, Kürt halkının tarihinde milat oluşturacak bir eylemsel düzey ortaya çıktıysa bu Önderliğin büyük felsefeler ve düşünce gücüyle oldu. Böyle bir Önderlik doğuş, düşünce gücü olmasaydı böyle bir eylem oluşmazdı. Bunu adımız gibi bilecek ve anlayacağız. Onun için de büyük eylemler geliştirmek, büyük pratiklere yol açmak için her şeyden önce bir felsefik düşünce haline gelmeyi, zengin ve derin bir kavrayış edinmeyi gerekli göreceğiz. Bunsuz işin yürümeyeceğini göreceğiz. Bu bakımdan da kapsamlı politik görevler önüne koyan, kendini ideolojik olarak yenileyen, pratik olarak hamleye kalkan bir hareketin ilerleyebilmesi ve başarılı olabilmesi için zengin bir düşünce gücüne, derin bir kavrayışa ulaşması gereklidir. Başarı için bu bir zorunluluk oluyor.

2004 yılının sonundan 2005 yılının başına kadar tüm hareket olarak Bir Halkı Savunma kitabı temelinde yürüttüğümüz eğitim tartışmaları, araştırmalarıyla yoğun bir bilinçlenme süreci yaşadık. Bu 2005'e güçlü hazırlanmamızı sağladı. Demek ki 2005 yılına girişte elimizde iki temel veri oldu. Bir; 1 Haziran Atılımı'nın ortaya çıkardığı gelişmeler, yarattığı örgütsel toparlanma, pratik mücadelede sağladığı başarılar, bizde oluşturduğu güven, mücadele azmi, moral, coşku, diğeri ise Bir Halkı Savunmak kitabı temelinde yürüttüğümüz eğitim çalışmalarının tüm kadro yapısında, örgüt içinde, halk nezdinde yarattığı derin bilinçlenme. Bu iki büyük gelişme temelinde 2005 yılına girdik. Bunlar basit ve zayıf duruşlar değildi. Demek ki hareket olarak, halk olarak 2005'e iddiala girdik, hazırlıklı girdik. Daha önceki yıllardan çok daha fazla hazırlıklı, iddialı, daha çok çalışan, pratikleşen bir konumda girdik.

Bu şu anlama geliyordu; 2005 yılının daha büyük bir mücadele yılı olacağı, 2005'i daha büyük kazanım ve gelişmelerle sağlamanın imkan dahilinde olduğu gerçeğini ifade ediyordu. Nitekim zaten 2005 sürecindeki gelişmeler bu temelde de oldu. Önderliğimiz Newroz'u bir yeni hamle süreci olarak tanımlamıştı. Hem halkı ve hareketi büyük hamlesel çıkış için hazırlıklı olmaya çağırılmış hem de karşıt güçleri uyarmıştı. Uygun çözümleri önermişti. Ona göre hareket edilmesini istemişti. Biz hareket olarak belli bir hazırlığı, ifade ettiğimiz çalışmalar temelinde sağladık. Halk da bunu daha fazla hissetti, hazırlıklı oldu. Karşıt güçlerin Önderliğin uyarı ve çağrılarına cevap vermemesi 2005

Newroz'u'nun büyük bir hamlesel çıkışa dönüştürülmesine getirdi. Önderlik Koma Komalen Kürdistan ilanında bulundu. Yeni programımızın ve stratejimizin örgütsel yapısını, örgütsel sistemini ilan etti. Tüm hareketi ve halkı buna sahip çıkmaya, katılmaya, böyle bir örgütsel yapı içinde birleşmeye ve kendini örgütlü kılmaya çağırdı. Bu 2005 mücadele yılının çok etkili, hamlesel bir düzeyde başlamasına yol açtı. Halkın bu çağrıya cevabı milyonlar halinde sokağa dökülme ve Newroz kutlamalarına katılmak oldu. Halkın bu çıkışı görkemli bir çıkıştı. Her zaman Kürt halkının, Özgürlük ve demokrasi mücadelemizin tarihinde anılacak, yeri olacak bir çıkıştı. Büyük bir başlangıcı ifade etti. Yeni bir sistem içine girmemizin ilanını, başlangıcını oluşturdu. Dolayısıyla hem önümüzdeki on yıllarda gelişmeler bu temelde olacak, bütün ideolojik, politik, örgütsel çalışmalarımızın sonuçları bu açılım temelinde birikime dönüşecek hem de Kürt halkının tarihinde bu çıkış her zaman anılacak. Kürt halkının özgür, demokratik, örgütlü varlığı böyle bir sistem içerisinde gelişme gösterecek.

Halkın 2005 yılındaki çıkışı görkemli bir çıkıştır

Newroz'la başlayan yeni yılın mücadele süreci iki cephede gelişme gösterdi. Newroz hamlesi, Önderliğin Newroz çıkışı bütün alanlarda bir gelişmeye, mücadeleye, hamleye yol açtı. Biz bunu iki yönden değerlendirebilir, irdeleyebiliriz; birincisi örgütsel çalışmalar ve gelişmeler bakımından ele almaktır. Bir Halkı Savunmak kitabında ortaya koyduğu teorik çerçeve, program ve ilkeleri, stratejik ve taktik doğrultu temelinde Önderliğimiz yeni örgüt sistemimizin ne olması gerektiğini de ayrıntılı bir biçimde tanımlamıştır. Kış boyu yürüttüğümüz tartışmalar, araştırmalar, eğitimlerle hareket olarak biz bunları anlamaya, özümsemeye çalıştık. Baharla birlikte de 1 Haziran Atılımı'nın ortaya çıkardığı birikime de dayanarak yeni çizginin, stratejinin örgütsel yapısını ortaya çıkarmaya yani örgütsel yeniden yapılanmamızı bu temelde gerçekleştirmeye çalıştık. Bu bakımdan 2005 yılı kapsamlı bir örgütsel çalışma ve gelişme yılıdır. Hareketimizin en kapsamlı örgütsel çalışma yürüttüğü yıllardan bir tanesidir. En çok toplantı yaptığı, değerlendirdiği, en fazla kararlar aldığı yıldır diyebiliriz rahatlıkla.

Otuz yıllık mücadele tarihi içerisinde örgüt toplantılarının, tartışmalarının, kararlarının en yoğun, en fazla yapıldığı yıl oldu. Demokratik Konfederalizm sistemini ortaya çıkartan, kararlaştıran, bunun bütün alanlardaki yapılanmasını belirleyen ve tüm örgüt yapısını ona göre ayırıştırıp, yeniden şekillendiren bir gelişmeyi ifade etti bu örgütsel çalışmalarımız. Bu bakımdan önemlidir, kapsamlı da oldu. Esas olarak bu gerçekleştirildi, başarılı da. Birçok kongre ve konferans yaptık.

Şubatta başladı bu toplantılar süreci yılsonuna kadar da devam etti. Süreç şubat sonunda HPG Konferansı'yla başladı. Sistemin meşru savunma alanının yeniden yapılanması, Koma Komalên Kürdistan sisteminin özelliklerine uygun bir meşru savunma gücünün yapılmasının ortaya çıkarılmasını sağlamayı içerdi bu toplantı. Ardından PKK'yi Yeniden İnşa Kongresi oldu. Bu hareketimizin Koma Komalên Kürdistan sisteminin ideolojik öncülüğünün nasıl olacağını çözüme bağladığı, ideolojik, teorik doğrultuyu ortaya koyduğu, sistemin ilkelerini, program ve hedeflerini ortaya çıkardığı bir kongre oldu. Sistemi yürütecek kadroyu tanımladı. Öncü kadronun temel vasıflarını, özelliklerini, duruşunu ve ölçülerini yarattı. Ardından Kadın Kurultayı oldu. KJB'nin kuruluşu, sistem kazanması sağlandı. Bu, Koma Komalên Kürdistan sisteminin örgütsel öncülüğünün, örgüt yapılanışının nasıl ol-

ması gerektiğine çözüm getiren bir gelişmeyi ifade etti. Kadın ve gençlik öncülüğü temelinde gelecek yeni örgütsel sistemin, öncü yapılarının, öncü örgüt yapılarının nasıl olacağına çözüm bulmaya çalıştı. Ardından sistemin temel alanlarında yapılan kapsamlı toplantılarla ortaya çıkartılan sonuçlara dayalı olarak Kongra Gel III. Genel Kurulu toplandı. Bu bütün sistemi tanımladı. Koma Komalên Kürdistan sistemini bütün yönleriyle tanımladı, açığa çıkardı, yarattı. Bunu bir sözleşmeye kavuşturdu. Yani sistemin bütün hedeflerini, ilkelerini, örgüt yapısını, işleyişini veren temel yasayı ortaya çıkardı, anayasasını yaptı. Böylece meşru savunma, ideolojik öncülük, örgütsel öncülük alanlarında yapılmış toplantıların ortaya çıkardığı, parçalar düzeyinde yapılan çalışmaların ortaya çıkardığı sonuçları bir demokratik örgütlenme sistemine kavuşturmuş oldu. Dolayısıyla III. Kongra Gel Genel Kurulu sistemin kurucu genel kurulu olarak da tanımlandı. III. Genel Kurul kendini kurucu meclis olarak ilan etti yani Koma Komalên Kürdistan sistemini kuran, onun bütün özelliklerini, ölçülerini, yapılanışını ortaya çıkaran ve buna karar veren, bu kararlılığı, iradeyi gösteren bir genel kurul olarak kendisini tanımladı.

Daha önceki iki genel kurulda yürütülen çalışmalar, sağlanan gelişmeler, onların yarattığı tecrübeyle Önderliğin Bir Halkı Savunmak kitabında ortaya koyduğu temel teorik görüşler böyle bir kuruluşu gerçekleştirmenin esasını oluşturdu. Bir süreç de pratik tecrübe ile öyle bir düzeye ulaştı. Ardından III. Kongra Gel Genel Kuruluyula belirlenmiş örgütsel sistemin bütün alanlarda yapılanışının nasıl olacağını açığa çıkartan, gerçekleştiren toplantılar süreci devam etti. Sistemin ilkelerini bütün alanlarda uygulayan, bütün Özgürlük hareketimizin çalışma alanlarını yeni örgütsel sistemle uyumlu hale getiren, buna göre yeniden yapılandırılmasını sağlayan toplantılardı.

Konferanslar ve kongreler biçiminde bu toplantılar süreci devam etti. Basın Konferansı oldu. Basın yayın alanının demokratik konfederalizm anlayışına, ilkelerine, yapılanışına uygun hale getirilmesi sağlandı. Kültür Konferansı oldu. Sanat ve edebiyat çalışmalarımızın demokratik konfederalizm ilkelerine uygun hale getirilmesi, örgütsel yapılanışının buna uygun kılınması sağlanmaya çalışıldı. Özgür Yurttaş Konferansı oldu. Tabanda halk örgütlülüğünün Koma Komalên Kürdistan sistemini ortaya çıkaracak şekilde nasıl yürütüleceğini çözümlmeyi esas aldı. Önderliğimizin komünaller hareketi olarak tanımlandığı bir hareketi yaratmayı ön gördü. Bu temelde komün sisteminin, komünal düzeninin gelişmesi sağlanmaya çalışıldı.

Yaz ortasında Gençlik Kongresi oldu. Gençlik hareketinin demokratik konfederalizm sistemine uygun bir biçimde kendisini yeniden yapılandırmasının nasıl olacağı sorunları tartışıldı, çözüm bulunmaya çalışıldı. Kadınla birlikte gençlik öncülüğünün de sistemde yaratılmasının güvencesi olarak gençlik örgütlülüğünü yaratmayı hedefledi. Öncülük örgütsel öncülük oluyor. Dolayısıyla gençlik öncülüğünü yaratacak örgüt sisteminin nasıl olacağı tanımlandı. Gençlik konfederalizminin örgütlenmesi için gerekli kararlar alınıp, planlamalar yapıldı. Aynı zamanda mücadele için gerekli planlamalar da ortaya çıkarıldı. Daha sonraki süreçte de benzer toplantı ve konferanslar hep devam etti.

Kadının kitle örgütlülüğünün geliştirilmesini sağlamak için ÖKB Konferansı oldu. Yine meşru savunma alanında gelişme sağlamayı hedefleyen YJA-STAR Konferansı oldu. Parça örgütlerimiz kongre ve konferanslarını yaptılar. PYD baharla birlikte kongre yaparak, demokratik konfederalizm sistemine uygun olarak kendi yapılanışını nasıl sağlayacağı sorununa çözüm bulmaya ça-

“2006 ve daha sonraki yıllarda varolan örgütsel çalışma görevlerini başarıyla yerine getirme çabası içerisinde olacağız. Bütün kadro gücümüz, öncülüğümüz her zaman böyle bir örgütsel çalışma içinde olacaktır. 2005 yılının büyük açılımı, geniş örgütsel sistem yönündeki gelişimi 2006 yılına sağlam temeller bırakıyor, ama ona büyük görevler de yüklüyor. 2006 yılının halkın örgütlenmesi yönünde en kapsamlı çalışma yılı haline getirilmesi görevini ortaya çıkarmış bulunuyor.”

lıştı. Yaz sonunda, güzün PJAK Kongresi oldu. Doğu Kürdistan çalışmalarımız, örgütlenmemiz kendisini yeni sistemin özelliklerine uygun hale getirmeye çalıştı. Güney Kürdistan'daki çalışmalarımızın böyle bir sisteme uygun kılınması için çok yönlü toplantılar yapıldı. Yönetim toplantıları, kadro eğitim toplantıları, konferanslar oldu. PÇDK yine kendini buna uygun kılmak için gerekli çalışmaları yaptı. Daha geniş çalışmalara da hazırlanıyor. Kuzey Kürdistan'da birçok toplantı bu temelde yapıldı. Genel bir demokratik karar gücünü ortaya çıkartmayı hedefleyen konferanslar oldu. Demokratik Toplum Hareketi'nde yeni partileşme gelişti. Partisel adımlar atıldı. Ekonomik, kültürel, propagandasal, sosyal örgütlülükler kendilerini yeni sistemin temel ilkelerine göre yeniden yapılandırma çalışmalarını yürüttüler. Kendi toplantılarını yaptılar. Yurtdışı örgütlerimizde de benzer adımlar atıldı. Avrupa'da, Rusya'da Kürt halkının bulunduğu her alanda varolan örgütsel sistemimizi hem demokratik konfederalizm sistemine uygun kılmak hem de örgütlenmeyi geliştirmek amacıyla toplantılar, çalışmalar yapıldı.

Genelde dikkat edilirse bütün alanlarda hem coğrafya olarak hem de yaşam, çalışma alanları olarak hepsinde demokratik konfederalizm sistemini örgütlü kılmak temelinde temel örgütsel çalışma adımları atılmış oldu. Bu büyük bir örgütsel çalışma ve yeniden kuruluşur. Hem demokratik konfederalizm ilkelerine göre Özgürlük Hareketimizin kendisini yeniden yapılandırmasını ifade ediyor hem de büyük bir örgütsel çalışma yürütmek, gelişme sağlamak için kapsamlı örgütsel çalışma yapmak anlamına geliyor. Bütün bu kapsam dikkate alınırsa tüm halkı yediden yetmişe içinde örgütleyebileceğimiz kadar kapsamlı bir örgütsel açılım yapmış durumdayız. Temel alanlarda yeni sistemin kuruluşu, ilkeleri, işleyişi nasıl olacak, bunlar açığa çıkartılmış durumda. Bu 2005 yılının en büyük çalışması, en önemli gelişmesi, en ciddi kazanımıdır. Sağlam bir örgütsel temel atma anlamına geliyor. Örgütsel çalışmada biz bu kalıcı adımları bu yıl içerisinde attık. Bütün bu örgütsel çalışmaların bu yıla sığdırdık. Tabii daha önceki süreçten hazırlıklarıyla, birikimiyle oldu, öyle kendiliğinden olmadı. Ama yıl boyunca da önemli gelişmeler yaratan, kazanımlar ortaya çıkartan bir çalışmanın yürütüldüğü açık. Bu hepsini ifade etti mi? Hayır. Sadece bir yeniden yapılanmayı sağlamak, bütün halkı örgütlemek için sağlam örgütsel temeller atmak anlamına geliyor.

Örgütümüzün yeniden inşası kadroların önünde duran en temel görevdir

2006 yılına biz böyle sağlam örgütsel bir temel atmış olarak giriyoruz. Bu temel üzerinde sistemin inşa edilme görevleri 2006 yılının en önemli, en birincil görevlerinden oluyor. Temeller sağlam atılmıştır. Örgütsel açılımlar demokratik konfederalizm ilkelerine uygun olarak en geniş bir biçimde yapılmıştır. Ama halkın örgütlenmesi henüz sağlanmış değil. Toplumun Koma Komalên Kürdistan sistemi içerisinde örgütlü hale getirilmesi, kendi kendini yaşatır, idare eder konuma kavuşturulması elbette sağlanmış değil. Bu önümüzdeki süreçte yapacağımız en temel örgütsel çalışma görevi olarak önümüzde duruyor. Bu ha-

reketimizin, onun örgütlü kadrolarının önünde duran en temel görev oluyor. Yani temel atılan, iskeleti kurulan örgüt yapısını inşa etmek. Toplumun değişik kesimlerini böyle bir örgüt sisteminin içine almak, bilinçlendirmek, örgüte çekmek, kazandırmak, örgütlü kılmaktır. 2005 yılında yaptığımız örgütsel çalışmalar, attığımız yeniden örgütsel yapılanma çalışmaları hareketimizin önüne çok kapsamlı örgütsel çalışma görevleri koymuş bulunuyor. Bir tamamlanma değil de, kapsamlı bir başlangıçtır. Yani yeni görevler ortaya çıkarmaktadır.

2006 yılından başlamak üzere daha sonraki yıllarda bu örgütsel çalışma görevlerini başarıyla yerine getirme çabası içerisinde olacağız. Bütün kadro gücümüz, öncülüğümüz, örgüt gücümüz her zaman böyle bir örgütsel çalışma içinde olacaktır. 2005 yılının o büyük açılımı, geniş örgütsel sistem yönündeki gelişimi, 2006 yılına böyle sağlam temeller bırakıyor, ama ona büyük görevler de yüklüyor. 2006 yılının halkın örgütlenmesi yönünde en kapsamlı çalışma yılı haline getirilmesi görevini ortaya çıkarmış bulunuyor. Bu önümüzde temel bir perspektiftir. Yine diğer yandan örgütsel yeniden yapılanmanın, açılımlar sağlamanın içinde taşıdığı bir takım eksiklikler var. Onların tamamlanması gerekiyor. Sistemin kavranmasında eksiklikler var, yeniden yapılanmanın tümüyle sağlanmasında eksiklikler var, örgüt yapısının işletilmesinde eksiklikler var. Demokratik işleyişin Önderliğimizin ortaya koyduğu radikal demokrasi ilkelerine uygun olarak sağlanmasında eksikliklerimiz var.

Çünkü yeni adım attığımız bir alan. Böyle eksikliklerinin olması doğaldır, anormal değildir. Hiç eksikliğin olmaması mümkün değil. Yeni adım attığımız bir saha oluyor, kuşkusuz eksiklikler olacak, pratik tecrübelerden ders çıkararak, gerekli eleştiri özeleştirilerek hatta deneme, sınamalar yapılarak, doğruları bula bula biz bu alanlarda yeterliliğe ulaşma yolunda ilerleyeceğiz. Bir anda birdenbire yeterlilik sağlamak mümkün değil. Sahiplemede, anlamada, pratikleşmeye yönelmede zayıflıklar var. Hem siyasi hem de askeri yönetim toplantılarımızda bunlar kapsamlı değerlendirildi. Ne tür eksiklikler yaşıyor, bu eksiklikler nereden kaynaklanıyor, hangi yöntemlerle aşılacak, bu sorular cevaplar bulunmaya çalışıldı.

Dolayısıyla da bütün yönetimler olmak üzere tüm kadro ve örgüt yapımızın kendisini eksiklikleri aşacak, görevleri başarıyla yerine getirecek bir konuma getirmesi için gerekli veriler ortaya çıkartılmış oldu. Bu da önemli bir gelişmedir. Yani 2005 yılının örgüt çalışmalarının, örgütsel yeniden yapılanma çalışmalarının değerlendirilmesi, irdelenmesi, derslerinin çıkartılması hatta eksikliklerinin tespit edilip, gerekli eleştirel ve özeleştirilerek yaklaşımla bunları giderme yol ve yöntemlerinin bulunması yönetimler düzeyinde sağlanmıştır. Bu düzeyin bütün kadro ve örgüt yapısına taşınması, yedirilmesi gerekiyor ve yine halka taşırılması gerekiyor. Tüm örgüt ve halk yapısı olarak böyle bir yenilenmeyi sağlamamız gerekiyor.

İkinci olarak, Newroz'da başlayan mücadele yılının siyasal, askeri bakımdan sağladığı gelişmeler, attığımız adımlara kısaca değinmek gerekiyor. Newroz büyük bir serhildan çıkışıydı. Mücadele tarihimizin, halk tarihimizin en kapsamlı Newroz'u yaşandı denilebilir. Beş altı milyon insan Newroz kutlamalarına doğrudan katıldı. Kürdistan parçalarında –başta kuzey olmak üzere, güneybatıda, doğuda, kısmen güneyde– bu katılımlar oldu. Yurtdışında Avrupa ve Rusya'da bulunan Kürt kitlesi en aktif bir biçimde böyle bir katılımı sağladı. Bu hem halkın Koma Komalên Kürdistan'ı sahiplenmesi anlamına geliyordu hem de bunun bir gereği olarak serhildana kalkması, siyasal kitle mücadele içerisine girmesi anlamına geliyordu.

Nitekim bu anında inkar ve imha güçleri üzerinde gerekli etkiyi yaptı. Daha Newroz kutlamaları içerisinde Türkiye genelkurmayı derhal buna karşı tavrı aldı, tehlikeli buldu. Mersin'de “bayrak provokasyonu” denen bir tutumla halkın görkemli Newroz kutlamalarına karşı şoven Türk milliyetçiliğini geliştirmeyi hedefleyen bir karşı saldırı başlattı. Yani Newroz'da Önderliğimizin Koma Komalên Kürdistan ilanıyla yaptığı çıkış, halkın bunu sahiplenen büyük kitlesel gösterisiyle ortaya koyduğu tutum karşıtları tarafından derhal kavrandı, tehlikeli bulundu ve buna karşı bir ırkçı, milliyetçi, şoven saldırı başlatıldı.

2005 yılı bu iki eğilim arasında yoğun mücadeleyle geçti. Bir yandan halkımızın ve hareketimizin meşru savunma alanında, kitlesel alanda, ideolojik, propaganda alanında yoğun eylemliliği gelişti, diğer yandan bu büyük gelişmeyi bastırmak, engellemek için inkar ve imha sistemini uygulamaya koymaya çalışan Türkiye yönetiminin topyekun saldırısı gelişti. Bu şoven milliyetçiliği geliştirerek ideolojik alanda oldu, her türlü yasaklar ortaya çıkartarak siyasi alanda oldu. Aldıkları kararları, yaptıkları yasaları bile uygulamadılar. Polis baskısı biçiminde, asker baskısı biçiminde oldu, bir savaş haline döndü. Ekonomik alanda oldu. Kürdistan'da, Ortadoğu'da oldu, dünyanın diğer taraflarında da oldu. Her yerde hareketimizin bir terör hareketi olduğunu yaymak, kabul ettirmek için neredeyse Türkiye hükümeti dünyayı dört döndü. Gitmediği, konuşmadığı yer bırakmadı. Tayip Erdoğan en son Avustralya'ya kadar gitti, yani Zelanda'ya gitti. En temel konular olarak teröre karşı mücadelenin nasıl yürütüleceğini, PKK karşısında nasıl durulması gerektiğini Yeni Zelanda ve Avustralya hükümetlerine anlatmaya çalıştı, onların desteğini almaya çalıştı. Hareketimizin sağladığı gelişmelere karşı Türkiye yönetiminin yürüttüğü çabalar ve saldırıların dünya düzeyinde nerelere kadar vardığının görülmesi açısından önem arz ediyor bu.

TC'nin çürütme politikası işlemez kılınmıştır

Terörle mücadele çizgisi temelinde hazırlanma ve temmuz aylarında gerillanın aktif savunma çizgisinde önemli bir eylemlilik süreci yaşandı. Bu 1 Haziran Atılımı'nın taktik uygulama düzeyinde daha da geliştirilmesi, yoğunlaştırılması, ileriye götürülmesi anlamına geliyordu. Kadınların, gençlerin parça parça da olsa kitlesel eylemliliği de bununla uyumluluk içerisinde gelişme gösterdi. Nitekim hem Newroz çıkışı hem de onu ileri götürmek amacıyla gerillanın geliştirdiği aktif savunma pozisyonu yaz ortasında gerekli siyasi sonucu verdi. Türkiye genelkurmayının, yönetiminin bütün bastırma çabalarına rağmen Kürdistan'da gelişen yeni özgürlük mücadelesi Türkiye siyasetini tümünden yönlendirir, belirler hale geldi. Türkiye siyasetini Kürt sorununa kilitledi. Bu o zamana kadar Türkiye Cumhuriyeti yönetiminin uyguladığı politikaları işlemez kıldı, başarısız kıldı, boşa çıkardı. Buna Önderliğimiz çürütme politikası, diyor. Uluslararası kompo temelinde Türkiye yönetiminin hareketimize karşı sürdürdüğü temel bir politikaydı.

Nitekim altı yılı aşkın süreç öyle geçti. Bu politika, sorunu gündemleştirmeyerek, çözüm üretmeyerek, yine AB'ye giriş çerçevesinde sözde bazı yasalar çıkartıp, sanki çözüm oluyormuş gibi gösterip hem Kürt toplumu hem Türkiye kamuoyunu hem uluslararası kamuoyunu aldatmaya çalışarak zamanla hareketin erimesini, tasfiye olmasını, dağılmasını sağlamak, çözüm buluyormuş gibi görünüp, ses çıkartmayıp, ama çözüm bulmayarak hareketi çözümsüzlük içerisinde dağılmaya, çürümeye zorlama politikasıydı. Bu politika 2005 Ağustosuna geldiğimizde

“2005 yılı, otuz yıllık mücadele tarihi içerisinde örgüt toplantılarının, tartışmalarının en yoğun, en fazla yapıldığı yıl oldu. Bu örgütsel çalışmalarımız, demokratik konfederalizm sistemini ortaya çıkartan, kararlaştıran, bunun bütün alanlardaki yapılanmasını belirleyen ve tüm örgüt yapısını ona göre ayırıştırıp yeniden şekillendiren bir gelişmeyi ifade etti. Bu bakımdan önemlidir, kapsamlı da oldu. Esas olarak bu gerçekleştirildi, başarılı.”

artık iflas etti, işlemez hale geldi. Kürt sorunu-nu görmezden gelme, ona sahte yaklaşma, ona çözüm bulmama, onunla ilgilenmeme gibi politikalarla Türkiye yönetimi yaşayamaz hale geldi artık. Kürdistan'da gelişen mücade, Türkiye siyasetinin gündemine bu düzeyde oturdu. Tümüyle siyasi işleyiş yönlen-dirir, belirlir hale geldi. Gündemin tümünü kapsar hale geldi. Her çevrede, basında, kamuoyunda, siyasetçiler arasında en çok tartışılan bir düzey kazandı. Böylece önemli bir gelişme düzeyini ortaya çıkarmış oldu. Hem Kürdistan'daki mücadele potansiyelini gösterdi, hem mücadele kararlılığını ortaya koydu, hem de yenilenme ve yeniden yapılanma temelinde hareketin ulaştığı gücü gösterdi. Bunlar önemliydi. Nitekim Önderliğimiz, Newroz'la birlikte genelkurmayın geliştirdiği şoven milliyetçi tahriklere karşı duyarlılık çağırısı yaptı. Yine demokratik direnişte ısrar çağırısı yaptı. Türkiye yönetiminin bu şoven milliyetçi saldırı dalgasını Önderliğe karşı özel bir yasayla tümünden hareketten ve haktan ilişkisini koparma düzeyine vardırmasının karşısında da Önderliğimiz demokratik direnişin geliştirilmesi tutumunu esas aldı. Tüm harekete ve halka da böyle bir direniş içerisinde olunması, direnişle bu saldırıların kırılması gerektiğinin mesajını verdi.

Bu önemli bir durumdu, halkta da direnişi geliştirdi, gerillanın direnişinin gelişmesinde, aktif savunmanın yoğun düzeyde gelip, siyasi gündemin etkili hale gelmesinde bu tutumun belirleyici yönlendirici payı oldu. Nitekim bütün bunlar sonucunu yaz ortasında verdi. Türkiye yönetimi iflas eden çürütme politikası karşısında yeni politikalar oluşturmak zorunda kaldı. Dolayısıyla hem toplum içinde hem de yönetim içerisinde Kürdistan'da gelişen özgürlük ve demokrasi mücadelesi karşısında Türkiye devletinin politikasının ne olması gerektiği yönünde yoğun bir tartışma ve arayış yaşandı. Çeşitli görüşler öne sürüldü, biliniyor. Çeşitli çevreler, yazarlar, aydınlar, demokratik çevreler kendilerine göre Kürt sorununu tanımlamaya, dolayısıyla da çözüm yolları önermeye çalıştılar.

Türkiye'nin yeni konsepti topyekun savaş konseptidir

Bir aydın inisiyatifli geliştirdi. Taraflara ateşkes çağırısı yaptı, sorunlara siyasal yöntemlerle çözüm bulunması çağırısı yaptı. Hükümetle görüşmeleri ardından Türkiye hükümetinin başı olarak Tayip Erdoğan, aydınlarla görüşmeleri sonrası Diyarbakır gezisinde Kürt sorununu kabul ettiklerini, geçmişte hataların olduğunu, daha çok demokratikleşmeyle sorunun çözümlenebileceğini, demokratik cumhuriyet ekseninde yeni alt üst kimlikler tanımlanması temelinde soruna çözüm bulunabileceğini ilan etti. Bu da bir çözüm önerisiydi. Gelişen mücadeleyle iflas eden Türkiye siyasetinin yenilenmesini, Türkiye devleti için Kürt sorununa yeni bir siyasi yaklaşım getirilmesini içeriyordu. Farklı çözüm önerenler, farklı siyaset önerenler de oldu. O süreçte özellikle aydınların ateşkesle, siyasi diyalogla çözüm çağırısı karşısında Türkiye genelkurmayının bunu bastırma amaçlı topyekun mücadele sürecini öne sürmesi geliştirdi. Bunu hem devlete hem de topluma hakim kılmak için genelkurmay çevreleri yoğun çabalar da sürdürdüler. Toplantılar yaptılar, basınla, sivil toplumla yaptılar, iş adamlarıyla, siyasetçilerle yaptılar. Öyle ki toplumda gelişen siyasal demokratik çözüm arayışlarını ortadan kaldırmak, bu tür eğilimleri bastırmak için yoğun bir etkileme, uyarma, tehdit etme çalışması yürüttüler. Nitekim 23 Ağustos tarihli Milli Güvenlik Kurulu Toplantısı'nda genelkurmayın görüşleri hakim oldu. Türkiye devletinin Kürdistan'daki gelişmeler karşısındaki yeni politikası topyekun savaş konsepti olarak tanımlandı. Aydınların çağrılarına böylece karşıt cevap verilmiş oldu. Yine Başbakan Tayip Erdoğan'ın çözüm önerileri bastırılmış oldu.

Nitekim çeşitli çevreler, 23 Ağustos tarihli Milli Güvenlik Kurulu Toplantısı'nı hükümete uyarı olarak değerlendirdi. "28 Şubatın nazikçesi" dedi Süleyman Demirel. 28 Şubat 1997'deki Milli Güvenlik Kurulu toplantısında genelkurmay Erbakan hükümetine de böyle bir muhtıra vermişti. Ardından da çok geç-

medi, Erbakan hükümeti istifa etti, o uygulamayı, muhtırayı kabul etmedi. Bu da benzer bir muhtıra oldu, "post-modern darbe" de diyorlar. Bir tür askeri darbe gibi bir durum yaşandı. Hükümetin başı olarak başbakanın açıklamaları farklıydı, Türkiye devletinin yeni politikası daha farklı oldu. Kimin görüşleri politika oldu? Genelkurmayın görüşleri, hükümetin değil. Dolayısıyla bu durum Türkiye devletini yönetenin hükümet değil de ordu olduğu gerçeğini ortaya çıkardı.

20 Ağustos tarihli pasif savunma kararımız savaşı sürdürmekten sorumlu olanın biz değil Türkiye yönetimi olduğunu göstermiş, ulusal demokratik hareketin birliğini güçlendirmiştir.

Bu tartışma sürecine biz hareket olarak yürüttüğümüz mücadelenin sağladığı gelişmelere dayanarak etkili katılım sağlamaya çalıştık. Özellikle aydınlardan gelen çağrıya olumlu cevap verme tutumu içinde olduk. Çünkü baştan itibaren belli bir diyalogumuz da vardı. Özellikle hükümeti de kısmen etkilemeleri yeni bir politik açılım yapabileme olasılığını gündeme getirdi. Bir de Türkiye, hem toplum hem yönetim olarak tartışma içine girmişti "Yeni Kürt politikası ne olacak?" diye. Böyle bir durumda oluşacak politikayı etkilemek için çalışmamız gerekliydi. Bizim bu dönemde tutumumuz topyekun savaş konseptini zayıflatmak, daraltmak, ona karşı olmak, onun yerine mümkünse Türkiye devlet yönetiminin yeni politikası olarak ateşkes, siyasi diyalog, demokratik yöntemlerle çözüm sürecinin önünün açılması olmasını sağlatma yönünde çaba harcamak oldu. Nitekim bu durumu değerlendirdik. Bize yönelen çağrılar da değerlendirdik. Sonuçta 20 Ağustos'ta siyasi yönetimimiz, HPG'ye çok zorunlu meşru savunma halleri dışında pasif savunma konumuna geçilmesi, bir ay boyunca aktif eylemlilik içinde olunmaması çağırısı yaptı. HPG de bu çağrıya uyunca yeni bir politik süreç gündeme geldi. Biz böyle bir tutumla Türkiye yönetiminin politika belirleme sürecini etkilemeye çalıştık. topyekun savaşı teşhir ettik, onu zayıflatmaya çalıştık, ona karşı propaganda da yürütmeye çalıştık. Onun yerine mümkünse çift yanlı ateşkes, siyasi diyalog ve demokratik çözümü ön gören bir politik sürecin gelişmesine katkı sunmaya çalıştık. Ondan yana olduğumuzu ortaya koyduk. Bu doğal bir durumdu. Bizim stratejimize uygun olan durumdu da, yeni stratejimizin gereği de buydu. 1 Haziran Atılımımızla da uyumluydu. Nitekim 1 Haziran Atılımını ilan ederken hedeflerimizi bu biçimde somut ortaya koymuştuk. Yani çift yanlı ateşkes, siyasi diyalog, demokratik çözümün önünün açılması, hedeflerimiz bunlardı. Nitekim Türkiye ortami ağustos ayında belli bir siyasi tartışma içine girince mümkünse Türkiye siyasetinin bu yönde gelişmesini desteklemek, teşvik etmek, yönlendirmek için çaba harcamış olduk. Bu etkili de oldu. Newroz'la başlayan hamle sürecinin üzerine eklenmiş oldu. Onu devam ettiren gerillanın aktif savunmayla ortaya çıkardığı siyasi gelişmelere böyle bir siyasi hamleyle karşılık vermiş olduk.

Bir yerde çeşitli çevreler, hükümet siyasi söylemle Kürt sorununu kabul etme söylemiyle topu bizim üzerimize atmış oldular. Biz de 20 Ağustos kararıyla ateşkes ve demokratik siyasal çözüme açık olduğumuzu belirterek topu tekrar hükümete attık, Türkiye yönetiminin üzerine attık. Bu bizi oldukça etkili kıldı, topyekun savaşı teşhir etti. 23 Ağustos tarihli Milli Güvenlik Kurulu Toplantısında Türkiye yönetimi topyekun savaş kararını aldığını ilan edince, bu tabii siyasi sorunları şiddetle çözmekten yana olanın Türkiye yönetimi olduğunu gösterdi. Yine Türkiye'yi yöneten gücün ordu olduğunu gösterdi. Bizim siyasi çözümünden yana olduğumuzu gösterdi. Bizi daha etkili hale getirdi, Türkiye yönetimini yoğun olarak teşhir etti. Yine demokratik çevreler nezdinde de bizi güçlendirdi, uluslararası kamuoyunda, demokratik kamuoyunda prestijimizi geliştirdi. "Terör örgütü" diye lanse etme çalışmalarını zayıflatı. Türkiye kamuoyunda milliyetçi şoven çalışmaları zayıflatı. Aydınların, çeşitli çevrelerin topyekun savaşa karşı çıkmalarını, Kürt sorununun çözümünde savaş dışındaki yollar aranmasının daha doğru olduğu

görüşünü güçlendirdi. Dolayısıyla Türkiye yönetiminin politikalarına karşı çıkan, bize daha yakın olan bir tutumun, anlayışın gelişmesine yol açtı. Türkiye'nin çeşitli demokratik çevreleriyle aramızdaki ilişkilerin düzenli olmasını, kopmamasını sağladı. Nitekim şimdi savaş uygulamalarında ortaya çıkıyor. Çeşitli çevreler, halk kesimleri "niye bu savaşı sürdürülüyor" diye genelkurmayın yakasını tutuyor. Savaşı sürdürmekten sorumlu olanın biz değil de Türkiye yönetimi olduğu gerçeğini gösterdi çünkü.

Yine önemli bir husus olarak Kürt ulusal demokratik hareketinin birliğini sağladı. Onu parçalamaya yönelik yoğun çalışmalar vardı. Demokratik Toplum Hareketi parçalanmak, kendi içinde çatıştırılmak isteniyordu. Bu oyun bozuldu, birlik sağlandı, partileşme gelişti. Bazı ajan çevreler dışında tüm Kürt ulusal demokratik güçleri birlik içindedir. Şimdi topyekun savaş kapsamında halka yönelik saldırılara karşı çıkıyor, ona karşı mücadele ediyor. Bu bir düzey sağladı, önemli bir gelişme düzeyiydi. Fakat bütün bu çabalar topyekun savaşın aşılmasını sağlamadı. Genelkurmay dıştan bazı tahriklere de dayanarak topyekun savaşta ısrarlı oldu. Harekete ve halka karşı saldırılarını yoğunlaştırdı. Gerillaya karşı saldırılarını savaş düzeyine ulaştırdı, JITEM'i, kontrgerillayı yeniden devreye koydu. Yargısız infazlar, faili meçhuller Kürdistan'ın değişik alanlarında yine metropollerde Kürt halkının demokratik yürüyüşleri üzerinde geliştirilmeye çalışıldı. Önderliğimiz üzerinde baskılar yoğunlaştırıldı. Fiziki ve psikolojik işkence en ileri düzeye varındı. Önderliğin halk ve hareketle ilişkilmesine izin verilmedi. Onu da bırakın dünyaya bir kelime bile ulaştırmasına izin vermediler, önünü kapattılar. Siyaset yasağı, konuşma yasağı, dünyadan tümünden izole olma durumunu ortaya çıkarmaya çalıştılar. 1 Haziran kanunu böyle bir uygulama düzeyi kazandı.

Başarı için taktik hamleye geçebilmeliyiz

Bütün bu saldırılar ve bunlara yön veren politikalar karşısında 1 Eylül ortasından itibaren yeniden aktif savunma temelinde bir mücadele hamlesi geliştirme sürecine girdik, bu gerekli hale geldi. Daha öncesinden de karar ve planlarımız vardı, ama pratik hazırlıklarımız zayıf kalmıştı. Bu yüzden topyekun savaş kapsamında gelişen saldırılara karşı aktif mücadele hamlesine geçmekte zorlandık. İşin esası hazırlıklarımızın zayıflığı, yeniden bir taktik hamleye geçmedeki zayıflıklarımızdır aslında. 20 Ağustos'ta, pasif savunma sürecine geçmek neden değildir kesinlikle. O neden olursa o zaman biz hiç taktik yapmayacağız, dümdüz bir çizgi izleyeceğiz demektir. Bu da asla doğru değil, gerçeği de değil. Her zaman taktik yapacağız, değişik taktikler uygulayacağız. Dolayısıyla bu kararlarımız bir zorunluluktan, bize gelişme de sağlattı, yerindeydi de.

Daha sonraki süreçte aktif savunma pozisyonuna geçmek gerektiğinde onu yapabilmeliydik. Neden yapamadık, son toplan-

tlarda bunun nedenlerini tartıştık. Yönetimimiz üzerindeki baskılar zayıflık yaratmıştı. Propaganda çalışmalarımızda zayıflıklar vardı. Hatta ters olan, AB sürecini çok abartan, dolayısıyla hem hareketin hem de kitlelerin bilincini çarpıtan bir propaganda düzeyiydi. Yine gerillanın hazırlıklarında zayıflıklar vardı. Oysa ağustos başında HPG Komuta Konseyi kapsamlı değerlendirmeler yapmış, kararlar almış, planlamalar ortaya çıkartmıştı. Taktikte bir aşama yapabilmek için bir hazırlık çalışması başlatmıştı. Eylül ortasında da böyle bir pratik hamleyi ön görmüştü. Oysa gördük ki hazırlıklar yeterli olmamış, zayıf yaklaşmış, pasif savunma, süreci biraz gevşetmiş. Diğer yandan ise HPG yapısı hızla ve etkili taktik geliştirmeye çok elverişli değil, bu konuda zayıflıkları var. Dolayısıyla 2005 yılının güzünde biraz zorlandık. Bize topyekun savaş temelinde saldırılar dayatıldığında, onlara karşı aktif savunma pozisyonu geliştirmede biraz zorlandık. Önderlik üzerindeki baskılar kabul edilemeyecek bir düzeye geldi. Gerillaya karşı saldırılar savaş düzeyini aldı. En önemlisi de halk üzerinde sindirme, pasifize etme amaçlı baskılar çok yoğunlaştı.

Kirli savaş Şemdinli'de suçüstü yakalandı

Bunlara karşı mücadeleyi geliştirme yönünde Yürütme Konseyimizin yaptığı tartışmalar ve kararlar temelinde bir çıkış başlatarak bu durumu aşmayı, topyekun savaş saldırılarına karşı siyasi, askeri mücadeleyi etkili bir biçimde geliştirme sürecine girmeyi ekim ayının ortalarından itibaren sağladık. Eksikliklerimiz, hatalarımız nedir, bunları tartışarak ortaya çıkardık, gidermeye çalıştık. Bu temelde yönetimimiz biraz daha etkinlik kazandı. Daha örgütlü çalışma sürecine girdi. Propaganda alanındaki hataları önemli oranda düzelttik. Yine gerilla o zayıflıklarını aşarak asgari düzeyde yeniden bir eylemsellik sürecine girdi. Belli alanlarda düşmana darbeler vuran savunma eylemliliği gelişti. Bütün bunlar topyekun savaşa karşı bizim yeni bir hamle yapmamızın önünü açtı, yeni bir hamle sürecini başlattı.

Şemdinli olayları tam da bu süreçte geliştirdi. Şemdinli olaylarının o dönemde ortaya çıkması bir tesadüf değildir. topyekun savaş konsepti ve ona karşı hareketimizin geliştirdiği direnişle bağlıdır. topyekun savaşın bir gereği olarak JITEM, kontrgerilla yeniden harekete geçirildi. Yargısız infazlar, her tarafta bombalamalar başlatıldı halkı sindirmek için. Yürüyüş yapan kitlelere polis gözle görülür bir biçimde ateş edip, yaralamaya, katletme sürecine girdi. Bu topyekun savaşın bir gereğidir. topyekun savaş kapsamında Türkiye yönetiminin yeniden bu karanlık kirli savaş güçlerini devreye koyduğunu ortaya çıkardı. Buna karşı bir de bizim direniş gerçeğimiz geliştirdi. O da halka cesaret, güç verdi. Hareketimizin genelde tutumu, mücadele çağrıları, yine gerillanın eylemliliği güç verdi. Böyle bir ortamda kirli savaşın gerçek yüzü ortaya çıktı. Kirli savaş Şemdinli'de suçüstü

yakalandı. JITEM'in, kontrgerillanın marifetleri suçüstü yapıldı, açığa çıktı. Bu topyekun savaşın çok fazla teşhir olmasını sağladı. Mücadelemizin, direnişimizin, özellikle Önderlik direnişinin halk üzerinde yarattığı psikolojik etkiyle de bu kirli oyunlara karşı halkın büyük bir öfkesi ve eylemliliği ortaya çıktı. Şemdinli halkı önemli bir süreç başlattı. Oradan Gever'e, Hakkari'ye, Van'a yayıldı. Kürt toplumunun bulunduğu tüm alanlara bu durum taşıdı. topyekun savaş saldırılarını karşısında, halkın demokratik siyasi eylemliliğinde güçlü bir gelişme, hamle, tırmanış bu biçimde gelişme gösterdi. Hem kirli savaş teşhir oldu hem de bizim için Kürt halkı serhildanda bir aşama yaptı, yeni bir adım attı. Kendi mesajlarını güçlü bir biçimde ortaya koydu. Özgürlüğü için, demokrasi için ne kadar ısrarlı kararlı olduğunu, yine Önderlikle ne kadar bütünlüklü olduğunu gösterdi. Bu siyasal mücadelemizin 2005 sonuna giderken ulaştığı düzeyi ifade etti.

Nitekim bunun sonucu olarak altı ay hiç görüşme yaptırmadıkları halde altıncı ayın sonunda Önderliğimizi avukatlarıyla görüştirmek zorunda kaldılar. Bu tamamen bu gelişmeyle bağlantılıdır. Halkın büyük çıkışı, öfkesi, mücadeleciliğiyle bağlantılıdır. Bir yerde aslında bu öfkeyi, tepkiyi dindirmek dolayısıyla bu direnişi zayıflatmak istiyorlar. Gerillanın, halkın öfkesini azaltmak istiyorlar. Bir gevşeklik yaratmaya çalışıyorlar. Buna mecbur kaldılar. Ortaya çıkan gelişme düzeyi, mücadelemizin ulaştığı gelişme düzeyi Türkiye yönetimini böyle davranmaya zorladı. Sadece bu da değil, Türkiye'de yeniden bir tartışma süreci başladı. Mücadele hamlemiz çok güçlü olmadı. Güçlü olsaydı topyekun savaş konsepti tümünden parçalanabilirdi. Çünkü zayıftır, çok güçlü değildir. İç ve dış dayanakları zayıftır. Yönetim kendi içinde bir değil. Başbakan, genelkurmayla anlaşamıyor. Cumhurbaşkanı, başbakanla anlaşamıyor. Türkiye yönetiminde birlik yok, ideolojik birlik bütünlük yok. Bize karşı ittifak yapmışlar. Türkiye toplumu mevcut yönetimi desteklemiyor. Bütün milliyetçi şoven tahriklere rağmen çok az bir kesim bu savaşa destek veriyor. Çoğu karşıdır. Bununla Türkiye'nin sonuç alamayacağını, bu politikanın Türkiye'ye kaybettireceğini söylüyorlar. topyekun savaşı Türkiye'ye yararlı değil, zararlı görüyorlar. Özellikle Kürt halkının bilinçlenmesi savaşında, Güney Kürdistan'daki gelişmeler karşısında, Amerika'nın Kürt politikası karşısında Türkiye'nin topyekun savaşta ısrar etmesinin Türkiye'ye zarar vereceğini söylüyorlar. Türkiye basını yoğun tartışıyor.

Dış çevreler bakımından da zayıflıkları vardır. KDP, YNK çok az destek verdi buna. Kısmi karşılıklı taviz temelinde ittifak yaptılar. Yoksa Türkiye ile yeni bir savaş ittifakı yapmadılar. Türkiye 1992'den beri PKK'ye karşı savaşı KDP'nin desteğiyle yürüttü, bunu herkes de biliyor. Şimdi böyle bir ittifak olmadı. Tam tersine hem Celal Talabani hem de Mesut Barzani Amerika'da Türkiye'nin kendilerini tehdit ettiğini söylediler. Amerikan başkannından Türkiye'ye karşı koruma istediler. ABD, askerlerini Irak'tan çekerse Türkiye'nin

kendilerine saldıracağını söylediler. Aralarındaki çelişki düzeyi böyledir. Geçmişte savaşın yükünü onların omuzladığını, PKK'ye karşı savaşı, KDP-Türkiye ittifakıyla yürüttüğünü dikkate alırsak bu çok farklı bir durum. Şimdi öyle bir destek yok.

Avrupa ve Amerika desteği açısından da öyledir. Aralarında taktik ittifaklar vardır ama stratejik birlik yoktur. Türkiye, "Amerika'yla stratejik ittifakımız var" diyordu, ama öyle olmadığı ortaya çıktı. Şimdi de yoktur. Türkiye, Kürt inkarı politikasını yürütüyor, Amerika ise daha farklı yaklaşıyor. PKK'ye karşıdır. Bu konuda yanılmamalıyız. ABD'nin son açıklamaları, AB üzerinde yoğunlaşan baskılar buradan ileri geliyor. Özellikle PKK'ye ve Önderliğe karşı Türkiye-ABD ittifakı var. Ama bu bütün bir Kürt politikası anlamına gelmiyor. Her iki gücün de amacı farklı. ABD, Önderliği ve PKK'yi aşarak Kuzey'de ve diğer Kürdistan parçalarında KDP ve YNK gibi güçler ortaya çıkartıp, bunları kendisinin Ortadoğu politikasından kullanmayı hedeflerken, Türkiye, PKK ve Önderliği aşarak, arkasından KDP ve YNK'yi de hedefleyip, Kürt inkarı politikasını başariya götürmeyi umuyor. Dolayısıyla Kürt politikalarında farklılık var. Stratejik düzeyde birlikleri yok. ABD desteği de taktiktir. Geçmişte Türkiye, bütün savaşı ABD'ye dayanarak yürüttü. Kürt inkarı politikasını da böyle yürüttü. ABD'nin mevcut durumu bu politikanın değiştiğini gösteriyor. Artık eskisi gibi Türkiye'ye stratejik destek vermiyor. Bu bakımdan bu topyekun savaş konsepti zayıftır. 1990'ların başında uygulanan topyekun savaşla kıyaslanamaz. O günün iç ve dış dayanakları çok daha güçlüydü. Genelkurmayın şimdi uygulamaya çalıştığı topyekun savaş konseptinin iç ve dış dayanakları zayıftır. O nedenle biz etkili bir çıkış yapabileydik parçalardık. Daha ileri bir siyasi tartışma düzeyi yine yeni siyaset arama durumu ortaya çıkardı. Bizim güz sürecindeki mücadelemiz zayıf kaldı, ama ona rağmen özellikle Şemdinli'de topyekun savaş politikalarının suçüstü yakalanması, komplocu, oyun oynayan karakterinin açığa çıkması bu topyekun savaş konseptine ciddi bir darbe vurdu. Bu temelde yeni arayışlar gündeme geldi. Yeniden tartışıyor Türkiye. Yoğun bir tartışma var Türk başınında. Siyasi çevreler de tartışıyorlar. Özellikle topyekun savaş konseptinin başarılı olacağını düşünen, buna inanan kesimler seslerini yükseltiyorlar. Yanlış buluyorlar bu politikayı, devletin politikasını gözden geçirmesini, değiştirmesini istiyorlar. Böyle bir arayış var ve bu oldukça önemli.

Türkiye yönetiminin çeşitli organları bu yönlü çalışmalar da yürütüyorlar. MİT faaliyetinde. Mesela MİT başkanı Güney Kürdistan'a geldi. Barzani'yle görüştü. Yine açılan bir dava gereği bir savcılık Önderlikle görüşmüş. Bazı çevreler bunu yeni bir Kürt politikası olarak değerlendiriyor. Önderliğin avukatlarla görüşmede verdiği mesajlar Türkiye ortamını çok etkiledi. Basın manşete çekti. Bazı çevreler diyorlar *"acaba Önderlik yeni bir çözüm gücü olamaz mı, bu temelde Türkiye'nin sıkışmış durumuna çözüm bulunamaz mı"* Böyle bir tartışma ve yeni politika arayışı var. Bir yandan topyekun savaş konseptini devreye koyarken bir yandan da böyle arayışlar var. Öyle görünüyör ki topyekun savaşa herkes karar kılmış değil. Bir çok çevrenin inancı zayıftır. Hala Türkiye'nin öyle bir kararda ilerleyeceği tartışmalı. Henüz tam karar verilemiş değil. Bir dönemeçte ya tımden savaşa karar kılacak, bütün imkanlarını savaşa verecek, sevk edecek, tüketecek ya da başka çözümler arayacak.

Türkiye'nin PKK ile anlaşmasından korkanlar var

Birçok çevre bu savaş politikasından uzaklaşılması arayışı içinde. Bu Türkiye'nin kararsız yeni Kürt politikası arayışı gibi bir durumu ortaya çıkardı. Bundan bazı çevreler sanki kaygı duydular. Mesela son günlerdeki gelişmelere dikkat edelim. Türkiye böyle bir arayışa girdiğinde Türk basınında bu tartışıldığında hemen iki güç itiraz etti. Bir yandan İran Kelareş'te hemen operasyon başlattı, savaşı tahrik etmeye başla-

dı. Diğer yandan ABD'nin istihbarat şefleri Ankara'ya gelmeye başladı. FBI yönetimi gelmiş, niye gelmiş anlayamadık. FBI, bir iç istihbarat gücü. Amerika'da iç güvenlikle ilgili bir kurumun Türkiye'de ne işi var. Ne alakası var Türkiye'nin iç durumuyla. Gelmiş Türkiye ile görüşmeler yapmış, onunla da yetinmiyor. Giderken PKK karşıtı açıklamalar yapıyor. PKK ile El Kaide birmiş de ortak mücadele edeceklermiş. Türkiye'yi PKK'ye karşı savaşa açıkça tahrik etme var. Ondan sonra CIA başkanı geldi, yeni elçi atadılar. Yedi aydır ABD elçisi yoktu Ankara'da, şimdi atadılar. Elçi gelir gelmez ilk söylediği *"Türkiye hükümetiyle PKK'ye karşı gizli anlaşmalarımız da var, ama açık etmiyoruz şimdi."* Türkiye'de topyekun savaş politikalarıyla başarı kazanılacağına inanan çevrelere umut vermeye çalışıyorlar. Birçok çevreyi böyle bir politikaya yönlendirmek istiyorlar. Belli ki korkuyorlar.

Biz bu süreçte şunu tespit ettik; Türkiye'nin bu süreçte PKK ile anlaşmasından korkanlar var. Bir ABD, iki İran. İran, kendinden habersiz Türkiye PKK ile anlaşır diye korkuyor. Çünkü öyle bir durum olursa Türkiye, Ortadoğu'nun en büyük gücü haline gelecek. İran ile yarış var. İran geri plana düşecek. ABD korkuyor Türkiye PKK ile kendinden habersiz anlaşır diye. Çünkü öyle bir anlaşma olursa Türkiye sorunlarını kendi içinde çözecek. O zaman ABD'ye muhtaç olmayacak. Dolayısıyla da ABD, BOP çerçevesinde Ortadoğu'da Türkiye'ye oynamak istediği ro-

kiye'de çeşitli çevreler de böyle bir politik arayış içerisinde yani bunu yapan çevreler var, rantçı, ırkçı, şoven çevreler var. Dolayısıyla böyle bir pazarlık yürütülüyor, bu tehlikelidir, bunu görmemiz lazım. Bu Türkiye'nin tümüyle Amerika'nın güdümüne girmesi anlamına gelecek, bu Amerikan siyaseti doğrultusunda Türkiye'nin bütün bölgeye savaş açması anlamına gelecek. Bu da tabii aslında Türkiye'nin halklara karşı küresel sermaye siyaseti doğrultusunda bir jandarma gibi kullanılmasını doğuracak. Türkiye halkının çıkarına kesinlikle değil. Türkiye'deki çeşitli çevreler, demokratik çevreler bundan ürküyorlar. Buna karşı duruyorlar, bunu engellemeye çalışıyorlar. Şimdi politik süreç böyle bir süreçtir, kaygı verici bir durum var. Neyin gelişeceğini yakın süreçte göreceğiz, çok net bilgilerimiz yok, fakat Amerika üç cephede Türkiye'ye güven vermiş, diyorlardı. Avrupa'da gazeteleri kapattırdı, televizyonu da kapatırdırmış, -iki Danimarka üzerinde baskı uyguluyor.- İki Avrupa'daki PKK yöneticilerini tutuklatabilirlermiş. Üç Avrupa'da PKK'nin mali kaynakları kurutulabilirmiş. Buna yönelik güvenceler vermiş, ama Türkiye bunu ne kadar yeterli görecektir, bu temelde Amerika'nın isteklerine ne kadar cevap verecek? Yani Ortadoğu'da Büyük Ortadoğu Projesi çerçevesinde Amerikan siyasetine ne kadar entegre olacak, onu yakın süreçte göreceğiz. Fakat bu oyunu bozmamız gerekiyor. Teshir etmemiz lazım.

“Şemdinli'de topyekun savaş politikalarının suçüstü yakalanması, komplocu karakterinin açığa çıkması bu konseptte ciddi bir darbe vurdu. Bu temelde yeni arayışlar gündeme geldi. Yeniden tartışıyor Türkiye. Özellikle topyekun savaş konseptinin başarılı olmayacağını düşünen, buna inanan kesimler seslerini yükseltiyorlar. Yanlış buluyorlar bu politikayı, devletin politikasını gözden geçirmesini, değiştirmesini istiyorlar. Böyle bir arayış var ve bu oldukça önemli.”

2006 hem siyasi hem de askeri bakımdan büyük bir mücadele yılı olacak

Amerika'nın bu yaklaşımları kesinlikle bölgeye karşıttır, halkların iradesine karşıttır. Demokratik değil, tamamen sermaye çıkarlarını en ileri düzeyde halklar üzerinde hakim kılma çabasıdır. Baskıcıdır, sömürücüdür, tahakkümcüdür, emperyalist ve hegemonyacıdır. Amerika ateşle oynuyor. Kürt halkı gibi çok mazlum, her türlü hakkından yoksun bırakılmış, imha edilmek istenen bir halkın demokratik taleplerine de böyle karşılık veriyor, bundan uzak durulmalıdır. Özellikle Türkiye'nin demokratik çevreleri, halk güçleri, aydınları, yazarları, sanatçıları da bunu görmelidir. Türkiye için den çıkamayacağı bir serüvene sürüklenmek isteniyor. Bütün Ortadoğu'yla karşı karşıya getirilip, Ortadoğu'yla savaştırılmak isteniyor. Bu Türkiye'nin yararına olamaz. Böyle bir savaşa hiçbir zaman Türkiye kazanamaz, tam tersine belki de Ortadoğu'dan kovulabilir, tehlikelidir çünkü. O nedenle bazı rantçı çevreler kazanç sağlamak için bu politikaya evet diyebilirler, ama Türkiye'nin demokratik güçleri, halk güçleri uyanık olmalıdırlar, böyle bir şeye kesinlikle girmemelidirler. Eğer Türkiye böyle bir sürece girse bu bize karşı çok daha ileri düzeyde bir imha savaşı olur. Buna karşı kendimizi hazırlıklı kılmalıyız.

Demek ki bizim şimdiye kadar 2005 yılında yarattığımız, mücadeleye ortaya çıkardığımız yeni bir siyasi durum var, önemli gelişmeler de var. Bununla 2006 yılına taşan şey yoğun bir politik mücadele süreci. Tehlikeler var, imkanlar da var. Demokrasi ve özgürlük güçlerini tasfiye etmek için yoneltmiş saldırılar var. Bunlara karşı uyanık olmalıyız, siyaset yapabilmeliyiz. Yine halkın serhildanını ve gerillanın aktif savunma gücünü geliştirmeliyiz, planlamalı, hazırlıklarını ileri düzeye çıkarmalıyız. Bu çerçevede zayıflığı izin vermemeliyiz. Diğer yandan topyekun savaş temeline imha saldırıları ortaya çıkarsa bunlara karşı da her türlü direnişi sürdürmeye hazır olmalıyız. Şu görüldüyör ki, önümüzdeki 2006 yılı daha

büyük mücadele yılı olacak, siyaset bakımından da askeri bakımından da. Bu nettir. Aynı zamanda kader belirleyici bir yıldır da.

Ortadoğu'da yeniden yapılanmanın nasıl olacağı belirginleşecek. Çünkü ABD müdahalesi de biraz bu düzeye geldi. ABD'nin 2005 yılında yaptıklarını özetlersek; kendi seçimleriyle başladılar. Bush yeniden yönetim oldu. Irak'ta seçim yaptılar. Bir hükümet çıkardılar. Ardından Irak'ta anayasa yapmaya, müdahaleyi Suriye'ye, İran'a yaymaya yöneldiler. Yani 2005 yılından itibaren Amerika müdahaleyi Irak müdahalesi olmaktan çıkarak, Ortadoğu'nun diğer ülkelerine de yaydı. Bunun için Avrupa'dan, AB'den destek almaya çalıştı. Ortadoğu'nun diğer ülkelerinden destek almaya başladı. Yoğun bir diplomasi trafiği başlattı, geliştirdi, belli ölçüde destek de aldı. Bu belli çabalarıyla Irak'ta bir anayasa hazırlandı. Referandumdan geçti, şimdi seçim oldu. Yeni parlamento seçilecek, bu parlamento anayasaya son şekli verecek. Yani ABD, Irak'ta biraz daha kalıcı bir sistem yaratmaya çalışıyor.

Yine müdahaleyi bölgeye yayma yöneminde de Suriye üzerinde baskı uyguladı. Suriye'yi Lübnan'dan çıkardı. Filistin-İsrail anlaşmasını geliştirerek, Suriye'yi oradan kuşattı. Kürt milliyetçiliğini tahrik ederek, Kürdistan'dan zorlamaya çalıştı. Refik Hariri'nin katledilmesi olayını kullanarak Suriye'yi uluslararası siyasette yalnızlaştırmaya, üzerinde yaptırım geliştirmeye çalıştı. Bunlar devam ediyor. Bütün bunlar Suriye üzerinde önemli

vermiyor. Onun için ABD, PKK'den kurtulmak istiyor. Önderlik ve PKK karşıtlığı buradan ileri geliyor. Şimdi bu noktada PKK'yi zayıflatarak, marjinalleştirerek, daraltarak Türkiye'yle bu konuda ittifak yaparak, hem Kuzey Kürdistan'da hem de Güneybatı Kürdistan'da KDP'nin, YNK'nin uzantıları olabilecek, onlar çizgisinde yeni Kürt hareketleri yaratıp, onları işbirlikçi temelde kullanacağı bir ortam yaratmaya çalışıyor. ABD'nin bize yönelik yaklaşımları da bu çerçevededir.

Demek ki bizim dışımızdaki güçler açısından da 2006 yılı Ortadoğu'da büyük bir mücadele yılı olacak. Bizim şimdiden buna hazırlanmamız gerekli. Mücadeleyi böyle bir düzeye getirmek önemliydi. Hareketin siyasal düzeyini buna ulaştırmak büyük önem arz ediyor. Çünkü bu durum riskler ve tehlikeler ifade ediyor. Mücadeleyi boyutlandırmış, çelişkileri kızdırmış, mücadeleyi derinleştirmiş, ama aynı oranda çözüm arayışlarını da gündeme getirmiştir. Dolayısıyla çatışmaların boyutlanması, çelişkilerin derinleşmesi aynı zamanda çözüm arayışlarının da daha fazla gündemleşmesi oluyor. Bu noktada bize yönelik saldırılar tasfiye amaçlı, imha amaçlı saldırılar varken ve bu tehlike arz ederken, Özgürlük mücadelemizi iletmede, Kürt sorununa bazı çözümler geliştirmede aynı zamanda imkanlar da vardır. 2006 yılı şimdiden bu noktada önemli olacağı beniziyor. Kürtler açısından belki de kader belirleyici diyebiliriz. Çünkü karşıtlarımız bizi imha ederek, kendi istedikleri gibi bir bölge yaratmak istiyorlar. ABD öyle bir statüko ortaya çıkartmaya çalışıyor. Eğer biz bu oyunları bozar, saldırıları boşa çıkartırsak o zaman bir siyasi çözüm, bir uzlaşma aramak zorunda kalacaklar. Dolayısıyla Kürt halkının özgür iradesini de dikkate alan bir siyasi çözüm arayışı gündeme gelebilir.

Elbette hem Türkiye ABD hep imha yaklaşımında kalamazlar. Şimdi "PKK'yi imha etsek, tasfiye etsek daha iyidir" diyorlar. Ama edemezlerse, bunu başaramazlarsa o zaman elbetteki başka çözümler arayacaklar. O nedenle bu saldırıları boşa çıkartacak aktif mücadeleyi her alanda geliştirebilmek bizim açımızdan hayati önemdedir. İdeolojik, siyasi, diplomatik, örgütsel, askeri bakımdan en kapsamlı bir mücadeleyi biz bu süreçte geliştirebilmeliyiz. Her alanda etkili mücadele ederek bu topyekun saldırıyı boşa çıkartmalıyız. Bunu yaparsak o zaman Kürt sorununa yeni çözüm arayışları gündeme gelecektir. PKK'siz, Apo'suz çözüm arayışları açılacak, onun yerine PKK iradesini, Önder Apo'nun iradesini dikkate alan, onunla demokratik uzlaşma arayan çözüm arayışları gündeme gelecek. Bu da demokratik çözüm sürecini geliştirecek.

2006 yılı hem yoğun mücadelecı bir yıl hem de bu temelde çözüm arayışlarının daha çok gündemeleşeceği, çözüm adımlarının daha çok atılacağı bir yıl olacağı beniziyor. Bizim bunu görmemiz, dikkate almamız, bunun gerektirdiği bir politik duyarlılığı, esnekliği, yaratıcılığı ve aktiviteyi göstermemiz gerekiyor. 2005 yılında bu konuda başarılı olmanın yollarını ortaya çıkardık, gelişmelerini sağlattık. Ona uygun hareket edersek 2006 yılında kesinlikle bu saldırıları kırarız. Demokratik siyasal sürecin önünü açacak gelişmeler ortaya çıkartabiliriz. 2005 yılında her alanda büyük gelişmeler yaratan hareketimiz bu temelde 2006 yılını kazanmayı da bilir. Onu büyük siyasi kazanımlar yaratan bir yıl haline getiririz.

Bu nedenle biz 2006 yılına daha özenle yaklaşıyoruz. Mücadelemizin düzeyi büyümüştür. Çok yönlü, karmaşık mücadele daha keskin sürecektir, buna hazırlıklı olmalıyız. Yine çözüm arayışları daha çok gündeme gelecek. Dolayısıyla daha çözümleyici yaklaşmalıyız. Oyunlara gelmemeliyiz, ama çözümleyici de olmalıyız. Çözüm perspektifleri ortaya çıkartabilmeliyiz. Bütün bunları 2005 yılının derslerini iyi özümsersek, ortaya çıkan kazanımları iletletmeyi iyi bilirsek sağlayabiliriz. Yine örgütülüğümüzü korur sak, bilinç düzeyimizi geliştirirsek, mücadele azmimizi, irademizi güçlü kılsak; 2006 yılını, 2005 yılının kazanımından aldığımız güçle daha büyük ve daha gelişkin daha kalıcı sonuçlar veren bir mücadele yılı, zafer yılı haline getirebiliriz.

Şemdinli halkının eylemi en büyük demokrasi eylemidir

Türkiye devleti, Önderliğin yakalanmasıyla birlikte Kürt sorununda büyük bir başarı elde ettiği inancına kapıldı. Önderliğimizin İmralı'daki esaret sürecini hareketimizin tasfiyesi ve Kürt sorununu gündemden çıkarma biçiminde değerlendirmeye çalıştı. Halbuki Önderliğimiz, şiddetli bir savaşın sürmesini engellemek için gerillanın sınır dışına çıkmasını sağlayarak, demokratik bir çözümün kapısını aralamak istemişti. Makul çözüm önerileriyle Türkiye toplumu içindeki çözüm güçlerini ortaya çıkarmayı hedefledi. Bunun belli düzeyde etkileri de oldu. Ancak Türk devleti klasik inkar ve imha siyaseti dışında politika üretemeyince, çeşitli dış güçlerin de desteğini alarak hareketimizi tasfiye etmeyi bir politika olarak yürürlüğe soktu. Çünkü ABD ve Avrupa da

kümet çevreleri ise tasfiye konseptinin başka bir biçimini devreye soktu. Hükümet de iktidara geldikten sonra, Kürt sorununun çözümünde herhangi bir adım atma yerine, Kürt özgürlük mücadelesinin yeni bir hamle yapamayacağını, mücadeleyi geliştirmeyeceğini düşünerek, zamana yayılmış bir çürütme politikasını kendi cephesinde uygulamaya yöneldi. Nitekim Erdoğan'ın 'düşünmezseniz Kürt sorunu yoktur' yaklaşımı bunun sonucuydu. Hükümet de Milli İstihbarat Teşkilatı ve devletin çeşitli kademelerinde verilen brifinglere inanarak, Kürt sorununda adım atmanın gerekli olmadığını, Kürt özgürlük hareketinin giderek etkisizleştirileceğini düşünerek, inkarcı bir politikanın sahibi oldu. Hükümetin bu politikasının sonucu meşru savunma zorunlu olarak geliştirildi. Halkımız da hü-

lecek, bu temelde ABD'nin ve Avrupa'nın desteğini alarak, Önderliğimizi ve hareketimizi Kürt siyasetinden uzaklaştıracaktı.

Hükümetin böyle bir plan dahilinde hareket ettiği açıktır. Başbakanın Diyarbakır'daki konuşmaları buna yöneliktir. Nitekim bu konuşmalardan bir süre önce basın yayında, Kürt özgürlük hareketine yüklenen PKK karşıtı çeşitli birey ve kesimleri destekleyen bir kampanya yürütüldü. Bu kampanyanın bir parçası olarak da Kürt özgürlük hareketine yakın duran demokratik siyasal alandaki güçlere ve bireylere Kürt Önderini terk edin, PKK'ye karşı çıkın dayatmalarında bulunuldu. Bu dayatmalar bir yandan Türkiye'deki basın tarafından, bir yandan hükümet tarafından, diğer yandan ise ABD ve Avrupa tarafından yoğun olarak yapıldı. Bunun bir tasfiye

du. Nitekim bir taraftan Kürt sorunu vardır, demokrasi içinde çözülmelidir derken, biraz eleştiriyi karşılaşıncı tek millet kavramına sarılmaya başladı. Yakın zamanda Yeni Zelanda'da yaptığı konuşmada olduğu gibi, Kürdistan'da varolan sorunların Karadeniz ve Ege'deki sorunlardan farklı olmadığı biçiminde bir yaklaşımda bulunarak, aslında Kürt sorununun çözümünde çok farklı, içi doldurulmuş bir politikaya sahip olmadığı görüldü. Bu açıdan orduya ve hükümete yakın çevrelerin Kürt sorununa çözüm konusunda pratik anlamda birbirlerinden çok farklı olmadığı da anlaşıldı. Bunu söylerken söylemdeki farklılıkları küçümsemiyoruz. Erdoğan'ın Diyarbakır konuşması da Kürt sorunu konusunda dilendirdikleri de mücadelemizin dayatması sonucu olduğundan, olumlu bir gelişme olarak

Eğer Şemdinli'de kontrgerilla ortaya çıkartılıp bu kadar teşhir olmasaydı, Kürdistan'ın birçok yerinde bombalamalar, faili meçhul cinayetler hızlı biçimde geliştirilecekti. Özellikle orta sınıfın iş yerleri tahrip edilerek, bombalanarak, bu kesimlerin ekonomik ve sosyal faaliyetlerine yönelik eylemler gerçekleştirilerek bu çevrelerin özgürlük hareketinden uzaklaşması, hatta özgürlük hareketine karşı bir duruş içine sokulması çabası arttırılacaktı. "Bakin gerilla eylemleri sürerse bundan en fazla siz zarar görürsünüz, bu açıdan meşru savunma güçlerine, PKK'ye, Önderliğe karşı çıkın, çıkmazsanız bu tür zararları bundan sonra daha fazla göreceksiniz" mesajı bu tür eylemlerle verilmeye devam edilecekti. "Meşru savunma olduğu takdirde ne ekonomik yaşa-

"ABD'nin bu dayatmasına

paralel bir politikaya yöneldi. Bu politikanın

özü Kuzey Kürdistan'da PKK karşıtı güçlerin

önünü açmak ve Güney'deki Kürt

federasyonu ilişkileri düzeltmeye yöneliktir.

Bu politikanın sonucu Kürt sorununu tanıdığını

söyleyerek, PKK karşıtı işbirlikçi güçleri

desteklemeyi önüne koydu. Böylelikle

PKK karşıtı Kürt güçleri ortaya çıkarılacak,

Güney Kürdistan'daki güçlerle ilişki

geliştirilecek, bu temelde ABD'nin ve

Avrupa'nın desteğini alarak, Önderliğimizi ve

hareketimizi Kürt siyasetinden uzaklaştıracatı."

"Kürt sorunu çözülmediği ve Türkiye'de

demokratikleşme gelişmediği sürece

Türkiye Kürt sorununa karşı özel savaş

yöntemleriyle sindirme politikasını

izleyecektir. Resmi ordu ve polislerle

yürütülen mücadele, Kürt halkına karşı

yürütülen özel savaşın görünen yüzüdür.

Ağrılıklının ise bu tür gizli

merkezlerde yürütüldüğünü söylemek

mümkündür. Kontra faaliyetleri ve özel

savaş yöntemleri ortadan kalktığında

Türkiye, Kürt sorununu çözme

zorunluluğuyla karşı karşıya gelecektir."

Önderliğimizi ve hareketimizi tasfiye edip, Kürt halkı içinde yaratacağı işbirlikçileriyle Kürt siyaseti üzerinde hakim olmayı amaçlayan bir politika izlemekteydiler. Türk devleti de bu rüzgarı arkasına alarak PKK'nin Kürt halkı üzerindeki etkinliğini ortadan kaldıracacağını hesapladı. Bu nedenle altı yıllık süreçte inkar ve imha sisteminin yeni biçimde sürdürülmesinin ifadesi olan bazı sınırlı uygulamalar dışında bir politika üretmedi. Bu durum karşısında hareketimiz saldırılara karşı kendini korumak, Türk devletinin inkar ve imha siyasetiyle bu sorundan kendini kurtarmayacağını gösterebilmek için meşru savunmaya geçti. Meşru savunma süreciyle birlikte Türk devleti yanılgılı düşündüğünü belli düzeyde görmeye başladı. Özellikle Kürt halkının Önderlikten ve PKK'den koparıl-maması Türk devletini telaşa düşürdü.

Öte yandan Irak ve Güney Kürdistan'daki gelişmeler de dikkate alındığında, Kürt sorunundaki kaygıları daha da arttı. Bu durum karşısında güçlü ve sonuç alıcı politikalar üretme yerine yeniden tasfiye konseptleri gündeme sokuldu. 20. yüzyıl içinde olduğu gibi özel savaş yöntemleriyle hareketimizi tasfiye edebileceğini düşündü. Yeniden özel savaş güçleri çeşitli biçimlerde devreye girdi. Bir taraftan Kürt toplumu içindeki ilişkileri körükleyip, hareketimize karşı olan güçleri kışkırtmaya yönelirken, diğer taraftan da 1992 yılında serhildanları tasfiye etmek için uygulanan konseptin benzeri uygulamalara yöneldi. Çeşitli yerlerde bombalamaların gerçekleşmesi bunun sonucudur. Yine tutuklamaları yaygınlaştırarak ve kitle hareketlerine şiddetle saldırarak toplumu sindirmeyi hedefledi. Özellikle ordu içindeki özel savaş karar-gahı tarafından kontra faaliyetleri planlandı ve adım adım pratikleştirilmeye başlandı. Hü-

kümetin bu politikalarına tepki göstererek, mücadelesini yeniden yükseltmeye yöneldi. Hükümetin Kürt sorununun varlığını yeniden keşfetmesi bu gelişmelerle ilgilidir.

Türkiye Kürt sorununda ABD politikalarını esas almaktadır

Bilindiği gibi bu hükümet ABD'nin desteğiyle iktidar oldu. Ancak 1 Mart tezkeresinin reddedilmesiyle birlikte ABD ile hükümet arasında sorunlar yaşanmaya başlandı. Türkiye uzun yıllardır ittifak içinde olduğu ABD ile Irak ve Ortadoğu konusunda çelişkiye düştü. Bunun sonucunda şimdiye kadar ABD ile ortak yürüttüğü bölge politikasının dışında kaldı. Bu ilişkilerin bozulması sonucu dış politikasını üzerine kurduğu dengeler sarsıldı, dolayısıyla bölge politikalarının bir parçası olamaz hale geldi. ABD bu süreçte Türkiye'ye, "eğer bölgede benimle birlikte politika yürütmek istiyorsan Güney Kürdistan'daki örgütlerle ve federasyonla ilişkini düzelt, bu temelde benim Irak politikamla bütünleş, bunu yaptığın takdirde hem PKK'nin tasfiyesinde sana destek verebiliriz hem de Ortadoğu politikalarında yeniden rol oynayabilecek bir duruma gelebilirsin" dayatmasında bulundu. Hükümet mücadelemiz karşısında sıkışınca ABD'nin bu dayatmasına paralel bir politikaya yöneldi. Bu politikanın özü Kuzey Kürdistan'da PKK karşıtı güçlerin önünü açmak ve Güney'deki Kürt federasyonu ilişkileri düzeltmeye yöneliktir. Bu politikanın sonucu Kürt sorununu tanıdığını söyleyerek, PKK karşıtı işbirlikçi güçleri desteklemeyi önüne koydu. Böylelikle PKK karşıtı Kürt güçleri ortaya çıkarılacak, Güney Kürdistan'daki güçlerle ilişki geliştir-

konsepti dahilinde yürütüldüğü açıkça görü-lüyordu. Neredeyse televizyonlar, gazeteler Önderlik ve PKK karşıtı bireylerin kürsüsü haline getirildi.

Burada bir politika değişikliğinden söz edilebilir. Düne kadar katı bir politika uygulayan, işbirlikçi ve PKK karşıtı Kürtlere bile tahammül edemeyen Türkiye devleti, Kürt sorunu vardır tanımlamasıyla birlikte bu güçleri kabul edebileceğini ortaya kodu. Bu konuda hükümetle ordu arasında, hükümete yakın çevrelerle orduya yakın çevreler arasında belli bir görüş farklılığının ortaya çıktığı söylenebilir. Hükümet, özellikle ABD ile ilişkilerini düzeltmek için işbirlikçi Kürtlerin önünü açmak ve Güney Kürdistan'la ilişkilerini geliştirme politikası izledi. Bu politikanın esas amacı Kürt sorununu çözmeye yönelik değildir. Esas olarak çok sınırlı bazı adımlarla bölgede ABD'nin politikalarıyla uyumlu olmak, Avrupa ve ABD'nin PKK'ye karşı duruşunu kendi açısından değerlendirmek istemektedir.

Ordu ise hala Kürt özgürlük hareketini ezerek, sindirerek tasfiye etmeyi politika olarak bırakmış değildir. Eğer Kürt sorununda bazı açılımlar yapılacaksa, bu amaç hizmet temelinde olmasını istemektedir. Bu politikada öngörülen açılımlar Kürt sorununu çözen değil de inkarcılığın yeni biçiminde sürdürülmesini sağlayacak düzeydedir.

Hükümetin politikasıyla ordunun politikası arasında belirli farklılıklar olduğunu belirtmek mümkün. Ancak hükümet bu adımları Kürt sorununu çözmek temelinde değil de sınırlamak temelinde attığı için, söylemlerin içini dolduracak, gelişme ortaya çıkaracak bir kararlılık içinde olamadı. Çünkü AKP'nin dayandığı sosyal kesim ve içindeki siyasal güçlerin zihniyeti de Kürt sorununda çözüm olabilecek adımların atılmasına imkan vermiyor-

değerlendiriyoruz. Böyle bir tartışma zemininin ortaya çıkmasının mücadele geliştiği takdirde çözüme yönelik gelişmeler ortaya çıkacağını düşünüyoruz.

Halk serhildanları devletin politikalarını boşa çıkarmıştır

Şu açıktır hükümetin ya da devletin bugünkü politikaları da boşa çıkarılıp, hesapladıkları oyunların sonuçsuz kaldığı gösterilirse, Kürt sorununun çözümünde arayışlar artacaktır. Nitekim AKP ve devletin Kürt halkını ve demokratik siyasal alandaki güçleri Önderlikten ve PKK'den ayırma politikaları, özellikle Gemlik yürüyüşü ve sonrası ortaya çıkan halk hareketliliği, yine Şemdinli, Geve ve Hakkari'de ortaya çıkan serhildanlar tarafından boşa çıkarılmıştır. Bu boşa çıkarma ister istemez Kürt sorununda yeni tartışmaların ortaya çıkmasını beraberinde getirmiştir. Kürt özgürlük hareketinin ve Önderliğimizin Kürt siyasetinden dışlanamayacağını anlaşılmaması, Türkiye'deki çeşitli kesimler içinde PKK'nin ve PKK etkisindeki demokratik siyasal alanın dikkate alınması gerektiği biçiminde tartışmaları gündeme koymuştur. Dikkat edilirse bundan 5-6 ay önce PKK'yi ve Apo'yu bırakın söylemleri gazete sayfalarında azalmaya başlamıştır. Çünkü bu tür değerlendirmelerin kendilerini güllük duruma düşürdüğünün, Kürt özgürlük hareketinin ve Önderliğin halk içindeki etkisinin zayıfladığı biçimdeki söylemlerin doğru çıkmadığının görülmesi, ister istemez bu tür yazı yazan, değerlendirmeyen yapan çevreleri bu konuda daha temkinli olmaya itmiştir.

Şemdinli olayı, 1992 konseptinin mücadelemizin gelişmesiyle birlikte yeniden devreye sokulmasının en somut ifadesidir.

miniz, ne sosyal yaşamınız güvende olabilir, eğer ekonomik ve sosyal yaşamınızı güvende hissetmek istiyorsanız, yapacağınız tek şey PKK'den uzaklaşmak ve Önderliğe karşı çıkmaktır" denilecekti. Böyle bir ruh hali bir taraftan eylemlerle, diğer taraftan propagandayla ve farklı özel savaş yöntemleriyle geliştirilecekti. Şemdinli'deki ve öncesi gelişen olayları bu çerçevede değerlendirmek gerekir. Tabii ki 1992 konseptinin benzerini uygulamak devlet açısından kolay değildi. Bu açıdan bu defa da her gün 5-10 kişi öldürme ve köyleri boşaltma yerine, benzer sonuçlar verecek başka yöntemler devreye sokmayı planladılar.

Bu olayların derin devlet olan özel savaş aygıtı tarafından planlandığı, Şemdinli'de yakalanan taksidedi belgelerle kanıtlanmıştır. Takside çıkan belgelerde özel savaşın Şemdinli, Hakkari ve Geve'deki elemanlarının sürekli toplantılar yaparak, kimlere karşı nasıl tutum takınılması gerektiğinin planlandığı ve uygulamaya geçildiği görülmektedir. Ele geçen belgelerde Şemdinli, Geve ve Hakkari'deki yurtseverlerin, devlet yanlılarının, devlet karşıtlarının, hepsinin listesi yapılmış. Kimlerin mücadeleye ne kadar sempati duyduğu, sempatinin düzeyinin ne olduğu tespit edilerek, özellikle özgürlük hareketine yakın çevrelerin tasfiye edilmesi planlamaya alınmıştır. **Şu** açıktır; Kürt sorunu çözülmediği ve Türkiye'de demokratikleşme gelişmediği sürece, Türkiye Kürt sorununa karşı özel savaş yöntemleriyle sindirme politikasını izleyecektir. Resmi ordu ve polislerle yürütülen mücadele, Kürt halkına karşı yürütülen özel savaşın görünen yüzüdür.

KKK sistemiyle yaratılmak istenen toplumsal örgütlenme modeli -I-

KKK sistemi, Önderliğin Bir Halkı Savunmak adlı eserinde ortaya koyduğu yeni paradigma ve ideolojik açılım çerçevesinde halkın kapsamlı ve derinleşmiş demokratik örgütlenmesini ifade etmektedir. Kürt halkı PKK öncülüğünde yürüttüğü mücadeleyle Kürdistan'da tamamlanmamış da olsa bir demokratik devrim gerçekleştirmiştir. Dün toplumda hakim olan güçler, ağalar, beyler, aşiret reisleri ve tarikat şeyhleriydi. Bunlar toplumu kontrol altında tutuyorlardı. Bu nedenle Kürt halkı bu bağlardan kopuk özgür bir durum ve irade ortaya koyamıyordu. Toplumdaki bu temel örgütlenmeler, feodal aşiret ve tarikat örgütlenmeleriydi. Kürt halkı binlerce yıldır böyle bir yaşama mahkum edilmişti. Bu durum Kürt halkını çağların gerisinde tuttuğu gibi, özgücünü ve iradesini ortaya çıkaramadığı için, dıştan gelen egemenlik güçlerine, sömürgeci güçlere karşı bir mücadeleyi yürütme gücünü de kendinde bulamıyordu. Kürdistan üzerindeki siyaset, dış güçlerle Kürt ağaları arasında oluşan dengeye göre belirleniyordu.

Onların daha çok işbirlikçi düzeyde olduğu bilinmektedir. Sömürgeci güçler de Kürt ağalarını kontrol etme temelinde Kürdistan üzerinde egemenliklerini rahatlıkla yürütüyorlardı. Bu nedenle hareketimiz ilk çıkışından itibaren, Kürdistan'da sömürgeciliğe karşı mücadeleyle iç içe bir demokratik devrim yaşanmadan halkın güç olamayacağı, bu nedenle Kürt halkının ve Kürdistan'ın özgürleşmesinin gerçekleşmeyeceği tespitinde bulunmuştu. Dolayısıyla baştan itibaren halkı örgütleyip güç yapmak, feodal güçlerin etkisinden kurtarmak için bir mücadele içine girdi.

Sömürgeci güçler Kürdistan üzerindeki egemenliklerini bu tür işbirlikçiler üzerinden yürüttüğünden, sömürgeciliğe karşı başarının koşulu da halk üzerindeki bu egemenlikleri tasfiye etmek, bu temelde halkın özgücünü ve iradesini ortaya çıkararak mücadeleyi geliştirmektir. Bunun sonucunda, 1970'li yılların ortalarından başlayarak bir yandan sömürgeciliğe, diğer yandan Kürt ağalarına, beylerine ve tarikat şeyhlerine karşı Kürt halkının irade ve güç olma savaşı yürütüldü. 1980'lere gelindiğinde, Kürt halkı, Kürt köylüsü tarihte ilk defa egemen sınıflardan bağımsız bir özgürlük gücü olan PKK'yi sahiplendiği gibi, kendisi de tarihte ilk defa gücünü ve iradesini ortaya koyan bir mücadele içine girdi. Bunun sonucunda 1990'lı yılların başında serhildanlar gelişti. Bu serhildanlar aynı zamanda Kürdistan'da egemen sınıfların değil de halkın güç olduğu bir tarihin başlangıcı oldu. Halk ağaların, beylerin, tarikat şeyhlerinin denetiminden çıkınca, ayağındaki prangalardan kurtulmuş gibi özgürlük ve demokrasi mücadelesine güçlü bir katılım gösterdi.

Kürt halkını suskunluğa boğmak artık mümkün değildir

1990'larda gelişen, tüm şehirlerle, köylere ve kasabalara kadar yayılan halk hareketi, özü itibarıyla bir demokratik devrim niteliğinde gerçekleşti. Herhangi bir Kürt ağasının, beyinin, tarikat şeyhinin gücünü değil, halk özgürlük eğilimini temsil eden PKK öncülüğünde, doğal halk önderlerinin yoğun katılım ve öncülük etmesiyle bu serhildanlar yaşandı. Kürt halkı kendine gelmenin büyük heyecanıla tarihini kendi eliyle yazmaya başladı. Halkta tüm dış güçlerin beklemediği bir irade patlaması yaşandı. Bunun güçlü bir savaşı vermenin de temeli olduğunu gördük.

Bir yandan gerilla, diğer yandan serhildanlar temelinde, özgürlük ve demokrasi mücadelesi Kürdistan tarihinde görülmemiş biçimde yükseliş gösterdi. Yalnız Kuzey Kürdistan'ı değil, başta Güneybatı Kürdistan olmak üzere Güney Kürdistan'ı derinden etkiledi. Orada da halkın duygularında ve düşüncelerinde büyük dönüşümler ortaya çıkardı. Belki siyasal ve askeri etkinliğimiz her parçada aynı olmadı, ama bütün Kürt halkını duyguda, düşüncede, duruşta etkilediği kesindir. Sadece Kürdistan'daki halkımızı değil, dünyaya savrulmuş halkımızı da derinden etkiledi.

Bunun sonucunda her tarafta halk tabanına dayanan örgütlenmeler gelişti. Türkiye'de görüldüğü gibi, kendine meşruiyet alanları yaratarak, legal alanda HEP, DEP ve HADEP gibi partileri ortaya çıkardı. Bunlar Kürdistan'da gerçekleşen demokratik devrim temelinde ortaya çıkan partilerdi. Geçmişte olduğu gibi, CHP ve AP'nin Kürdistan'daki örgütlenmelerinde, Kürt ağaları ve beylerinin etkinliğinde bir siyasal yaşam yerine, orta sınıfın belirli düzeyde halkı örgütleyip taban teşkil ettiği bir siyasallaşma süreci ortaya çıktı. Bugün, başta Kuzey Kürdistan olmak üzere demokratik devrimin etkilediği parçalarda, inkarcı sömürgeci güçlerin bütün bastırmalarına rağmen halk, özgürlük mücadelesini sürdürüyorsa, bunun gerçekleşen demokratik devrimle bağı vardır. Egemenler Kürt ağalarını, beylerini, aşiret reislerini ve tarikat şeyhlerini kontrol altına alsın da onları kendine bağlasın ve onların iradesini kırsın da ortaya çıkan halk gerçekliğini, Kürdistan'ı ve Kürt halkını suskunluğa boğmak artık mümkün değildir. Hatta bu hareket dağılsa bile, Kürdistan halkının özgürlük ve demokrasi mücadelesini durdurmak mümkün değildir. Geçmişte isyanlar oluyordu, isyanlara öncülük eden daha çok üst tabakaydı. Bunlar ezildiği ve yenildiği zaman, ortaya çıkan ulusal hareketler ve isyanlar da bıçakla kesilir gibi dururdu. İşte şimdi Kürt halkı böyle bir isyan tarihini ve kara kaderini yerle bir etmiştir. Artık kesintiye uğramayacak bir ulusal demokratik mücadele süreci yaşanmaktadır. PKK öncülüğünde gerçekleştirilen Kürt halk devriminin en büyük kazanımlarından biri budur.

Ortaya çıkan bu halk gücünü geçmişte cephe örgütlenmesiyle karşıladık. Kürt halkının çeşitli sınıf ve tabakalarını bu cephe etrafında toplamaya çalıştık. Daha o zaman esas olarak halka dayandırılan KOMA GEL örgütlenmesi bir hedef olarak konuldu. Ancak o günün koşullarında hem tecrübesizlikten hem de halkın örgütlenme bilincinin yeni yeni ortaya çıkmasından dolayı ne cephe örgütlenmesi istediğimiz düzeyde gerçekleşti ne de halka dayanan Koma Geller ortaya çıkarılabildi. Bu durumda mücadeleye atılan halkla örgütlenme düzeyi arasında bir paralellik ortaya çıkmadı. Halkın örgütlenmeleri zayıf kaldı. Açık ki, şiddetli savaş koşullarında illegal örgütlenmeyle toplumun en fazla yüzde onu örgütlenebilirdi. Kaldı ki, örgütlenme düzeyinde illegal olarak hiçbir zaman böyle bir olanağa ulaşamadı.

Bu dönemde Kürt halkının kendine açtığı meşruiyet alanı olan legal partiler, Kürt halkının en geniş çevrelerine bir örgütlenme şemsiyesi oldu. Cephe örgütlenmesiyle ilişkilennmeyen halkın çeşitli kesimleri bu legal partilerle ilişkilennerek, kendisinin çok etkin olmadığı bu partilerle bir ilişki düzeyi ortaya çıktı. Bu partiler geleneksel AP ve CHP gibi partilerden çok fazla etkilendiği gibi, örgütlenme modelinin ağırlıklı olarak üsten alta doğru olması nedeniyle halkın güç ve iradesini açığa çıkarmada zayıf

kaldı. Halkın bir siyasal şemsiye altında toplandığı bu partiler döneminde, halkın kendini güçlü bir biçimde örgütleyip siyasetin öznesi, siyasete aktif müdahale eden bir güç haline gelmesi de gerçekleşmedi. Bu siyaset tarzı nedeniyle, bu tür partilerin yönetimleri, örgüt kademeleri ağırlıklı olarak orta sınıfın damgasını taşıdı. Halkın özne olduğu, iradesini ortaya koyduğu ve siyasete müdahale edebildiği örgütlenmeler, ancak tabandan başlayan örgütlenmeler olabildi. Tabandan yukarıya doğru gerçekleşecek demokratik örgütlenmeler de ancak halkı siyasetin öznesi yapabilirdi.

Her ne kadar Koma Geller desek de hem örgütlenme anlayışımızdaki klasik etkiler hem de oluşan legal partilerin örgütlenme biçimi nedeniyle halkın güç olduğu, demokratik iradesini ortaya koyduğu, dolayısıyla demokrasisini derinleştirdiği ve kapsamlılaştırdığı örgütlenmeler ortaya çıkmadı. Bu açıdan 1990'ların başında Kürt halkı ayağa kalkmış, direnişlerini gerçekleştirmiştir diyebiliriz. Ancak bu ayağa kalkışını ve diriliş devrimini tümden kendine ait olan, kendisinin etkin olduğu örgütlenmelere dönüştürdüğü söylenemez. Bu nedenle halkın mücadele potansiyelinin tümü ulusal demokratik mücadeleye seferber edilememiştir. Halkın örgütlenme düzeyi ağırlıklı olarak merkezi yapılanmayı esas alan legal partilerin insafına bırakılmıştır. Bunların da orta sınıf kimliği fazla olan kadrolar ve yönetimler tarafından yönetildiği düşünülünce, halka gitme ve tabanı örgütleme zayıf kalmıştır.

Demokrasi halkın başat güç olmasına dayanan bir sistemdir

Yürütülen gerilla mücadelesine paralel olarak halk hareketinin süreklileştirilememesi, 1992'de yürürlüğe sokulan

serhildanları bastırma konseptinin yanında, bu örgütlenme modelinin halkın gücünü açığa çıkaracak nitelikte olmamasıyla bağlantılıdır. Nitekim 1993 ve 1994'teki bastırma konseptiyle birlikte, örgütsüz olan halk güçleri önemli düzeyde geriye çekilmiştir. Serhildanları süreklileşmeyen halkın desteği daha çok yardım etme, mücadeleye savaşçı düzeyde katılma, legal siyasal platformda da pasif bir destekçi pozisyonunda kalma olmuştur.

KKK sisteminin kurulmasını bir yönüyle bu gerçeklikle, diğer yönüyle de Önderliğimizin tarih çözümlemeleriyle ulaştığı yeni paradigmayla bağlantılı bir sistem olarak görmek gerekiyor. Önderliğimiz yeni paradigmasını ifade ederken; hiyerarşik devletçi ve iktidarcı örgüt modelleri ve siyasal anlayışını bir tarafa bırakan, esas olarak halkın tabandan komün ve meclisine dayalı demokratik konfederalizmi öngörmekte, halkın ancak böyle modellerle güç olabileceğini vurgulamakta, böylece tarihte halk hareketlerinin tümünün başına gelen sistemin yedeği veya mezhebi olmaktan ancak böyle kurtulunabileceğini ortaya koymaktadır. KKK projesi, yani halkın demokratik konfederal örgütlenmesi bu çerçevede ele alındığında bir anlam kazanır.

KKK sistemi, geçmişte ulusal kurtuluş hareketlerinin ortaya koyduğu örgütlenme modeli olan bir cephe örgütlenmesi değildir. Dolayısıyla KKK sistemini bir cephe örgütlenmesi olarak görmek yanlıştır. KKK sistemi, reel sosyalizmden ya da ulusal kurutuluş savaşlarına öncülük yapan reel sosyalist partilerden farklı olarak, dar sınıf yaklaşımından uzak olan, örgütlenmesiyle işleyişinin demokratik olduğu bir sistem gerçeğidir. Dar sınıf yaklaşımından kurtulmayı öngören, sosyal ve ekonomik projesini sadece belirli sınıflara dayandırmayan, toplumun özgürlük ve demokrasiden yana diğer sınıf ve tabakalarını da içine

alabilecek bir siyaset felsefesi ve tarzına sahiptir. KKK projesi, kendisini dar sınıf yaklaşımıyla ele alan bir programla tanımlamamıştır. O, demokrasi ve özgürlükten yana olan bütün kesimleri, demokratik işleyişle kendi içine alabilecek bir demokratik halk örgütlenmesi gerçeğidir.

Cephe örgütlenmeleri esas itibarıyla sistemin mezhebi olmaya yatkın bir örgüt modeli ve siyaset felsefesine sahiptir. Binlerce yıllık halk özgürlük tarihinde olduğu gibi, yürütülen mücadeleler ve harcanan çabaların sonuçta sistemlerin mezhebi haline gelmesi gerçeği vardır. Yeni paradigma doğrultusunda öngörülen demokratik konfederal örgütlenme olan KKK ise, sistemin mezhebi olmayacak, halkın esas olarak irade ve güç sahibi olduğu özgür ve demokratik bir yaşamı hedeflemektedir.

Tabii hala sınıflar vardır, sınıf gerçeği söz konusudur. Farklı sınıfların farklı özellikleri ve eğilimleri olmaktadır. Ancak KKK sistemi, sadece bir sınıfın örgütlenmesine dayanan bir sistem değildir. Halkın özgürlük ve demokrasi ihtiyaçlarını daha fazla karşılayan bir sistemdir. Zaten KKK sisteminin demokrasi anlayışının egemen sistemlerin demokrasi anlayışından farkı da buradaki siyaset felsefesi ve örgütlenme modelinden gelmektedir.

Bilindiği gibi Avrupa'da veya çeşitli ülkelerde halkların verdiği bin yıllık özgürlük ve demokrasi mücadelesinin sonucu olarak halkın nefes aldığı belli demokratik yaşam alanları ortaya çıkmıştır. Siyasal, sosyal ve ekonomik alanlarda egemen sınıfların katı hakimiyetinin kırıldığı, halkın da belli düzeyde kendini ifade etmesini sağlayacak nefes alma mekanizmaları ortaya çıkmıştır. Ancak Avrupa'da varolan demokrasi anlayışı bugün hala egemen sınıfların hakim olduğu, egemen sınıflar içinde de en fazla tekeli kapitalist çevrelerin, onların siyaseti ile sosyal ve ekono-

“Önderliğimiz yeni paradigmasını ifade ederken, hiyerarşik devletçi ve iktidarcı örgüt modelleri ve siyasal anlayışını bir tarafa bırakan, esas olarak halkın tabandan komün ve meclisine dayalı demokratik konfederalizmi öngörmekte, halkın ancak böyle modellerle güç olabileceğini vurgulamakta, böylece tarihte halk hareketlerinin tümünün başına geldiği gibi sistemin yedeği veya mezhebi olmaktan ancak böyle kurtulacağını ortaya koymaktadır. KKK projesi yani halkın demokratik konfederal örgütlenmesi bu çerçevede ele alındığında bir anlam kazanır.”

“Demokratik konfederalizm örgütlendirmesi alternatif bir demokrasi ve demokratikleşme projesidir. Sivil toplum örgütlerinin de bu proje içinde belirli düzeyde yeri olacaktır. Ancak esas olarak komün yargılama sistemine dayanan siyasetin önemli düzeyde yerellerde üretildiği, hazırlandığı ve genele yansıtıldığı bir demokratik model gerçekleşecektir. Böylelikle siyasete yabancılık ortadan kalktığı gibi, bu yerel örgütlenmeler içinde siyaset öğrenilecektir. Demokratik siyaset tarzı edinilerek, bütün siyasal süreçlere özgür yurttaş kimliğiyle katılım sağlanacaktır.”

mik projesinin yaşam bulduğu bir sistemdir. Eğer demokrasiyi halkın yönetimi, halkın iradesinin ağır bastığı bir sistem olarak tanımlıyorsak, Avrupa'daki rejimleri ve sistemleri tam anlamıyla demokratik sistem olarak görmek doğru değildir. Çünkü halk orada hala başat güç değildir. Demokrasi ise halkın başat güç olmasına dayanan bir sistemdir. Bu nedenle eksik, özrü, yetersiz, sınırlı demokrasi olarak tanımlanabilir. KKK sistemiyle bu sınırlı demokrasi anlayışı aşılarak, halkın esas güç olduğu bir demokratik toplum ve demokratik rejimin ortaya çıkarılması amaçlanmıştır. Ağırlıklı olarak halka dayandığı, sınırlı, yetersiz ya da belirli düzeyde açılımı olan bir rejim değil de tam anlamıyla demokrasi diyebileceğimiz köklü bir siyasal irade değişimini hedef aldığı için, bunu radikal demokrasi olarak tanımlıyoruz.

Halk siyasetin öznesi olmalıdır

KKK Sözleşmesi'nde esas olarak konfederal sistemin nasıl gerçekleşeceği ortaya konulmuştur. Henüz başlangıç aşamasında olduğu, çok geniş ve derin bir tecrübe de ortada bulunmadığı için, bu örgütlenmenin belirli eksiklikleri ve yetersizlikleri olabilir. Bunlar örgütlenmenin canlı dinamiği içinde ortaya çıkacak, zamanla bu örgütlenme sosyal, siyasal ve ekonomik alanda daha uygu biçimde gelişip bir tekamülü yaşayacaktır. Ancak bu örgütlenmenin esas, köy ve mahalle komünlerine dayanan, kasaba ve şehir meclisleriyle iradesini daha da yoğunlaştıran, bu temele dayanan halk kongreleriyle genel politika-sını ortaya çıkaran ve koordine eden bir sistem kurmayı hedeflemektedir. Yavaş yavaş komün ve meclislerin örgütlenme sürecine girilmiştir. Bunların nasıl örgütleneceği, nasıl yaşamsallaşacağı, hem teorik olarak hem de pratik içinde nasıl olacağı izlenerek bu örgütlenme modeli geliştirilmektedir. Esası bu çerçevede oluşacaktır.

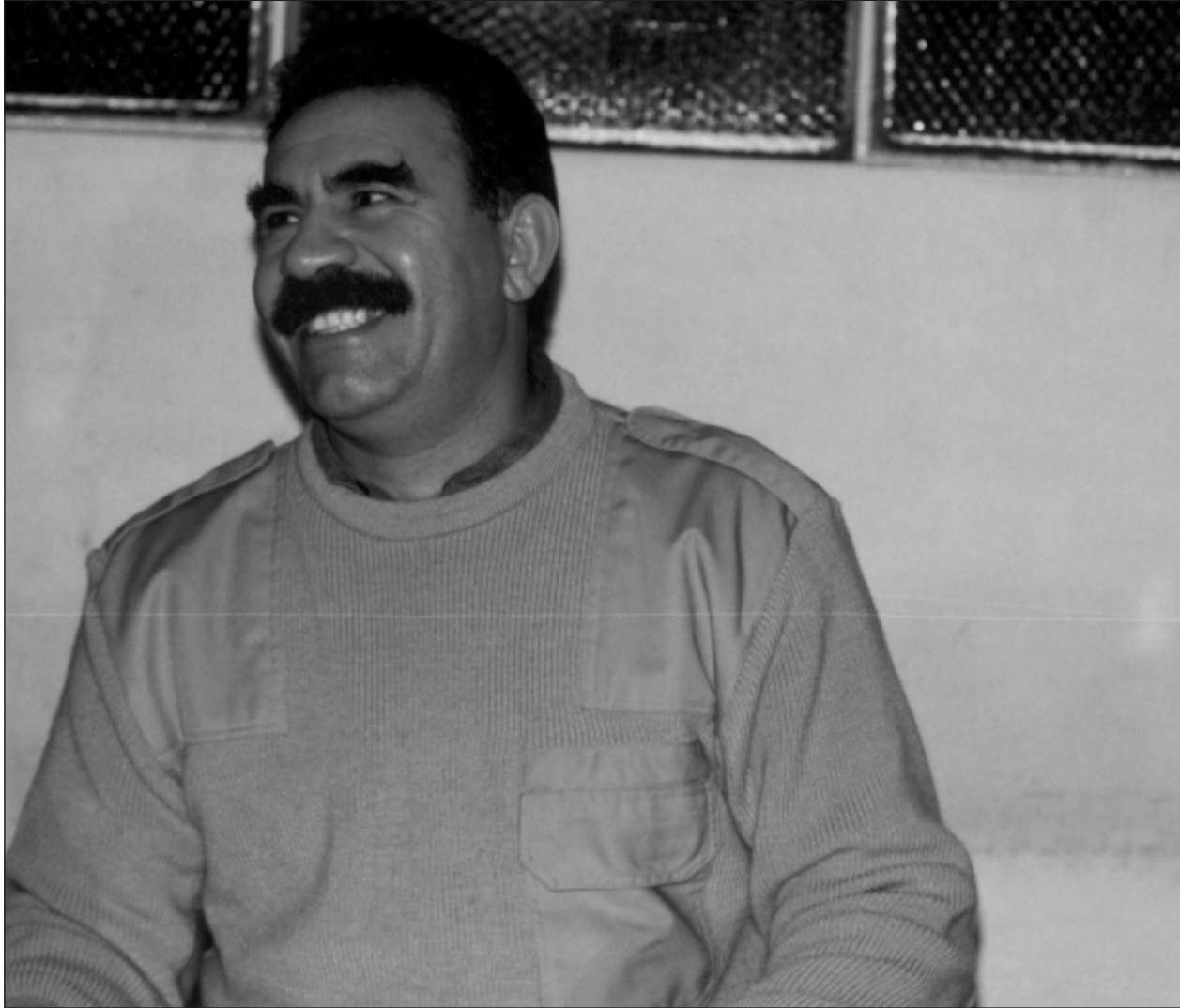
Dar sınıf yaklaşımını aşmak için de bir yandan komünler demokratik temelde örgütlenirken, meclislerde de demokratik örgütlenme ve işleyiş esas alınacak, ekonomik ve sosyal yaşamın çok boyutlu hale gelmesi nedeniyle toplumun tüm kesimleri kendini ayrı örgütlemeye tabi tutacaklardır. Bir yandan özgün örgütlenmelerini gerçekleştirecekler, diğer yandan komünlerde ve meclislerde bu özgün örgütlenmelerini yaratarak, esası komün, meclis ve kongre olan örgütlenmeler içinde yer alacaklardır.

Demokratik konfederalizm örgütlenmesi taban örgütlenmesi olduğu gibi, merkezin değil, yerel örgütlenmelerin esasını oluşturduğu bir sistem olacaktır. Merkezi siyaset modeli halkı siyasete yabancılaştırmıştır. Batı Avrupa'da ortaya çıkan, dört yılda bir genel ve eşitliğe dayanan seçimle ortaya çıkan parlamentolara dayalı sistem 1950'li yıllarda iflas etmiştir. Bu sistemlerin altında I. ve II. dünya savaşları önlenememiştir. Çünkü bu sistem, halkın siyasete her gün, her sorunda damgasını vurduğu bir sistem değildi. Temsilciler seçilip parlamentoya gönderiliyor, parlamento da ülke siyasetini belirliyordu. Sistem merkezi bir yapılanmaya dayandığı için, halk seçimlerde oy verse de siyaseti etkileyen, siyasetin öznesi olan bir konumda olmuyordu. Bu tür siyaset yapma tarzının hakim olduğu parlamenter sistemlerde, seçim sonuçlarının önemli düzeyde egemen sınıflarca belirlendiği bir sistem söz konusuydu. Halk siyasetin öznesi ve sürekli müdahale eden gücü olmadığından, egemen sınıfların politikasındaki çıkar çatışmaları siyasal, sosyal ve ekonomik yaşamı be-

lirliyordu. Bunun sonucunda kanlı dünya savaşları yaşandı. Bunun sonucu olarak halkın, toplumun siyasete günlük müdahale edebileceği sistem arayışları arttı.

Avrupa'da sivil toplum örgütlerinin 1950'lerden sonra ortaya çıkması, dört yılda bir yapılan seçime dayanan parlamenter sistemin iflasıyla ilgilidir. Toplumun çeşitli kesimleri, iradelerini dört yılda bir seçilen parlamentolara teslim etmemek için sivil toplum örgütleri içinde örgütlenerek, hem kendi ihtiyaçlarını karşılamak hem de günlük siyasete müdahale etmek ve siya-

matik model gerçekleşecektir. Örneğin Türkiye'de ya da başka bir ülkede halk dört yılda bir seçim sandığına gitmektedir. Halk genel ekonomik, sosyal, kültürel sorunlara ve genel politikalara yabancı olduğu için, siyasal iradesini ortaya koymadığı gibi, siyasal kültürü edinmediğinden tercihlerini de manipülasyon ortamında yapmaktadır. Demokratik konfederalizm, tüm bu yetersizlikleri ve eksiklikleri aşırarak, halkın iradesini ve tercihlerini doğru ortaya çıkarmasını sağlayan bir niteliğe sahiptir. Yerel örgüt-

setin öznesi olmak açısından bu örgütlenmeler geliştirdiler. Sivil toplum örgütleri, tüm tabanın sesini ifade eden örgütlenmeler değildi. Ama yine de toplumun çeşitli kesimlerinin siyasal, sosyal ve ekonomik yaşama günlük müdahale etmelerini ortaya çıkarması açısından bir gelişmedir. Parlamenter sistemin zayıflıklarını yetersiz de olsa belli düzeyde dengeleyen role sahiptirlir. Ancak sivil topluma dayanan sistemlerin de gerçekten halkın iradesini ortaya koyan demokratik bir sistem ortaya çıkarma gücü zayıftır. Halkın belli oranda katıldığı, özne olduğu, doğrudan derinleşmiş ve kapsamlılaşmış bir demokrasi, sivil toplum örgütleriyle de ortaya çıkmamaktadır. Demokratik kültürün gelişmesinde ve çeşitli toplumsal kesimlerin çıkarlarını siyasete yansıtmada sivil toplum örgütlerinin belirli katkıları olmuştur. Ancak gerçek anlamda bunların demokrasiyi gerçekleştirecek kapasiteleri yoktur. Nitekim sivil toplum örgütlerinin yaygın olduğu Avrupa'da bile siyasete ilgi fazlasıyla azalmış, insanlar siyasete yabancılaşmıştır. Bir yandan egemen siyasetin ağırlığı sürmekte, diğer yandan siyasal şovenizmin önüne geçilememektedir.

Demokratik konfederalizm örgütlenmesi alternatif bir demokrasi ve demokratikleşme projesidir. Sivil toplum örgütlerinin de bu proje içinde belirli düzeyde yeri olacaktır. Ancak esas olarak, komün yargılama sistemine dayanan siyasetin önemli düzeyde yerellerde üretildiği, hazırlandığı ve genele yansıtıldığı bir de-

soyal ve kültürel yaşama etkin tarzda katılarak tüm bu alanlarda büyük gelişmeler ortaya çıkarılmasının zemini olacaktır. Bu da siyasette radikal bir dönüşüm sağlama yolunu açacak, demokrasi açısından da radikal bir gelişme ortaya çıkaracaktır. Böylelikle hem özgürlük hem de demokrasi bilinci gelişecektir. Örgütlenen, örgütler ve siyasetle günlük ilişki içinde olan bireyler ve toplulukların her türlü baskı ve sömürüyü reddettiği, özgürlüğü ve demokrasiyi elde etmek için her türlü mücadele için ne daha fazla girdiği görülecektir.

Öte yandan bu durum toplumsal ve kültürel yaşama da yeni boyutlar kazandıracaktır. Dört yılda bir genel seçim yoluyla merkezi siyasete katılan bireylerin, toplumun diğer sorunlarına ilgi göstermesi ve diğer toplumsal kesimlerle ilgilenmesi bir yana, komşusuna ve çevresine bile ilgisi azalmaktadır. Siyasetin yerelden başlayarak gelişmesi bireylerin ortak sorunları olan komşusu ve çevresiyle ilişkilenmesine yol açacak, böylelikle yalnız siyasete değil, komşu-

halkı sadece yerel konfederal örgütlenmelerle kendi sorunlarını çözmede yaratıcı kılmakla kalmayacak, ülkenin genel sorunlarında da etkili olmasını sağlayacaktır. Genel siyasetin gelişimine yön vermesine imkan sunacağı gibi, dünya siyasetine yabancılığını da ortadan kaldıracaktır. Halk böylelikle dünya genelinde özgürlük ve demokrasi mücadelesinde daha aktif biçimde yer alacaktır. Küresel demokrasi mücadelesinin başarıya ulaşması ancak halkların böyle bir demokratik irade, özgüven ve yetenek kazanmasıyla gerçekleşebilecektir. Bu açıdan KKK sistemi yalnız Kürdistan açısından değil, insanlık tarihi açısından da yeni bir çağ başlatacak sistem gerçeğidir. Ezilenler, sömürülenler ve halkların binlerce yıllık mücadelelerine rağmen sonuçta tekrar sistemlerin mezhebi veya yedeği haline gelmeleri böyle bir demokratik örgütlenme ve siyaset tarzıyla aşılabacak, bu kara kadere son verilecektir.

Bu örgütlenme, ister sosyal olsun, ister cins olsun, ister etnik ve dinsel olsun, tüm kimliklerin de kendini bulmasını beraberinde getirecektir. Dolayısıyla bu kimlikler de bütün enerjilerini, potansiyellerini özgür ve demokratik yaşam modelini geliştirmek için kullanacaklardır. Kadın ve gençlik kimliği de alevi sünni kimlikleri de yine işçiler, köylüler, esnaf gibi sosyal kimlikler de böyle bir demokratik örgütlenme modelinde kendi ihtiyaçlarını ve çıkarlarını genelin içinde en iyi biçimde dengeleme imkanına kavuşacaklardır.

Konfederal örgütlenmede öncü güç olarak halka düşen görevler

Konfederal örgütlenmede halka düşen görevlerden çok, halk bu sistemin gerçek koordinasyonu olacaktır. Bu, halkın kendi demokratik örgütlenme sistemidir. Dolayısıyla gerçek sahibi, örgütlenme gücü de halk olacaktır.

Kürdistan halkı 1990'larda diriliş devrimi yaptı. Ancak tabana dayalı bir örgütlenme modeli ortaya çıkmadığı için siyasetin öznesi olamadı. Daha çok bir nesne ve katılan durumunda kaldı. HEP, DEP, HADEP ve DEHAP pratiklerinde halkın etkisiz kalması, bunun sonucunda siyasal bir çürümenin ortaya çıkması gerçeğiyle karşılaştık. Demokratik konfederal örgütlenme, halkın katılımıyla bu merkezden örgütlenen siyasal tarzı ve dolayısıyla çürümeyi ortadan kaldıracak, halka dayalı bir siyaset gerçeği ortaya çıkaracaktır. DTP'nin önüne konulan siyaset felsefesi ve tarzı bu çerçevede olmuştur. DTP'nin hala siyaset felsefesini ve tarzını tümüyle yerleştiremediğini görüyoruz. Yine işlerin üstten kotarıldığı bir siyaset felsefesi ve tarzı belli düzeyde etkisini göstermektedir. Bunun nedeni de halkın siyasete katılma ve özne olma durumunda hala yaşanan yetersizliklerdir. Bunu aşmanın yolu, kısa sürede halkın kendisini komünler ve meclisler düzeyinde örgütleyerek, klasik siyaset felsefesi ve tarzına son vermesidir.

Halk 1990'larında başında diriliş devrimini gerçekleştirdi. Ancak tabana dayalı bir siyaset tarzı ortaya çıkaramadığı için, halkın özgürlük ve demokrasi potansiyeli açığa çıkarılamadı. Eğer otuz yıllık mücadeleye rağmen istediğimiz tüm hedeflere yeterince ulaşamadıysak, bunun nedeni örgütlenme modellerinin ve siyaset yapma tarzının halkı etkili biçimde katma özelliğe sahip olmamasıydı. Özgürlüğü ve demokrasiyi kazanmak ve derinleştirmek istiyorsak, halk bu örgütlenmeye sahip çıkmalıdır. Bu siyaset felse-

lenmeler, bölgesel konfederal sistem, halkın siyasete yabancılığını ortadan kaldıran bir süreç içinde oluşacaktır. Bu siyasetin yerelleşmesi ve tabana dayanması, ister istemez halkı siyasetin içine çekecektir. Buralarda yaşayan halk Hakkari'nin, Yüksekova'nın, Şemdinli'nin sorunlarını bildiğinden, bu sorunların tartışılıp konuşulduğu platformlara aktif olarak katılacaktır. Çünkü sorunları sıcakta yaşamaktadır. Hangi sorunlar olursa olsun, ortaya koyabileceği bir düşünceye sahip olacak ve yoğunlaşarak sorunlara çözüm projesini sunacaktır. Böylelikle siyasete yabancılık ortadan kalktığı gibi, bu yerel örgütlenmeler içinde siyaseti öğrenecektir. Demokratik siyaset tarzını edinerek, bütün siyasal süreçlere özgür yurttaş kimliğiyle katılmış olacaktır.

Bunun siyasal yaşama dinamizm getireceği açıktır. Çünkü kendisine özgüveni gelişen ve siyasal süreç içinde olgunluk kazanan özgür yurttaşın ruhsal durumu da değişecek, moralli, özgür birey olarak bu yurttaş tipi, toplumdaki siyasal, ekonomik,

su ve çevresine yabancılaşmasını aşırarak, birey çevresiyle dinamik sosyal bir ilişki kurarak hem kendisini yeniden üretmenin koşullarını geliştirecek hem de bulunduğu alandaki sosyal ve kültürel ilişkilerin gelişmesiyle birlikte, canlı ve dinamik bir yaşam gerçeği ortaya çıkacaktır. Dolayısıyla demokratik konfederal sistem sadece halkı siyasete müdahale eder hale getirmeyecek, bununla birlikte bireylerin zihniyet dönüşümünü ve moral gelişimini sağlayarak, insanların kendine özgüven duyduğu, kendisiyle, çevresiyle, siyasetle, sosyal, kültürel yaşamla banışık bir yaşam biçimi geliştireceği görülecektir. Bu açıdan demokratik konfederal sistem halkın özgürlüğünü ve demokrasisini geliştirecek, tarihte yaratılan bütün güzel değerlerle birlikte bir yaşam biçimini ortaya çıkarması bakımından Batı'da üst tabaka ağırlıklı gelişen demokratik sistemlerden çok farklı bir demokrasi ve özgürlükler çağı başlatacaktır. Radikal demokrasi ve derin demokrasi kavramları bu çerçevede anlaşılabilir ve anlam bulmalıdır.

Demokrasi kültürü ve özgürlük bilinci,

“Kürt halkının yereldeki sadece bazı sorunları çözerek özgürlük ve demokrasi sorununu aşması mümkün değildir. Hala Kürt halkı üzerinde inkarcılık vardır, imha siyaseti vardır işleyen bir asimilasyon süreci vardır. Bunların çözümü esas olarak tüm Kürdistan halkının ve halkın tüm toplumsal kesimlerinin mücadelesini birleştirerek inkarcı sömürgeci rejimi geriletmesi ve Kürt halkı üzerindeki baskıcı ortamın ortadan kaldırmasıyla mümkündür. Özgürlük ve demokrasi elde etmede, demokratik konfederal örgütlenme önemli bir enerji ve güç ortaya çıkaracaktır.”

fesi ve tarzının yerleşmesi için, halkın doğal önderleri ve PKK kadrolarının halkla iç içe olmaları, halkın siyasetin öznesi olmasını sağlayacak biçimde bütün siyasal ve örgütlenme süreçlerine aktif olarak katılımı sağlamayı gerçekleştirmeleri gerekiyor. Halk artık 'şu yetkilidir, şu sorumludur' demeden, siyasetin gücünün esasta tabandan başlatılacağını görerek, piramidin tabanının siyaset ve örgütlemeye ağırlık teşkil etmesini sağlayacak düzeyde siyasete ve örgütlenmeye ilgi göstermelidir.

Bugün yönetimlerden çok fazlasıyla şikayet edilmektedir. Şunu açıkça belirtmek gerekir: Siyaset tarzı ve felsefesi değiştirilmediği müddetçe, en iyi ve en yetenekli insanları bile bu yönetimlere koysanız, örgütlenme modelinin özellikleri, en iyilerin bile yetkici, iktidarcı, mevkici ve çıkarıcı bir siyaset kültürü edinmelerine yol açacaktır. Yaşanan yetersizlikler, eksiklikler ve çürümelerin nedeni, bireylerin iyi veya kötü olması değil, yetkinin üstte toplanmasına yol açan siyaset yapma tarzının getirdiği olumsuz sonuçlardır. Bunun bilincinde olarak, halkımız ancak kendisini doğru biçimde örgütlediği takdirde demokrasinin gerçekleşebileceğini görmeli, özgürlüğün de ancak halkın kendisini örgütleyerek güç yapmasıyla yakınlaşacağını bilmelidir.

Artık eski siyaset alışkanlıkları bırakılacaktır. Zihniyet devrimi derken, esas olarak da siyaset yapma tarzı ve felsefesinde bir devrimden söz ediyoruz. Bunun eski modelleri iyileştirme ve düzeltmeyle gerçekleşmeyeceği açıktır. Dolayısıyla bir iyileştirmeden değil, köklü bir değişiklikten söz ediyoruz. Halkımızın da bugüne kadarki siyasete katılım tarzında köklü bir değişikliği yaşaması gerekmektedir. Bu tabii hem eğitim ve bilinçle olacak hem de pratik olarak siyaseti örgütlemenin tabandan başlatılmasıyla sağlanacaktır. Pratiğin kendisi en fazla da böyle bir siyaset felsefesi ve tarzı konusunda bilinç ortaya çıkaracaktır.

Halk ilk önce kendi köyündeki ve mahallesindeki sorunlarından ve bunların örgütlü çözümünden başlayarak bu sisteme giriş yapmalıdır. Halkın yerelde de çözebileceği önemli sorunları vardır. Eğer işe bunlardan başlanırsa, Kürt halkının özgürlüğü, demokrasisi, ekonomik ve sosyal yaşamının iyileştirilmesi konusunda yapılması gereken genel değişiklikleri etkileme gücü de artacaktır.

Kürt halkının sadece yereldeki bazı sorunları çözerek özgürlük ve demokrasi sorununu aşması mümkün değildir. Hala Kürt halkı üzerinde inkarcılık, imha siyaseti, işleyen bir asimilasyon süreci vardır. Bunların çözümü esas olarak tüm Kürdistan halkının ve halkın tüm toplumsal kesimlerinin mücadelesini birleştirerek inkarcı, sömürgeci rejimi geriletmesi ve Kürt halkı üzerindeki baskıcı ortamı ortadan kaldırmasıyla mümkündür. Özgürlük ve demokrasi elde etmede, demokratik konfederal örgütlenme önemli bir enerji ve güç ortaya çıkaracaktır. Böylelikle genel sorunlar çözüm yoluna girecektir. Yoksa sadece yereldeki çalışmalarla bu çok köklü, tüm Kürt halkını ilgilendiren sorunları çözmek mümkün değildir. Ama demokratik konfederal örgütlülüğünün gelişmesi, genel demokratik siyasete ve özgürlük mücadelesine de ivme kazandıracaktır.

Yerel demokratik konfederal örgütlenmelerle genel demokratik konfederal örgütlenme arasında birbirini güçlendiren bir diyalektik bağ vardır. Türkiye'deki inkarcı, sömürgeci rejime karşı mücadelenin etkili olup olmamasıyla böyle bir demokratik konfederal örgütlenmenin güçlü örgütlendirilip örgüt-

lendirilememesi arasında da diyalektik bir bağ vardır. Kendini örgütlü güç ve özne yapmanın demokrasi ve özgürlük mücadelesinin başarısıyla bağı da iyi görülmelidir. Bugüne kadar büyük emek harcanıp çaba sarf edildiği halde istenen sonuçlar alınamadıysa, bunun eski siyaset tarzıyla, örgütlenme modeliyle ve halkın siyasetin oluşum sürecine zayıf katılımıyla bağını görmek gerekir.

Halk bu örgütlenmenin hem öznesi hem de tabanıdır. Geçmişte siyasetin öz-neleri ile taban arasında kopukluk vardı. Demokratik konfederalizm, bu kopukluğu ortadan kaldırarak, siyasetin güç kaynağı olan halkı aynı zamanda özne haline getirerek, siyasetin halkın çıkarı, özgürlük ve demokrasi için yapılmasının yolunu sonuna kadar açacaktır. Halk, "ben siyasetten anlamam, sorumlular, üsttekiler anlar" dememelidir. Aksine, merkezi örgütlenme modellerinde üst yetkileri elinde tutanlar, halkın yerel sorunlarını ve halkın daha iyi nasıl örgütlenileceğini bilmezler. Halkın daha etkili bir mücadeleyi nasıl yürütebileceğini bilemezler. Halkın içindeki sorunların çözümüne, sorunlarla iç içe olan halk kadar yaratıcı çözüm geliştiremezler.

Konfederal örgütlenme halkın tümünden örgütlenmesidir

Demokratik konfederalizm, sorunlarla iç içe yaşayan halkı örgütlediği ve özne yaptığı için sorunların çözümünde daha uygulanabilir politikalar ve projelerin yaşam bulmasına imkan verecektir. Geçmişte yöneticiler zaman zaman halkın önüne belirli programlar koyar, hedef gösterir, onlar da bu planlama ve hedefin gerçekleşmesi için katılım gösterirlerdi. Bu klasik siyaset anlayışının sonucu gerçekleşen bu katılım biçiminin terk edilmesi gerekir. Çünkü bu katılım tarzı mücadeleyi de kesintiye uğrattıyordu. Halk siyasetle, örgütlenmeyle iç içe değildi. Sadece çağrı yapıldığı zaman belirli eylemlere ve toplantılara katılıyordu. Bu da halkın siyasallaşmasını geliştirmediği gibi, ancak belirli zamanlarda mücadelenin ortaya çıkmasına yol açıyordu. Bir yönüyle yapıp sönen bir mücadele çizgisi pratikleşiyordu. Özgürlük ve demokrasi taleplerini gerçekleştirmede süreklileşen bir baskı ve mücadele söz konusu olmuyordu. İnkarcı sömürgeci güçler de mücadelenin bu kesintili durumundan cesaret alarak, klasik inkarcı ve imhacı siyasetlerini yürütme imkanını buluyordu. Eğer halkımız demokratik konfederal örgütlenmeye sahip çıkar ve güçlü bir katılım gösterirse, gerçekleştireceği örgütlülüğünden aldığı güçle, günlük siyasallaşma içinde aldığı bilinçle her türlü baskıya, sömürüye ve zulme anında cevap verecek, hiçbir baskı karşılıksız kalmayacaktır. Bu da inkarcı, sömürgeci güçlerin gerici direnişlerinin kırılmasına yol açacaktır.

Eski tarz örgütlenme ve mücadele biçimi büyük emekler verilmesine rağmen istenen sonucu vermiyordu. Dolayısıyla verilen emek, çaba ve fedakarlık düzeyinde sonuçlar elde edilemiyordu. Eğer halkımız demokratik konfederal örgütlenmesini gerçekleştirecek, dün beş çaba harcayıp bir sonuç aldıysa, bugün bir çaba harcayıp beş değerle sonuç alacaktır. Bu örgütlenme modelinin güçlü ve sonuç alıcı bir niteliği, gücü vardır. Böyle bir örgütlenme siyasal modele uygulandığında, artık dışardan şunlar ne diyor, bunlar ne diyor demeyecek, dışardan kadro beklemeyecek, kendi doğal önderlerini ortaya çıkararak olaylara ve olgulara anında cevap vermesini bilecektir.

Halk şunu bilmelidir ki üst tabakanın, orta sınıfların farklı çıkarları söz konusudur. Bu kesimler yurtsever olabilir, Kürt halkının ve Kürdistan'ın özgürlüğünü isteyebilir, belirli düzeyde demokrasinin gelişmesinden de çıkarı olabilir, ancak sınıf özelliklerinden kaynaklanan farklı çıkarları olduğu için, zaman zaman Kürt halkının özgürlüğü, demokrasisi açısından bu çıkarların getirdiği ilkesizlikler, zayıf duruşlar ortaya çıkabilir. Çıkar ilişkisi içinde olduğu farklı kesimlerden etkilenecek, Kürt halkının gerçek özgürlüğü ve demokrasisi konusunda zaafa düşebilirler. Bu etkileme zaman zaman Türkiye devleti ya da diğer sömürgeci güçler tarafından olabilir. Zaman zaman da Kürt halkını bölgesel siyasal çıkarları için kullanmak isteyen AB, ABD ya da başka devletler tarafından olabilir. Bu etkilenmeler, Kürt halkının özgürlük ve demokrasisinde ilkel, kararlı olmasında zayıflıkları ve geriye çekmeleri ortaya çıkarabilir. Yurtseverliklerine, demokrasi istemelerine ve niyetlerinin çok kötü olmamasına rağmen, çıkarları gereği böyle yetersizliklere düşebilirler. Nitekim bunu mücadele tarihimize sık sık görmekteyiz. Bir taraftan özgürlük ve demokrasi mücadelesi içindedirler, ama sosyal konumları nedeniyle ikircikli, kararsız, bazen keskin, bazen sağa yatan tutumlar göstermektedirler. Bu durum da mücadelenin güçlü, kararlı ve istikrarlı gelişiminde olumsuzluklar ortaya çıkarmaktadır. Bu toplumsal kesimler tabii ki özgürlük ve demokrasi mücadelesi içinde yer almalıdırlar. Mücadelenin dışında tutmamalıyız. Ama bu gerçekliklerini de bilerek, esas güç ve siyaset öznesi olarak halkın kendisini görmesi önemlidir. Eğer halk siyasetin öznesi olur, örgütleyip kendini güç yaparsa, bu kesimlerin daha doğru ve istikrarlı bir çizgi izlemeleri de sağlanabilir. Bu kesimler pragmatisttir. Eğer özgürlük ve demokrasi güçleri güçlenirse biraz daha tutarlı olurlar. Kürt sorunu ve Kürt halkıyla ilgilenen çeşitli çevrelerin ya da Kürt halkı üzerinde egemenlik kuran ülkelerin pozisyonu biraz güçlenirse, bunlar da biraz halkı, biraz da bu çevreleri dikkate alırlar. Böyle ortayolcu bir tutum gösterirler. Bu kesimlerin de doğru mücadeleye

katılması açısından halkın konfederal demokratik örgütlenmeye sahip çıkması, siyasetin içine etkin katılarak, yanlış eğilimleri düzeltici, doğru yola sokucu bir rol oynaması gerekmektedir.

Yakınmayla, şikayetle sorunları çözemeyiz. Yakınmayla, şikayetlerle yanlışlıkları düzeltemeyiz. Halkımızda yakınmacı, şikayetçi yaklaşımlar çok fazladır. Halkımız kendisini tabandan başlayarak örgütler, siyasetin öznesi haline getirirse, bu tür şikayet ve yakınma konularının da kısa sürede çözüleceğini görecekler.

KKK sisteminde iktidar yetki ve devlete bakış

KKK sistemi ya da derinleştirilmiş radikal demokrasinin kurumsallaşması olan demokratik konfederalizm projesi, PKK'nin demokratik ekolojik, cinsiyet özgürlükçü paradigması ve demokratik sosyalizm ideolojisinin gereği olarak gündeme gelmiştir. Önderliğin Bir Halkı Savunmak adlı eserinde ortaya koyduğu tüm düşünceler, PKK'nin ideolojisini ve bu ideolojiyi şekillendiren paradigmasını ifade etmektedir. KKK sistemi herhangi bir ideolojik kaynaktan ortaya çıkmamıştır. Önderliğin, yeni dönem yapılanmasını sağlattığı ve ideolojisini ortaya koyduğu PKK'nin doğru pratikleşmesi açısından bu sistem örgütlenmesine gidilmiştir. Yani PKK, KKK'nin örgüt bileşenlerinden herhangi biri değildir. Onun ideolojik ruhunu ve paradigmasını belirleyen, bu ideoloji ve paradigmada yürümesini sağlayan ideolojik öncü gücü ve güvencesidir. PKK'siz, PKK'nin etkili ve örgütlü olmadığı bir durumda, KKK projesinin gerçekleşmesi de söz konusu olamaz. Zaman zaman "PKK, KKK'nin neresindedir" biçiminde sorular sorulmaktadır. Bu, doğru bir soru değildir. KKK projesi, PKK'nin ortaya koyduğu ideoloji ve paradigma temelinde ne kadar gerçekleşiyor ya da gerçekleşmiyor biçimindeki bir soru daha doğrudur. Çünkü KKK, PKK'nin ideolojik kimliğinin pratikteki ifadesidir. PKK'siz bir KKK düşünülemez. PKK'nin ideolojik etkinliği ve kadro duruşunun doğru temelde ağırlığını koymadığı bir durumda KKK projesi de gerçekleşemez. KKK herhangi bir cephe örgütü değildir; demokratik sosyalist ideolojinin hedeflediği toplum projesinin gerçekleşmesidir. Bu ideolojinin örgütlü gücü de Reber Apo'nun önderlik ve ideolojik çizgisinde yürüyen PKK'dir. Reber Apo hem PKK'nin önderliğidir hem de KKK'nin önderidir. Dolayısıyla "KKK sisteminin iktidar, yetki ve devlet anlayışı nasıl olacak" sorusuna cevap, PKK'nin ideolojik kimliğinde yat-

maktadır. PKK'nin ideolojik kimliği, demokratik ekolojik, cinsiyet özgürlükçü paradigma temelinde şekillenmiş demokratik sosyalizmdir. Önderliğin Bir Halkı Savunmak eserinde, ortaya konulan yeni paradigma ve ideolojik kimlikte iktidarcı, yetkici ve sömürücü zihniyet temelinde ortaya çıkmış devletçi bakış açısının terk edilmesi vardır. Devlet demek, iktidar, yetki ve sömürü demektir. PKK'nin demokratik sosyalizm anlayışı da iktidarcı, yetkici, hiyerarşik devletçi zihniyeti reddettiğinden, halkın iradesinin esas alındığı, yetkinin değil de iş ve rol koordinasyonunun bulunduğu bir sistem yaratılacaktır. Demokratik konfederalizm, devlet dışı toplumun devletsiz yönetimidir. Dolayısıyla bu sistemle devletçi anlayış, birbirini kabul etmeyen özelliklere ve genlere sahiptir. PKK, hiyerarşik, iktidarcı, yetkici, devletçi anlayışı çözümlenip bu tür anlayışların toplumun zihniyetinden sökülüp atılmasından sorumlu olan ve komünal demokratik yaşamı kendi yaşamında, çalışma pratiğinde, duruşunda başlatarak, demokratik konfederalizm sistemi içine yediren bir role sahiptir.

Önderliğimizin eski paradigmanın etkilerini yaşayan PKK'nin özleştirisini vermesi, demokratik ekolojik, cinsiyet özgürlükçü toplum paradigmasını ve bu zihniyetteki ideolojiyi ortaya çıkarmak içindi. Önderliğin verdiği özeleştiriler aynı zamanda PKK'nin özleştirisidir, ortaya koyduğu parti anlayışı ve demokratik halk sistemi de PKK'nin parti anlayışı ve demokratik halk modelidir. Dolayısıyla, KKK sisteminde iktidar, yetki ve devlete bakış nasıl olacak diye sorulduğunda, PKK'nin manifestosu olan Bir Halkı Savunmak adlı eserdeki çözümlenmeye bakılmalıdır. Bunu anlamak için de sınıflı toplum tarihinde devletçi hiyerarşik sınıflı toplumla yan yana yürüyüp bugüne kadar ulaşan, neolitik toplumda üretilen komünal demokratik yaşam ve onun değerleri içinde iktidara, devlete ve yetkiye nasıl bakıldığını görmemiz gerekiyor. Bizim iktidar, yetki ve devlete bakış açımız, komünal demokratik değerleri yaşayan toplumların bakış açısidir. Bizim görevimiz, komünal demokratik yaşam biçiminin, kültürünün ve bu konulardaki bakışının 21. yüzyıl gerçeğinde nasıl somutlaştırılacağını ortaya konulması ve pratikleştirilmesidir. Tabii ki 21. yüzyıl birçok bakımdan kompleks özelliklere sahiptir. Dolayısıyla iktidara, yetkiye ve devlete bakışın daha ayrıntılı çözümlenmesi, ortaya konulması, bu konudaki tutumların ne olacağını herkes tarafından anlaşılacak düzeyde gösterilmesine ihtiyaç vardır.

devam edecek...

"Demokratik konfederalizm, sorunlarla iç içe yaşayan halkı örgütlediği ve özne yaptığı için sorunların çözümünde de daha uygulanabilir politikalar ve projelerin yaşam bulmasına imkan verecektir. Geçmişte yöneticiler zaman zaman halkın önüne belirli programlar koyar hedef gösterir onlar da bu planlama ve hedefin gerçekleşmesi için katılım gösterirlerdi. Şimdi bu klasik siyaset anlayışının sonucu gerçekleşen bu katılım biçiminin terk edilmesi gerekir.

Çünkü bu katılım tarzı mücadeleyi de kesintiye uğrattıyordu."

KKK SİSTEMİNDE ÖRGÜTLERİN BÜTÜNSELLİĞİ

KKK sisteminin doğru anlaşılması, demokratik prensiplere uygun ve etkili tarzda işletilmesi özgürlük ve demokrasi mücadelesini etkili geliştirmemiz açısından büyük önem arz ediyor. Sistemi halk içinde örgütleyecek, inşa edecek yaygın bir örgütsel çalışma geliştirebilmek, yine halkın demokratik serhildanını bütün Kürdistan parçalarında ve yurtdışında siyasi sürecin gereklerine uygun bir tarzda örgütleyip, geliştirebilecek bir düzeyi ancak sistemin doğru anlaşılması ve işletilmesiyle sağlayabiliriz. Bu noktada son yürütme konseyi toplantımızın da tespit ettiği gibi, sistemi yeterince kavramama, onun üzerinde yoğunlaşmama, sistemi doğru, etkili işletebilmek için gerekli titizliği gösterememe durumu yaşanmaktadır. Özellikle yönetim düzeyimiz en başta kendi görevi olan bu konulardaki eksikleri yeterince değerlendirip eleştirerek, bunun aşılması için gerekli çabayı kendinden başlatarak göstermeyi gerekli görmüştür.

Sistemin doğru, yeterince kavranmayışı ve işletilmemesi birçok yönden parçalı, bireyci, bütünleşmeyen tutum ve davranışlara yol açabilmektedir. Bunun sonucunda da her alanda, parçada, kurumda yoğun çaba harcansa, günün gerektirdiği görevleri yerine getirmek için çok yönlü çalışma yürütülse de bunlar birleşmemekte, parçalı, dağınık kalarak daha güçlü bir mücadeleye dönüşen birikim haline gelemeyip, çoğunlukla çarçur olmakta, heba olup gitmektedir. Bu da tüm yönetimimizin, örgütlerimizin, kadro düzeyimizin ve giderek halkın zor koşullarda bin bir emekle yürüttüğü çabaların, harcadığı emeklerin sonuçlarının doğru değerlendirilmemesine yol açmaktadır. Bu durumların giderilmemesi, örgüt ve eylemi geliştirebilmemiz açısından hareketimizi yöneltilen topyekûn savaşa karşı, yine Önderliğimiz üzerindeki tasfiye sürecine karşı tüm hareket ve halk olarak bütünlüklü bir biçimde demokratik direnişi geliştirmemizi, topyekun saldırıyı boşa çıkaracak, başarısız kılacak etkili bir mücadele düzeyini ortaya çıkarmamızı engellemektedir.

Kuşkusuz her şey sistemle ifade edilemez. Önderliğimizin de ifade ettiği gibi kusursuz sistem bulmak zordur. Önemli olan sistemi amaç doğrultusunda etkili işletebilmek, kusurlarını pratikte azaltabilmektir. Yine politika tarzının yeterli, etkili hale getirilmesi mücadeleyi ilerletebilmek açısından önemlidir. İdeolojik duruş, teorik çalışmalar, eğitim, bu temelde yürütülecek ideolojik mücadele temel doğrultuyu esas almada, ondan sağa sola sapmamada, yine ilke ve amaçlara tam bağlı kalıp doğru bir yürüyüşün sahibi olmada büyük önem arz etmektedir.

Güçlü bir örgüt ve eylem, ancak sağlam bir ideolojik doğrultu ve etkili bir propaganda çalışmasıyla ortaya çıkarılabilir. Bunlar da mücadeleyi geliştirebilmemiz açısından önemli hususlardır. Ancak ideolojik doğrultu, yeterli bir propaganda ajitasyon çalışması esas olmakla birlikte, örgüt sistemini doğru ve yeterli anlama ve işletme de yürütülen çalışmalarda etkili olmak, başarı kazanmak önümüze koyduğumuz hedefleri zamanında tutturabilmek açısından önem arz etmektedir. Oysa bu noktada sistemin kavranması ve işletilmesinde ciddi zayıflıklar, kendine görelikler, bunun sonucunda parçalı duruş çeşitli biçimlerde devam etmektedir. Mutlaka görüp aşmamız gereken bu durumların böyle sürüp gitmesine daha fazla izin vermemeliyiz. Doğrular, sistem gerçekliğimizi yeterince anlayarak, gerekli duyarlılığı gösterip, örgütsel sistemin işletilmesinde gerekli düzeltmeyi ve yetkinliği hiç zamana yaymadan gerçekleştirmemiz gerekiyor.

Demokratik konfederalizm bütünlüklü bir sistemdir

Demokratik konfederalizm sistemi, bir ittifak düzeyi, çeşitli kurum ve örgütlerin parçalar halinde bir araya geldiği sıradan bir toplam değildir. Kuşkusuz sistem çok sayıda demokratik kurum ve örgütten oluşmaktadır. Fakat bunların ittifakından oluşan sistem de değildir. Yani benzer kurum ve örgütlerin bir araya gelip, sınırlı bazı amaçları gerçekleştirebilmek için sıradan bir eylem birliği oluşturması durumu değildir. Her kurum ve örgütün yerinin olduğu, bir misyona sahip bulunduğu, bu temelde yükümlü, sorumlu olduğu, bütün kurum ve örgütlerin birbirini tamamladığı bütünlüklü bir sistemdir. Bu sistem doğru anlaşılmaz, sistemin parçaları olan kurumlar, örgütler kendi rollerini, misyonlarını, yerlerini doğru tanımlamaz, anlamaz, bunun gereklerini yerine getirmez, sistemi işletmek için gerekli çabayı göstermezlerse sistem işlemez. Parça parça yürütülen çalışmaların sonuçları bir yerde birikmez, bir bütünü oluşturmaz, birikim haline gelmez, dolayısıyla daha büyük bir çalışmayı ve mücadeleyi yürütmek için gerekli veriye dönüşmez.

Pratikte bu durum belli ölçüde yaşanıyor. Parçalılık, dağınıklık, kendine görelik var. Daha da önemlisi kurum ve örgütlerin sistem içinde kendi görevlerini, yerlerini, rollerini doğru ve yeterli anlamama ve onun gereğine göre hareket etmeme durumları var. Sistemi, birbirinden kopuk parçaları bir iple bağlamışsın gibi ele alma, tanımlama var. Bu yaklaşımlar yanlıştır. Bu yanlışları, bu biçimde sistemimizin işlemede sorunların olduğunu, zorlanmaların, zayıflıkların ortaya çıktığını görünce bazı arkadaşlarımız "bu sistem iyi değil, işlemiyor, bizi başarıya götürmeyecek" diyor. Dolayısıyla şu tür eğilimler daha fazla açık sesle söylenir hale geliyor. Aslında geçmişten beri içten içe çeşitli düzeylerde farklı arkadaşlar tartışmalar da giderek bunu açıkça, sözle söyler de oluyorduk, bu sistem işlemiyor, eskisi daha iyiydi, PKK sisteminde kalsaydık daha çok iş yapıyorduk, daha etkili mücadele ediyorduk, gericiliğe karşı, düşmana karşı mücadelemiz daha büyük sonuçlar veriyordu, biçiminde sözler söylüyorlar.

Geriye çekme, geriye özlüm, eski sistemi daha doğru bulma gibi eğilimler, yaklaşımlar arkadaşlarımız içerisinde giderek daha çok tartışılıyor. Bunlar doğru değildir. Oluşturulan yeni sistemi doğru kavramadan, yeterince işletmeden, bu sistemden yeterince sonuç alamıyoruz diyerek eskiye dönmek istemek, eskiyi daha olumlu görmek doğru değil, yanlıştır, bunu düşünen arkadaşların bundan vazgeçmeleri gerekiyor. O bir tutuculuk, geride kalma olur. Daha da önemlisi yeni sistemi kavramadan ve uygulamadan, duyarlı olmaktan, çaba sahibi olmaktan alıkoyar insanları bu tür düşünceler. O nedenle, bir kere sistemin yeterince oturamışlığı ve etkili işletilememesinden yola çıkarak geriye dönme, eski sisteme özlem duyma yaklaşımları doğru değil. Ama aynı biçimde bu sistemi parçalı olarak görme, mevcut durumu sistemin doğal sonucu olarak ele alma, sistem böyle olur deme, yani çok parçalı, bütünleşmeyen bir durumda demokratik konfederalizm sistemini değerlendirme de yanlıştır. Yani sistemi benzer örgüt ve kurumların ittifakı, üstte çatı oluşturması gibi bir şekillenme biçiminde değerlendirme yanlıştır. Demokratik konfederalizm ne geride kalacak bir parti sisteminden daha etkili olmayacak bir toplum örgütlülüğü sistemidir ne de çeşitli benzer kurum ve örgütlerin bir ittifakıdır. Toplum yaşamının ihtiyaç duyduğu bütün alanların ve toplum kesimlerinin belli rol ve görev kapsamında örgütlenilerek bir bütünde birleştirilmesidir. Dolayısıyla pratikteki zayıflıklara daya-

“Güçlü bir örgüt ve eylem, sağlam bir ideolojik doğrultu ve etkili bir propaganda çalışmasıyla ortaya çıkarılabilir. Ancak bunlar esas olmakla birlikte, örgüt sistemini doğru, yeterli anlama ve işletme de çalışmalarda etkili olmak, başarı kazanmak önümüze koyduğumuz hedefleri zamanında tutturabilmek açısından önem arz etmektedir.”

narak yanlış düşüncelere kapılmamak gerekiyor. Tam tersine pratikteki zayıflıklar da bu yanlış düşüncelerden kaynaklanıyor. Dolayısıyla sonuçta ortaya çıkan, pratik olarak görülen zayıflığı, parçalılığı, etkisizliği gidermenin yolu, sistemi doğru kavramak, anlamak ve işletmek oluyor.

Biz geçmişte PKK hareketi olarak bir parti sistemiydik. Bir parti olmanın; topluma, halka, emekçi sınıf ve kesimlere dayalı bir parti olmanın gereklerini yerine getirdik. Çeşitli örgütlenmeler bu parti yapılanması çerçevesinde ortaya çıktı. KKK sistemi parti olmaktan çıkan, onu aşan, partiden çok daha geniş ve demokratik temelde tüm halkı bütün kesimleriyle örgütleyip birleştiren bir siyasal, sosyal sistemi ifade ediyor, örgütlülüğü içeriyor. Geçmişte parti olarak varolan örgütlenmemizin çeşitli temsilcilikleri, komiteleri, birimleri şimdi yeni sistemde bir kurum, bir örgüt, bir parti haline geliyor. Bu anlamda KKK sistemi, bütün toplumu örgütleyecek, toplumun tüm kesimlerini, yine toplum yaşamının bütün alanlarını belli bir bütünlük içinde, iş ve rol koordinasyonu dediğimiz iş bölümüne dayalı bir bütünlük içinde örgütlememizi mümkün kılan bir örgütsel açılımı ifade ediyor. Bu bakımdan parti olarak kalma anlayışı yanlıştır.

Belli parti geçmişte rol oynadı, doğruydu geçmiş açısından. Ama şimdi mevcut toplumu örgütleme amaçlarımıza bakıldığında, aynı görevleri yerine getiremez. Bakımdan dar kalır, geri kalır. Kesinlikle onun aşılması gerekiyor. Ama aynı biçimde demokratik konfederalizm sisteminin yüzlerce, binlerce kurum ve örgütlerini yaratırken bunları birbirinden kopuk, birbirinin benzeri gibi değerlendiren, parçalı gören, dolayısıyla bir bütün içinde görev ve rol sahibi olarak ele almayan ve buna göre örgütleyip geliştirmeyen, bir sisteme bu biçimde bağlamayan anlayışlar da yanlıştır. Bunları kesinlikle aşmak gerekiyor.

KKK sisteminde her örgütün kurumun rolü ayırdır

KKK sistemini dar, basit, parçalar, kurumlar, örgütler, ittifaklar olarak ele alamayız. Benzer kurumların, örgütlerin bir bileşimi gibi değerlendiremeyiz. Hepsinin sistem içerisinde kendine özgü rolünün olduğu, misyona sahip olduğu, görev ve sorumluluklarla yükümlü olduğu bütünlüklü bir sistem olarak değerlendirmeliyiz. Bu biçimde sistem bütünlüklüdür, onun içinde yer alan her kurum ve örgütün de kendine özgü rolü, misyonu vardır. Onları yerine getirdiği

ölçüde sisteme dahil olabilir, bir de sistemin doğru ve yeterli işletilmesine katkıda bulunur. Her kurum ve örgütün bu temelde yürüttüğü çalışmanın ortaya çıkardığı sonuçlar ancak bir bütünde birleşebilir, daha ileriye dönüşebilir. Bu bakımdan sistem içinde yer alan her kurumun, örgütün görev ve sorumlulukları da, tanımları da aynı değildir. Hepsinin kendine özgü tanımları, yerleri, görevleri ve rolleri vardır. Bunları doğru kavramamız, anlamamız önem arz ediyor. Örneğin bir Önderlik kurumu var. Bu sistemin kuramcısı, felsefesiyle, ilkeleriyle sistemin yaratıcısı, denetleyicisi, yürütücüsü bir kurumdur. Her değerlendirmesi, her kararı bütün sistemi bağlayan bir kurumdur. Sistemin tüm kurum ve örgütleri tarafından böyle görülüp, ele alınması gereken bir kurumdur. Yine örneğin bir parti kurumu var, PKK. Önderlik kurumunun kadrolaşması, örgütlenmesi düzeyidir. Bunun da felsefik, ideolojik öncülük gibi sistemin felsefik, ideolojik ilkelerini kendi yapısında pratikleştiren alan olması gibi bir misyonu var. Bu bakımdan sistemin doğrultusunu belirliyor. İdeolojik ilkelerini, siyasi amaçlarını ortaya koyuyor. Bu ilke ve amaçları kendi şahsında yaşamsallaştıran, pratikleştiren kadroları ortaya çıkarıyor, kadroları örgütlü kılıyor. Bu da bütün sistemi bir doğrultuya çeken, bu doğrultuda yönlendiren, bu temelde kapsayıcı olan bir öncülük kurumudur. KKK sistemi açısından PKK'nın tanımı, anlamı böyledir. Onun içinde bir alan olarak, örneğin Özgür kadın hareketinin konfederal gelişimi içerisinde PAJK'ın rolü benzer bir özellik taşıyor.

Bütün geneli bağlayan, Kürdistan Halk Kongresidir (KONGRA GEL). Sistemin politik karar, denetim merkezidir. Yine bütün sistem adına bütün pratik, politik çalışmaları koordine eden bir icra kurulu var; yürütme konseyi. Onun komiteleri var. Komiteleri aracılığıyla yürütme konseyi günlük politik, pratik çalışmaları koordine ediyor, politika belirliyor. Bu anlamda KONGRA GEL'in kararları, yürütme konseyinin değerlendirme, karar ve uygulamaları bütün sistem açısından bağlayıcı oluyor, bütün sistemi ifade ediyor. Dolayısıyla sistemin herhangi bir parçasını değil, bir alanındaki politik konuları değil, genelini belirliyor, yönlendiriyor.

Sistemin hukuk ve yargı kurumu da bulunmaktadır. İdari adalet divanı sistemin tümünün idari konularda hukuksal sorunlarını çözen kurumlaşması; Halk özgürlük mahkemesi, sistemin ideolojik, siyasal hattını, özgürlük çizgisini savunması bakımından önemli bir kurumlaşma oluyor.

Sistemin genel yapılanmasına bağlı ola-

rak parçalara ve yurtdışı alanlarına göre kurumlaştığı, örgütlendiği yerler vardır. Hem ideolojik, hem siyasi çalışmalar, hem de hukuk alanı benzer şekilde parçalarda ve yurtdışında örgütleniriliyor. Kuşkusuz bu örgütlenmelerin de sistemin bu genelini esas alması gerekiyor. Bir de onların işleyişi kendi alanlarını bağlıyor. Sisteme bir parçanın örgütsel, pratik yapılanması olarak katılıyor.

KKK sistemi içerisinde kadın konfederalizmi kendisini Koma Jinên Bilind (KJB) olarak örgütlenmektedir. Kadın özgünlüğünü sistemin bütün kurum ve örgütlerinde koruma temelinde, sistemin demokratik ilkelerine uygun olarak kadının özgün örgütlülüğünü ve demokratik konfederalizm sistemine bu temelde katılıp, onun işletilmesine katkı sunmasını ifade ediyor. Gençlik örgütlülüğü de kendisini Komala Ciwan olarak örgütlenmektedir. Bu örgütlenme de gençliğin özgünlüğü içerisinde bir örgütlenmeyi ifade ediyor. Sistemin ruhunu, dinamizmini temsil ediyor ve eylem gücünü ortaya çıkarıyor.

Sistem içerisinde özerk bir alan olarak halk savunma alanı bulunmakta ve kendisini HPG olarak, gerilla gücü biçiminde örgütleniriyor. Sistemin bu özerk parçası, bütün sistemi savunmakla, korumakla yükümlüdür. Halkın öz savunmasını hem anlayış hem de eğitim, örgütlenme düzeyinde geliştirmekle yükümlü olan kurumlaşma oluyor.

Yüzlerce, binlerce dernek, örgüt, kurum, kuruluş, sistemin tabanda, halkın içinde, köyde, mahallede komün düzeninde örgütlenmesini sağlamak için geliştirmemiz gereken örgütlenmeler oluyor. Dikkat edilirse her örgütün, kurumun sistemde bir yeri ve kendine özgü bir misyonu vardır. Bu temelde yerine getirilmesi gereken özel görevleri bulunuyor. Her işi herkes yapmıyor, her şeyden her kurum sorumlu değil. Bunlar benzer kurum ve örgütler değil, farklı örgütlerdir. Her biri kendine ait bir misyona sahip, rol sahibi ve görevleri vardır. Onları yerine getiriyorlar. Bütün bunları birleştirdiğimizde ortaya Kürdistan demokratik konfederalizmi gibi bir bütün çıkıyor. Dolayısıyla bütün sistem içindeki kurum ve örgütlerin en küçüğünden en kapsamlısına kadar, en yerelinden en geneline kadar kendi rolünü doğru anlaması, sistemi doğru kavraması, görevlerini zamanında yerine getirmesi ve sistemin işleyişi içerisinde sistem bütünlüğünün ortaya çıkardığı sonuçları katması, demokratik konfederalizm sisteminin bütün toplumu kapsaması ve örgütlü hale getirmesi, özgürlük ve demokrasi mücadelesini yüksek düzeylere çıkarması açısından önemlidir.

HANGİ KİMLİK TARTIŞMASI

Son dönemlerde Türkiye’de yürütülen kimlik tartışması, her ne kadar Kürt kimliğinin ya da Türkiye’de siyasal bir sorunun tartışılması biçiminde ele alınsa da, özünde daha derin bir tartışmanın gecikmiş bir başlangıcıdır. Kimlik konusu toplumsal bunalımların en felsefik, en karmaşık, en yoğun tartışma ve çatışma alanlarından birisidir. Felsefenin temel sorununun ‘ben kimim’ sorusu olması ve özünde insanın tüm arayışlarının ‘kendini bil’ eksenli olması, sorunun derinliği ve kapsamlılığını göstermektedir. Kimlik tartışmasının yoğunlaşması bir toplumsal bunalımı ifade eder. Türkiye’de toplumsal gelişmenin 1925’ten sonra içine girdiği rotanın kendi iç dinamikleriyle uyumlu olmaması, bu dinamikleri bastıran, yok sayan özelliği, günümüz bunalımının temel nedenlerindendir. Kürt özgürlük mücadelesinin devreye girmesi, bu yanlış rotanın deşifre edilmesinde belirleyici bir rol oynayarak iç dinamiklerin doğru ilerlemesini sağlamıştır.

Bireyler ve toplumlar canlı birer olgu olarak sürekli bir değişim ve dönüşüm içindedirler. Bu değişim ve dönüşümün her aşamasında yeni özellikler edinen insan gerçeği, bunlara bir anlam yükleme, adlandırma, giderek bu adlandırma ve anlamlandırmayı kurumlaştırıp sürekleştirme eğilimi gösterirler. Sosyal bir varlık olarak insan, doğayla, içinde yaşadığı toplum ve kendisiyle sürekli bir ilişki içindedir. İçinde bulunduğu bu ilişkilerin uyumlu veya çatışmalı olmasını belirleyen şey, o insanın bu ilişkilerde kendisini nereye koyduğu ile bağlantılıdır. İnsan, doğası gereği kendi dışındaki nesnel gerçekliği kendi zihinsel dünyasında soyutlayıp, üretme yeteneğini sürekli kendini merkeze koyarak tanımlamaya şartlanmıştır. Bu şartlanma, kendisiyle, toplumla ve doğayla ilişkilerini tanımlarken bir değişkenlik gösterdiği kadar, kendisini bunların dışında tanımlama ihtiyacını da beraberinde getirir. Dolayısıyla insan önce kendini tanımlar, sonra da bu tanımlamaya uygun bir biçimde çevresindeki gerçeği tanımlar. Kendisini doğru ve yeterli tanımlayıp anlamlandırmayan insan, kendi dışındaki gerçekliği de doğru ve yeterli tanımlayamaz. Kendisine ilişkin yaptığı tanımlamalar anlam yitimine uğradığında, maddi gerçeklik, yani içinde bulunduğu doğa ve toplumla girdiği ilişkilerde de anlam yitimini yaşar. Bu anlamsızlık durumu, ilişkilerdeki uyumu bozar. Bu uyumsuzluk çatışmalara ve tahripkar sonuçlara neden olur. Bu kendini tanımlayamama veya anlam yitiminin birey veya toplumda yarattığı iç çatışma, bunalımlarla sonuçlanır.

Kimliği parçalanmış insan kendi farkındalığını yitirmiş insandır

Sosyal bir varlık olarak insanın kendini tanımlaması sadece kendisinin duyguları ile belirlenen sübjektif bir süreç değildir. Kendini tanımlamaya çalışan insan, esas olarak kendisini kuşatan toplumsal çevre içinde edindiği anlamlarla ve tanımlamalarla bunu gerçekleştirir. Eğer toplum kendisini tanımlamaya çalışan insanı doyuramıyorsa, kimlik ile ilgili sorularına doyurucu bir cevap veremiyorsa, orada bunalım, arayış ve yeni tanımlamalar gündeme gelir. Bu anlamda toplumsal bunalım dönemlerinin en kritik sorunu kimlik bunalımı biçiminde kendini dışa vurur. Tanımlanmış kimliklerin yaşamda karşılığını bulmaması ya da yapılmış olan tanımlamaların değişim halindeki maddi yaşam gerçeğini karşılayamaması, hem bunalımın nedeni hem de bir sonucudur. Birbirini koşullayan bunalım ve çatışma, ancak

tanımlanmış kimliklerin toplumsal gerçeklik içinde yerine oturtulması ve eksik tanımlamaların giderilmesiyle aşılabilir.

İnsanın biyolojik, sosyal ve psikolojik gelişim süreçlerinin hepsinde, bu bunalımları, çatışmaları ve sürekli yeni yeni özellikler edinen kimlikleri izlemek mümkündür. Kendi içinde çok karmaşık bir diyalektığe sahip olan bu süreçlerin doğru kavranıp anlamlandırılması için, öncelikle cevaplandırılması gereken soru, ‘kimlik nedir’ sorusudur. Bu soru evrensel ve tarihsel olduğu kadar, güncelin de her düzeyde en temel sorusudur.

Son dönemlerde Türkiye ve Kürdistan’da yoğunca gündemi işgal eden kimlik sorununun bir türlü çözüme gidememesinin tarihsel, toplumsal, ideolojik ve siyasal nedenleri olmakla birlikte; bütün bunların kaynağında, tek tek kimliklerin tanımlanmasından önce, cevap verilmesi gereken temel soruya cevap verilmemiş olması yatmaktadır. ‘Ben kimim’ sorusundan önce, neden ben kimim sorusunun sorulduğuna ve bu sorunun neden hayati olduğuna cevap vermek gerekiyor. İnsan kendini düşünene doğadır. Ve giderek kendisine, çevresindeki her şeye anlam veren, ad koyan bir varlıktır. Bunlar insanın temel varoluş özellikleridir. Bu özellikler, onu doğadaki diğer

bu tanımlamadan sonra, onun diğer varlıklardan farklı olmasını sağlayan anlam biçimidir. Her şey olan, hiçbir şeydir. Bir şey olmak için önce her şeyin dışına çıkabilmek gerekir. Bir şey olduktan sonra hem her şey olunabilir hem de hiçbir şey olunmaz. Kendisi olan sadece kendisidir. Zaten kendisi olabildiği için kendisinin dışındaki her şeyin karşısında bir anlama sahiptir. Bu anlam sahipliği kendisinin dışındaki her şeyi de kendisinin anlamına kavuşturduğu için her şeydir. Ben diğer şeylerden farklı olduğum için benim. Diğer şeyler de ben olmadıkları için kendileridir. Soyut gibi görünse de bu formülasyon, insanın kendini bir tür olarak doğa içinde var edebilmesini sağlayan düşüncenin, yani soyutlama yeteneğinin temel formülüdür.

İnsan sorar; ben kimim? Cevap verir; ben kim değilim? Eğer ben ağaç değilim, taş değilim, hayvan değilim diyebiliyorsa, o zaman kendisini tanımlamaya geçebilir. Eğer ben bunlar değilsem, o zaman cevaba önce ben neyim ile başlar. Çevresine bakar, herhangi bir maddeden farklı olduğunu görür. Neyim sorusunu sorarak asıl soruya geçmiştir. Ama eğer kendisini bir ağaçtan, bir taştan ya da bir hayvandan ayırt edemiyorsa, o zaman ayrı bir tanımlamaya, dolayısıyla anlamlandırmaya ve adlandırmaya

“İnsan kendisine, çevresindeki her şeye anlam veren, ad koyan bir varlıktır. Bunlar onu doğadaki diğer varlıklardan ayıran, farklı kılan kimliğinin temel özellikleridir. İnsan kimliği bu özellikleriyle çevresindeki diğer olgulardan farklılık gösterir. Kendisini farklı kılan bu kimliğini tanımlayabildiği için anlamlıdır. Kimliği olmayan ya da kimliği parçalanmış insan, kendi farkındalığını yitirmiş, eksik bir insandır. Farkındalığını ve anlamını yitirmiş olan insanın yaşadığı sorun, kimlik sorunudur.”

cins kimliği denir. Yine insan, biyolojik olarak her birisi diğerlerinden farklı olan süreçlerden geçer. Bu süreçlerin özelliklerinin onu tanımlayan kimlikleri vardır. Çocuk, genç, erişkin, yaşlı gibi kimlikler de insanın diğer biyolojik kimlikleridir. Yaşadığı maddi çevrenin kendisine kazandırdığı özellikleriyle, diğer insanlardan onu ayıran bir çevre kimliği vardır. Bu çevre kimliği, onun coğrafik ve toplumsal çevresinin özellikleri ile belirlenir. Yani üzerinde yaşadığı coğrafyanın, bu coğrafyada birlikte yaşadığı insanların kendilerini maddi ve manevi olarak üretme biçimleriyle belirlenen ayırt edici bir kültürel kimliği vardır. Yani maddedir, canlıdır, tür olarak insandır. Türün içinde de kendine ait kültürel kimliği olan tanımlanmış bir tarihsel, toplumsal bütünlüktür. Bu kültürel kimlik içinde da-

kimlik birikimlerinin toplamıdır. Bu parçalardan herhangi birinin eksik kalması, o kimlikte boşluk ve parçalanmaya yol açar. Sadece bunların bir toplamı olup, bütün bunlardan farklı yönünü de ortaya koyamıyorsa, o zaman etkisiz bir kimlik sahibidir. Bu etkisizlik, özünde kimliksizliktir. Dolayısıyla birey, kimliklerinin toplamını bütün boyutlarıyla algılayıp kendinde gerçekleştirebildiği oranda kimlik sahibi olur. Bunu yapamıyorsa kendisi bir bütün değil, kendisini bütünleyen parçalardan herhangi birisi içinde yitip giden bir anlamsızlık halindedir. Bu ise kendisini kimlik bunalımı biçiminde dışa vurur.

Kimlik arayışı insanın uzun soluklu çabasının temel yönelimidir

Kimlik bunalımı, kimliği bütünleyen parçalardan içinde yer alınamayan ya da tanımlanamayan ve yaşamsallaştırılamayan parçaların bulunup yerine konulmasına kadar devam eder. Bu bunalımı yaşayan insan hep şu soruyu sorar: Ben kimim, yani kimliğim nedir? Bu arayış insanın varoluş diyalektiğinin en uzun soluklu çabasının temel yönelimidir. Bu çaba, en kaba hatlarıyla kendi kimlik tanımlanmasıdır.

Bu arayışın bilimsel bir tarzda formüle edilmesini sağlayan sosyal bilimler ve bunlar içerisinde de özellikle sosyoloji bilimidir. Sosyolojik kimlik tanımlaması, insanın kimliğinin içinde bulunduğu maddi gerçeğin genelden özele doğru aşamalı tanımlanmasıdır. Bir insanın kimliğinin üstten alta doğru bileşenlerini kaba hatlarıyla şöyle sıralayabiliriz: En üstte tür olarak insan kimliği; türün kendi içinde biyolojik kimliği olarak cins kimliği; cinslerin kendini içinde ürettikleri coğrafi, toplumsal ve tarihsel çevre içinde oluşan kültürel kimliği; bu kültürel kimliğin tarihsel, toplumsal gelişim içindeki örgütsel düzeyi olan etnik, kavim veya ulus kimliği; bu ulus kimliği içinde, maddi yaşamın üretimine katılma biçiminden kaynaklı sınıf kimliği; sınıf kimliğinin koşullandığı ve bir tercih olarak ortaya çıkan ideolojik kimliği; bu ideolojik kimliğin alt bileşenleri olan siyasal, örgütsel ve aktif birey kimlikleri. Hatta daha da alta inerek, bu aktivitenin bireyde yarattığı ruh halinden kaynaklı ilgilerini, zevklerini, ve yönelimlerini belirleyen entelektüel ve estetik kimliği gibi kategoriler saymak da mümkündür.

Bu kimliklerden bazıları dönemsel ve değişkendir. Olmazsa olmaz değildir. Örneğin siyasal ve örgütsel kimlikler dinamik ve değişken kimliklerdir. Ama bazı kimlik bileşenleri temel ve belirleyicidir. Örneğin cins kimliği, etnik kimlik gibi. Bunlar bütünlüklü bir kimlik ve varoluş açısından olmazsa olmazdır. İçinde bulunduğu yaşam gerçeği içinde ilişkilerinin yönünü tayin eden ve belirleyen bütünlüklü insan kimliği ve bunun alt bileşenleri olan kimlikler belli bir sistematik içinde diyalektik bir bütünlük ifade ederler. Bu bütünlüğün üst ve alt bileşenleri arasındaki bir sistemsizlik ya da boşluk, kendisini bunalım biçiminde dışa vurur.

varlıklardan ayıran, farklı kılan kimliğinin temel özellikleridir. İnsan kimliği bu özellikleriyle çevresindeki diğer olgulardan farklılık gösterir. Kendisini farklı kılan bu kimliğini tanımlayabildiği için anlamlıdır. Kimliği olmayan ya da kimliği parçalanmış insan, kendi farkındalığını yitirmiş, eksik bir insandır. Farkındalığını ve anlamını yitirmiş olan insanın yaşadığı sorun, kimlik sorunudur. O halde ‘ben kimim’ sorusundan önce, ‘kimlik nedir’ sorusuna cevap vermek, sorunun çözümü açısından en doğru öncül tartışma ve yöntem olmaktadır.

Kimlik; kim kökeninden gelen ve temelinde herhangi bir olguyu diğer olgulardan farklı kılan özelliklerini ortaya koyarak, varlık anlamını ortaya çıkaran adlandırma ve anlamlandırmadır. Herhangi bir şeyin kimliği, onun ayırt edici özelliklerini ortaya koyma, onu, içinde bulunduğu maddi gerçek ile birlikte, ama farklılığını da ortaya koyup kendi maddi gerçeğinin dışına çıkarak soyutlama, anlamlandırma ve adlandırma gerçeğidir. Bir nevi soyutlayıp tanımlama,

ihtiyaç duymaz. Yani kimlik sonuçta ‘ne’liktir. ‘Ne’lik ise ne değildir ile başlar.

Bireyin kimliği kendisini vareden kimlik birikimlerinin toplamıdır

İnsan kendini nasıl tanımlar? Yani bir maddedir. Ama farklı bir maddedir. Taş, toprak değildir. Farkı canlı olmasıdır. Yani ilk kimliği madde olmasıdır. İkinci kimliği canlı olmasıdır. Ama herhangi bir canlı değildir. Hareket eden bir canlıdır. Dolayısıyla bitki değildir. Canlıların hayvanlar alemine daha yakındır. Düşünce, algılama, adlandırma ve anlamlandırma özelliklerinden dolayı herhangi bir hayvan da değildir. O, ayrı bir türdür. Tür kimliğini oluşturan birçok özellik deniyle insandır. Ama insanlar içinde de herhangi bir insan değildir. İnsan, kendisini biyolojik olarak üretebilmek için, birbirini tanımlayan farklı özelliklere sahip iki biyolojik kimliğin bir bütünü olarak insandır. Bu biyolojik farklılık insanı kendi içinde erkek ve kadın olarak iki biyolojik kimliğe ayırır, buna

ha da ayırt edici kimlikleri vardır. Onu vareden kültürel çevre, çok boyutlu kendini üretme faaliyeti içinde farklı farklı kimlikler arz eder. Üretimin neresindedir, bu üretim sürecinde nasıl bir rol oynamaktadır? Bu rol ona hangi özellik ve yetenekleri kazandırmaktadır? Örneğin toplumsal üretimin belirleyeni midir, belirleneni midir? Bunu sağlayan üretim kimliği, onun sınıf kimliğidir. Yine kendi sınıfı içinde yürütmüş olduğu etkinliğe göre kendisini tanımlama ve örgütleme tercihleri, onun ideolojik kimliğidir. Bu ideolojik kimlik hangi araç ve yöntemlerle yaşama geçiriliyorsa, ona uygun edinilen kimlik, siyasal kimliğidir. Bu araç ve yöntemleri kullanırken edindiği siyasal kimliği, hangi etkinlikte ve örgütlülük içinde gerçekleştiği, onun örgütsel kimliğini gösterir. Yine içinde bulunduğu örgütsel kimlik, çevresi içinde aktivitesi ve bireysel yetenekleri ile edindiği etkin ve özgün bir bireysel kimliği de vardır. Bu bireysel kimlik, hem diğer bütün kimliklerin toplamıdır hem de onlardan farklıdır.

Bir bireyin kimliği, kendisini vareden

Bireysel kimliğin bileşenleri olan ve insanın bireysel biyolojik yaşamından kaynaklı edinilmiş değişken kimliklerdeki sistemizlik, parçalılık ya da kırılmalar bireysel bunalımlara yol açarken; bir topluluğu ya da belli bir toplumsal süreçteki tüm toplumu ilgilendiren ortak kimlik bileşenlerindeki herhangi bir sistemizlik, boşluk ya da kırılma toplumsal bunalıma yol açar. Çoğu zaman toplumdaki kimlik bunalımları o toplumu meydana getiren bireylerin bunalımlarını derinleştirirken, tek tek bireylerin yaşadığı bunalımlar da toplumdaki çatışmaları derinleştiren etkenler olarak topluma geri dönüp, toplumsal bunalımı daha da derinleştirir. Bu anlamda toplumsal bunalım dönemlerindeki kimlik krizleri, birbirini besleyen zincirleme bir karaktere sahiptirler.

Bu bunalım ve kriz, bireyden başlayarak önce bireyin içinde bulunduğu topluluğu, giderek toplumu ve doğayı tahrip edecek çelişki ve çatışmalara yol açar. Bu çelişki ve çatışmalar ancak kimliğin yeniden tanımlanması ya da eksik parçasının bulunup yaşam içindeki yerine konulması ile giderilebilir. Kimliği parçalı olan birey de toplum da kriz ve çatışma kaynağıdır. Bu çatışma, ancak doğru ve bütünlüklü bir kimlikle yaşamın yeniden üretilebilme ortamının yaratılmasıyla giderilebilir.

İçinde bulunduğumuz çağın, çok yoğun bir kimlik bunalımı yaşamasının iki temel nedeni vardır; birincisi, bir tür olarak insanın doğa ile ilişkilerinde kendisini doğanın dışında, karşısında ve giderek üstünde tanımlaması biçiminde ortaya çıkan uygarlık sapmasının derinleştirip tahribatlarının hem doğayı hem de tür olarak insanı tehdit edecek düzeye gelmiş olmasıdır. İkincisi, uygarlık süreci içerisinde ya-

ratılmış toplumsal kimlik bileşenlerinin bir-biriyle çatışmalı karakteri içinde yaşanan parçalanma ve tahribatların yarattığı boşlukların ortaya çıkarttığı insan gerçeğinin, kendisini tanımlayamaz dereceye getirmesidir. Bu, tarihte egemen ezilen ya da devletleşmiş toplum devlet dışı kalmış toplum dediğimiz sürecin yarattığı gelişmelerin sonucudur. Bu süreçten sonra kimlik tanımlamalarında adlandırma, esas olarak felsefi, ideolojik, anlamlandırmalar ile olmaktadır. Bu adlandırmanın temelinde grupların maddi ve manevi çıkarları belirleyicidir. Bu gidişat insan türünün varolma ilkesine ters olduğu için, toplumsal çatışma ve bunalımların temelini döşemiştir. İnsan olma kimliğinden sapma olarak da değerlendirilen bu sürecin binlerce yıldır sürüyor olmasından dolayı günümüz insanı ne doğayla, ne toplumla ne de kendisiyle bir uyum içindedir. Bu uyumsuzluk çatışmaya yol açmaktadır. Bu iç içe giren çatışma halinin yarattığı krizde 'ben kimim' sorusunu soran insan, tekrardan dönüp bütün kimlik bileşenlerini yeniden tanımlama ihtiyacı duyar. Bu ihtiyaca karşılık verecek cevaplar belirttiğimiz felsefi, ideolojik sapmayı aşmakla mümkündür. Dolayısıyla insan biyolojik kimliğinden cins kimliğine, sınıf kimliğinden kültür, etnik ve ulus kimliğine kadar kendisini var eden bütün kimlik bileşenlerini yeniden tanımlayamadan bu krizi aşamayacağının farkına varır. Bu kriz dünya ölçeğinde bir uygarlık krizi olarak yaşanırken, uygarlığı meydana getiren bütün tarihsel, toplumsal dinamikler de yeniden harekete geçerler.

Dolayısıyla kimlik tartışması derin olduğu kadar, çok yönlü ve çok boyutludur da.

Kimlik sorunu, insanın genel kimlik krizinin farklı düzeylerdeki yansımalarıyla her gün hepimizin karşısına çıkabilmektedir. Her birimiz hem birey olarak, hem toplum olarak yaşadığımız kimlik krizlerini ve bundan çıkış yollarını ararken, belirttiğimiz bu diyalektığın içinde tanımlamalar ve bu tanımlamalara uygun yeni kendini varedebilme biçimlerini bulup yaşamsallaştırdığımız oranda, sorunun çözümüne katkı sunabiliriz. Bizler, içinde bulunduğumuz coğrafyanın tarihsel ve toplumsal gerçeğinin getirip önümüze koyduğu kimlik sorunlarını çözmeye çalışırken, sorunu sadece güncel ve siyasal yönleri ile ele alıp tartıştığımız için bir türlü istediğimiz sonuca gidemiyoruz. Oysa bizi kuşatan coğrafi, tarihsel, toplumsal çevre, bu kimlik bunalımının en eski mekanı olduğu kadar, aslında bildiğimiz anlamdaki temel kimlik bileşenlerimizden olan toplumsal kültürel kimliğin ilk ortaya çıkıp tanımlandığı bir mekandır da. Bugün çatışmaya neden olan kimlik krizinin sebebi olan yitlik parçaların hepsini bu topraklarda bulup bütünleyebiliriz. Sorun, parçaların tek tek tanımlanmasından bütünlüklü tanıma doğru geçiş yapabilmekle çözülecektir. Bizi belirleyen kimlik bileşenlerinin toplamı; insan, onun alt kimlikleri olan cins, etnik, sınıf, siyasal kimliklerin kaybetmeden ve abartmadan tanımlanıp yerli yerine oturtulmasıdır. Bu bağlamda ele alındığında, tartışılan Kürt'ün kimliği tartışılan insan kimliğinin bir parçasıdır. Soru çok basittir. Ben kimim? Cevap da çok sade ve basit olmak zorundadır. İnsanı, erkek ya da kadını, egemen ya da ezilenim, Mezopotamyalıyım, Kürtüm ve bunun bir sonucu olarak kendimi siyasal olarak herhangi bir biçimde örgütleme istiyorum.

Belirtilen kimlikler bana rağmen, herkeşe rağmen varolan kimlik bileşenlerimdir. Tanımlanamayan ve kavgası verilen ise bu kimliklerin güncelde hangi siyasal çerçevede ve hangi bütünlük içerisinde örgütlendirilip yaşamsallaştırılacağı sorunudur.

Güncelin en örgütlü siyasal organizasyonu devlet ve ulus örgütlenmesidir. Devletin içindeki ulus siyasal bir kimliktir. Devlet, yarattığı siyasal üst kimliğin güçlendirilmesi için, denetimine aldığı birey ve toplumu yasalığa kavuşturduğu grubun çıkarlarına göre adlandırarak, ikna edip razı etmek ister. Dolayısıyla devlet yasalığı, kendi siyasal kimliğinin adlandırılması yöntemidir. Bu yöntemin belirlediği çerçevenin içinde birey ve gruplar da yasaları zorlamamak kaydıyla kendilerine kimlikler bulabilirler. Sermayedar, işçi, memur gibi üretimle ilişkili kimlikler yanında, kadın, erkek, genç, yaşlı gibi biyolojik kimlikler de tanımlanır. Ancak siyasal üst kimliğin güçlendirilmesi bu noktada temeldir. Bu yaklaşım hep esas alındığı için çelişki ve çatışmaların doğmasına neden olmaktadır.

Bu siyasal kimlik, içinden geçtiği tarihsel koşulların yaratımı olan kimlik bileşenlerinin herhangi birini reddettiği, inkar ettiği ya da imha etmek amacıyla çatışma içinde olduğu taktirde hem sistem olarak kendisi krizi yaşayacak hem de onu meydana getiren bütün dinamiklerin sürekli kriz ürettiği bir gerçeklik olmaktan kendini kurtaramayacaktır.

Bu gerçeklikten hareketle Kürt kimliği etrafında yürütülen tartışmalara baktığımızda şunu görüyoruz: Türk devleti, bütün tanımlamalarını tarihsel gerçeklikten kopuk siyasal tanımlamalar olarak yaptığı ve bunları dayattığı için, Kürt kimliği konu-

sunda hem kriz nedeni hem de krizin kendisi olmaktadır. Türk devletinin kendi siyasal kimlik tanımlamasında esas aldığı yöntemin içinde Kürt kimliğinden gelen kimi değerleri aşırma, bazılarını yok sayma tarzı vardır. Kendi siyasal kimliğini anlamlandırrırken, Kürt kimliğini oluşturan bazı değerleri kendi kimliğine katma çabası içine girmiştir. Newroz'un Nevruzlaştırılması tartışmalarını hatırlayalım. Türk siyasal kimliğine aidiyeti mümkün olmayan Kürt kimlik değerlerini de yok saymaktadır. Kürtçe'nin bir dil olmadığını söyleyerek, dil yaşağına gitmesini hatırlayalım. Oysa kimlik tanımlaması için belirtilen tüm veriler göstermektedir ki bütün birey ve toplumlar gibi Kürt bireyi ve toplumu da bir kimlik sahibidir. Yeryüzündeki tüm birey ve toplumlardan özgün yanlarını ortaya koyacak kadar farklılıkları da vardır. Halk olarak on beş bin yıllık kesintisiz bir tarihsel ve kültürel geçmişe sahiptir. Bu süreç içinde ortaya çıkardığı çok zengin kültürel bir kimliği vardır.

Güncel olarak yürütülen tartışmalarda işin sadece siyasal boyutuyla sınırlı kaldığından, çözümden çok krizi derinleştiren tartışmalar olmayı aşmamaktadır. O halde başa dönüp soruyu yenilemek gerekir. Kimlik nedir? Kim kimliği ne için tartışıyor ve nasıl tanımlıyor. Sorun buradadır. Diğerleri yöntem ve biçim sorunlarıdır. Tartışmaların yöntemi ve biçimleri üzerine çok şey söylendi. Ve söylenecektir de. Ancak en doğrusu yöntem ve biçimlerin öze uygun hale getirilmesidir. Özü kimlik sorunu değil, kimlik sorusudur. Öz kavranırsa biçim bulunur. O halde özü tartışalım.

A. Öcalan Sosyal Bilimler Akademisi

Şemdinli halkının eylemi en büyük demokrasi eylemidir

Baştarafı 6'da

Ağırıklı yönünün ise bu tür gizli merkezlerde yürütüldüğünü söylemek mümkündür. Kontra faaliyetleri ve özel savaş yöntemleri ortadan kalktığında, Türkiye, Kürt sorununu çözmeye zorunluluğuyla karşı karşıya gelecektir. Çünkü resmi ordu ve polislerle Kürt halkının özgürlük mücadelesini sınırılması, etkisizleştirmesi mümkün değildir. Bu tür güçlerin her şeyi yapma imkanı yoktur. Ne kadar baskı uygulasalarda saldırı yapsalar da bunun bir sınırı vardır. Kürt halkı mücadelesiyle devletin resmi ordu ve polis güçlerinin saldırılarını boşa çıkartarak, demokratik mücadeleyi yükseltecek bir güce ve kararlılığa sahiptir. Bu açıdan Şemdinli'de kontrgerillaların ortaya çıkarılması Türkiye'nin demokratikleşmesi açısından önemli bir olay olduğu gibi, Kürt halkının özgürlük mücadelesini demokratik çerçevede yürütmesi açısından da önemli bir engelini belli düzeyde sınırlandırılması anlamına gelmektedir.

Şunu rahatlıkla belirtebiliriz; Türkiye'de kontrgerilla faaliyetleri sınırlandırmadan, demokratikleşmeyi gerçekleştirmek mümkün değildir. Çünkü demokratik dinamikler böyle etkisizleştirilmektedir. Demokratik güçlerle resmi devlet güçleri arasındaki demokratikleşme mücadelesi diyalektik kontrgerilla faaliyetleri tarafından bönülmemekte, dolayısıyla demokratik gelişimin özünü almaktadır. Bu güçler devre dışı kaldığında, demokratik güçlerle devlet arasında belirli bir gerilim sürecektir, sonuçta Türkiye'nin ve Kürdistan'ın demokrasi birikimi ve potansiyeli kendisini resmi devlet güçlerine kabul ettirecektir. Devletle demokrasi güçleri arasında belli bir dengeyi ifade eden demokratikleşme düzeyi ortaya çıkacaktır.

Türkiye ve Kürdistan'da uzun yıllardır süren demokrasi mücadelesi Türkiye'nin demokratikleşmesi açısından önemli potansiyeller ortaya çıkarmıştır. Bu açıdan Şemdinli olayı demokratikleşmede önemli bir milat olarak değerlendirilebilir. Eğer bu güçlerin üzerine gidilir, demokratik güçler ve halk kontrgerilla karşısında kararlılığını ortaya koyarsa,

bu, Türkiye'nin demokratikleşmesinin önünü açacak, böylelikle Kürt halkının özgürlük mücadelesi ve Türkiye'deki demokrasi mücadelesi önemli mesafeler katedecektir. Eğer Türkiye devleti içindeki derin güçlere, artık bu tür faaliyetlerle bir yere varamazsınız, mesajı güçlü bir biçimde verilir ve mücadeleye bu tür planlamaların, eylemlerin önüne geçilebilirse, bu çevrelerde demokratikleşmeye karşı varolan direniş kırılmış olacaktır.

Bilindiği gibi 1990'lı yıllarda Kürt halkının özgürlük mücadelesini resmi devlet ve polis güçleri sindirmedi. Resmi devlet ve polis güçlerinin imkanları böyle bir halk hareketini sindirmeye yetmezdi. Zaten yetmediği görülünce gayri meşru kuvvetler devreye sokulmuştur. Hala Mehmet Ağar ve çeşitli güçler büyük laflar ederek, kahramanlar gibi ortada dolaşıyorsa, tafralarından geçmiyorsa, bunun nedeni; özel savaş yöntemleriyle serhildanları önledik, bunu biz yaptık havalarında bulunmalarıdır. Nitekim Şemdinli'deki olaydan sonra Mehmet Ağar'ın aranması, bununla ilgilidir. Çünkü Mehmet Ağar hala bu yöntemlerin büyük iş yaptığına inanmaktadır. Devletin resmi polisi ve denetiminden çok, bu tür yöntemlerle Kürt halkının özgürlük mücadelesinin sindirilebileceğine inanmaktadır. Hala devlet içinde Mehmet Ağar gibi düşünen kesimler fazlasıyla vardır. İşte bu nedenle Şemdinli'de kontrgerillanın açığa çıkarılması ve teşhir edilmesi önemlidir. Bu durum Kürt sorununda inkarcı ve imhacı yaklaşım içinde olanları paniğe düşürmüştür. Eğer bu işleri yapma imkanımız ortadan kalkarsa, Kürt halkının mücadelesini önleyemeyiz kaygısına düşmüşlerdir. Hatta bu tür yöntemler devlet tarafından bırakılıp Türkiye demokratikleşme yoluna girerse, kendi mas-kelerinin düşeceğini, geçmişte yürütülen kirli savaşın ortaya çıkabileceğini düşünerek, Şemdinli'deki iki subaya sahip çıkmışlardır.

Şemdinli'de ismi zikredilen isimlerden özel savaşın kontra faaliyetlerinin asıl yürütücüsü Ali Kaya değil, Özcan İldeniz'dir. Özcan İldeniz, Ali Kaya'nın sorumluluğunu yapan, bölgedeki bütün kontra faaliyetleriyle ilgili-

nen güçlerle, üst subaylarla ilişkide olan kişidir. Bu kişi, derin devletin en değerli elemanlarındandır. Bunu ele geçirilen belgelerden anlıyoruz. Bu çevreler çeşitli kesimler üzerinde ekonomik, sosyal baskıyla belirli bir ajanlaştırma faaliyetini de geliştirmişlerdir. Birçok ajanın ismi bu listelerde ele geçirilmiştir. Bu belgelerde halkın kendilerinden korktuğunu söylemektedirler. Özel savaşın bu subaylarının hemen tutuklanmamasının nedeni, alandaki özel savaş bilgilerinin bu kişilerde bulunmasıdır. Bunlar serbest bırakılarak ele geçen belgelerin olumsuz sonuçlar doğurmasının önüne geçilmiştir. Bu iki kişiyi daha sonra derin devlet toplantı yaparak hangi belgelerin ele geçtiği tartışılmış, ne gibi tedbirlerin alınacağı görüşülmüş ve bu konuda belirli tedbirler geliştirilmiştir. Suçlu olmalarına rağmen uzun süre dışarıda kalmalarının nedeni budur. Çünkü kullandıkları yöntemler ele geçen belgelerle önemli oranda desifre olmuştur. Umut Kitabevi'nin bombalanmasının nedeni, bu belgelerle anlaşılmaktadır. Burada Seferi Yılmaz hakkında DEHAP'ın onur üyesi ve terör örgütünün destekçisi denilerek önemli biçimde adının altı çizilmiştir. Ve bu eylemle Umud Kitabevi sahibinin şahsında tüm yurt-severlere gözdağı vermek istenmiştir.

Şemdinli olayı uygulanan özel savaş biçimlerini ortaya çıkaracaktır

Bundan önce Gever'de, Hakkari'de gerçekleştirilen bombalar vardır. Bunlar da aynı ekip tarafından gerçekleştirilmiştir. Eğer doğru bir soruşturma yapılırsa, bütün bu olaylar açığa çıkarılacaktır. Çünkü bu belgelerde bu kişilerin emir aldıkları kişilerin ismi de telefon numaraları da vardır. Bunlar ileride kamuoyuna çeşitli biçimlerde açıklanabilir. Hükümet ilk önce bu olayın üzerine gideceğiz dedi, ancak ordu ve istihbarat güçleri içinde çeşitli güçler hükümet üzerinde baskı yaparak bu tür bir organizasyonun açığa çıkmasını engellemeye çalışmışlardır. Hükümetin "Şem-

dinli'dekiler doğru ifade veremez, onların tanıklıkları önyargılıdır" demesi, bununla ilgilidir. Tabii ki Şemdinli halkı ve görgü tanıkları bu tür çeteler aleyhine ifade vereceklerdir. Bu çeteler karşısında bir taraf olmaktadır. Devlet de Şemdinli halkının çeteler ve kontrgerilla karşısında demokrasiden taraf olmasını kabul edemez. Bu gerçeğin ortaya çıkması sadece Şemdinli olayının ortaya çıkması değil, geçmişteki bütün faili meçhul cinayetlerin, köy yakmaların, yıkmaların nasıl yapıldığının ortaya çıkması anlamına gelecektir. Türk devletinin Kürt halkına karşı nasıl bir özel savaş yürüttüğünün ortaya çıkmasını sağlayacaktır. Tüm bunlar dikkate alındığında Şemdinli olayının üzerine gidilmesi, Şemdinli olayından başlayarak bütün özel savaş sisteminin teşhir edilmesi Türkiye'nin demokratikleşmesi açısından belki de en önemli eylem, en önemli çalışma olacaktır.

Orgeneral Anıt, Ali Kaya'ya boşuna sahip çıkmamıştır. Çünkü Ali Kaya, bu özel savaşın nasıl çalıştığını, hangi yöntemleri uyguladıklarını iyi bilmektedir. Eğer bunlar bir itirafta bulunsalar bu devletin bütün kirli yüzü ortaya çıkacak, bunun sonucunda da bu yöntemler teşhir olacağından özel savaş etkisiz kalacak, böylelikle demokrasi mücadelesinin üstündeki baskı ortadan kalkacaktır. Eğer halk bundan sonra da duyarlı olur, bu tür olayların üzerine cesaretle gidebilirse, Türk devleti Kürt halkının özgürlük mücadelesi karşısında çaresiz kalacak, çözümden başka yol olmadığını görerek, demokratikleşme ve Kürt sorununun çözümünde adımlar atmak zorunda kalacaktır. Bu olayın böyle niteliksel gelişmeleri yaratma özelliği bulunmaktadır.

Hükümetle ordu arasında kontrgerillaya bakış açısında bazı çelişkiler bulunmaktadır. Çünkü hükümet demokrasi söylemiyle yola çıktı, demokratikleşmeden söz etti. Öte yandan İslami çevrelere karşı da böyle bir özel savaş yürütüldüğü dikkate alınırsa, hükümetin bu olayı kullanarak belirli düzeyde bu kesimleri ilerletmek isteyeceğini söylemek mümkündür. Çünkü hükümet kendini yaşat-

mak için Kürt sorununda sınırlı bazı adımlar atmayı düşünüyor. Kürt özgürlük hareketine karşı artık bazı adımlar atmadan mücadele edemeyeceğini, bu konuda dış ve iç destek alamayacağını biliyor. Üst kimliğin, anayasal vatandaşlık olarak ifade edilmesi, bu konunun hükümet tarafından gündeme getirilmesi; bu yönlü bazı adımlar atarak kendini içeride ve dışarıda güçlendirip, kendisine muhalif olan kesimlere karşı konumunu sağlamlaştırmak içindir. Bu söylemlerin içini dolduracak bir politikası olmaması bakıldığında, esas olan yaklaşımın, Kürt sorununu çözmekten öte ordu ve çeşitli çevreler karşısında kendisinin durumunu güçlendirmek ve bu çevreleri dengelemek olduğunu söylemek doğrudur. Yoksa orduyla hükümetin ciddi bir çatışma yaşaması söz konusu değildir. Böyle ciddi çatışma yaşatacak farklı politikalar da gündeme girmiş değildir. Hala Kürt sorununda da hükümet, ordu başta olmak üzere diğer çevreleri dikkate almaktadır. Öte yandan ordu ve hükümet karşıtı çevreler de hükümet karşısında güçsüz değildir. Son zamanlarda ordunun ABD ile ilişkilerini geliştirmesi, eğer PKK'nin tasfiyesi konusunda belli destekler verirsенiz, ABD'nin Ortadoğu planlamasında yer alabiliriz mesajları vermesi, politik farklılıkların çok da fazla abartılmaması gerektiğini göstermektedir.

Kürt sorununun çözümünün bu iç ya da dış politik dengelere dayanmadan, halkın özgürlük ve demokrasi mücadelesini geliştirerek bu tartışmaların içinin doğru doldurulması, yasal ifadeye kavuşmasının sağlanması ve pratikleştirilmesi hedeflenmelidir. Kürt sorunu konusunda gündeme alınan sınırlı açılımların böylelikle gelişmesini sağlamak, bu iç ve dış çelişkileri mücadeleyle Kürt sorununun çözümünde ilerletici biçimde değerlendirilme yapılması gerektirir. İç politika da varolan sorunları, dışarıda varolan çelişki ve dengeleri hesaba katmayalım demek de yanlıştır. Ama bu çelişkilerin, Ortadoğu söz konusu olduğunda ancak mücadeleyle Kürt halkının lehine çevrilebileceğini de görmek gerekmektedir.

Rönesans'a kaynaklık eden İspanya ve İtalyan liman kentleri olmuştur

İspanya'da bu dönem müslüman, hristiyan ve yahudi inançlarına mensup topluluklar bir arada bulunmaktadır. Zengin bir mozaik söz konusudur. Ancak, beraberinde önemli sorunlar da yaratabilmekte, bu inançsal ve sosyal çeşitlilik, sorunların çokluğu, çözümü de koşullamaktadır. Bu temelde yoğun tartışmalar yapılmaktadır. Filozoflar, varolan çeşitli dinleri felsefe yoluyla uzlaştırmaya çalışmaktadırlar. Akılcı düşünürler ve vahiyçi ilahiyatçılar –teologlar– bunun için yoğunca uğraşmışlardır. Diğer yandan, İspanya'daki halifeliğin Abbasi İmparatorluğu'nun gericileşen ve tutuculaşan yapısından uzak oluşu da olumlu yönden katkı sunan objektif bir koşul sunmuştur. Böylesi bir ortamda düşünsel açılımlar yapılmış ve

viriler yapıp Avrupa'ya taşımışlardır. Örneğin Aginolu Thomas bunlardan biridir. Thomas, islami felsefe ile hristiyanlığı sentezleyerek, tutucu ve bağnaz hale gelmiş olan hristiyanlıkta çözüm oluşturmaya çalışmıştır. İspanya'dan Batı'ya taşınan bu felsefe yolu ile Batı'da mistik inanç ve akıl yoluyla doğal teolojiyi geliştirme çalışmaları hız kazanmıştır. Sonuçta Batı'da da bu türden mistik arayışlar başlamış ve sufizm belirmiştir. Batı sufizminin öncülüğünü Almanya'da Eachert (1260-1349), John Toular (1300-1361), Büyük Getrude (1256-1302), Henry Susu (1295-1306), ve İngiltere'de Richart Rolle (1290-1349), Waller Hilton (?-1346), Jame Julia (1342-1416) vd yapmışlardır.

Doğu felsefesinin Batı'ya taşınmasının bir diğer yolu Haçlı Seferleri üzerinden olmaktadır. Bu seferler kilise tarafından dini kisveye büründürülmek istense de esasta sistemsel çıkmazın kaçınılmaz sonucu olarak geliştirilmiştir. Katolik kilise devleti büyük

min kapandığını düşünmektedirler. Oysa çok etkin ve parlak bir düzeyde olmamışsa da yine de önemli zihni çalışmalar devam etmiştir. Örneğin İran'da Suhreverdi ve Irak'ta El-Arabi/Muhyid-Din Arabi belirgin olarak bilinenlerdir. Yahya Suhreverdi ile El-Arabi –ikisi de İspanya müslümanlarındandır– islami felsefe ile mistizmi birleştirmeye çalışmışlardır. Suhreverdi tıpkı Hallac gibi, tutucu islam ulemasınca 1191'de Halepçe'de katledilmiştir. O, hakikate ulaşmada insan sezgiselliğine önem vermiştir. Zekası dolayısıyla kendisine “Şeyhül İşrat” (Işığın Ustası) sıfatı yapılmış ve verilmiştir. Çalışmalarında İran kozmogonisi ile yeni Eflatunculuğu/Platonculuğu birleştirmeye ağırlık vermiştir. El-Arabi ise (1165-1240) “Şeyhül Ekber” diye adlandırılmıştır. İspanya'da doğmuş, Mısır, Konya'da bulunmuş ve Malatya'ya yerleşmiş bir filozoftur. Vahdet El Vücut düşüncesiyle öne çıkmış, insan sevgisi ile Batı dünyasını etkilemiştir. Dante –İlahi Komedyası'nın yazarı– ondan çok etki-

Şems'in şahsında İran felsefesinin derinliğini görüp tanımıştır Rumi. Etkilediği için, Şemse atfen, “*kuşağın kamil insanı*” diye bir tanımlama yapmıştır. Rumi'nin zihni anlayışında, bir nevi evrensel demokrasi vardır. O, “*ne olursan ol, yine de gel*” diyerek, herkese çağrı yapmıştır.

12. yüzyılın sonunda Doğu'da bilim ve felsefe dini dogmatizme yenik düşmüştür. “İçtihat” kapıları kapanmıştır. Zihniyet dogmalara bürünmüş ve cehaletin kapıları açılmıştır. Esas olarak İbn-i Sina ve Farabi ile başlayan “akla güvensizlik”, Eşali ve Gazali ile beraber tutuculaşmanın zirvesine ulaşmıştır. Aklın bağımsızlığı düşüncesine karşı softacılık, tutuculuk ve gerileme başlamıştır. Siyasal planda, talan ve ganimet eksenli hanedanlık sistemi korkunç bir hal almıştır. Bu zulüm düzenine karşı –ele almaya çalıştığımız– mistik hareketler, tasavvufi akım ve şiiilik gelişse de hristiyanlık içinde gelişen “protestan mezhepleşmesi” gibi köklü sonuçlar elde edilememiştir.

Rönesans, anası da babası da Doğulu binlerce yıllık sülalenin son çocuğudur. Doğu'nun sürgün çocuğudur. 13. ve 14. yüzyılın giderek hızlanan bir devamıdır. Büyütüldüğü zemin, kırsal alan manastırları ile yeni yükselen kent üniversiteleridir, krallık sarayları ve kileseler değil. Ne siyasal askeri güç, ne feodal tüccar ekonomik gücü bu çıkışta belirleyicidir. Belirleyici olan kır manastırı ve kent üniversiteleridir. Bağımsız çalışma mekanlarıdır. Halkın komünal okullarıdır.

Batı'nın başat inanç yapısı hristiyanlık dogmaları yorumu açıktır. Bu yönüyle, islami dogmalara nazaran aşılımaya daha müsaittir. Bu ise zihniyet dönüşümüne elverişli bir ortam sunmuştur. Devlet kültürü Doğu'ya göre daha zayıftır. Barbar diye dışlanan Cermen vb toplulukların doğal toplum kültürü ve zihni anılarının diri olması, yaratıcı özgür düşünce için önemli avantajlar sunmuştur. Bu etkenlerin yanı sıra “mezhep sapkınları” diye adlandırılan hareketler,

RÖNESANS VE DOĞULU KAYNAKLARI ÜZERİNE II

etkin filozoflar açığa çıkmıştır. İlk öncülleri arasında İbn-i Rüşd bulunmaktadır.

İbn-i Rüşd (1125-1198) astronomi bilgini, fizikçi, matematikçi, hekim, filozof, yani oldukça gelişkin bir dahi. Maddeci tonlar onun felsefesinde belirgindir. Eserleri Latince'ye çevrilmiştir. Avrupa'daki düşünürler arasında eserleri yayılıp benimsenince, kilise, onun düşüncelerini hristiyanlığa aykırı bulup yasaklamıştır. Örneğin Hollandalı filozof olan Herman Van Riswik, İbn-i Rüşdçülükten ötürü 1512'de yakılarak cezalandırılmıştır. İbn-i Rüşd, dinin kişiliğini savunmuş ve Gazali'nin tüm tezlerinin eleştirisi temelinde çalışmalar yapmıştır. Laiktir. Hristiyan teologlar ilk önce ona karıştık yapsalar da bazıları sonradan değişmiştir. O, Kordobalı ve müslümandır. Bir nevi din ile felsefeyi sentezlemiştir. Bu yönüyle felsefe dininin en gelişkin yorumuna ulaşmıştır. Gazali sonrasında adeta öldürülen felsefeyi yeniden canlandırabilmiştir. Eserlerinin Latince'ye çevirisi –ve İbrani'ce'ye– 13. yüzyılda yapılmıştır. Etkilediği filozofların sayısı bu yüzden hayli fazladır. Aginolu Thomas, Albert gibi Batılı filozoflar ondan yoğunca etkilenmiş ve esinlenmişlerdir. 19. yüzyılda Ernest Renan onun için, “*özgür bir ruh, kör inanç karşısında akılcılığın şampiyonu*” diye bir tanımlama yapmıştır. O, geleneksel islam ile Aristo'yu –Aristo'nun maddeci tonlarını– sentezlemiştir. Din ile aklın gelişmediğini savunmuştur: “*Akıl, hakikati farklı yollardan açıklamaktadır*” diyerek, böylece bu hususa izahatlar yapmıştır. Yeniden diriliş, Allah ve peygambere inanmıştır. Batı dünyası Aristo'yu İbn-i Rüşd'ten öğrenmiştir. Batı'da böylesine etki yaratmasına rağmen, dönemin tutucu islam çevrelerinde –Doğu'da– aynı etkiyi yapamamış, marjinal kalmıştır.

Bir diğer Kordobalı filozof Musa Bin Meymun/İbn-i Meymun'dur. (1135-1204) O, İbn-i Rüşd'ün öğrencisidir. Mısır'da kalmış ve incelemeler yapmıştır. Felsefeyi “tanrıya giden soylu yol” biçiminde tanımlamıştır. Tümünden akıl yoluyla tanrıya ulaşacağına şüphe ile yaklaşmıştır. Fakat yine de akla güvenmiş bir filozof olmuştur. Düşünceleri tüm İspanya ve Güney Fransa'da etkili olmuştur. Yine tıpta İbn-i Zuhr (1073-1162) vardır, İbn-i Rüşd'ün arkadaşı ve hocasıdır. Böylesi birçok düşünürün çalışmaları sayesinde Kordoba ve Toledo gibi İspanya şehirleri bilimin ve felsefenin yeniden bulunduğu merkezler haline gelebilmiştir. Öyle ki, 12.yüzyılda Avrupalı bilim insanları İspanya'ya akın etmiş, buralarda islam bilimi ve felsefesi ile tanışabilmişlerdir. Birçok çe-

soyoeekonomik sıkıntılar içindedir. Ve kilise içi muhalefet karşısında hayli zorlanmaktadır. Böylesi bir süreçte yapılan seferler ile çıkmazlarına çözüm aramışlardır. Bu seferlere kilise içinde yer alan birçok din bilgini de katılmış, Doğu'ya gelmiş ve birçok incelemeler yaparak bilimsel felsefi eserleri de beraberlerinde Batı'ya taşımışlardır. Karayolu güvenli olmadığından, özellikle ticaret kervanları deniz yoluyla yapılmaktadır. Venedik ve Cenova gibi kentler bu yüzden ticari canlılık, düşünsel açılım –Doğu bilimi ve felsefesi ile ilk tanışılan yer itibari ile– ve gelişmelerin merkezleri olabilmişlerdir. Dönem kilisesinin katı kilise skolastik düşün yapısı, İncil dışında tüm bilimsel çalışmaları yasaklamıştır. Dolayısıyla Doğu'dan gelen bu türden eserler ilk başlarda gizli gruplar biçiminde, sonraları ise yarı legal diyebileceğimiz dernekler içerisinde okunmuş ve üzerlerinde çalışmalar yürütülmüştür. Böylelikle Eski Doğu ve Eski Yunan düşünürlerinin eserleri –Arapça ve Latince çeviriler– üzerinde yoğun incelemeler yapılmıştır. Tüm çalışmalar “Studia Humanitatis” (İnsani İncelemeler) adıyla belirginlik kazanmıştır. Bu çalışmalar İtalyan hümanizması akımının zihinsel temeli olarak öne çıkmıştır.

Dönemin Batı düşünürleri, İbn-i Rüşd sonrasında Doğu dünyasında felsefi döne-

lenmiştir. Arabi, salt mantık ile tanrının kanıtlanabileceğine inanmasa da yine de akla güvenir. Sunni olmasına rağmen ismaili anlayışa yakın durmuştur. Düşünceleri onlara yakın olmuştur. Bir diğer filozof Celaleddin-i Rumi'dir. (1207-1273) Rumi Horasanlıdır. O'nun döneminde Bağdat Halifeliği dağılmakta, müslüman şehirleri Moğol akınları sonucunda yağmaya uğramaktadır. Böylesine kaotik ve çalkantılı bir ortamda toplumda barış istemi yükselmekte, sevgi dolu tanrı anlayışı artmaktadır. Bu dönemde sufizm öne çıkmıştır. En belirgin sufi kol, akım mevlevilerdir. Celaleddin-i Rumi bu tarikatın kurucusudur. Zaten tarikatın ismi de kendisine atfen geliştirilmiştir. Öğrencileri Rumi'ye “*efendim*” anlamında “*Mevlana*” demiş, ona inananlar ise mevleviler diye adlandırılmışlardır. Mevlana/Rumi'nin zihni anlamda tamamlayıcısı İranlı Şems'dir. Şems ile Rumi 1244'de tanışmışlardır.

Hallac-ı Mansur ve Suhreverdi gibi filozoflar katledilmiş, derileri yüzülmüştür. Doğu bilimi böylece karanlığa gömülmüştür.

Rönesans Doğu'nun sürgün çocuğudur

12.yüzyılın sonlarına gelindiğinde, Batı dünyası Doğu'dan, dolayısıyla Eski Grek'den devşirdiği miras ile beraber alabileceği tüm zihni gıdasını almış ve tarihi bir zihinsel devrimin temellerini atmıştır. İspanya ve İtalya liman kentleri üzerinden edinilen birikime dayanarak Rönesans filizlenecektir. Bilimin ve özgürlüğün gücü böylece Batı'ya geçmiştir. Önderliğin ifade ettiği gibi, “*Avrupalı insanın elinde büyütülen bilinç ve özgürlük, binlerce yıldır taşıdığımız, öncülük ettiğimiz bilgelik ve doğal toplum ruhumuzdur. Yabancı değil, bizim olan gerçekliğimizdir.*” 15. yüzyıldaki

bilimin öncülleri olan simyacıların çalışmaları, yine, “*cadı*” diye dışlanan bilge kadın çalışmaları, esas olarak Rönesans'a giden yolun iç dinamikleri, köşe taşları olmuştur.

Özette, dışarıda Doğu felsefesinden esinlenme, içeride ise –yukarıda ifade edilen çalışmalar– böylesi nesnel koşulların devindirici dinamikleri sonucunda Rönesans gerçekleşmiştir. Din dogmalarının aşılıp protestan reformunun doğmasına, yok edilmeye çalışılan insan iradesinin yeniden canlanışına, söndürülmek istenen bilimsel gelişmenin şahlanışına ve inanç düşmanlığı ile özdeş kılınmak istenen felsefenin daha da yaratıcı kılınarak açığa çıkarılmasına böylesi temeller üzerinden ulaşılmıştır.

Doğu'nun zihinsel kaynaklarından nasıl beslenildiği üzerinde durmaya çalıştık. Şimdi, olgunun iç dinamiklerine ve koşullarına değinebiliriz.

Rönesans'ın iç dinamikleri

Hristiyan teolojisi, 1250'de Aristo ile sentezlenip kilisenin skolastik felsefesinin zirvesine ulaştırılmıştır. Böylece metafiziğin en gelişkin hali oluşmuştur. Öyle ki, adeta insan unutulmuştur. Dine dayalı toplumsallık zirveye taşınmıştır. Tutuculaşan, kendini yenileyemeyen ve toplumsal sorunların her geçen gün daha da ağırlaşmasına yol açan katolik kilise devleti, artan muhalefet karşısında ürküntü duymuş, varlığını sürdürmenin yegane yolu olarak baskı, yıldırma, cezalandırma ve katletmeye yönelmiştir. Bunun için iki yol izlenmiştir. Birincisi, Haçlı Seferleri ile içeride yoksullaşan ve hayli artmış bulunan –kendisi için tehdit oluşturan– kitleleri savaşa sürüp imha ve tasfiye etmedir. İkincisi ise Engizisyon Mahkemeleri yoluyla etkisizleştirmedir. Engizisyonun karşısına aldığı üç temel dinamik vardır: Heratikler, cadılar, simyacılar.

Batı'da da –çağ gerçeği– zihni açılımlar dinsel karakterli zeminlerde hazırlanmıştır. Bu anlamda öne çıkan kurumların başında manastırlar gelmektedir. Özellikle 13. yüzyıldaki manastırlar bilimin gelişmesinde belirleyici rol oynamışlardır. Ve bu manas-

“Rönesans'ın bilime katkısı, esas olarak ortaçağın birçok engelini yıkması ve gedik açmasıdır.

Dolayısıyla gerçek anlamda bilimsel gelişme yaklaşık olarak yüz yıl sonra yaşanacaktır.

Keşifler gerçekleşmiş, insan anatomisi incelenmiş, birçok bilgi derlemeleri yapılmıştır.

Salt cennet cehennem ikilemi ile uğraşmaktan kurtulunmuş ve

çekingence de olsa gerçek dünyaya gözler açılmıştır.”

tırların içinde çıkan iki tarikat oldukça önemli sonuçlara yol açan çalışmalar yapmıştır. Bunlardan biri 1209'da gelişen fransisken (Gri Frerler) tarikatı, diğeri ise 1215'te gelişen dominiken (Siyah Frerler) tarikatıdır.

Başlangıçta her iki tarikat da sıradan dinsel kuruluşlar biçimindedirler. Ancak zamanla biri ağırlıkla bilime, diğeri felsefeye yönelmiş ve ciddi düşünsel çalışmalar açığa çıkarmışlardır. Bu tarikatların çalışmaları içerisinde önemli filozoflar yetişebilmiştir. Örneğin; Aginolu Thomas/St. Thomas (1225-1274) dominiken tarikatındandır. O, kutsal olan ve olmayan bilgilere akılcı temel aramaktadır. Bu yönüyle hristiyanlıktaki protestan reformuna ön açmıştır. Benzer çalışmalarını fransisken tarikatına bağlı olan Roger Bacon'da da görmek mümkündür. Bu iki din insanı/filozof, bilimin yeni öncülerini gibidirler. Bu tarikatlar içerisinde felsefe ve bilim teknik çalışmaları yapılmakta, adeta çağın üniversiteleri biçiminde işlev görmektedir. Bu tarikatların içte yaşadıkları yoğun mezhep tartışmaları ve bu bağlamdaki araştırmaları Rönesans'a da öncülük edebilmiştir. Bir yandan böylesi zihni çalışmalar, bir yandan da Engizisyon Mahkemelerinin mezhep sapkını yönlü baskı ve engellemeleri içinde yoğun çelişki, çatışmayı yaşamışlardır. Yaşanan çelişki ve tartışmalardan laiklik doğmuştur. Reformasyon ve kilisenin görece demokratikleştirilmesi, böylesi zorlu zihni ve kanlı çatışmalar içerisinde sağlanarak geliştirilmiştir laiklik.

Hristiyan dogmatizminin Engizisyon çarklarına maruz kalan en önemli direnç odaklarından biri de cadılar olmuştur. Cadı yaftası ile mahkum edilen ve çoğunluğunu kadınların oluşturduğu –tek tük de olsa erkekler de böyle yargılanmıştır– insanlar, esasta hristiyanlaşmamış, hristiyanlığı kabul etmeyip reddetmiş bilge kadınlardır. Ezilen cins olarak kadının erkek egemen zihniyet tarafından dışlanması, bu gerçeklikle yakından bağlantılıdır. Bu konuda bir

kıyaslama yapmak yararlı olabilir: Eski Mezopotamya'da cinsel anlamda kadın erkek ayrımı mitolojilerde çarpıcı olarak izlenebilmektedir. Bu mitolojilerde tanrıça kadın, temelde erkek egemen zihniyet tarafından kendisinin antitezi olarak görülmüştür. Bu yüzden sürekli olarak kadın dağlarla, dağ tanrıçası Ninhursag, İnana vd ve yeraltı dünyası ile yeraltı tanrıçası Erişigul ile bağlantılandırılarak ele alınmıştır. Çünkü dağlar ve yeraltı dünyası Mezopotamya uygarlık alanı olarak öne çıkan kentlerin ve bu kentlerin denetimlerinin dışındadır.

Rönesans'ın bilime katkısı ortaçağın birçok engelini yıkması ve gedik açmasıdır

Kentsel uygarlıkta adı anılan cins daima erkek olmuştur. Kadın dağ, yeraltı dünyası ve akıldışılık/ırsyonellikle ilişkilendirilirken, erkek kentsel uygarlık ve akılcılık/rasyonalite ile özdeş tutulmuştur. Bu, bir zihni kavrayış olarak –farklı biçimlerde– ataerkil gelenek halini almış ve egemen erkek gerçekliğinde karakterize olmuştur. Aynı zihniyet, hristiyan dogmatizminde de hristiyanlığı kabul etmeyen ve ebelikle, hastalık iyileştirmekle uğraşan bilge kadını cadı yaftası ile dışlamakta, kendisinin –erkeğin– uğraşı alanı olan tıp alanına müdahalesi sebebiyle rakip/rakibe olarak görmektedir. Sonuçta cayıır cayıır yaktmaktadır. Adeta cadı histerisi/çılgnılığı yaşanmakta, cadı avı, partileri düzenlenmektedir. Bilge kadınlar, kökleri pagan inançlarına uzanan eski halk inançlarını korudukları gibi, kilise bünyesinde sadece erkeklerin kabul edildikleri tıp okullarında eğitim görmedikleri halde ebeliğe, şifa dağıtıcılığına koyulmuşlardır. Kilise bu durumu inançları hiçe sayma biçiminde yorumlamış, hastalıkları iyileştirmelerini ise şeytani büyücülüğe, cadılığa yormuş ve bunlara pagan inançlarını da ekleyerek cadı histerisini fitillemiştir. Böylece

toplum nezdinde karalamışlardır. Göstermelik, düzmece yargılamalarla binlerce bilge kadın yakılarak katledilmiştir. Tüm bunlara rağmen bilge kadın mücadelesi önemli bir dinamik olarak katolik inanç dogmalarında büyük gedikler açmış, zihinsel özgürlük mücadelesine önemli katkılar yapmıştır.

Bilimin öncüleri sayılan simyacılar da bu süreçlerin diğer önemli bir misyon sahibi dinamikleri olarak öne çıkmışlardır. Katolik kilise skolastik felsefesi, her türlü araştırma için sadece –kaynak olarak– İncil'i öne sürmekte ve bunun dışındaki her tür girişimi yasaklayıp mahkum etmekte, Engizisyon çarklarında cezalandırmaktadır. Buna rağmen simyacılar cesaretle ve her türlü tehlikeleri, zorlukları göze alarak İncil dışındaki farklı kaynaklardan da yararlanıp hakikati arama mücadelesini sürdürmüşlerdir. Dogmalar dünyasının dışında da bilginin bulunduğunu ifade ederek, adeta kiliseye karşı ideolojik bir isyan başlatmışlardır. Böylece birçok bilinmeyene cevap oluşturanın yolunun bu bilgileri ve teknik keşifleri elde etmekten geçtiğini savunmuşlardır.

Katolik kilise dogmatizmine karşı direnen ve bozun eğmeyen bir diğer dinamik ise doğal toplumun özgür yaşam geleneğine sahip Cermenlerdir. İlginciştir, kentsel uygarlıkta ifade bulan ataerkil devletli uygarlıklar, her dönemde doğal toplumun komünal değerleriyle yaşayan toplulukları vahşilik ve barbarlık ile yaftalayıp, dışlamaya çalışmışlardır. Akad İmparatorluğu Vahşi Gutiler, Mısır İmparatorluğu Barbar Hiksoslar, Roma İmparatorluğu Barbar Cermenler ve günümüzde ABD Barbar III. Dünya diyerek bu çabalarını sürdürmüş, halen de sürdürmektedirler. Aslında karşılıklı aldıkları dinamikler, egemen zihniyete boyun eğmeyen, entegre olmayan, sistemle bütünleşmeyen özgür zihniyet ve toplumsal direniş ruhudur. Bu anlamda Cermenler, katolik kilise dogmatizmi karşısında doğal toplumun komünal değerlerini koruyarak, potansiyel anlamda alternatif inancın temsilini yapmış ve dogmatizme darbe vurmuşlardır. Nihayetinde protestan reformu Cermen topluluklarında taban bulmuş ve gelişmiştir.

İçteki tüm bu etkenlerin ve Doğu'da elde edilen zihni gıdalanışların sonucunda, ortaçağın yok ettiği insan ruhunu yeniden kazanma, kötülen bu dünyaya yeniden dönüşü sağlama, katolik kilise dogmatizminin etkisinden kurtulma ve insan aklına güven tekrardan kazanılmıştır. Açığa çıkan bu büyük arayış içinde, yok sayılan birey özgürleşmekte, “sapkın mezhep” yaftası ile dışlanmak istenen mezhepler gelişip dogmaları yıkmakta, bilge kadın görece de olsa varlık kazanmakta, simyacılar ise İncil dışındaki kaynaklardan hakikati aramaya devam etmektedirler. Sanat akımları gelişmekte, ölü doğa/madde zihniyeti aşılakta, resim, müzik, mimari, heykel ve edebiyatta, yine maneviyatta yeniden doğuş yaşanmaktadır. Rönesans gerçekleşmektedir. Yeni ütopiyalar oluşmaktadır. Ancak yeni yaşamın nasıl olacağı halen netleşmemiştir. Sadece bir uyanış yaşanmaktadır. Hayatın her alanında arayış başlamıştır.

Felsefede, sanatta yeniye koşuş söz konusudur. Resimde Montegna, Botičelli, Leonardo, Raffaello; heykelde Michelangelo sıvrılmaktadır. Farklı birçok alanda da önemli gelişmeler yakalanmıştır. Fakat bu parlak süreç bilim alanına sönük yansımaktadır. İlginç olan ise, bu konunun genelde yeterince irdelenmemiş olması ve yanlış kavranılmış olmasıdır.

Rönesans'ın bilime katkısı, esas olarak ortaçağın birçok engelini yıkması ve gedik açmasıdır. Dolayısıyla gerçek anlamda bilimsel gelişme yaklaşık olarak yüz yıl sonra yaşanacaktır. Doğrudur, keşifler gerçekleşmiş, insan anatomisi incelenmiş, birçok bilgi derlemeleri yapılmıştır. Salt cennet cehennem ikilemi ile uğraşmaktan kurtulmuş ve çekingence de olsa, gerçek dünyaya gözler açılmıştır. Akıl yoluyla insanı ve doğayı keşfe çıkmaktadır. Bilimsel açıdan –istisna olarak– sadece Copernik vardır ki, o da ancak yüzyıl sonra anlaşılabilmiştir. Fakat genel planda, Rönesans sürecinde bilim durgunluk içindedir demek mümkündür. Bilimsel açıdan asıl canlılık iki dönemde görülmektedir. Birincisi 11. ve 13. yüzyıllar arası süreçtir. İkincisi 16. yüzyılın sonlarında başlayan ve deneye, matematiğe dayanan modern bilim dönemidir. Rönesans ise bu iki dönem arasında yer alır. Birinci dönem, Arap kaynakları aracılığıyla ve islam filozoflarının katkısı ile beraber antik bilim ve düşünceyle yeniden buluşulmuştur. Çok bariz bir ileri atılımdan bahsedilmemektedir. Daha çok eldeki bilgiyi alıp sindirme yönünde bir çabadan söz edilebilir. İkinci dönem, özellikle 17. yüzyılda parlak ve yaratıcı bir gelişme görülmektedir. Tüm bunlardan çıkan sonuç; Rönesans'ın ortaçağın çözülüşünde önemli bir hareket olarak rol oynadığıdır. Ama bilim açısından aynı şeyden bahsetmek zordur.

Rönesans ütopyaları kapitalist ütopiyalar değildir

Rönesans ile beraber nasıl bir gelecek sorusu devreye girmiş ve önemli bir düşünsel arayışı başlatmıştır. Bilim alanındaki durağanlığın aksine, yeni ütopiyalar tasarlama boyutunda canlı bir gelişme görülmektedir. Ancak bu noktada ilginç bir bilinç çarpıtılması yaratılmış ve Rönesans direkt kapitalist toplum sistemi ile özdeşleştirilmek istenmiştir. Bu konu önemle incelenmek durumundadır. Gerçekten Rönesans kapitalizmin zihniyet hazırlığı olarak değerlendirilebilir mi? Rönesans ütopyaları kapitalist ütopiyalar mıdır? Kapitalist bir sistemi mi öngörmektedir? Bu soruları çöğaltmak mümkündür. Dolayısıyla soruların cevabı için Rönesans ütopycılarına göz atmak yararlı olacaktır.

Rönesans doğayı, toplumu ve bireyi her tür dogmadan uzak tutku derecesinde sevmeyi ve kavramayı esas alır. Bu anlamıyla, Rönesans'ın can verdiği bireyin kapitalist birey olmadığı, Rönesans insanının doğa ve felsefe bilgisiyle donandığı, savıştan kaçındığı, doğal, özgür ve eşit bir toplum aradığı genel kabul görmektedir. Rönesans ütopyaları da kapitalist ütopiyalar değildir. Aksine, doğal toplumun komünalist özelliklerine yakın birer kapsama sahiptirler. İlk ütopik tasarımların geliştiği manastırlarda komünal bir yaşam vardır. Diğer yandan henüz gelişmekte olan Rönesans kentlerinde başat yön, demokrasi özlemidir. Bilimi inceleyenler, felsefe, edebiyat ve sanat yaparak zor bela geçinenler emek tabakasından insanlardır, sermaye ile uğraşanları çok sınırlıdır. Bahsedilen bu hususları Rönesans ütopyalarında rahatlıkla görebilmekteyiz.

Rönesans'ın ilk süreci genelde Petrarca (1304-1372) ile başlatılır. Petrarca “Devita Solitaria” (Yalnız Yaşama Dair) adlı eserinde mutluluğun bireysel bağımsızlıkta olduğunu belirtmiş ve yorumlamıştır. Öngörüsünü böyle tasarlamıştır. Bir anlamda hümanist bireyin arayışını ifade etmiştir. Thomas More'nin “Ütopya”, Thomas Campanella'nın “Güneş Şehri”, Francis Bacon'un “Yeni Atlantis”, Valentin Andene'nin “Christi-annapolis”, Rabelias'ın “Gargantua'sı”, da

ha sonraları ise Foureir, Robert Owen, Saint Simon ve Prudhon'un ütopyaları esas olarak komünal toplum sistemine yakın tasarımlar içermişlerdir. Tüm kendi dönemlerinin koşulları içerisinde, yaşanan sorunlardan hareketle, daha iyi bir yaşam arayışına gitmişlerdir. Örneğin Campella, İspanyol egemenliğine karşı özgürlüğün hayalini kurmaktadır. Doğup büyüdüğü kent olan Kalabriya'dan hareketle, Kalabriya Cumhuriyeti adı ile sömürgecilikten bağımsız bir sistemin devrimci arayışını tasarlamıştır.

Elbette bahsedilen ütopik tasarımlarda din, devlet, iktidar geleneğinin etkileri de olmuştur. Bu anlamıyla da salt özgürlük ve eşitlik gibi hususlar aranamaz. Ancak çağ itibarı ile yeninin arandığı, daha iyinin öngörülmüş olduğu da bir o kadar gerçektir. Kaldı ki sanayi devrimine dek sosyal/toplumsal planda feodal aristokrasi ile yeni doğan uluslar anlamında, halkların karma niteliğinde toplumsal sistemlerinin varolduğu rahatça izlenebilmektedir. Dolayısıyla Rönesansı kapitalizme ön açan bir zihniyet süreci olarak değerlendirmek, gerçeğe aykırı olacaktır. Önderliğin belirttiği gibi asıl olan “*ucu bucağı her tür gelişmeye açık bir kaos aralığı olmasıdır.*” Feodal toplum sisteminin çözülüp dağıldığı, yeni toplumun ise henüz doğmadığı ve doğuş sancılarını yaşadığı bir ara dönem olduğudur. Bu ara dönemden feodalizmin güç kazanıp çıkma olasılığı olduğu gibi, kapitalist bireyci bir sistem de çıkabilir. Yine, güçlü altyapı koşullarına sahip demokratik, eşit ve özgür topluma doğru bir gelişim de yaşanabilirdi. Bu anlamda, bahsedilen bu kaotik aralıktan neyin çıkacağı ve nasıl sonuçlanacağı, esasta bahsedilen güçlerin bilinç, politik yetenek ve çabalarına bağlı olarak belirlenlik kazanabilirdi. Bunu Fransız, İngiliz ve Amerikan Devrimlerinde gözlemlemek mümkündür.

Örneğin Fransız Devrimi'nin sonlarına dek kapitalist toplum güçleri ile daha eşitlikçi ve özgürlükçü olan toplum yandaşları başa baş bir mücadele içerisinde olmuşlardır. İngiliz devriminde öne çıkan Gerard Winstanley ‘Kazıcılar Hareketi’ni geliştirmiştir. Bu hareket eşitlikçidir ve 1652'de “Özgürlük Yasası” adlı halkçı bir tasarımı bulunmaktadır. Bu anlamda devrimin demokratik yanı başat durumdadır. 16. yüzyılda İspanya'da gelişen şehir komünarları demokratik karakterlidir. 1789 Fransız Devrimi'nde komünistler dahil, çok renkli ve katılımcı çevreler bulunmaktadır. Babeuf'un “Eşitler Manifestosu” ve “Eşitler Cumhuriyeti” ütopyası, Fransız Devrimi'ndeki halkçı yanı tüm çıplaklığı ile gözler önüne sermektedir. Tüm bunlara göz attığımızda, bu devrimlere burjuva devrimi demek, komünal toplumun büyük özgürlükçü, eşitlikçi arayış ve mücadelelerini yok saymakla eşdeğerdir. Bunları şunun için vurguluyoruz: Rönesans, kapitalizmin zihniyet hazırlığı değildir, olmamıştır. Aynı şekilde, Rönesans sonrası yeni bir toplum sistemi olarak pekala özgür, eşit ve demokratik toplum eğilimi başat hale gelebilirdi. Bu eğilimin de şansı, olasılığı en az kapitalist bireyciliğin, kapitalist bireyci eğilimin şansı, olanağı kadar vardı. Dolayısıyla 19. yüzyılda dek kapitalist toplumdan bahsetmek güçtür. Kapitalist sistem ancak 1830-1870 yılları arasındaki sanayi devriminin ikinci evresinde –tekelci kapitalist evre– üstünlük kazanabilmiştir. Gerçek anlamda hakimiyeti bu süreçte olmuştur. 1848-1871 devrimlerinin yenilgisi sonucunda demokratik ve eşit, özgür toplum mücadelesi hakim toplum olma şansını kaybetmiştir. Sonuçta, Rönesans ile doğan bireysellikten kapitalist bireyciliğe geçilmiş, tüm özgürlükçü kazanımlar adeta geri alınmış ve büyük ekolojik sapmalar doğmuştur. Kapitalist zihniyetin sonucu olarak toplumsal varoluş halinden kopulmuştur. Mitolojik ve dinsel dogmatizmin tanrı toplumu biçimindeki toplumsallığının bireyi yutması yönünde sapmasını kapitalizm, bireycilik için toplumsallığı yok etme yönünde tersine çevirmiştir. Kapitalist kıskırtma temelli bireycilik toplumdan kopmuş, adeta toplumdan intikam alma yönünde işlevselleştirilmiştir.

Böylesi bir Rönesans gelişimi üzerin-

“Rönesans doğayı, toplumu ve bireyi her tür dogmadan uzak, tutku derecesinde sevmeyi ve kavramayı esas alır. Bu anlamıyla Rönesans'ın can verdiği bireyin kapitalist birey olmadığı, doğa ve felsefe bilgisiyle donandığı, savıştan kaçındığı, doğal, özgür ve eşit bir toplum aradığı genel kabul görmektedir. Rönesans ütopyaları da kapitalist ütopiyalar değildir. Doğal toplumun komünalist özelliklerine yakındır.”

den Batı zihniyetinde bu kez protestan reformu ve Akıl/Aydınlanma çağı diye bilinen yeni parlak süreç yaşanacaktır. Bu süreçler sonuçlandığında, Batı zihniyet yapısı büyük oranda tamamlanmış olacaktır.

Protestan reformu 16. yüzyılla birlikte devreye girmiştir. Martin Luther (1483-1546) ve John Calvin (1509-1564) şahsında ifadeye kavuşmuştur. Esas olarak katolik kilise iktidarı ve devletinden kopuşu ifade etmektedir. Bu kopuş, dinin bireysel inanç biçiminde kiliseden kopup farklılaşması, bir anlamda feodal devletten kopuştur. Dolayısıyla engizisyon, bu kopuşa yöneltilen kilise devletinin reaksiyonu olmuştur. Protestan reformunun bir diğer özgülüğü de Cermen halkının hristiyanlık yorumu olmasıdır. Doğal toplum inançlarını belli düzeyde koruyan bu topluluklar içinden çıkmış olmasıdır. Protestan reformu ile beraber dogmatizm yumuşatılmış ve bilimin yolu açılmıştır. Dinsel saltanata tepki bu biçimde ifade bulmuştur. Felsefi gelişim kö-rüklenmiştir. Spinoza ve Descartes'in gelişimi ile felsefe kendi peygamberlerine kavuşmuştur.

Martin Luther'in yaşadığı 1517'lerde, kilise, para karşılığı günah başılaşma ayinleri yapmaktadır. Halk bu duruma tepki duymakta ve tepkilerini yoğun ortaya koymaktadır. Luther ise kilisenin bu kararına açıkta karşı çıkmıştır. Fakat bu karşı çıkışta reform ve kiliseden kopuş ifade edilmektedir. Böylesi bir tasarı, plan yoktur. Aksine, Luther'in kendisi büyücülüğe inanan, kadın düşmanı ve kilise karşısında arttan halk ayaklanmalarına dönük olarak, köylüleri öldürün demekten geri durmamış biridir. Dolayısıyla bu karşı çıkış ile beraber kitlesel ayaklanmaların gelişmesi, toplumun her kesiminden insanın Luther'i desteklemesi, onun kişiliği ve görünürdeki dinsel çelişkisinden çok öte bir anlama sahiptir. Çünkü bu dönem Almanya'da ulusçuluk yükselmektedir. Asıl tetikleyici etken bu ulusçu duygu olmuştur. Bu tavır bir kıvılcım olmuş, Avrupa'nın hor gördüğü Almanya'nın, İtalya kilisesi –Roma Katolik Kilisesi– ve dine karşı verilen mesaj olmuştur. Almanlar, bu tavır şahsında adeta güç birliği yakalamışlardır. Bu birlik, giderek kiliseyi de şatoyu da –tüm iktidar çevrelerini– tehdit eder hale gelmiştir. Birlik içinde, zihinsel anlamda yeni bir teolojik anlayış ve bilinç geliştirmiştir. Bu, Cermen protestanlığıdır. Ancak kilise ve aristokrasinin bastırma hareketiyle yüz bin dolayında insanın katledilmesi ile isyan ve ayaklanmalar kanlı bir şekilde sona erdirilmiştir. Buna rağmen Almanya'da da 1555'te dinsel bölünme resmen kabul edilmiştir.

Benzer gelişmeler İsviçre'de de görülmektedir. John Calvin'in çalışmaları ile dönemin İsviçresi'nde revaçta olan ulusçuluk akımının birleşmesi sonucu belirginlik kazanmıştır. Luther'in etkisi Calvin'inki kadar olmamıştır. İsviçre'de reformasyon'u yaratan Calvin ve ardılı olan calvinistler, görece anlamda Rönesans'a daha çok bağlı olmuşlardır. Onlar öylesine etkili olmuşlardır ki, 16. yüzyılın sonunda calvinizm uluslararası din haline gelmiştir. Toplumlara, amaçlarına ulaşma ve dönüşüm sağlama bilinci taşımıştır. Fakat calvinizmin farklı ve özgün yanları çok daha sonra ortaya çıkacak, zamanla İsviçre'de terör estiren, müziği yasaklayan, kadını baskılayan bir zihniyete bürünecektir. Calvinizm aynı zamanda sınıfsaldır, zenginlerin doktrinidir gibidir. Kurtuluş zenginlikte demekte ve savunmaktadır. Bu yönüyle burjuvazi calvinist protestanlığı sahiplenmiştir. İngiltere dışında tüm Avrupa protestanlaşmıştır. Bu gelişmeler sonucunda Batı'da hristiyanlık artık tanrıya ulaşmada aracı istemez hale gelmiştir. Gelişmeler aydınlanmacılığa doğru seyretmektedir.

16. yüzyılla beraber Galileo/Galilei (1564-1642) ve G. Bruno hristiyan dogmalarından koparak özgür doğa düşüncesini geliştirmiştir. F. Bacon (1561-1626) doğa kuvvetlerini tanıma ve denetlemenin yöntemini açığa çıkarmıştır. Bu yönleriyle R. Bacon, F. Bacon, G. Galilei, G. Bruno felsefi öngörü ve bilimsel yöntemin öncüleri, modern metafiziğin kurucuları olmuşlar-

dır. Deney ve ölçüyü doğaya yansıtıp bilimi geliştirmişlerdir. Öncesinde Cusomos'un dinden felsefeye geçiş yönünde açılım yaptığı unutulmalıdır. Rene Descartes (1596-1650) modern felsefenin, analitik geometrinin babası ve kuru cusu olarak sivrilmıştır. O, madde ruh ilişkilerini işe tanrıyı karıştırmadan çözmeye çalışmıştır. Felsefi devrimin temellerini atmıştır. *“Cogito ergo sun” (Düşünüyorum, öyleyse varım)* diyerek, akılcı düşüncesini öne çıkarmıştır. İsaac Newton (1642-1727) evrenin tanrı dışında bulunan yasalarla devindiğini savunmuştur. Böylece klasik fiziki geliştirmiştir. Bilime “evrensel çekim” teorisini kazandırmıştır. J. Kepler (1571-1630) astronomide gezegen yörüngelerini ve hareket yasalarını incelemiştir. Kepler'in incelemeleri aynı zamanda Newton'a esin kaynağı olmuştur. R. Boyle (1627-1691) kimya çalışmalarına ivme kazandırmıştır. Bu düşünür ve bilim insanlarının tümü, önemli bilimsel gelişmelere damgalarını vurabilmişlerdir.

Reformasyon sonrasında yaşanan bu gelişmeler, 17. yüzyılda daha da ivme kazanacaktır. 17. yüzyılın gelişmelerinde, üniversite dışı kuruluşlar bu gelişmelerde önemli yere sahip olmuşlardır. 1560'da Napoli'deki Bilim Akademisi sonrası böylesi okullar yoğunluk kazanmış, 1603-1630 yılları arasında Roma'da ve 1651'de Florensa'da farklı akademiler kurulmuştur. İngiltere'de Kraliyet Bilim Akademisi kurulmuştur. Tüm bu okul ve kuruluşlar bilime, felsefeye önemli katkılar yapan platformlar olmuşlardır. Buna rağmen 17. yüzyılın ilk yarısı bilim –modern bilim– açısından yarı sönük geçmiştir. Sadece felsefede belirgin bir gelişmeden bahsedilebilir.

Tüm bu gelişmeler sonucunda özgürleşen birey, devlet kulluğunu çözülmeye itmiş, mezhepsel farklılaşma ile katolik kilise devletinin meşruiyeti yıkılmıştır. Rönesans ile başlayan düşünce geleneği kitleselleşmiştir. Kilisenin engizisyon yoluyla barajlama çabaları başarısız kalmıştır.

Kilise bağımlılığından kopuş sonrasında uluslaşma eğilimi güçlenmiştir. 1524'lerde Almanya özelinde somutlaşan köylü ayaklanmaları kıtasal düzeyde yaygınlık kazanmıştır. Kilise bunun karşısında yeni “çözüm” yöntemleri peşine düşmüştür. 1618-1648 yılları arasında yaşanan “30 Yıl Savaşları” görünüşte katolik-protestan çatışması gibiyse de esasta Avrupa'da ulusların gelişim mücadelesinin yansıması olmuştur. İngiltere-Fransa arasında yaşanan ve “100 Yıl Savaşları” diye bilinen savaşlar da bu uluslaşma arayışı ile ilgili olarak gerçekleşmiştir. Katolik kilise devletleri ve krallık devletleri, bu gibi yollarla esas olarak uluslaşma ve özgür zihni gelişimin önüne geçmek istemişlerdir. Batı'daki genel tablo bu biçimde ifade edilebilir.

Aslında Doğu'da da islamın bilim alanındaki arayışları benzer nitelikte olmuştur. Fakat bu bilimsel ve felsefi çalışmalar sistemli ve yöntemsel anlamda çalışma disiplinine kavuşturulmadığı için, bilimsel bilgiye yaptıkları katkıları da sınırlı kalmıştır. Bu gibi nedenler dolayısıyla, bilimsel bilgi Batı uygarlığının temel dayanağı olmuştur. Felsefe ile bilim yakınlaştırılmıştır. Bu anlamda Rönesans'ın temelini tanrıdan kopan düşüncede aramak daha gerçekçidir. Avrupa'daki bu değişim –bu yönüyle– büyük bir paradigmasal karaktere sahip olmuştur. Şu halde Doğu'da paradigmasal değişimin önü nasıl alındı? Şimdi de bu konuya kısaca da olsa değinmek gerekir.

İslami tutuculaşma 15. ve 16. yüzyılda daha da bağnazlaşmıştır

1450'lerde müslümanlar ve yahudiler için genel bir bunalım yaşanmaktadır. Türkler Bizanslılardan İstanbul'u almış, 1492'de Colomb Amerika'yı keşfetmiş -ki, Amerika'yı Vespuçi'nin daha önce keşfettiği söylenmektedir-, İngiltere, İspanya'daki son Müslüman kalesi olan Granada'yı almış ve müslümanlarla, yahudileri İber yarımadasından sürmüştür. 13.

yüzyılda başlayan İslami tutuculaşma, 15. ve 16. yüzyılda daha da bağnazlaşmıştır. Gerçi 15. ve 16. yüzyılda siyasal planda İslami büyümeden bahsedilebilir. Ancak aynı şey düşün dünyası için geçerli değildir. Siyasal planda üç büyük İslam imparatorluğu doğmuştur. Doğu Avrupa ve Anadolu'da Osmanlı İmparatorluğu, İran'da Safeviler ve Hindistan'da Moğol İmparatorluğu. Bu imparatorluklar içinde zihni gelişmeler daha çok İran ve Hindistan'da görülmüştür.

Bu dönem Safeviler'de on iki imam şiiiliği devlet dini olmuş, şii-sünni düşmanlığı artmıştır. Safevi iktidarının kurucusu Şah İsmail, önce Azerbeycan'da başa geçmiş, sonra Batı İran ve Irak'a doğru iktidarının etkisini yaymıştır. Bu yayılma hareketi bir yönüyle protestanlığın Avrupa'daki kıtasal yayılmasını andırmaktadır. Genelde aristokrasiyeye karşı bir çıkış yapılmıştır. Avrupa'da katoliklere yaptıklarını, Safeviler de şiiilere, sünnilere yapmakta ve sufi tarikatlarını kapatmaktadır. Diğer yandan Safevi İmparatorluğu sürecinde resim, sanat ve edebiyatta gelişme yaşanmakta, adeta Safevi Rönesansı gelişmektedir. Buna rağmen İran'ın şii uleması Şah İsmail'in reformculuğuna güvenmemektedir. Ve ondan bağımsız, bir İslami yoruma yönelmekte, şahlığı on iki imam şiiiliğinin devamcısı olarak görmediğini ilan etmekte, bu yönlü örgütlenme çalışması yapmaktadır ulema. Bu hareket, tüccar ve yoksulların çıkarını koruma temelinde halkla ilişkiler kurmuştur. Böylesi kaotik ortama rağmen düşünsel planda öne çıkan güçlü kişilikler olmuştur. Örneğin İran şiiileri Suhreverdi'nin mistik geleneğini izleyip felsefi bir yorum geliştirmişlerdir. Mir Damad (?-1631), Sadrettin Şirazi-Molla Sadra (1571-1640) dönemin felsefecileridirler. Özellikle Şirazi metafizik ve dinseliliği sentezleme yönünde önemli çalışmalar yapmıştır. Şirazi, bilgiyi salt öğrenme olarak değil, aynı zamanda dönüşüm süreci olarak ele almıştır. Tanrıya ancak felsefe ile ulaşılabilirliğini savunmuştur. Bu anlamda hem akılcı hem mistiktir. Dirilişi ve cenneti insanın içinde kabul etmiştir. Dolayısıyla İran şiiiliği o dönem için genel olarak aşırı bir tutuculuktan uzak olmuştur.

Moğol Hindistanı'nda İslami rejim ege-men olsa da Hindu inancı varlığını korumuştur. Tutuculuk yoktur. Hindu-müslüman ortak inanç toplulukları oluşturmuştur. 15. yüzyılda gelişen sihlilik, sih inancı böylesi bir oluşumun ürün olarak şekillenmiştir. Moğol hükümdarı Ekber'in iktidarı sürecinde (1560-1605) tüm inançlara eşit yaklaşım gösterilmiştir. 1575'te bir ibadethane kurmuş ve burada tüm din adamlarını tanrı üzerine özgürce tartışma yapmaya çağırmıştır. Ki, Avrupalı cizvit papazlar bile bu davete katılmışlardır. Tabii ki dinsel tek tanrıcılık başatır. Yine Moğol tutucu din insanları Ekber'in dinsel hoşgörüsünden rahatsız olmaktadır. Moğol iktidarının zayıflama süreci ve Ekber'in ölümü sonrası statükocular eliyle tutuculuk öne çıkarılmıştır. Böylece, 1618'de yasaklar ve baskılar artmıştır. Müslüman-hindu-sih çatışmaları yoğunlaşmıştır. Bağnazlık 1700'lere dek sürmüştür. 1700'lerle beraber, zaten dünya üzerinde Avrupa hakimiyeti artmaktadır. Hindistan İngiliz himayesine alınmıştır. Avrupa sömürgeciliği öne çıkmaktadır. 1780'lerde -böylesi koşullarda- Arap yarımadasında Muhammet Bin Abdulvehhab önemli bir düşünür olarak öne çıkmıştır. O'da İslamın başlangıcındaki ilk ümmet sadeliğine ve arılığine dönmekten yanadır. İslama sonradan yapılmış eklemelerin çıkarılmasını savunmaktadır. Mistik değildir. Ve şii,sufi düşünürlerin önermelerini reddetmektedir.

“Tanrı sevgisi hiçbir insana yöneltilmemeli” demekte, bu anlamıyla peygamber mezarı kültüne karşı çıkmaktadır. Yaptığı örgütlenme çalışmalarıyla Arabistan'da küçük bir prensliği yanına çekebilmiştir. Yoksulluktan önce putperestlik ve ahlaksızlık ile mücadeleye yönelmiştir. Bu noktadaki yaklaşım ve uygulamaları katı ve bir anlamda zalimane olmuştur. Yine Müslümanları ancak Araplar yönetebilir demiştir. Bu yönüyle de ulusçudur. Osmanlıya

cihat açmış ve Hicaz'ı ele geçirmişlerdir. 1918'de Osmanlıların yeniden ele almasına dek ellerinde tutmuşlardır. Bu hareket Mekke'de etkili olabilmıştır. Sonraları Vahabilik adıyla bu akım devam etmiştir. Bu yıllarda Batı'da Rönesans ve reform süreçlerinin birikimleriyle 18. yüzyıl aydınlanması tüm ihtişamı ile devreye girmiştir. İlk akla gelen çalışma 1751-1765 yılları arasında yayınlanan ve toplam 21 cilt olan ansiklopedilerdir. Böylece Avrupa'da felsefe ve bilim ile uğraşan insanlar bu ansiklopedilerde yaptıkları çalışmalar üzerine yoğunca tartışma ve düşünce alışverişi yapmış, derleme çalışmalarını sergilemişlerdi. Ansiklopedistler dışında olan, ancak yine de önemli katkıları bulunan Gothe (1749-1832) ve Schllink bu süreçlerin filozoflarıdır. Onlar doğayı canlı ve verimli bir tanrıca biçiminde değerlendirmişlerdir. O yüzden de doğayı anlamak için salt akıl değil, şairsel sezgiye de ihtiyaç bulunduğunu sanmışlardır. Fakat bu iki filozof bahsedilen yüzyılın sonlarında gelişim gösterdikleri için, genel aydınlanma sürecinin karakterini derinliğine etkileyememişlerdir. Başat olanlar ansiklopedistlerdir. Felsefe de F. Bacon'un geleneğini Locke, Berkeley, Hume sürdürmüşlerdir. Rasyonalitede Descartes geleneğini Voltaire, Dalember, Diderot, Conderat devam ettirmiştir. Her iki geleneği birleştirme temelinde bir yaklaşım Immanuel Kant tarafından olmuştur. (1724-1804)

19. yüzyılın başlarında Batı dünyasında bilimsel teknik gelişmeye paralel olarak zihni planda patlama yaşanmıştır. Doğal toplum ve evren gerçekliğini dile getirme çabaları artık tanrısız yapılacaktır. Feurbach, Marx, Darwin, Nicitzsche, Freud gibi düşünürler bu kapsamda geliştirilen açılımların öncüleri olmuşlardır. Evrim teorisinde Darwin, genetik ve kalıtım bilminde J. G. Mendel (1822-1884), fizikte genel relativite teorisyle Albreth Einstein, (1879-1955) öne çıkmıştır. 19. yüzyılın sonlarına gelindiğinde artık her türlü bağnazlık ve tutuculuk akıl karşısında genel olarak aşılmıştır. 20. yüzyılın başında özellikle 1900-1927 arasında gelişen ve esas olarak da 1913'ten itibaren ağırlık kazanan Kuantum kavramı bilim tarihinin en önemli gelişimi ve en önemli zihni atılımı olmuştur.

Bu, devrimsel nitelikte bir gelişmedir. Kuantum teorisi sayesinde atom düzeyindeki tüm olguları kapsayan basit doğal ilişkileri temel bir bilimde toplama, fizik ile kim-

yanın kurumsal temellerini birleştirme olanağı oluşmuştur. Sonuçta batı zihniyetinin tüm olumlulukları daha da ilerletilerek sentezlenebildiği gibi, yanılgılardan da arındırılabilmesinin olanakları doğmuştur. Nihayetinde bugün, güncel planda Batı zihniyeti yapısının adeta tüm hücrelerine nüks etmiş bulunan düz çizgisel bir hatta, mutlak ilerlemeci paradigması yoğunca tartışılmaktadır. Buna göre sistemler arasında ve her niteliksel değişimin arifesinde, sonucu kestirilemeyecek ve determenistçe sabit ve katı nedenselliklere bağlanamayacak, kaotik aralıkların bulunduğu daha gerçekçi ele alınabilmektedir. Böylece insanlık açısından geleceğini belirlemede, bahsedilen belirsizliği genel insanlık çıkarları yönünde ve doğal toplum geleneğinin komünal değerleri temelinde şekillendirmenin bilinci ve algılanması oluşturulabilecektir. İnsan kaderci bir bekleme değil, geleceğini bizzat mücadele ederek şekillendirme iradeliğine ve bilimsel hareket tarzına kavuşturabilecektir. Güncel de tartışılan ve derinliğine irdelenmesi gereken bu büyük gelişme, esas geleceğe doğru yürüyüşümüzde de önemli bir açılım olarak açığa çıkmıştır.

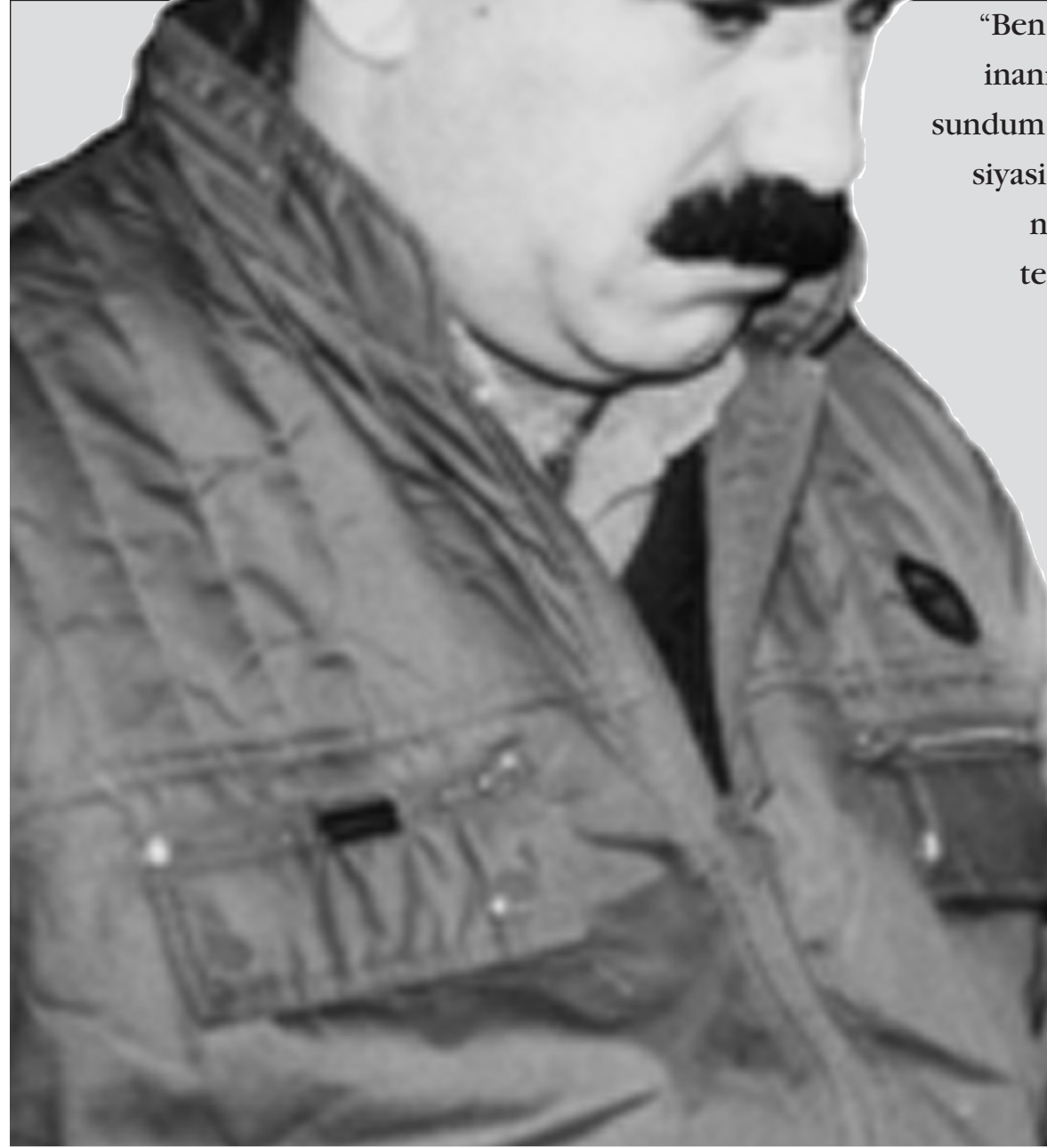
Sonuç olarak şunu ifade ederek bitirmek yerinde olabilir. Doğu'da ciddi bir paradigmasal bunalımın sancıları yaşanmaktadır. Bu apayrı bir değerlendirme konusudur. Batı uygarlığının zihni yapısı da bir anlamda kendinde varolan potansiyeli işlemiş ve bitirmiştir. Olası yeni bir paradigmasal değişimde en fazla sağ cenahta yer alarak katkı sunabilir. Yeni paradigmaya en elverişli zemin Ortadoğu'dur. Diğer yandan ifade edilen artlarına rağmen Batı zihniyeti, mevcut durumda önemli açmazları da yaşamaktadır. Nihilist eğilimler, dedermenist ve katı nedensellikler, düz çizgisel ilerlemeciliğe adeta dogmatikçe inanç, aşırı düzeyde ve futursuzca tetiklenmiş bireycilik gibi özellikler Batı uygarlık zihniyetini dumura uğratmakta ve çözümünü gerektirmektedir.

Önderliğin düşünce dünyasında yaşanan bu tartışmaları derinliğine ele alması, bütünlüklü bir sentez temelinde Kuantum teorisi ve Einstein fiziği ekseninde güçlü felsefi ve ideolojik izaha kavuşturduğu yeni paradigma, her yönüyle güçlü, yaratıcı bir çözüm perspektifi sunmaktadır. Gerisi duyarlı ve sorumlu yaklaşıma sahip ilgili çevrelere kalmaktadır. Güncel insanlık bunalımı, çözüme muhtaç bir gerçekliğin çarpıcı yansımasını oluşturmaktadır.

Benim özgürlükçüde bulunduğum en önemli özellik, başaramama ve gelişmeme nedenlerine isyan etmesidir. Ama sizde bu yoktur. Tam tersine, başarmaya karşı tepki duyuyorsunuz. Başarısızlıktan rahatsız olma değil de onu derinleştirme gibi köklü alışkanlıklarınız var.

O zaman bu kişiliğe ne ad vereceğiz? Neden başarısızlıklardan rahatsız olmadınız? Neden şimdiye kadar özgürlük sorunlarının çözümüne ileri düzeyde bir cevabınız olmadı? Buna ancak kölelik düzeyinizin gerçeklikle karşılık verebilirsiniz. Kölelerin özgürlükte yol almaları düşünülemez. Siz, saflarımıza özgürlükle değil, kölelikle geliştiniz. Bu, çok tehlikeli bir durumdur. Dikkat edilirse, ilkçağ köleliğinin yerini ortaçağ köleliği, ortaçağ köleliğinin yerini çağdaş kölelik almıştır ki, bunların bile çok daha karmaşık ve geri biçimlerini başarıyla yaşamamışsınız. Yani sizde iyi bir feodal kişilik, iyi bir kapitalist kişilik, bir burjuva kişilik de oluşamamıştır. Sizde bütün kişilikler yarım ve hastalıktıdır. Kürt olayı biraz da budur. Bunu özgürlüğe sınıksı sarılmakla aşabiliirdik, fakat ona da siz gelmiyorsunuz. Buna gelmeyi birçok bahaneyle savsaklıyor, kendinizi çözüyorsunuz. Çözseniz ve anlasanız bile, bunun için yeterli çabayı göstermiyorsunuz. Çaba gücünüz yoktur veya "köleliğin herhangi bir gelişkin aşaması benim için yeter" diyorsunuz. Çünkü eskişyle kıyasladığınızda bunları ilerleme olarak değerlendiriyorsunuz.

Eğer sorun objektif nedenler olsaydı ve devrim objektif nedenleri gelişmeye fazla fırsat vermiyordeseydik, öncüye ve parti ölçülerine bu kadar yüklenmezdik. Objektif koşullar bir ulusal devrim yapmak için son derece elverişlidir. Hatta sübjektif koşullar, yani bilinç düzeyinin gelişimi, özellikle halkın desteği ve örgütsel kanalların açık olması epey ileri düzeydedir. Şuna gelip dayanıyoruz: Öncü, öncünün de merkezi, önde gelen kadro kısmı problemin gerçek kaynağını teşkil ediyor. Bunun için tüm gücümüzü bu soruna veriyoruz. Ama siz bu sorunun çözümüne karşı direniyorsunuz. Fakat biz de büyük bir direnme gösterdik. Ben kendim epey direndim ve size yenik düşmemeyle çalıştım. Çok değer kaybettik, ama anlayışlarınıza teslim olmadık. Benim ya-

“Ben doğru Önderlik yaptığımı inanıyorum. Bütün verileri size sundum. Taktik önderlik ideolojik, siyasi ve askeri boyutlarda ciddi noksanlıklarla doludur. Çok tehlikeli bir toplum ve onun bireyleriyle karşı karşıya bulunuyoruz. PKK’nin eski gruplarında inanç ve azim çok güçlüydü. Bunu sizden de bekliyorduk. 1980 öncesinde fazla ideolojik ve siyasi birikimimiz yoktu, ama gruplarımızın bazı değerleri hayli özlüydü ve oldukça doğru bir bağlılıkla yürüyorlardı. 1980 sonrası bu çok aşınmış, müthiş derecede kendine sevdalı tipler dönemi başlamıştır.”

YAŞAM UĞRUNA FIRTINA KOPARTILDIĞINDA BİR ANLAM İFADE EDER

DEMOKRATİK KONFEDERALİZM ÖNDERİ | ABDULLAH ÖCALAN DEĞERLENDİRİYOR

pacağım başka bir şey yoktu. Sizin geriliklerinizi karşı çılgınca da olsa direnecektim. Bu konuda biraz kazanımlar oldu. Önderlik gerçeğini esaslarıyla kavramalıydınız ki, kendinize yakıştırdığınız devrimci rolün bir anlamı olsun.

Dikkat edilirse, parti tarihimize öncülük ölçüler çok aşındırılmış ve partiye bir kontranın bile veremeyeceği zararları bizzat kendileri vermişlerdir. Her yıla dayatılan, kontrayı bile geride bırakan yaklaşımlar inanılır gibi değildir, ama bunlar bir gerçektir. En iyi niyetlilerin bile en temel görevler karşısındaki ilgisizliği, her türlü yanlışla uzlaşması ve hiç orali bile olmayan yaklaşımı oldukça büyük bir tehliktedir. Bu inanılır gibi değildir. Yine binlerce kişiyi birim bütün alanlara serpiştiriyor ve olağanüstü gelişme olanakları sunuyorsunuz; buna verdikleri karşılık ise tasfiye etme ve dağıtma oluyor. Bunların karşısında en ufak bir utanma duyguları yoktur, tam tersine kendilerini haklı görme var. Oportünizmi ve siyasal sorun-

Yaşamı geliştiremeyenler kolay ölür

Birçok komutanın pratiğine bakalım: Örneğin bir Draporda, "bir kişi Garzan'dan geldi, yüz yirmi arkadaşın tasfiyesine yol açtı" deniyor. Bunu yapan sözüm ona bir bölge komutanıymış! "Üç kişiyi en ağır cezaı verdik, fakat emek sürecine almayı uygun görüyoruz" diyorlar. Biz bu koşullarda ne diyeceğiz? Eminim ki o kişiliklerin vicdanı bile sızlamıyor. Kısa bir dönemde şu veya bu biçimde yüz yirmi kişinin tasfiyesi ne anlama gelir? Bunlar ahlaki olarak çok düşmüş ve moral olarak bitmişlerdir. Bunlar utanmadan yaşadıklarını sanıyorlar. Fırsat bulsalar, kimbilir daha neler yapacaklar. En kötüsü de bunları görenler olduğu halde çare hiç aranmamıştır. Kölelik düzeyinin gelişmişliğinden bahsederken bunu kastediyoruz. Durumlarınız yürekler acısındır, tuhafsiniz, yine de yaşamak istiyorsunuz. Yaşam için çok gerekli olana karşı böyle davranırsanız, yaşam karşısında en büyük yalancı olursunuz. Yaşama karşı saygısını bu kadar yitirenlerin de fazla gelişceklerine inanmam.

Yaşam, uğruna fırtına kopartıldığında bir değer ifade eder. Yaşam fiziki olarak yerle bir edilirken hiç

oralı bile olmayışınız, sizin büyük bir ahlaksızlık sorunu ile karşı karşıya olduğunuzu gösterir. Yaşamınızın morali yoktur, yaşamınızın kurtuluşu ve özgürlüğü yoktur, kısacası yaşamınızın her bakımdan tedbirliliği yoktur. Birçok yönüyle kaybetmeyle yüz yüzesiniz. O zaman bunu hissetmezseniz, ciddi bir insan olduğunuzu nasıl söyleyebilirsiniz? Ben size nasıl inancağım, size nasıl saygılı olacağım? Çok akıllıysanız ve yaşamın yolunu biliyorsanız, bana da gösterin ve beni bu şaşkınlıktan kurtarın. "Bu dağda böyle yaşıyor, bu bayırda şöyle yaşıyor" deyin ki, size inanayım. Bu da yoktur. Çok değişik bir durumla karşı karşıya bulunuyoruz. Eğer kurtuluşla hiç ihtiyacınız yoksa, onu da tartışabiliriz.

Düşman "PKK'nin yaptığı terördür, yaşamın tamamen ziddidir" diyor. Bu, düşmanın iddiasıdır. Nitekim reformistlerin önemli bir kesimi de pratik olarak bunu ifade ediyor. Bu anlamda reformistlerden fazla farkınız, hatta düşmanın iddialarını temsil etmekte öyle bir değeriniz yoktur. Fakat bir namus sorunu veya bir iddia gereği devrimci olmuştunuz. Bu bir iddia devrimciligidir. Ben her zaman kendimi zayıf bir devrimci olarak görürüm. Benim sorunlarım her zaman ağır olmuştur, ama buna rağmen bitmez tükenmez bir yaşam kaynağıyım. Mücadeleyi müthiş çabalarla yürütürüm. Size bakıyor, bunlar neyin nesini diyorlar. Kendimi çok mütevazı sınırlar dahilinde bir devrimci gibi görüyorum, ama sizin durumunuza baktığımda, şaşmamak elde değil. Bunlar hangi çabanın sahibidirler ki kendilerini böyle sanıyorlar, hatta niye kendilerini şiddetle sorguluyorlar diyorlar. Bu durum karşısında özlümekmek elde değil. Çünkü yaşayamazsınız ve yaşamı geliştirmek de çok kötüdür. Yaşamı geliştiremeyenler ya kolay ölürler, ya kaçarlar, ya da sorun kaynağını teşkil ederler. Bundan başka yol yoktur.

Kendinizi neye göre kararlaştırdığınızı ve hangi adımın sahibi olmanız gerektiğini aslında bilmiyorsunuz. Siz hiç orali olmadınız, hatta bu konuda kendinize soru da sormadınız. Bazılarına bakarak dostlar alışverişte görsün kabildinden mücadeleye katılmışsınız. Karar düzeyiniz, iradeniz, ilginiz ve sorunları görebilme düzeyiniz çok zayıftır. Belki de büyük bir güçsüzlük içinde sorunlara çözüm bulamayacağınız dair çok önceden yenik düşmüşünüz. Bütün bunlar militan kişiliğinizin belliriyor. Yoksa önünüzü tıkamadım. Ben yaşamı müthiş tahrik eden birisiyim. Dikkat ederseniz, bu dünyada benim kadar sorunları açmada ve insanları özgürleştirmede inanılmaz bir düzeyi tutturmuş kimse yoktur. Ama bu bile size yetmiyor. Zaten belki bu yüzden katıldınız. Bu durumunuza üzüldüğünüz.

Ortaçağlarda, dervişler her gün bu çekerlerdi. Günümüzde seyitler ve pirlerin geleneklerini biliyorsunuz. Bunlar boş deneyimler değildir. Parti ideolojisini her gün zikretmezseniz, örgüte bağlılık ve örgütün önderliğinde ayaklanma kesinlikle son derece yanıltıcı olur. Parti siyasetini günlük olarak uygulamazsanız, bu tehlikeli ayıklanmada yanarsınız. Yine de bunu anladığınızı sanmıyorum. Çok tehlikeli kişiliklersiniz. İdeoloji ve politika üzerine bu kadar değerlendirmen olmasaydı, hiçbir şey ayakta kalmazdı. İdeoloji ve politika üzerine bu kadar yoğunluklu durmasaydım yaşayabilir miydik? Bunu bile anlayamıyor, hiç orali oluyorsunuz. İdeolojik ve siyasi çalışma nedir sorusuna, büyük bir hiçle karşılık veriyorsunuz. Gafletiniz bu kadar derindir. Okumuyorsunuz, ideolojik düzey bile hiç göz önüne getirilmiyor.

Önderlik kazanma hareketidir

Taktik önderliğin tehlikeli bir yanıyı artık tespit etmemiz gerekir. Bu tehlikeli yan, bu tarzda yaşayabileceklerini sanmalarındır. Bu, benim ile kadrolar arasında tehlikeli bir tarz oluyor. Benim bunu çözmem gerekir. Bana dayanarak bu biçimde yaşamamız çok kötüdür. Ben sizi komploya getirmek istemiyorum. Bu, ancak düşmanın iddiası

olabilir. İnanılmaz derecede sizi bilinçlendirme çabam var. Dikkat ederseniz, kursusuz bir aydınlatma ve örgütlenme tarzım var. Ama sizin katılım tarzınıza bakınca, sanki bir komploya gelmiş ve sanki idare ediliyormuşsunuz gibi bir hava içindediniz. Tabii ki burada kusur sizindir. Ben doğru Önderlik yaptığımı inanıyorum ve bütün verileri size sundum. Taktik önderlik ideolojik, siyasi ve askeri boyutlarda ciddi noksanlıklarla doludur. Çok tehlikeli bir toplum ve onun bireyleriyle karşı karşıya bulunuyoruz. PKK'nin eski gruplarında inanç ve azim çok güçlüydü. Bunu sizden de bekliyorduk, ancak siz bunu ihmal etmişsiniz. 1980 öncesinde öyle fazla ideolojik ve siyasi birikimimiz yoktu, ama gruplarımızın bazı değerleri hayli özlüydü ve oldukça doğru bir bağlılıkla yürüyorlardı. 1980 sonrası bu çok aşınmış, müthiş derecede kendine sevdalı tipler dönemi başlamıştır. Özellikle zindanda en bağlı olanların direniş ve şehadetlerinden sonra, muazzam derecede sorumsuz bir zindan kitlesi ortaya çıktı. Yine gerillada özellikle sağlıklı komuta kışkırları olmayınca, savaşçıda -muazzam kendini yaşatma demeyeceğim, çünkü silahlı savaşım koşullarında o da mümkün değil- imha olma durumu ortaya çıktı. Avrupa alanının gece gündüz üzerinde duruyoruz, ama sıradan bir bireylikten bile uzak tutamıyoruz. Durum budur ve her birisi hesap sahibidir. Aslında hesapladıkları fazla bir şey de yoktur, lat olsun diye kendilerini kandırıyolar. Küçük dükkan sahipleri çok hesapçıdır, ancak büyük mağazalar ve süper marketler geliştiğinde iflasa gittiklerini hiç fark etmezler. Bizimkilerin bireylikleri biraz buna benziyor. İflas ediyorsun, gözünü büyük değerlere dik dediğimizizde, "yok, benim dükkanım" diyor.

Neden bu sorunları yerinde görmediniz, neden bu sorunlar üzerine bir tartışmanız olmuyor? En temel siyasi konulardan zevk almıyor, bunlardan kaçıyor sunuz. Zevk aldığınız şeyler çok bireyci şeylerdir. Bir sigara tutkusu derken bunu boşuna belirtmiyorum. O, bir örnek olduğu için ısrarla veriyorum. Sizin zevklerinizi çoğunlukla sigara dumanından aldığınız zevke benziyor. İlgileriniz hep basit şeyleredir. Sizde büyük sevmeye, büyük bağlanma, büyük savaşma, büyük tepki ve büyük duygu yoktur. Önder kişilik bu konularda büyük olmayı bilen, büyük uygulamayı duyardır. En iyi arkadaşımız gidiyor, herhangi bir birimi kendi hesabına nasıl yatacağını, kendi etrafında nasıl döndüreceğini düşünüyor. Üstelik utanmadan bunu kendine yakıştırıyor. Benim bu kadar olanağım olmasına rağmen, sizin kendinizi böyle yaşatma biçiminize tenezül bile etmem. Bir kişiye yararlı olmadığımı görünce kendime öfkelenirim. Bir ortama yararlı olmadım mı, o gün kendimi kabul etmem imkansızdır. Ama siz ortama yararlı olmayı bir yana bırakalım, ortamın canına okuyor ve bu yaşamı kendinize layık görüyorsunuz. İşte tehlikeli bireycilik budur. Bu kişilik her şeyi yapar, ama asla halkların önderliğini yapamaz. Bu kişilikler en ölümcül anlara, en ağır süreçlere giriyor; önce kendini düşünüyü sağlama alıyorsa, eğer örgüt ve halk sonradan akıllarına geliyorsa, her biri alçağın tekidir. Bu kişilikler kesinlikle hainden daha kötüdürler. Pratiğinizde bunun etkileri hiç de az değildir.

Yaşamınızı inceleyin, hislenizi alışkanlıklarınızla böylesiniz, pratik olarak da iflas edip kaybediyorsunuz. Zaten madalyonun diğer yüzü de budur. Köylülerin kendisini aldatması müthiştir. Köylüler kendilerini en akıllı sananlardır, ama düzen karşısında en çok kaybeden kesimi oluşturlar. İşte siz bunu temsil ediyorsunuz. Bazı komutanlar yetkinin yanlış kullanımı ve görevler karşısındaki yanlış konumlarıyla rahatsızlanıyorlar sanıyorlar; ancak bu tutumlarıyla hem de çok kendini bilmezce kendilerini kandırıyolar. Olan, yine birçok değere oluyor. Bu kişiliği ben ne yapacağım? Bencil bir çocuk bile bu kadar sefil olmaz. Çünkü bu kişilikler bu işleri bilinçle yapıyorlar. Bunlardan ne hayır gelir? Büyük düşünen kişi bunu asla kabul etmemelidir. Ahlakı, felsefi, örgütsel ve siyasi açıdan da tamamen müthiş bir tarzınız ve tempunuz olacak ki tutarlılık gösterebilirsiniz. Aynı za-

manda inandırıcı bir çalışmanız olacak ki, "ben başarıyorum" diyebilesiniz.

Ana karargahlarımızla konuştuğumuzda, "söyle görevlendirdik, şöyle konuştuk, tartıştık" diyorlar. Acaba bunlar başarıyı anbean sağladıklarını inanıyorlar mı? Örneğin ben burada ne kadar teorik, siyasal ve felsefi düşünsem de, yanımdaki sıradan bir kişiyle konuşurken bazı şeyleri on defa tekrarlayarak şu işi yaptın mı derim. Bir işi tam garantiye alıncaya kadar vazgeçmem ve defalarca tekrarlarım. Kazandığına ve yürüteceğine emin olduğum zaman rahatlarım. Siz de böyle misiniz? Yapılması gereken işleri sadece sözde söylüyorsunuz, ama pratikte gerisi gelmez mi, bunun hiç farkında değilsiniz. Oysa ben bugünü, bu haftayı kazanıyorum. Siz de kendinizden emin olun, yalnız kazandığınıza hükmedin ve günlük olarak bana kazandığınızı söyleyin.

Önderlik kazanma hareketidir. Bazıları lafazardır, fakat pratiği yoktur; bazıları da hamallık yapar, ama bunun ne anlama geldiğini bilmez. Böyle önderlik olmaz. Böyle önderlik kaybediyor, ancak hiç vicdan azabı bile çekmiyor. Şu anda yüzde yüz kayıp nedeniyle olan alışkanlıklar hemen herkeste vardır, ancak hiç kimse bu konuda kendini sorgulamıyor. Özeleştiriler sözdedir. O özeleştirilerde samimi olsalardı, gıdışat kesinlikle farklı olurdu, kendi komutanlıkları ve görevleri altında sergiledikleri durumlar ortaya çıkmazdı. Yaşamdan günlük olarak ders çıkarma diye bir uğraşları yoktur, sözde bir özeleştiriler vermişler. Aslında bu kişilikler art niyetli değiller, istedikleri kadar dürüst yaklaşıtlarını da söyleyebilirler. Ama biz bu kişiliklere ne ad vereceğiz? Siz bu durumdasınız. Bağlılığınız mümkün değildir, benden fazla bana ve partiye bağlısınız. Ama bununla neyi kurtarıyorsunuz? Kurtarılması gereken ben veya parti değil, davanın özüdür, savaşın kendisidir, eylemdir. Bu anlayış da sizde yoktur. Eğer bağlılığınız zaferle sonuçlanmazsa size kötsait verir, zarar verir. Ben asla böyle bir bağlılık istemem, çünkü çok zorlanırsınız. Benim sizi böyle bağlamaya hakkım yoktur, hatta partiye bile böyle bağlanmaya hakkınız yoktur, çünkü şahsınıza yazık olur.

Doğru bağlılık biçimi, kazandırma ve görevi kesinlikle yakalayan biçimdir. Önderliğe ve partiye de temelde bağlılığınız yerindedir. Ama bir derviş veya fanatik gibi bağlı olursanız kazanamazsınız. Böyle yaparsanız daha sonra da tıkanıp zorlanır ve kendinizi yakarsınız. Zaten sapmalar da böyle doğar. Dervişliğin özünde de bu vardır. Tarihte ezilenlerin mezhep-

lerinin başarıya gitmemesi bu belirttiğim nedenlerden dolayıdır. Bunların politik kazanımlara ulaşmaları ve yüceltmelemleri çok zor oluyor. Bu yüzden bağlılıklarını da yitirmek istemiyorlar ve tarikatlar, mezhepler gelişiyor. Demek ki bağlı olma anlayışımızı düzeltilebilir, kazandırmaya kadar ilerletmeli ve bu konuda son derece yaratıcı olmalıyız. Bize gerekli olan da budur.

En değerli militan nasıl yaşaması gerektiğini bilendir

Gerçekleri çok kapsamlı anlatıyorum. Bu konuda hiçbir şeyi esirgemem, ama benden kendi geriliklerinize taviz ve uzlaşma beklemeyin. Mükünse biraz bu noktayı anlatayın. PKK temelinde taviz vermeden yaşamaya varım, ancak sizde de büyük gelişmelerin olması gerekir. Bir şeyler kavradığınızda, gelişmenin geriliklerinize göre çok hızlı olması gerekir. Eğer sorun benim gelişmem olsaydı, kendimi nasıl çalıştıracığımı iyi bilirdim. Herkes şunu bilir ki, durmam ve durdurulmam imkansızdır. Önderlik temelinde bütün bir halkın işlerine başarı imkanı verme anlamında ne kimse beni durdurabilir ne de sizin gibilere takılırım. Madem Önderlik tarzı böyledir, peki, size ne oluyor? Bu kadar durağanlık neden? Derdiniz ne, neyiniz var? Sizi bu kadar tutuculuğa sevk eden nedir? Geçmişte kaybettiğiniz bir dünyanız mı var veya sizi başka yaşam fırsatları mı bekliyor? Böyle olduğunu hiç sanmıyorum, ama yine de durgunsunuz. İnsan zihni durdurulmaya müsait değildir. Düşünce bir çalıştı mı en büyük kuvvettir. İrade keskinleşti mi, çekilten bile daha keskindir. Kendinize de bunları uygulayın. Demek ki takıntılarınız var, sizi durdurun kuvvetler var. Eğer iddianıza işlerlik kazandırmak istiyorsanız, tüm bunları yıka-

casınız. Biz bu temelde sizi savaşçı kabul edelim, PKK'li kabul edelim, ama siz de az çok bunu görmeli ve kabul etmelisiniz. Parti içinde bu kadar tutuculuğu, bu kadar uzlaşmayı kendinize de bize de artık layık görmemelisiniz. Parti ortamı özgürlük ortamıdır. Sizde gördüğüm şey çok geri bir ilkel özgürlük anlayışdır desem abartma olur, çünkü ilkel anlamda bile özgürlüğe adım atmamışsınız. Burada en tehlikelisi de Kürt'ün kendini adam yerine koymasındır. Herhalde en büyük gafillik burada yaptınız. Çağdaş koşullarda kölelik olmadığının için, Kürt insanı kendisini de çağdaş sanıyor. Özellikle biçim sorunlarında kölelik yoktur; herkesin bir elbisesi, kılık kıyafeti, adı ve soyadı var. Görünüz-

te herkes gibi Kürt de özgür görünüyor. En büyük yanılgı kesinlikle burada başlıyor. Kürtler ve benzer halklar ilkçağ kölesinden daha tehlikeli kölelerdir. Köleliğin çağdaş tanımı doğru düzgün yapılamamıştır. Benim kendime yaptığım en büyük iyilik, şimdiye kadar sizin yaptığınız tarzda kendimi adam yerine koymamamdır. Galiba işin banteli buradadır. Oldum ola- sı kendimi adam yerine koymuyorum. Halen her gün kendime, sen ne kadar adam oldun diye soruyorum. Düşünün, ben bile bunu kendime soruyorsam, o zaman gelin kendinizi siz kıyaslayın.

Bunları abartmasız belirtiyorum. Adam olmanın neye bağlı olduğunu, nasıl olması gerektiğini biliyorum ve adam olmaya çalışıyorum. Adam olamak vatanla, bağımsızlıkla, savaşla, örgütle ve sergilemeye çalıştığımız militanın bütün özellikleriyle olur. Bunlar olmadı mı adam olamayız. Siz bunların üstündesiniz, sözüm ona adamsınız. Kesinlikle herkesin kendini bir nefis sahibi yaptığı, "ben de gururluyum, onurluyum ve yaşamaya hakkım var" dediği açıktır. Bu, özgürlük yaklaşımımızın konusunda derin bir yanılgıyı ifade eder. Büyüyememenizin nedenlerini ortaya koymaya çalışıyorum. En tehlikeli olan şey bunları anlamazlıktan gelmektir, anlamamak veya yanlış anlamaktır. Anlama savaşçı en iyi savaşçı; anlamta savaşçı her savaştan önce gelir. Artık bu aşamadan sonra derin anlayış sahibi olun. Şimdiye kadar yaptıklarınıza öfkenez varsa, artık bundan sonrası da kabullümüzdür. Yeter ki siz kendinizi yaşatın. "İyi yaşıyoruz" dersiniz, bu bize yapabileceğiniz en büyük iyilikler. Kendiniz için "iyi yaşıyor, örgütsel ve siyasi yaşıyor" dedirtmeniz önemlidir.

Sizden kölelik, hamallık ve bu derin gafalarla birlikte yaşamınızı da kimse istemiyor. En iyi insan, partimiz içindeki en değerli militan bu anlamda nasıl yaşanması gerektiğini bilendir. Bunu başaran militan olağanüstü değerlidir. Her cepheinde böyle bir sesin çıkıp, "ben nasıl yaşamması gerektiğini biliyorum" demesini isterdik. Çevremizdeki halk, örgütlülük ve günlük gelişmeler kimsenin bunu kavramadığını gösteriyor. Tek bir kişiden bu anlamda bir değerlendirme aldığımızı sanmıyorum. Herkes çalışır, halk da gece gündüz kan ter içinde. Ama ben bu çalışmalara köleliğin başkalarını derim. Özgürlük çalışmaları farklı bir şeydir. Şunu diyebilirsiniz: "Ben gerektiğinde ölümüyor muyum?" Gerektiğinde ölmek, başarı için yetmez, kolay ölmek çok kötüdür. Veya "her türlü hamallığı yapmıyor muyum?" diyebilirsiniz. O da çok kötüdür. Özü kabahatinden daha büyük derler ya, durumunuz biraz böyledir. "Örgütü iyi kullanıyorum" demeniz daha da kötüdür. Zaten halkı bastırmak en büyük suçtur. Çoğunlukla bunlar, "bunu böyle yaşıyoruz" adı altında sunuluyor.

Benim neden böyle yaşamak zorunda kaldığımı anlıyor musunuz? "Bu adam nasıl böyle yaşıyor" diyerek beni inceleyip anlarsanız çok memnun olurum. Artık çalışarak yaşamak kaçınılmazdır. Benim kadar yoğunlaşan kişi az bulunur. Başka çare bulmadığım için böyle yaşıyorum. Çaresizlik ve baskının ne olduğunu bilerseniz de, bunlara karşı koyuş tarzınız çok farklı ve hepsi de yan yanadır. Ben çalışmayı çok dengeledim. Ben de yolma yoldum, pamuk topladım.

devamı 25'te

Alt kimlik, üst kimlik tartışmaları Kürt halkının özellikle son 30 yılda verdiği mücadelelerin ortaya çıkardığı gelişmelerdir. Kürt halkı verdiği mücadele ile klasik inkarcı politikaları işlemez hale getirmiştir. Her ne kadar Kürt kimliğini inkar etme yaklaşımları sürse de, Kürdistan'da halk ortaya çıkardığı mücadele ve duruşuyla farklı bir ülke ve farklı bir kimlik gerçeği olduğunu her gün yakıcı biçimde hem Türkiye'ye hem de dünyaya göstermiştir. Inkarcılık fiili biçimde ortadan kaldırılmıştır. Daha 1991 yılında, Kürt halkının kendi kimliğine sahiplenmesi, özgürlük talebini yükseltmesi Başbakan Demirel'in "Kürt realitesini tanıyoruz" demesine yol açmıştır. Özal, daha da ileri giderek, federasyon bile tartışılabilir diyebilmiştir. Sonraki süreçlerde, Kürt halkına karşı en kapsamlı özel savaşın yürütüldüğü dönemde Başbakan olan Tansu Çiller de "Bask modelini tartışabiliriz" söyleminde bulunmuştur. Bu mücadelenin sonucu, Türkiye'nin gazetelerinde ve televizyonlarında bir Kürt sorunu olduğu söylenerek tartışmalar yürütülmüştür. Tüm bu gerçekler Kürt inkarcılığının eski biçimde sürdürülemez olduğunu kanıtlar.

Türkiye devleti Önderliğimizin yakalanmasından sonra Kürt özgürlük mücadelesini yenilgiye uğrattığı biçiminde bir değerlendirmeye gitmiştir. Ancak Kürt halkının çeşitli biçimlerde ortaya koyduğu mücadele bunun doğru olmadığını göstermiştir. Inkarcılık Türkiye'de çok köklü olduğu için ve 150 yıldır uluslararası dengelere dayanarak Kürtleri inkar etme politikasını sürdürdüğü için, bu alışkanlıkla yine uluslararası dengelere dayanarak ve zaman içinde alacağı tedbirlerle bu sorunu unutup çürümeye terk edeceğini düşünmüş ve bu yönlü politikalar izlemiştir. AKP hükümeti demokratikleşme iddiasıyla hükümet olmuş, AB'ye girişe istekli olduğunu göstermiş, ancak AB'ye giriş Kürtlerin inkarı üzerinden gerçekleştirmeyi, bu temelde AB ülkeleriyle yeni bir Lozan sözleşmesi yapmayı önüne koymuştur. Bu durum karşısında bir taraftan askeri operasyonlarla gerillayı ezmek isteyen, bir taraftan halk üzerindeki baskıyı sürdürerek Kürt sorununu siyasal gündem dışına çıkarmaya çalışan tutuma karşı Kürt özgürlük hareketi, hem meşru savunmayı geliştirme hem de halk serhildanlarını yükseltmeye karar vermiştir. Meşru savunmanın aktifleşmesiyle birlikte gerillaların tasfiye edilemeyeceği ortaya konulup, halk da serhildanları yükseltince; Türkiye, Kürt sorununda yine yakıcı gerçekle yüz yüze kalmıştır. Bunun sonucunda sınırlı bazı adımlar atarak Kürt halkını, Kürt halk Önderini ve PKK'yi tasfiye etmeyi önüne koymuştur. Kürt sorununu kabul etme ve bunun demokrasi içinde çözüleceğinin söylenmesi, eski inkarcı politikaların fiilen işlemediği görülünce gündeme gelmiştir.

Hükümet bu politikayla Kuzey Kürdistan'da PKK ve Kürt Halk Önderi karşıtlarının önünü açarak, böylelikle PKK'yi siyasal alanda zayıflatmak, diğer yandan Güney'deki Kürt federasyonu ile ilişkilerini güçlendirip, dış desteği arttırıp PKK'yi tasfiye edebileceğini düşünmüştür. Bilindiği gibi bu yılın ortalarından başlayarak basında bazı yazarların Kürt halkının ve siyasal alanda örgütlenmiş DEHAP'ın PKK ve Önderliği bırakması yönünde dayatmaları olmuştur. Bu yönlü değerlendirmeler yazılı basında ve televizyonlarda sıkça işlenmiştir. Kürt Halk Önderinin ve PKK'nin siyasetten dışlanmak istendiği bir süreçte Kürt halkı Önderliğine sahip çıkarak ve bu doğrultuda serhildanlarını geliştirerek bu politikayı önemli oranda boşa çıkarmıştır. Bu gelişmelerin arkasından Şemdinli'de halkın kontrgerillayı yakalaması ve büyük serhildanların gerçekleştirilmesi alt kimlik, üst kimlik tartışmalarının artmasını beraberinde getirmiştir. Kürt halkının özgürlük

KÜRT KİMLİĞİ

YASAL VE ANAYASAL GÜVENCE

mücadelesi karşısında Türkiye hükümeti anayasal vatandaşlıktan söz ederek halkı yatıştırma yolunu seçmiştir. Buna paralel olarak yazılı ve görsel basında alt kimlik, üst kimlik tartışmaları artmaya başladı. Bunları olumlu görmekle birlikte, hala sorunu köklü çözüme kavuşturacak cesaretsiz söylemlerin ve tutumların az olduğunu görüyoruz.

Halkların birlikte yaşamasının hukuki çerçevesi belirlenmelidir

Bazı çevreler "zaten üst kimlik Türk milletidir" söylemiyle eski politikayı sürdürmek istemektedir. Hatta Deniz Baykal "alt kimlik, üst kimlik tartışmaları geçici bir rüzgardır, zamanla unutulur" diyerek, klasik inkarcı politikayı bir daha vurgulamıştır. Bunun çok fazla bir siyasal değerinin bulunmadığı, Kürt halkının özgürlük talebi ve kimliğini açıkça ifade etmesi karşısında gerçeklerden uzak bir tutum olduğu açıktır. Ancak anayasal vatandaşlık ya da Tür-

atan, bu üst kimlik altında Kürtlerin temel demokratik haklarını kabul ederek sorunun çözülmesini ilk dillendiren ve bunu kapsamlıca ortaya koyan Önder Apo'dur. Kürt Halk Önderliğinin bunu ortaya koymasının nedeni, Türk halkıyla Kürt halkının Türkiye sınırları içinde ortakça yaşayabileceğini sağlamak içindir. Eğer bir demokratik birlik gerçekleştirilip, ortak siyasal sınırlar içinde yaşanılacaksa, doğal olarak bugün varolan tek dil, tek kimlik, tek kültür politikası bırakılarak, hem yasal olarak hem de pratik olarak farklı kimliklerin kabul edilmesi gerekmektedir. İki halkın birlikte yaşaması ancak böyle gerçekleşebilir. İki halk birlikte yaşayacaksa o zaman bunun hukuki çerçevesinin de ortaya konulması zorunluluktur.

Anayasal vatandaşlık bu çerçevede iki halkın birlikte yaşamasına el verecek en uygun kavramdır. Eğer bu kavramın içi Kürt halkının temel demokratik haklarını kabul etme, bunun önündeki engellerin kaldırılması biçiminde doldurulursa, Kürt sorunun önemli düzeyde çözüm yoluna girece-

Bazıları, Türkiye 80 yılda tek bir ulus olma yolunda önemli bir ilerleme sağlamışken, Kürt halkı yoğun biçimde başarılı bir asimilasyona uğratılmışken şimdi böyle bir şeyin kabul edilmesini, Kürtlere uygulanan politikaların ortaya çıkardığı asimilasyondan vazgeçmek anlamına geleceğini söyleyerek bu tartışmalara karşı çıkmaktadırlar. Böyle bir gerekçeyle kimlik tartışmasında olumsuz tutum göstermek, özü kabahatinden daha büyük olmaktadır. "şecaat arz ederken merdikipti sirkatin söyler" söyleminde olduğu gibi yiğitliğini, yani asimilasyondaki başarısını anlatırken; hırsızlığı, inkarcı, baskıcı politikası itiraf edilmiş olmaktadır. Bırakalım geçmiş dönemde yapılanları başarı olarak görmeyi, eğer Kürt halkıyla Türk halkı arasında doğru, sağlam bir birlik kurulacaksa, bu yıllarda yapılan uygulama ve politikalar konusunda tarihsel, köklü bir özeleştiri verilmesi gerekmektedir. En önemlisi de tartışmaların iki halkın birliğiyle sonuçlanması için, demokratik özgür birlik politikasını uzun yıllardır sürdüren, bu konuda sa-

Bunun sayısız örnekleri vardır. Dünyanın başka bir yerinde bu tür sorunların, sorunun bir tarafını dışlayarak çözüldüğü görülmüştür. Bizim yürüttüğümüz savaştan daha şiddetli savaşlar yürüten ülkeler, toplumlar daha sonra bir araya gelerek sorunu çözmüşler ve barışmışlardır. Bunun sorunların ortaya çıkardığı çekişmelerin, çatışmaların diyalogla ve doğal bir sonucu olarak görmek gerekir. Herhalde iki devlet kavga ettiğinde bir devlet başka bir tarafla sorunu çözmez. İki aşiret kavga ettiğinde bir aşiret başka

bir aşiretle sorunu çözmez. Eğer Türkiye de Kürt halkıyla sorunu çözecekse, bu halkın iradesi olarak gördüğü güçlerle sorunu çözmesi gerekmektedir.

Biz bu tartışmaların hala devlet politikasının sonucu olduğunu düşünmüyoruz. Ancak devlet içinde, çeşitli platformlarda Kürt sorununda bazı açılımlar yapmak gerektiği konusunda tartışmalar yapılmıştır. Milli Güvenlik Kurulu içinde de sınırlı bazı adımlar atılmıştır. Bu temelde Kürt özgürlük mücadelesinin tasfiye edilmesi gerektiği konusunda alınmış bazı kararlar vardır. Ecevit-Bahçeli-Yılmaz hükümeti döneminde idamın kaldırılması, birkaç saatlik yayın ve Kürtçe kurslara izin veren değişikliklerin yapılmasını da Kürt özgürlük hareketinin tasfiye edilmesi ve Kürt sorununun gündemden çıkarılması için atılmış adımlar olarak görmek gerekir. Bu adımlar Kürt sorununu köklü çözmekten öte, Kürt halkı üzerindeki egemenliğin, asimilasyoncu ve inkarcı politikanın farklı biçimde devam ettirilmesine imkan bulmak için gerçekleştirilmiştir. Erdoğan hükümetinin bu tür bir söylemde bulunması devletin derinliklerinde yapılan bu tür tartışmaların sonucudur. Belki bu düzeyde söylemler gerektiren kararlar yoktur. Ancak Erdoğan hükümetinin ordunun ve devletin çeşitli kesimleri içinde bu tür bazı adımlar atılarak Kürt özgürlük hareketinin tasfiye edilmesi ve Kürt sorununun gündemden çıkarılması konusunda görüşlerinin varolduğunu bilmesiyle ilgilidir.

Bu çerçevede bir devlet politikasının değil, devlet içindeki tartışmaların hükümet tarafından kendi öngördüğü çerçevede gündeme getirilmesi söz konusudur. Muhalefet, devlet içindeki bu tartışmanın varlığını belli düzeyde bilse de, bunlar hala devlet politikası haline gelmediğinden, hükümetin önüne gelen bu sorun karşısında bazı tartışmalar başlatmasına basit politik kaygılarla tavır koymaktadır. Devlet tarafından karar alınıp halk, toplum böyle bir konuya hazır hale getirilmediği için de hükümeti yıpratma konusu haline getirmektedirler. Aslında geçmişte de Kürt sorunuyla ilgili konular daha çok hükümette ya da devletin belli kademelerinde olan insanlar tarafından dile getirildi. Burada muhalefetteki klasik partilerin Kürt sorunuyla ilgili olumlu sayılabilecek hiçbir şey dile getir-mediklerini de belirtmek gerekir. 1991'de Demirel başbakan olunca "Kürt realitesini tanıyoruz" dedi. Herhalde muhalefette olsaydı bu yönlü değerlendirmeler yapmazdı. Özal da benzer söylemleri devletin başındayken yaptı. Çiller de, Yılmaz da, Erdoğan da daha çok hükümetteyken bu tür değerlendirmelerde bulundular. Çünkü hem sorunla daha yakıcı biçimde karşı karşıya olmaktadır hem de dış dünyadaki gelişmeleri ve Kürt sorunuyla ilgili düşünceleri muhalefete göre daha iyi bildiklerinden bu konuda zaman zaman çeşitli şeyler söyleme ihtiyacını duymuşlardır

AKP hükümetinin Diyarbakır'daki konuşmaları, anayasal vatandaşlıktan söz etmesi, Kürt özgürlük hareketinin geliştirildiği mücadele ve son zamanlarda hem meşru savunmanın, hem halk serhildanlarının Türkiye'yi zorlamasıyla bağlantısı olduğu gibi, Ortadoğu'daki gelişmelerle de ilgisi olduğu söylenebilir.

devamı 25'te

kiyililik üst kimliği altında Kürtlerin alt kimlik olduğunu söyleyenler de bu alt kimliğin talepleri konusunda tutarlı bir yaklaşım gösterememektedirler. Neredeyse anayasal vatandaşlığın üst kimlik olarak ifade edilmesinin yeterli olacağı söylenmektedir. Eğer Kürtler bir halk olarak kabul edilecekse ve bu halkın nüfusunun da Türkiye'de 25 milyon civarında olduğu düşünülürse, bu halkın anadilde eğitimi gerçekleşmeden, Kürt tarihi ve kültürü üzerindeki tüm engeller ortadan kaldırılmadan, radyo ve televizyonlara tam serbestlik verilmeden, kimlik, dil, kültür hakları anayasal ve yasal güvenceye kavuşmadan üst kimliğin anayasal vatandaşlık biçiminde ifade edilmesinin sorunu çözemeyeceği açıktır. Alt kimlik tartışmasının yapılmasının nedeni, Kürtlerin Türkiye'nin siyasal birliği içinde tutulmasına yöneliktir.

Önder Apo Türkiye sınırları içinde demokratik birlik çözümünün önerdiğinden, bu tartışmaları çok önceden başlatmıştır. Anayasal vatandaşlık kavramını ortaya

ğini rahatlıkla söyleyebiliriz. Böyle bir çözüm, 1920'lerde kurulan yeni Türkiye'nin siyasal yaklaşımına ve onu temsil eden ilk meclisine de uygun bir çözümdür. O zaman iki halkın birlikteliğini ifade eden meclis demokratik içerikte değildi. Şimdi anayasal vatandaşlık ve alt kimlik haklarının tanınmasıyla, bu ilişkinin demokratik bir içeriğe kavuşturulmasıyla demokratik birlik gerçekleştirilmiş olacaktır. Kürt halkının özgürlük bilinci ve demokrasi mücadelesi artık ne inkarcılığı ne de demokratik olmayan uygulamaları kabul edebilir. Eğer iki halkın birliği sağlanacaksa, bölünme istenmiyorsa, yapılması gereken; kabul edilebilir bir üst kimlik altında tüm diğer halkların haklarının kabul edilmesi olmalıdır. Bugün zaten Kürt halkının siyasal yaklaşımı, talepleri ve öngördüğü demokratik yaşam ile Türkiye'de varolan siyaset bir birlik içinde değildir. Aslında birçok yönüyle fiili bir ayrılık ortaya çıkmıştır. Bu ayrılığın bir bölünme haline gelmemesi için Kürt halkının taleplerinin dikkate alınması zorunlu hale gelmiştir.

mimi adımlar atan, çabalar gösteren Kürt Halk Önderi ve Özgürlük hareketinin siyasal temsilcileriyle diyaloga girilmesi gerekmektedir. Bu sorun bir tartışma konusu olmaktan çıkarılarak çözüm haline getirilmek, bu konuda sonuç alınarak Türkiye siyasetinde yeni bir dönem başlatılmak isteniyorsa bunun yapılması gerekmektedir.

Kürt sorunu taraf olmuş kesimlerle çözülmelidir

Biz PKK ile savaş verdik, bu savaş içinde insanlar öldü. Bu nedenle biz bu güçleri muhatap almayız" demek, ilkel bir intikam ve kavgacılık yaklaşımıdır. Zaten bu tür çatışmalar çözülmeyen bir sorunun varlığı ortamında çıkmaktadır. Kürt sorunu çözümsüz olduğu için PKK ortaya çıktı, böyle bir savaş yaşandı. O zaman çözülecekse, bu gerçeklik dikkate alınacaktır. Dünyada da bütün sorunlar soruna taraf olmuş kesimlerce çözülür. Doğru, kalıcı çözüm de ancak böyle gerçekleşir.

Aile devletin prototipidir

Kadın ve aile, mücadele tarihi-miz boyunca en fazla üzerinde çözümlenmelerin yapıldığı en temel konulardan bir tanesidir. Devrimci duruşumuzu aile olgusu karşısındaki radikal yaklaşımla derinleştirirken, diğer devrimci hareketlerden en çarpıcı farkımız da burada ortaya çıktı. Bu anlamda kadın ve aile sorunu, bizim için yeni olmayan ve hiç eskimeyen, teorik anlamda çok güçlü tespitlerin yapıldığı bir sorun.

Bu sorun, genel tespitlerin doğruluğunu gerektirdiği kadar, doğru uygulamanın yol ve yöntemleriyle birlikte günlük olarak ihtiyaçları değişken olan ve adeta anı anına mücadeleyi gerektiren, toplumsal dönüşümün en köklü ve tabulu alanı. Önderliğin "hiçbir soy, sınıf veya ulusun kadınlık kadar sistemli bir köleliğe tabi tutulmadığını iyi bilmek gerekir. Aile, üst toplumun, iktidar toplumunun halk içindeki yansıması, ajan kurumu olarak görülmeli.... Evlilik kadar köleleştiren bir kurum tasavvur etmek zordur." Belirlemelerinde de ortaya koyduğu gibi, aile kurumu, kölelik gerçekliğinin en temelde sorgulanması gereken alanıdır. Sorgulama, devletçi iktidarcı gerçekliğin içine, hatta merkezine yerleştirilmek durumundadır. Ailede kurumlaşan egemenlik olgusunu sistemin dönüşüm mekanizmalarından bağımsız değerlendirmek ve mücadeleyi sistem gerçekliğinden bağımsız stratejilere bağlamak, tersinden sonuçlara veya sonuçsuzluklara götürebilir. Ne aile gerçekliği devlet ve iktidardan ne de devlet gerçekliği toplumun oluşum temelleri olan aileden ayrı, tek başına değerlendirilebilir. Ataerkil karakterin şekillendirdiği sistem, devletten başlayarak aileye kadar egemenliği erkek şahsında kurumlaştırır. Bilim ve teknoloji alanındaki gelişmeler toplumsal yaşamda önemli değişikliklere yol açsa da bu gerçekliği ortadan kaldırmamış, inceltirek sürdürülmesi için bir araç olarak kullanılmıştır. Sistemin içinde olan her yapı, bir egemenin bünyesine alınır. Aile kurumu, bu düzenin en eski uygulayıcısıdır.

Devletin toprakları, devletin kurumları, devletin kuralları vs ailede kadın ve çocuklara çizilen yaşam sınırları olarak ifade bulur. Bu genel kural, her ailede

Ailede kurumlaşan egemenlik olgusunu sistemin dönüşüm mekanizmalarından bağımsız değerlendirmek ve mücadeleyi sistem gerçekliğinden bağımsız stratejilere bağlamak, tersinden sonuçlara veya sonuçsuzluklara götürebilir.

aynı biçimlerde şekillenmez elbette. Nasıl ki devlet yapıları temel argümanlarında aynı olmakla birlikte her coğrafyada birçok sebepten dolayı farklı biçimlere bürünüyor, aile gerçekliği de çevresi ve bireylerin duruşu ile bağlantılı olarak farklı biçimlerde şekillenir. Temel özüne ilişkin tespitleri, tüm zaman ve mekanlarda tek tip olarak değerlendirmek ne kadar yanlış olacaksa, farklı biçimlerdeki aile gerçekliğini özünden kopuk değerlendirmek de o kadar yanlış olur. Batı'da, Ortadoğu'da veya herhangi bir Asya ülkesindeki devletlerin birbirinden çok farklı gibi görünüp temelde aynı işlevlere sahip olması gibi, aile gerçeklikleri de yanıltıcı farklılıklarla şekillenir. Batı'da kaos durumuyla bağlantılı olarak kaosu yaşayan aile, bir tarafta bireyin çıkarlarına kilitlenerek dağılmayı yaşıyor, diğer taraftan sistemin temel dayanağı olarak kendini ayakta tutmaya çalışmakta. Doğu'da aile gerçekliği çö-

zümlememiş iktidar gerçeğinin bir devamı olarak toplumsal töreler ve dini argümanlarla dokunulmazlığını sürdürmeye çalışmakta. Aile ile devletin birbirini besleyen yapılarda olması, bunlara karşı mücadelenin de paralel geliştirilmesi gerektirir. Bu doğrular devlet ile aile gerçekliğini birebir aynılaştırmaz elbette. Devlet, kısmi bir yönlendirme insiyatifine sahip olsa da büyük oranda bireylerin tabi olduğu kurallara mekanizması iken; aile, toplumsal geleneklere dayanmakla birlikte, bireylerin etkinliğine daha fazla açıktır. Bireylerin değişim dönüşüm düzeyi ailenin yapısını da etkiler. Dolayısıyla devlete karşı mücadele ile aileye karşı mücadele anlayışı, yol ve yöntemleri birebir aynı olamaz. Devletin demokrasiye duyarlı kılınıp, mücadelenin sürekliliği anlayışı temelinde yavaş yavaş sönmesi hedeflenirken, ailenin devletçi anlayış ve ilişkilerin dışına çıkarak, özgür birey ve özgür toplum argümanları temelinde demokratik ilişkilere yönelmesi hedeflenir. Yani aile zemininde, bireylerin yeni toplumsal anlayış temelinde özgür ve demokratik iradi duruşları yaratma koşulları yaratılabilir. Nitekim temel hedeflerimizden biri bireylerin bu ölçülerini kendinde somutlaştırmalarını sağlamaktır.

Değişim toplumun özgücüne dayanarak gerçekleşir

Şunu da vurgulamak gerekir ki ailedeki değişim dönüşüm aynı zamanda evrilen sosyal gerçeklikle paralel şekillenir. Yani soruna ne aileleri birbirinden bağımsız, kendi başlarına değişecekmiş gibi bakmak ne de sadece genel sosyal gelişmelere tabi kılmak doğru olur. Değişen sosyal gerçeklik ile her ailenin iç dinamiği birbirini tamamlayarak evrilmek durumundadır. Değişim için

devlet, temel dayanakları olan ordusu, siyasal erki ve hiyerarşik yapısıyla bir ihtiyaç değildir. Toplumsal refah ve güvenliğin sağlanması için halkın kendi kendisini idare edebileceği, demokratik örgütlenme ağı içerisinde 'kolaylaştırıcı' rollerle sahip organlara ihtiyaç vardır. Bunu da zaten devletin dışında toplumun özgücüne dayanarak gerçekleştirmek gerekir. Toplumsal ilişkilerin mevcut sistem çıkarları dışında yeniden tanımlanması ve geliştirilmesi bir ihtiyaçtır.

Ancak ilişkiler yeniden tanımlanırken, anne, baba ve çocuklardan (daha geniş aileler de olabilir) oluşan bileşimin bir arada olup olmayacağı gibi göreceli bir durumdan ziyade, ilişkilerin içeriği üzerinde durmak daha gerçekçidir. Önderliğimizin de belirlediği gibi, bu bir zihniyet sorunudur. Zihniyet değişimi, uzun vadeli bir mücadeleyi gerektirirken, toplumsal aydınlanma temelinde, değişim dönüşüm öz dokuya uygun olarak toplumun kendisi tarafından gerçekleştirilir. Dışarıdan verili kalıplarla toplumsal dönüşüm sağlanamaz. Bu anlamda toplum bu mücadele sürecinde nesne değil özne, edilgen değil bizzat gerçekleştirendir. Demokrasi, toplumsal ve bireysel özgürlük anlayışı, bireyler ve toplum tarafından kanıksandıkça, yeni yaşam biçimi evrimsel olarak şekillenir. Aile gerçekliğiyle mücadelede dikkat edilmesi gereken en önemli noktalardan bir tanesi budur.

Aile sorunu güncel gelişmeler doğrultusunda değil, ideolojik olarak değerlendirilmesi gereken bir sorundur.

Aileyi çözümlemek için, sadece egemen konumundaki erkeği sorgulamak yetmez. Tüm fertlerin birbirini tamamlayan verili rolleriyle bütünlüklü ele alınması gerekir. Egemenlik olgusu, babadan anaya ve çocuklara, anadan çocuklara ve çocukların farklı pozisyonlarından dolayı kendi aralarında oluşan bir hiyerarşiyle kurumlaşır. Baba, evin reisi olarak

evin geçimini sağlayan temel direktir. Mülkleştirmeye dayalı geliştirilen bu rol, aynı zamanda aileden sorumlu olmayı getirirken, son sözü söyleyen ve sahip olandır. Toplumsal sınırlarla pekişmiş olan aile sınırlarının baba tarafından dayatılması, diğer fertleri buna uymak zorunda bırakır. Sisteme en fazla tabi olan baba, sistemin aile içerisindeki temsilcisidir. Bu durumda egemenlik koşullarını aşan her tutum ve davranış karşısında bir baskı ve şiddet pozisyonunda durur. Aksi takdirde egemenliğini kaybeder ki, toplumsal literatürde ifade edildiği gibi, ailenin düzeni bozulur. Erkeğe verilen bu rol, farklı biçimlerde ailenin diğer erkek fertleri tarafından da uygulanır. Aile içerisindeki erkeklerin öncelikli görevi kadınlara çizilen sınırları denetleme ve korumaktır. Ataerkil düzene sahip olan bu yapıda, kadınların yaşam tercihlerinin belirlenen sınırların dışında olmasına izin verilmez. Kürdistan koşullarında namus olgusunun kadınla sınırlandırılması, bu gerçekliği daha acımasız kılar.

Çocukluktan itibaren baba evinde başlayıp koca evinde derinleşen kölelik, kadını kimliksizleştirerek, yaşamın nesnesi haline getirir. Bu düzene dahil olmak zorunda olan kadınlar, hizmete dayalı, dar sınırlardaki yaşamında sınırların sürdürücüsü olmakla yüz yüzedir. Yaşamın bundan ibaretmiş gibi kaderleştirilmesi, kadının yaşadığı sorunları çözüme kavuşturma bilincini geliştirmesini bile engeller. Çoğunlukla iyi bir uygulayıcısı olmak için çabalarken, kendini bulamamasının içsel reflekslerini bastırmaya ya da sadece kendi ailesindeki bir problemmiş gibi görüp, bundan kurtulmaya çalışır ki, sistemin diğer aktörleri bunu da öğütmeyi ihmal etmez.

Yaşam çok fazla daraltılmıştır yani. Bu sebepten Önderliğimiz, "kadın, krizli kimliktir" derken, sorunun vahametini parmak basar. Bu tabloda çocuklar aynı

ilişki düzeneğinin yeni fertleri olarak yetiştirildiğinden, sağlıklı bir iradi gelişimden söz etmek yerinde olmaz. Çocuğun bilinci, kişiliği, davranış biçimleri egemenlikli toplumun birer parçası haline geldiğinden, toplumsal sorunlar süreklilik kazanır ki, egemenlikli ilişki düzeni devam ettikçe derinleşerek ilerleyecektir.

Kültürel ve eğitim düzeyiyle de bağlantılı olarak anne babanın istem, özlüm ve yaşama bakış açılarının dayatıldığı sınırlar, çocukları ya kontrolsüz tepkilere ya da iradesiz bir duruşla mevcut düzene tabi olmaya götürecek kölelik zincirlerine her gün yeni halkalar eklenir. Güncel yaşamdan bunları örneklemek çok zor değildir. Toplumun biraz alıcı gözle incelenmesi yeterli olur. Bu tablodan da anlaşılacağı gibi aile, ataerkil düzeni ve erkek egemen karakterli yapısıyla, toplumsal köleliğin kaynağı olup, sistemi besleyen pozisyonundadır.

Özgürlük mücadelesi toplumsal dönüşüme ivme kazandırmıştır

Toplumsal özgürlük hedefiyle yola çıkan hareketimiz, Önderliğimizin öncülüğünde bu gerçekliğin bir alternatifi olarak şekillendi. Önderliğimizin "ilk isyanım" diye ifade ettiği aileye karşı başkaldırısı, daha çocuk yaşta mevcut düzene kuşkuyla bakmasını sağlarken, hareketin oluşumu da ailenin dışına çıkan bir yapı gerçekliğiyle şekillendi. Özellikle binlerce kadının özgür dağlara akması bu gerçekliğe karşı gelişen en güçlü duruş oldu. Mücadelemizin toplumsal dönüşüme kazandırdığı ivme, önemli bir gelişim zemini de yarattı. Kadının hareketinin aktif mücadele içerisindeki örgütlü yapısı, toplumsal alanda kadınların kapalı kapıların dışına çıkması ve direnişlere öncülük etmesi, devrimin motivasyon gücü olmasını sağlamakla birlikte, gelişme zemini oldukça kapsamlılaştı. Örgütlenen Kürt kadını sorunlarını tespit edebilme, dilendirme imkanına kavuşurken, yaşanan genel anlamda bir devrimdi aslında. Ancak şunu da belirlemek gerekir ki, aile gerçekliğini aşmada, devrimi derinleştirmede ve aile kurumuna özel bir yö-

“Egemenlik olgusu, babadan anaya ve çocuklara kendi aralarında oluşan bir hiyerarşiyle kurumlaşır. Baba, evin geçimini sağlayan temel direktir. Mülkleştirmeye dayalı geliştirilen bu rol, aileden sorumlu olmayı getirirken, son sözü söyleyen ve sahip olandır.”

nelimle çözümler geliştirmede oldukça yetersiz kaldık. Kadını örgütleme gücünü önemli oranda açığa çıkarsak da yaşadığı koşulların ve sorunların alternatif yaşam seçeneklerini oluşturma düzeyine ulaşmaktan çok, genel siyasal gündemlerimizin ötesine geçemedik.

Aile içi şiddet, töre cinayetleri, çocuk yaşta evlendirme, berdel, baskı, kadının ev içi emeğine anlam değerini kazandırma konusunda hukuksal, siyasal mücadeleyi geliştirme ve yeni yaşam alanlarını açmada yaşadığımız yetersizlik, aileye genel mücadele atmosferinin dışında fazla dokunamadığımızın da göstergesidir. Bununla beraber enstest ilişkiler, tecavüz olayları ve aile içi cinsel şiddet diye tanımlayabileceğimiz daha birçok boyutlu sorun, güncel pratik mücadelede neredeyse gündemimize hiç giremedi.

devamı 26'da

KÜRTLERİN DEMOKRATİK KONFEDERALİZM ÇÖZÜMÜ

Kürtler siyasal ve toplumsal bir sistem olarak konfederasyonu tartışıyorlar. Kendi sorunlarına ve ülke sorunlarına çözüm arayışları çerçevesinde bu tartışmalar yürütülüyor. Kendi çözüm önerilerini geçen Newroz'da ilan edip sundular.

Konfederasyon yeni bir kavram değildir. Siyasal, sosyal, ekonomik vb alanlarda bir entegrasyon ve bir aradalık biçimi olarak devletler, sendikalar, dernekler, birlikler, hatta aşiretler vb arası ilişkilerde uygulanan bir sistemdir. Bu anlamıyla konfederasyon bir entegrasyon biçimi olarak tanımlanabileceği gibi, bir toplumsal organizasyon olarak da tanımlanabilir.

Devletler düzeyinde tanımlarsak, belki kavram daha yerli yerine oturabilir. Tek üniteli merkezi yapılara üniter yapılar; iki veya daha fazla, ama yetkinin merkez ve yerel arasında bölüştürüldüğü, son sözün federal yapıda sonuçlandığı yapılara federal; bağımsız, çok üniteli, aynı zamanda temel ilkeler etrafında birlik oluşturan, temel ilkeler karşısındaki sorumlulukla birlikte son sözün bağımsız ünitelere verildiği yapılara da konfederal yapılar denilmektedir.

Tarihte, aşiret demokrasilerine dayanan aşiret konfederasyonlarından bu yana konfederasyon uygulanmış. Bir yandan hiyerarşik, devletçi, merkezi yapılar geliştirilirken, diğer yandan da toplumsal ve yönetsel organizasyon olarak konfederasyonlar yerini almıştır. Bu anlamda insanlığın siyasal tarihinin devletli yapıların hakimiyetiyle geçtiğini söylemek yanlış olur. Bir o kadar da komünal demokratik, eşitlik ve özgürlük arayışcı sistemler varlık kazanmış. Aşiret konfederasyonları, doğrudan demokrasiye dayalı kent siteleri, merkezi inanışların dışında varlık oluşturan insancıl mezhepler, Ortadoğu'daki 'dervişan cumhuriyetler' (aleviler, hariciler, İsmaililer, karmatiler vb), evliyalık, peygamberlik etrafında oluşan toplumsallaşmalar, hristiyanlığın kilise oluşmadan önceki yaşayış dönemi, Ortadoğu'nun ortaçağ boyunca yaşadığı federal, konfederal yönetim pratikleri, ortaçağ boyunca tüm Avrupa'daki komün, meclis, konfederasyon deneyimleri (İtalyan kent meclisleri, İsviçre konfederasyo-

nu, Paris komünleri, Amerikan kasaba meclisleri, İspanyol mahalle seksiyonları vb), daha birçokları örnek gösterilebilir. Kısacası ulus devlet son iki yüz yılda hakim olmuş olabilir, ama tarih bundan ibaret değil, hatta feodalizmden kapitalizme geçilme aşamasındaki tüm ara dönemlerde -ki 400 yıla yakın bir süreçten bahsediliyor- insanlığın komünal konfederalist deneyimleri çok canlı ve yaygındır. Bu deneyimlerin sistem oluşturma potansiyelini düşünürken, çeşitli sebeplerle kapitalist sisteme geçiş yaşanır. Ulus devletin en çok tartışılmalı olduğu ve aşılması gerektiği bir dönemde konfederasyonun yeniden atak yapılması anlaşılmalıdır. Tarihsel bir hesaplaşmayı yaşıyor gibiyiz.

Fakat her konfederasyon demokratik olmayabilir, demokratik bir yönetim sistemi ile yönetilmiyor olabilir. Konfederasyon sistemi demokratik sistem için en iyi zemindir. Ama konfederasyon kendiliğinden bir demokrasi getirmez. Mesela bir konfederasyon içerisinde de oligarşiler oluşturabilirsiniz. O nedenle demokrasi ile konfederalizmi bir arada almak daha doğrudur. Kürtler mevcut durumda yaptığı da budur. Önerdikleri sisteme demokratik konfederalizm diyorlar.

Demokratik konfederalizm içte demokratik ulus, dışta ise ulus üstü yapılanmayı temel alır. Demokratik ulus anlamında ulusun siyasal sosyal, ekonomik kültürel, inanç ve mezhepsel, etnik cinsiyet özgürlükçü, ekolojik yerel komünal vb her alanındaki örgütlülüklerinin birliğidir. Ulus üstü anlamında ise devlet sınırlarına takılmadan demokrasiyi kabul eden her türlü organizasyon, örgüt, etnik, ulusal yapı ile birliği kapsar. Bu anlamda demokratik konfederalizm içte demokratik ulus ve birliği yaratırken, dışarıda da ulus üstü birliklerin oluşumunu sağlar. Ve tüm bu yapıların demokratik temel ilkeler etrafında gönüllü bir araya gelmesinden oluşur. Demokratik konfederalizm, ilişkilenme ve yönetim ağını devlete dönüştürmeden her alanda örgütlenmiş toplumun kendi kendini yönetme organizasyonudur. Kısaca devlet dışı toplumsallığın toplumsal ve yönetsel organizasyonudur. Demokratik konfederalizm tanımından demokrasinin ve demokratik örgütlülüğün temel ilkeler etrafındaki birlikteliğini anlamak gerekir.

Demokratik konfederalizm ulus içi demokratik birlikten yanadır

Kürtler, uluslaşmasını tamamlamamış bir toplum olarak ulusun değerlerinin oluşumunun ve sorunlarının çözümünün artık devletleşmelerle sağlanamayacağını kavradılar. Bunu, iki yüz yıl denenen ulus devlet gerçeği açığa çıkarttı. Devletle ne ulus oluşabilir, ne komşu uluslarla barış içinde yaşanabilir ne de ulus içindeki çok zengin çeşitlilikler demokrasi içinde bir arada yaşatılabilir. Demokratik konfederalizm ise ulus içi demokratik birlikten yanadır. Kürtler bu şekli ile hem toplum içindeki örgütlülüklerini devlet olmayan bir organizasyona kavuşturmak istiyorlar hem de dört parçaya ve dünyanın her tarafına yayılmış Kürt halkının birliğini sağlamayı düşünüyorlar. Aynı zamanda milliyetçiliğe karşı demokrasi bilinci ile hareket ettiklerinden bölge halklarının ve demokratik tüm güçlerin birlikteliğini savunuyorlar.

Bu amacı gerçekleştiren varolan devlet sistemleri ile çatışmayı, sınırlarla uğraşmayı düşünmüyorlar. Sorunlarının çözümünü devletten beklemedikleri kadar dar, çatışmalı, isyancı tepkilerini de aşmak istiyorlar. Aslında temel kaygıları başkalarının sistemine dokunmadan kendi yaşamlarını organize etmek. Hatta devletlerin kendi demokratik sistemlerine saygılı olmasını bekledikleri kadar devletlerle ilkeli bir aradalıklara da gidebileceklerini belirtiyorlar. Barışçıl niyetleri açık, ama demokratik sistemlerine bir saldırı olursa kendilerini sonuna kadarda savunma kararlılıklarındalar.

Kürtler özellikle son dönemde kendi içindeki sorunların çözümünde demokratik uzlaşma ilkesini esas almaya çalışıyorlar. Komşu devletlerle de sorunlarını çözmede eşit ve özgür birlik ekseninde, siyasal, sosyal, kültürel haklarının yaşamsallaşması temelinde bir çözüm ön görüyorlar. Demokratik konfederalizm bu çözümün somut adı olmaktadır. Yani Kürtler 'biz devletlerden bir şey istemiyoruz, kendi sosyal, kültürel yaşamımızı kendimiz örgütleyebiliriz, bunu yaparken de kimseye karşı değiliz, bizim herkese saygılı olduğumuz kadar herkesten bize

“Kürtler özellikle son dönemde kendi içindeki sorunların çözümünde demokratik uzlaşma ilkesini esas almaya çalışıyorlar. Komşu devletlerle de sorunlarını çözmede eşit ve özgür birlik ekseninde, siyasal, sosyal, kültürel haklarının yaşamsallaşması temelinde bir çözüm ön görüyorlar. Demokratik konfederalizm bu çözümün somut adı olmaktadır.”

saygılı olmasını bekliyoruz' diyorlar.

Kürtlerin demokratik konfederalizmini üç ayak üzerinden açmak ve kısmen sorunlarını tartışmak gerekir. Birinci ayak; konfederalizmin demokratik yönü ve bileşenleridir. İkinci ayak; Kürtler arası birliktir. Üçüncü ayak ise; bölgesel konfederasyon önerisidir.

Tek tek ele alacak olursak;

1- Demokratik konfederalizm, daha önceki yazıda da belirttiğimiz gibi ulusun demokratik bileşenlerinden oluşur. Devlet dışı sosyalite ve örgütlenmenin toplumsal, siyasal organizasyonunu kapsar. Sivil toplum alanını temel almakla birlikte onu da aşan tüm toplumsal bileşenlerle hareket eder. Onların birliğini ve dayanışmasını sağlar. STÖ'ler, siyasal partiler, dernekler, vakıflar, ekonomik kurum ve kuruluşlar, kadın hareketleri, çevreci ekolojist hareketler, gençlik hareketleri başta olmak üzere toplumun her alanındaki örgütlülükler katılırlar. Burada mantık önce bir alana özgü olmanın gençlik, kadın veya ekonomik çalışmalar kendi bütünselliği içinde organize olur ve kendi alan çalışmalarının inisiyatifli varlığı üzerinden diğer alan çalışmalarıyla dayanışır. Günümüzde toplumu oluşturan yedi alandan bahsedilir; siyasal, sosyal, ekonomik, kültürel, medya, hukuk ve pratik alan. İşte tüm bu alanların genelde devlet tarafından örgütlenmesi beklenir ya, demokratik konfederalizmde bu alanlar devlet dışı alanlar haline getirilmeye çalışılarak kendi örgütlülüklerine kendilerinin gitmeleri sağlanmaya çalışılır.

Demokratik konfederalizm kendi yurttaşlık kavramını yaratmak zorunda

Kürtler demokratik ulusa gidecek üç bileşen öneriyorlar. Kendi demokratik mücadelelerini de, bu belirttikleri üç ayağa dayandırıyorlar. Demokrasi, cinsiyet özgürlüğünü sağlama ve toplumsal ekolojiye dönüş... Üç devrim bileşenli demokratik devrim diyenler de var. Demek ki Kürtlerin demokratik konfederalizminin atomunu bu kavramlar oluşturacak. Kürtlerin mücadelelerinde kadının eşitlik ve özgürlük düzeyinde sağladığı gelişme, tüm sorunlarına rağmen gözler önündedir. Devlete karşıtlık, A-devlet anlayışı zaten toplumsal sınıflaşmaya ve hiyerarşileşmeye karşıtlık içeriğiyle hem cinsiyet ayrımcılığını kaldırmak hem de toplumsal hiyerarşiyi aşmak açısından dile getirilmektedir. Demokrasi ise, bu iki bileşenden -cinsiyet özgürlüğü ve ekolojik bilinç- hem güç almakta hem de çatı bir tamamlayan olmaktadır. Toplumsal konfederasyonda devletlerin rejimi ve duruşu değil, toplumun rejimi ve duruşu basat alındığına göre bu üç bileşenin öze yedirilmesi önem kazanacaktır.

Demokratik konfederalizmde önemli

bir olguda, özgür eşit yurttaşlık bilinci ve örgütlülüğü olacaktır. Yurttaşlık kavramı çeşitli evrelerden geçerek günümüze gelmiş bir kavram. Devlete aidiyet anlamında yurttaşlık demokratik konfederalizmde aşılar ve yerine demokratik ulus bireyi anlamında özgür yurttaşlık gelir. Ayrıca devlet dışı alanın örgütlülüğünü hedefleyen demokratik konfederalizm kendi yurttaşlık kavramını yaratmak zorunda olduğu gibi, bu yurttaş tanımına dayalı sosyal, kültürel, ekonomik, siyasal alanların bileşiminden oluşacaktır. Bu bileşimin en somut örgütlülüğü Özgür Yurttaş Meclisleridir, komünleridir. Politika devlet dışı bir alan haline getirilir. Demek ki demokratik konfederalizm en yerelde örgütlenmiş -köy ve mahalle- olarak gelen -kasaba, şehir ve ülke düzeyine kadar- halkın örgütlülüğüdür. Fransızlar Paris'teki komünlerine 'komünler komünü' demişler. Çünkü Paris merkezli komünler konfederasyonu oluşturmışlar. Kürtlerde bir yanıyla benzer bir şey öneriyorlar. Özgür yurttaş komün ve meclisleri konfederasyonu... Toplumun yukarıda saydığımız yedi alanına dağılmış örgütlülüklerine ek olarak, politikayı yerelden yapan meclis ve komünleri... Kürtlerin komün ve meclis örgütlülüğünde doğrudan demokrasiyi anladıkları ve doğrudan demokrasinin uygulama alanını genişletmek istedikleri açık. Politikayı da profesyonel temsilciler -milletvekilleri, devlet bürokratları- ile değil de, gerçek sahipleri, çıkar grupları ve halk örgütlülükleriyle yapmak istedikleri görülüyor. Ayrıca yurttaşlık kavramını da farklı bir tanım getirmiş oluyorlar. Kürtler yurttaşlığı;

1- Toplumsal birey bağlamında birey toplum dengesi içinde ele alınıyor. Yani sadece devlet aidiyeti devlet birey dengesi değil.

2- Yaşadığı yere bağlılık. Bunu da devlet sınırları olarak değil, coğrafi kültürel kavram olarak yaşanan yer anlamında köye, kasabaya, şehre ve nihayetinde ülkeye bağlılık şeklinde yorumlayabiliriz.

3- Devlete karşı görev sorumluluğu değil, toplumsal sorumluluk.

4- Toplumsal ortak ruh anlamında dayanışma.

5- Devletten beklemeyen kendi ekonomik üretimini sağlamak. Metalaşmaya karşı, merkezi sermaye üretimlerine karşı toplumsal üretim biçimleri ve yerleşim yeri ortak mülkiyeti.

6- Merkezi resmi inanış ve ideolojiler yerine demokratik bilinç.

7- Kamu yönetimi olarak devletin demokrasiye duyarlı kılınması ve gittikçe devletin koordinasyon haline dönüştürülmesi. İşte bu kavramları bir bütünlük içinde düşünürseniz, Kürtlerin öngördüğü ve gerçekleştirmeye gittikleri demokratik konfederalizmi, konfederasyon yurttaşlığı bu olacak.

devamı 26'da

Sözün bitip eylemin başladığı andır

Kürt Halk Önderliğine

Başkanım

Son çeyrek yüzyıla destansı bir mücadele sığdırdınız. Yaşanan her anda büyük gelişmeler yarattınız. Sadece Kürt halkı için değil, Ortadoğu halkları ve insanlık için bir gelecek umudu oldunuz. Ortaya koyduğunuz demokratik ekolojik toplum paradigması ve demokratik konfederalizm projeleriyle halkların yeni sesi oldunuz. Toplum, doğa, tarih, felsefe, bilim, mitoloji, din ve sayamayacağımız birçok konu, yeni bakış açınızla daha da anlaşılır oldu bizler için. Kördüğüm haline gelmiş birçok sorun, yeni bakış açınızla çözüm perspektifine kavuştu. Geliştirdiğiniz çözümlerle gerçek tarihimize tanıştık. Şimdi her zamankinden daha kararlı, kendimizden emin ve netiz. Özgür toplum, özgür birey olma her zamankinden daha fazla yerleşti bilincimize.

Tüm bu yaratımlarınıza rağmen hak etmediğiniz uygulamalara maruz bırakılıyorsunuz. Uluslararası komplonun üzerinden 7 yıl geçti. O günden bugüne kadar geçen zamanda eşine ender rastlanan bir tecrit içinde tutuldunuz. Ve bugün bu tecrit bir imha kuşatması halini almış bulunuyor. Kürt halkıyla ve halklarla olan bağınız kopartılmak isteniyor. Halklar tekrardan karanlığa gömülmek isteniyor. İmralı'dan yayılan aydınlık karartılmak isteniyor. Bu anlamda İmralı'da tarihsel bir mücadele, hesaplaşma yaşanmakta. Bugüne kadar temsil ettiğiniz özgür yaşam çizgisi her türlü engellemelere rağmen varoldu ve insanlığa ulaştı. Gıdasını bundan alan halklar, çözümün, özgürlüğün İmralı'dan geçtiğini anladılar. Ve her dönem bir sahipleniş içinde oldular. Elbette bu durumdan en çok korkan ve paniğe kapılan uluslararası komplocu güçler oldu. Bundan dolayı bugün İmralı'da bir imha tecridi yaşama geçirilmeye çalışılıyor. Tüm bu uygulamalar uluslararası komplocu güçlerin çözümsüzlüklerini gösterdiği gibi, sizin de büyüklüğünüzün itirafı oluyor. Ancak sizin gibi insanlık, özgürlük ve onur emekçisi birinin böyle uygulamalara maruz bırakılması, İmralı tabutluğunda tutulması, kendine uyarım diyen 21. yüzyılın utancı olarak tarihe geçecektir.

Başkanım

Size uygulanan imha tecridiyle halkımız, halklar tekrardan köleleştirilmek isteniyor. Yarattığınız bunca değer bir çırpıda yok edilmek isteniyor. Ama bizlerin bunu kabul etmesi mümkün değildir ve bedeli ne olursa olsun kabul etmeyeceğiz. Yaklaşık 21 haftadır sizden haber alamıyoruz. Bu ise bizleri kaygılandırıyor ve öfkeleniyor. Kürt halkı, özgürlüğünün ancak ve ancak Başkan Aposunun özgürlüğünden geçtiğini biliyor. Onun için geçmişte olduğu gibi bugün de üzerine düşen görevleri yerine getiriyor. Kaleme aldığınız Özgür İnsan Savunması'ndan bir alıntı yapmak istiyorum: *"İsa çarmlıha gerildiğinde etrafındakiler sadece ağlayabildi. Muhammed öldüğünde cesedi üzerinde üç gün iktidar tartışması yapıldı. Lenin öldüğünde kimse kendini öldürmedi. Ama tutuklanmam ve sonra teslim edilmem üzerine Kürt halkının evlatları, oğul ve kızlarının yüzlerce kendilerini cayır cayır yakarlarken acaba ne demek istiyorlardı? Kendini bomba yapıp patlatanlar neye öfkelenildiler? Hangi gerçekler bunu onlara yaptırıyordu? Önünü bizzat almasaydım, binlercesi daha hazırdı. Bunlar Özgürlük hareketinin bir yöntemi olarak değil, benim etrafımda gelişen olaylardı."* Bu alıntı, Kürt halkının Önderliğine olan bağlılığını ve gerektiğinde kendini Önderliği için cayır cayır yakacağını ortaya koyuyor. Uluslararası komplocu güçlere verilecek en iyi yanıt da bu olacaktır. Kürt halkı bu yanıtı geçmişte vermiştir ve bugün de verecektir.

Ben de sizin bir öğrenciniz, yoldaşınız, Kürt halkının bir evladı olarak üzerime düşen görevi yerine getirmek istiyorum. Yapacağım eylemi size, yurtsever Kürt halkına, şehitlere ve yoldaşıma olan bağlılığımın bir gereği olarak yapıyorum. Ve içinden geçtiğimiz sürece ancak bu tarz çıkışlarla karşılık verilebileceğine inanıyorum. Önemli olanın anlamlı bir yaşam olduğuna inanıyorum. O yüzden ne olursa olsun yaşamalıyım demekten ziyade, gerektiği kadar yaşama ve bu süreye de anlam yükleyerek yaşanması gerektiğine inanıyorum.

Üzerinizde uygulanan imha tecridini protesto etmek amacıyla bu eylemi ger-

çekleştiriyorum. Ayrıca bu eylemimi yetersiz yoldaşlığın bir özelleştirisi olarak kabul etmenizi umuyorum. Nedenlerini yukarıda belirttiğim eylemimi affınıza sığınarak gerçekleştiriyorum. Her ne sebeple olursa olsun bir insanın fiziki olarak kendisini yok etmesine karşı olduğunuzu biliyorum. Ama içinde bulunduğumuz koşullar, karşı karşıya olduğumuz tehlikeler ve en önemlisi de siz Özgürlük Önderimize uygulanan imha kuşatması karşısında kendimi bu eylemi gerçekleştirmeye zorunlu hissediyorum. Gereçeklerimi kabul edeceğinizi umuyor, selam, sevgi ve saygılarımla bağlılığımı sunuyorum.

Devrimci selam ve saygılarımla

Genel parti yapısına

Değerli yoldaşlar

Apocu gerçekleştirmeye varolduk, kimlik kazandık. Kendine yabancılaştırmış, kendini inkar eden bir zihniyetten, yaşam ve toplumdaki, özgürlükle donanmış zihniyet, yaşam, demokratik toplumuna da bizleri kavuşturan bu gerçekleşme, varoluştur. Tarih, toplum ve doğa tüm canlılığıyla bu varoluşla yerleşti zihnimize. Daha bir anlamlı ve kutsal bakar olduk tarihe, topluma, doğaya ve yaşama. Kendimizi tarihin derinliklerinde ana tanrıçanın yüceliğinde, etnisitenin direnişinde, peygamberlerin kutsallığında, demokratik komünal değerlerin özünde bulduk. Kendimizi tarihte buldukça günümüz aydınladı, geleceğe ışık oldu. Doğanın ruhuna daha bir yakın olduk. Toplumu tanıdıkça kadını, özgürlüğü ve toprağı daha bir anlar olduk. Yüreğimizle bakmanın anlamını keşfettik. Tarih, doğa ve toplum birebir sürekli önmüzdü. Doğru yanlış, özgür köle, ışık karanlık, iyi kötü daha bir anlaşılır oldu. Devleti, tanrıyı tanıdık. Apocu gerçekleştirmenin yarattığı bakış açısıyla dünyanın kutsallıkları tüm cüce gerçeklikleriyle gözlerimin önüne serildi. Devletsiz ve iktidarsız yaşamının asıl kutsallık olduğunu anladık. Kaybettığımız soy damarlarını tarihin derinliklerinde bularak gerçek köklerimiz üzerinden yeşermesini bildik. Kendimiz olmayı, özgür yaşamı, özgür birey ve toplumu keşfettik. Bunun devletsiz ve iktidarsız bir yaşamla olacağını, olacaksa demokratik ve özgür bir toplum olarak yaşanacağını temel şiar olarak belledik. Bunun yolunun ise Enkidu gibi devlete ve şehre koşarak değil, özgürlük dağlarına koşmaktan geçtiğini anladık. Verilen mücadelenin, destansı direnişin, yeni yaşamın adı Apocu varoluş ve gerçekleşmesiydi. Buydu bizleri vareden, bizi biz yapan, uyandıran, yürüten, mücadeleye çeken, kahramanlar yaratan, zafere götüren...

Yoldaşlar

Son otuz yıllık dönemde halk ve hareket olarak yoğun bir mücadele sürecini yaşadık. Özgürlük hareketimizle başlayan mücadelemiz Kürdistan'da, Türkiye'de, Ortadoğu'da ve dünyada yeni bir yaşam sisteminin adı oldu. Her güne ayrı bir kahramanlığı sığdıran destansı bir mücadeleye tanık olduk. Şehit kanıyla sulanmamış vatan toprağımız kalmadı. Kürt'e dayatılan köleleşme, kapana kapatılma özgürlük direnişiyle aşılmaya başlandı. Reber Apo'yla yazılmaya başlandı özgürlük tarihimiz. Bundan dolayıdır ki uluslararası komplocu güçler harekete geçti. Tek korkuları vardı; Kürt halkının ve halkların özgürleşmesiydi. Özgürleşmenin ancak Reber Apo'yla olacağını biliyorlardı. Bundan dolayı Önderliğimiz hedef alındı ve lanetli uluslararası komplocu güçler tarafından İmralı tabutluğuna konuldu.

Özgürlük sınırsızlıktır derler. İmralı tabutluğunda da olsa, ağır tecrit koşullarında da olsa Önder Apo halkımız ve insanlık için yeni bir ses, yeni bir ışık olmayı bildi. Geliştirdiği savunmalar da sadece Kürtlerin değil, Ortadoğu ve insanlığın önderi olduğunu bir kez daha kanıtladı. İnsanlığa armağan ettiği demokratik ekolojik toplum paradigmasıyla, demokratik sosyalizm ışığında insanlığın sorunlarına nasıl çözüm olunacağını gösterdi.

Demokratik konfederalizm sistemini, direnişin ve dirilişin bayramı olan Newroz'da insanlığa armağan etti. Demokratik ve özgürlükçü yaşamın nasıl olacağını gözler önüne serdi. Her zamanki gibi bu projelerin gerçekleştirilmesine olan inanç sonsuzdur. Bundan dolayıdır ki halkımız Newroz'da bu projeleri selamladı, sahiplendi.

Bu çıkışlar ve halkın sahiplenışı, Türk oligarşisini ve uluslararası komplocu güçleri korkuttu. Çünkü karanlık, Önderlik ışığıyla aydınlanmaya başlamıştı. Komplocu güçlerin korktuğu bu aydınlıktı. Çünkü komplocular, özgürlüğü değil köleliği ister. Yani halkların, insanlığın köle olmasını istiyorlar. Bunun için çok şey yaptılar. Ve şu an artık son aşamadayız. Çözümü, Önderliğimizi imha tecridine almakta buluyorlar. Önderliğimizi, güneşimizi karartmaya, imha ermeye çalışıyorlar. Önderlik, halkından, yoldaşlarından kopartılmaya çalışılıyor. Tam 21 haftadır Önderliğimizden haber alamıyoruz. Bu imha çemberi mutlaka kırılmalı, parçalanmalıdır.

Yoldaşlar

Kritik bir tarihi süreçten geçiyoruz. Halklar açısından karanlık bir döneme girebileceği gibi, aydınlık bir döneme girmenin şansı daha da fazladır. Bunun önünün alınması içindir ki Önderliğimiz imha edilmeye çalışılıyor. Önderlik gerçeği, aydınlık düşünceler boğulmak isteniyor. Son darbe vurulmak isteniyor. Eğer bu olursa, karanlık günlerin geleceği tüm komplocu güçler tarafından biliniyor. Süreci bu denli bir öneme sahip. Artık **"ya özgürlük ya da şereflice ölüm"** dediğimiz döneme giriyoruz. Temel şiarımız **"Reber Apo'ya özgürlük"** tür. Dört bir yandan dayatılan İmralı tecridini kırmaktır, parçalamaktır.

Dönem büyük çıkışları gerekli kılıyor. Dönem, her ne pahasına olursa olsun Önderliğe sahiplenmeyi, bunun için tüm mücadeleyi veremeyi gerekli kılıyor. Şimdi bu bedeli ödemeyip de ne zaman ödeyeceğiz? Özgürlük Önderimiz imha tecridi altındayken mücadele etmeyip de ne zaman mücadele edeceğiz? Tüm bu kritik döneme rağmen üzülmek belirtmek istiyorum ki, yaşanan derin bir sessizliktir. Reber Apo ve özgürlüğü için yer yerinden oynamalıyken, neden bu sessizlik? Kürdistan'da varsa bir siyasi irade o da Kürt Halk Önderi Apo'dur. Kurumlarımız neden sessiz? Kimlerdir bu ölüm sessizliğinin sorumluları? Nedir karanlık zihinlerden geçen düşünceler? Ben bu ölüm sessizliğini bozmak istiyorum. Belki yaşanan karanlığa bir kıvılcım olurum. Aydınlık günlerin geleceği için üzerime düşen görevi yerine getireceğim. Ve bu görevi layıkıyla yerine getireceğime inanıyorum. Bu konuda güçlüyüm ve inançlıyım. Olacaksa bizler açısından bir yaşamın anlamı ancak ve ancak Reber Apo'yla olacağına inanıyorum. Nasıl güneşsiz yaşamazsa bizler de Önder Öcalansız yaşayamayız. Önder Öcalan ne demişti; **"her ne ser kar."** Yani herkes iş başına! Kazanılması gereken bir özgürlük mücadelemiz var. Şehitlerimize verdiğimiz sözümüz var. Bu sözler bizim onur ve namusumuzdur. Ve bunun yolu da Reber Apo'ya sahip çıkmaktan, Reber Apo'nun özgürlüğü için mücadele etmekten geçiyor. Sadece mücadele değil,

amansız bir sahipleniş, aşkla, tutkuyla çalışmaktan geçiyor. Ben buna inanıyorum. Ve tutkuyla bağlı olduğum Önderliğimize, halkımıza, şehitlere ve siz değerli yoldaşlara verdiğim sözü patığimle, yapacağım eylemle yerine getireceğim.

Yoldaşlar

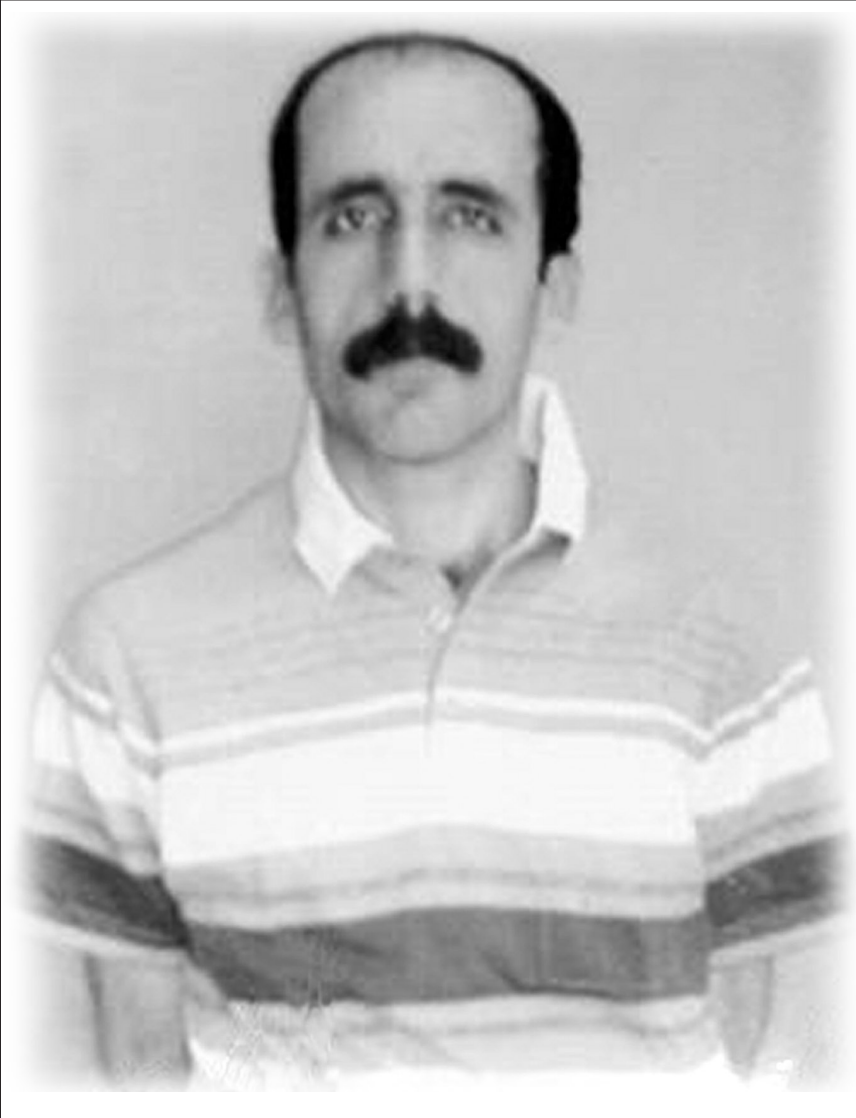
Örgüt olarak yeniden yapılanma sürecini yaşıyoruz. Reber Apo'nun perspektifleri ışığında önemli bir aşama kat etmiş bulunmaktayız. Bu aşama yakın döneme damgasını vuran kahramanca direnişlerle, gerillamızın çıkışlarıyla kat edildi, anlam kazandı. Aynı zamanda lanetli bir ihanet, çetecilik dönemini yaşadık. Tüm değerlerimiz komplocu güçlere peşkeş çekilmeye çalışıldı. Yaşanan savrulmalar oldu. Geçmişte kimi komutan geçinenlerin şimdi düşmanın kucağında olduğunu biliyoruz. Mücadele tarihimize bu tip ihanetçiler çıkmıştır. Ama her şeye rağmen Apocu hareket temel doğrultusundan, çizgisinden, Önderlik gerçeğinden şaşmadan özgürlüğe doğru yol almasını bilmiştir. Ve gelecekte de mücadelemizi başarıya götürececek bir PKK'li ordusunun olduğunu biliyorum. Temel değerlerimiz olan şehitlerimiz bunu defalarca ispatlamıştır. **Kemaller, Hayriler, Mazlumlar, Agitler** bunun temellerini atmıştır. **Zilan, Beritan, Sema** ve **Sezai** arkadaşlarda ve sayamayacağımız birçok şehit arkadaşlarda bu bir kültür, bir gelenek halini almıştır. PKK militanlığının temeli bu yoldaşlarca atılmıştır.

PKK'de militanlık, ateşten bir gömlek gibidir. Güç ister, cesaret ister, ideolojik, politik, örgütsel donanım ister. Anı anına kendini küllerinden yaratmayı ister. Apocu olmak, Apo'nun yoldaşı olmak Önderlik öğretisi ile yoğrulmayı ister, sağlam bir yaşam felsefesi ister. Apocu varoluş için de beyniyle, yüreğiyle yoğrulmayı ister. Yeri geldi mi canını kahramanca halkı için, mücadelesi için feda etmeyi ister. Kadın yoldaşlığını, kadın özgürlüğünü yaşamının merkezine koymayı ister. Önderliğimizin belirttiği gibi amansızca çalışmak, çalışmak, çalışmak ister. **"Militan olması gerekenler militan olmalıdır"** der **Erdal** yoldaş. Önderliğin talimatı hala bizden bir yanıt bekliyor "herin ser kar."

Yoldaşlar

Tarihsel anlar güçlü çıkışların olduğu anlardır. Önce bir kıvılcım çakar, sonra bu gür bir özgürlük ateşine dönüşür. Tıpkı **"Güneşimizi karartamazsınız"** şehitleri gibi. Yapılacak tek bir şey vardır; anı okumak, hissetmek ve gereklerini tutku düzeyinde yerine getirmek. Tüm yukarıda belirttiklerim yapacağım eylemin gerekçeleridir. Önderliğe dayatılan imhaya karşı bedenimi ateşten bir top yapma zamanıdır. Ben bu eylemi gerçekleştireceğim. Önderliğe, halka, şehitlere, yoldaşıma olan bağlılığım ve inancım bana bunu emretmektedir. Sözün bitip eylemin başladığı andır. An **Sema** gibi, **Halil Oral** gibi çıkışları gerektiriyor. Abbas arkadaşın önceki günkü çıkışı var; **"söz bitmiştir eylem zamanı"** diye. İçinde bulunduğumuz amansız koşulların diline göre yeni, farklı, çok yönlü ve her çeşit yürüme tarzını, karşı duruşu gerçekleştirmeliyiz. Karşı duruşun en büyüğünü göstermeliyiz. Kurumlarımızda ciddi sorunlar var. Ama Apoculuk tarihin seyrine yön vererek çıkışlar yapmaktır. Böyle bir Apocu ordunun olduğuna inanıyorum.

Bir özgürlük savaşçısı olarak Sema yoldaşın, Halil Oral yoldaşın ve tüm **"Güneşimizi karartamazsınız"** şehitlerinin izinden gideceğim. Gerçekleştireceğim eylem özgür yaşama olan bağlılığımın ve inancımın bir gereğidir. Yaşama saygı duymak,

ona hakkını vererek yaşamak onurlu bir insan olmanın gereğidir. Biz devrimciler için olacaksa bir yaşam bu, ancak özgür bir temelde olmalıdır. Tıpkı Önderliğin ifadesi gibi: *“ey zaman ya sana özgür bir yaşam bahşedeceğim ya da seni hiç yaşamamış sayacağım.”*

Değerli Yoldaşlar

Böylesi bir eylemi gerçekleştirmek benim için gurur vesilesidir. *“keşke canımdan başka vereceklerim olsaydı”* yaşamımızın temel ilkesidir. Önderliğimiz için, halkımız için, siz değerli yoldaşlar için ne yapsam yine de borçlu kalacağımı biliyorum. İşte bundan dolayı diyorum ki *“keşke canımdan başka vereceklerim olsaydı.”*

Abbas, Cemal, Cuma komutanlarımla özgürlük dağlarında bir araya gelmek en büyük hayallerimden. Bu hayalimi gerçekleştirmeyi siz yoldaşlara vasiyet olarak bırakıyorum. Her giden yoldaşla bir parçam gidecektir özgürlük dağlarına ve ben ülkemin dışında, taşında, toprağında, havasında, yeşilinde, suyunda yaşayacağım. Bu duygularla tüm arkadaşlara olan bağlılığımı dile getiriyor, selam, sevgi ve saygılarımı sunuyorum.

Arkadaş yapısına

Arkadaşlar

Hareket olarak tarihi ve kritik bir dönemden geçiyoruz. Her yönü ile bir kuşatma altında olduğumuzu tüm arkadaşlar biliyor, görüyor ve yaşıyor. Özgürleşen kahraman Kürt halkı tekrardan köleleştirilerek tarihin köhnemiş derinliklerine atılmak isteniyor. Bin yılların emekleri kahramanlıkları, fedakarlıkları bir avuç komplocu güç tarafından yok edilmek isteniyor. Her şeyden önce bizleri biz yapan, bizlere özgürlüğü, yurtseverliği, aşkı, sevdâyı öğreten Özgürlük Önderimiz Reber Apo tarihte eşine ender rastlanan bir tecrit içine alınmış bulunmakta. Özgürlük Önderimiz bizlerden kopartılmaya, yok edilmeye çalışılmaktadır. Bugün her zamankinden daha fazla bu tehlike ile karşı karşıyayız. Reber Apo bizler için aşıktır, özgürlüktür, onurdur, ışıktır, sevdadır. Kopmaz bağlarla bağlandığımız Evrensel Güneşimizdir. Ve güneş olmadan bizler için yaşam olamaz, olacaksa bir yaşam bu da Reber Apo ile özgürlükte olacak. Bunun dışındaki bir yaşam yaşam değildir, köleliktir, bizler için haramdır. Bundandır ki kahraman halkımız *“Bé Serok jiyan nabe”* şiarını dillerden düşürmez. Çünkü yaşamın, özgürlüğün ancak ve ancak Reber Apo ile olacağını bilir. Gerçek yaşamın Önderlikle, Önderlik yaşam felsefesi ve öğretisi ile olacağını bilir. Bunun için her türlü fedakarlığı, kahramanlığı göstermekten geri kalmamıştır, geri kalmayacaktır.

Arkadaşlar

Tarihsel bir kavşağın eşğine doğru ilerliyoruz. Böylesi süreçler sıradanlığı kaldırılmaz, büyük bir sinerji gerektirir. Büyük ve çok yönlü karşı duruşu gerektirir. En amansız karşı duruşu. PKK'nin kimliği budur; olağanüstü karşı duruşları gerçekleştirmesi. Böylesi süreçlerde insan büyük çıkışlar yapabilmeli. Tarih, an büyük çıkışları gerektiriyor. Ben bir eylem gerçekleştireceğim. Çünkü anın kendisi diğer karşı duruş şekilleri gibi, baş vuracağım karşı duruş şekillerini de gerektiriyor. Önderlik üzerindeki imha sürecini parçalamamız gerekiyor. Bunu da ancak en büyükten en küçüğüne kadar eylem tarzlarına başvurarak yapabiliriz. PKK'lilerin, Apocuların bu süreci tersine çevirecek fazlasıyla gücünün, iradesinin olduğunu biliyor, inanıyorum. Benim de bu süreçte karşı duruş ve mücadele ayaklarının bir yerinde yer almam gerekiyor. En güçlü olduğum süreçte olduğum için, öyle olduğum için, mücadele ve eylemin en ağır olanını yüklenbilmiyim. Böyle yapacağım. Yaşama oldukça bağlıyım, yaşamı çok seviyorum. Halkıma, Önderliğe, şehitlere, yoldaşlara, tüm demokratik devrimci ve ulusal değerlere

bağlıyım. Bunun bir gereği olarak bu eylemi gerçekleştirmek zorunda hissediyorum kendimi, gerçekleştireceğim. An, Sema gibi, Halit Oral gibi ve diğer tüm “Güneşimizi Karartamazsınız” şehitleri gibi büyük çıkışlar yapmayı dayatıyor. İntiharvari tarzdaki çıkışlar değil, bedenini Önderliğe yönelik oklara siper yapmayı dayatıyor ve ben bunu yapacağım. Belki yeterince örgütlü olmayan, ses çıkmayan, herkesin herkesi beklediği ölüm sessizliğine bir kıvılcım olurum. Tüm yoldaşlarımın bunu bir kıvılcıma, daha örgütlü ve büyük mücadele potansiyeline dönüştüreceğine olan inancım da sonsuz. Önderliğe, şehitlere, halkıma, devrimci değerlere olan bağlılığım beni buna öncülük etmeye zorunlu kılıyor. Önderlik için şimdi neyimiz varsa ortaya koyup yapmazsak ne zaman yapacağız? Ben de en değerli şeyimi ortaya koyuyorum, canımı. Çok şey değil. Keşke başka vereceklerim olsaydı da Önderliğe, halka, şehitlere, birazcık da olsa layık olabilseydim. Layık olamadan da gidiyorum. Hani Hayri arkadaş *“Mezar taşıma borçlu yazın”* diye söylemişti ya öyle...

Amed'de özgür vatan koşullarında bir araya gelerek en büyük mutluluğu da benim yerime yaşayacaksınız ve ben bunu duyumsayacağım. **Mervan** hevalle, tüm gidenlerle sizi izleyeceğiz.

Eylemimden dolayı üzülmeyi değil, sevinmeyi, mutlu olmanızı isterim. Çünkü ben inanılmaz derecede sevinçli ve mutluyum. İçimdeki PKK tortuları şahlanmış, beni bir başka ben yapmış. İçimdeki coşkuyu bastıramıyorum. Zaman olsaydı biraz halay çeker, ondan sonra en büyük halaya katıldım. Benim halayım başlıyor, sevinin.

– Ya özgür yaşam ya da şereflice ölüm!
– Biji Serok Apo!
– Yaşasın Kürdistan demokratik konfederalizmi!
– Yaşasın halkların kardeşliği!
– Yaşasın demokratik sosyalizm ışığında yaşamı yeniden inşa edenler!
– Kahrolsun uluslararası komplo ve imha kuşatması!

23 Ekim 2005

Arkadaşlar

Artık ne gelirse elden, kimin ne mücadeleye yeteneği varsa, Apocular gösterecek dünyaya. Böylesi tarihi bir süreçte PKK içinde yönetici olmanın sorumlulukları da büyük, işe en amansız yöne yüklenmeyi gerektirir. PKK'de yönetici olmak demek en büyük hizmetçi, fedakar olmak demektir. Burada da alınımızın aklı ile bu sürecin altından çıkacağımıza inanıyorum. Bu tarihi süreçte yürüteceğimiz çalışmalarda en zoru neyse ben onu yükleneyeğim yoldaşlar, buna gücüm var. Hayatımın düşünsel, duygusal ve kişilik olarak en güçlü dönemini yaşıyorum. Bu yüzden anın yüklediği militanca karşı duruşlar içinde en zorunu benim yükleneyeceğime inanabilirsiniz. Siz de başka yerinden tutar, alanınızda Apocuların örgütünü daha da kurumsallaştırırsınız *“O şimdi ne yapıyor”* adı altında bir tasarımı vardı. Onu boynunuza bırakabilirim. Alana ilişkin çok farklı tasarımlarım da vardı. Ama yaşananlar en farklı dillerden konuşmayı da gerektiriyor. Bazen öyle anlar gelir ki “uçurumun kenarında kanatlarırcasına” hem de zamanında karşı duruşlar gerektiriyor. Biz zaten çok geciktik, ama Abbas arkadaşın çıkışı ile oturacak, mutluyum, mutluluğum, sevincim, iyiliğim bundan dolayı.

Arkadaşlar

“Söz bitmiştir eylem zamanı.”

Önderliğe, şehitlere, halkıma, devrimci değerlere olan bağlılığımı beni buna öncülük etmeye zorluyor. Bu çıkışım sizin için de bir sinerji olacak ve iyi değerlendireceğinizden kuşum yok. Siz yoldaşlarıma, partime, halkıma güvenim sonsuz olmazsa böyle bir eylemi gerçekleştirmezdim zaten. Artık her şeyi size bırakıyorum, size inanıyorum, güveniyorum. Önderlik ile

mekten geri durmadınız. Reber Apo'nun aydınlık yolunda hiçbir tereddüde kapılmadan yürüdünüz. Geçmiş mücadele tarihimiz bunun sayısız örnekleriyle doludur.

Halk olarak özgürlük güneşimiz Reber Apo'yla ruh kazandık can bulduk. O'nunla tadına vardık özgürlüğün. Onunla başladık kurulan Kürt kapanını parçalamaya. Parçaladıkça daha da tadını aldık özgürlüğün. Bundan dolayıdır ki Reber Aposuz yaşam olmaz dedik. Olacaksa bir yaşam, Güneşimizle, özgürlüğümüzle, yani Reber Apo'yla olacak dedik. Bundan dolayı devreye kondu uluslararası komplo. Komplo özgürlükten, özgürleşen Kürt'ten korkunun itirafı oldu. Reber Apo esir alınarak Kürtleri yine köleleştireceklerini sandılar. Ama halkımız güneşini ve özgürlüğünü biliyor ve tanıyordu. Ve özgürlüğü savunmanın, onun için mücadele etmenin onur olduğunu, namus ve şeref olduğunu biliyordu. Güneşimizin aydınlık yolu dışındaki tüm yolların çıkmaz olduğunu biliyordu. Bundan dolayı gelişen uluslararası komploya karşı en büyük tepkiyi siz değerli Kürt halkı verdi. *“Güneşimizi Karartamazsınız”*

du” diyordu. Bir kampanya yürütülmekte *“Reber Apo'yu Kürdistan'da siyasi iradem olarak kabul ediyorum.”* Kürdistan'da varsa bir siyasi irade o da Reber Apo'dur. Önderliğimizin özgürlüğü bu kampanyadan geçmektedir. Bu kampanyanın başarıya ulaşması demokrasinin kurulması anlamına geliyor. Fakat kampanyanın yürütülmesinde kimi sorunlar, duyarsızlıklar yaşanıyor. Hiç kimse bize Önderliksiz yaşamı dayatamaz. Yaşanan duyarsızlığı kabul etmiyorum. Bu duyarsızlığın sonu karanlıktır. Ve ben bunu kabul etmiyorum. Bu karanlığı parçalamak istiyorum. Yapacağım eylemin bir amacıdır bu. Önderliğimiz üzerindeki imha kuşatması parçalanabilir. Bunun yolu Reber Apo'yu irademiz olarak haykırmaktan geçiyor.

Bu konuda siz değerli halkıma güveniyorum. Halkımız bu duyarsızlığa dur diyecektir. Geçmişte olduğu gibi bugün de halkımızın Önderliğine sahip çıkacağına inanıyorum. Benim de bir canım var, üzerime düşeni yapacağım. Halkımızın destansı direnişine bir nebze de olsa katkı sağlayabilirim bundan onur duyarım. Çünkü sizler en değerli varlıklarınızı, kızlarınızı, oğullarınızı halkımızın özgürlüğü için seve seve verdiğiniz. Böylesi özgürlük sevdalısı bir halkın evladı olarak, vermiş oldukları özgürlük mücadelesine az da olsa bir katkıda bulunmak beni onurlandırır. Canımı sizin yolunuza adamak beni mutlu ediyor.

Tüm bu duygularla Önderliğimize, siz değerli yurtsever halkımıza, şehitlerimize, yoldaşlarıma olan bağlılığımı belirtiyor, herkesi Önderliğimizin özgürlüğü için mücadele etmeye ve Önderliğimizin *“herne ser kar”* talimatını sahiplenerek yerine getirmeye çağırıyorum.

23 Ekim 2005

İnsanlığa

Önce kadın köleleştirildi, sonra halklar. İki şahsında köleleştirilen insanlık oldu. Oysa tarih insanlık adına özgürlükle başlamıştı. Dayanışma, koinallite, eşitlik, özgürlük, sevgi, cömertlik, saygı ile örülmüştü insanlığın özü.

İnsanlık demek dayanışma, koinallite eşitlik, özgürlük, sevgi, cömertlik, saygı demekti, temel böyle atılmıştı. Evcil ana düzeni ile taçlandırıldı. Ana tanrıçanın bilgeliği ile kutsandı. İnsanlık böyle adım attı tarihe, böyle başlattı tarihi kendinde.

Ama hiyerarşik devletçi toplum geç kalmadı. Önce hiyerarşi ile başladı lanetini yaymaya. İnsanlığı köleleştirerek inşa etti sınıfı, devletçi toplumu. Mitolojilerle yedirdi köleliği beyinlere, yüreklerle. Bir adım ötesinde, feodal devletçi toplumla, kutsallık zirviyle, tanrı adına insanlık özünden boşaltıldı. Kadın ve erkek düşürülerek vuruldu insanlık. Kapitalist devletçi toplum ile çağdaşlık adına en ince yöntemlerle tarihin en gelişmiş kölelik sistemi kuruldu. İnsan köleliği zirveleşti. Adına uygarlık denilen lanetli tarih doruğuna ulaştı. Ama her şeye rağmen insanlığın özünden kopmamak, özgürlüğe sevdalı olmak, insan yüceliğine tutku düzeyinde bağlılığı gerekli kılar. İnsanlık ana tanrıça yüceliğinde, etnisitenin dağa ve orman kuytuluklarındaki direnişinde, peygamberlerin inanç ve rahmetinde, ezilenlerin, kadının onurlu direnişinde yaşıdı. Günümüzde çağdaş özgürlük hareketlerinde vücut buldu.

PKK bir insanlık hareketi olarak ortaya çıktı ve gelişti. Köleleştirilen insanlığın özgürlük çığlığı ve umudu oldu. Verilen 30 yıllık aşkın özgürlük mücadelesi ile bunu defalarca kanıtladı. İnsanlığın özgürlük tutkusuna, demokratik özüne her zaman sahip çıktı. Ana tanrıça bilgeliğini, etnik yapıların direnişini, peygamberlerin inancını, bilimin aydınlık yüzünü yoğunlukla özüne yedirmeyi bildi. Bundan dolayıdır ki PKK insanlığın özgürlük çığlığı oldu. Tüm bunlar insanlık önderi Reber Apo'da vücut buldu, insanlık özgür geleceğini Reber Apo da gördü.

Özgür geleceği Reber Apo'da gören sa-

Yurtsever halkımıza

Evcil ana düzeniyle merhaba dediniz tarihe. Yarattığınız özgür yaşamla ruh buldu insanlık. Sizinle tanıdı özgürlüğü, dayanışmayı, aşkı, sevgiyi. Zagroslar'da başlattınız özgür yaşam yürüyüşünü. Ana tanrıçanın güzelliği, sağlığı, bilgeliğiyle yüceltiniz insanlığı. Zagroslar'da başlattığınız özgürlük yürüyüşü etnik yapıların direnişinde, peygamberlerin kutsallığında, ezilenlerin demokrasi mücadelesinde vücut buldu. Halkların özgürlük çığlığı oldunuz. Ama bunlara tahammül etmeyen, özgürlüğe, eşitliğe, sevgiye, dayanışmaya, aşka ve insana dair olan her şeye düşman olanlar da vardı. Tek bir amaçları vardı; sömürü ve kölelik düzenini yaşatmak. Bunun da yolu özgürlüğün inkarından geçiyordu. Bundan dolayı önce hedef alınan yurtsever halkımız oldu. Hiyerarşik toplumla başlayan tahakküm ve sömürü devletçi toplumla katmerleşmiş, dinlerle kutsallık kılıfına büründürülerek günümüzde koyu bir inkar ve imhanın adı olmuştur. Kürt kapanı böyle kurulmuştur. Kapanın ağırları mitoloji, din, felsefe ve bilimle örülmüştür. Ve adına uygarlık denmiştir. Yok sayılmak, inkar ve imha edilmek tek yol olarak halkımıza tarih boyunca dayatılmıştır.

Ama özgürlük ruhunun temelleri Zagroslar'da sağlam atılmıştı. Bundan dolayıdır ki hiçbir yurtsever Kürt halkı teslim olmamış ve her şeye rağmen varlığını bugünlere taşımayı bilmiştir. Tarihe damgasını vuran, özgürlük direnişi olmuştur. Günümüzde bunun adı PKK direnişi olmuştur. 30 yılı aşkın bir zamandır yürütülen özgürlük mücadelemizin temel dayanağı oldunuz. Benimsediniz, mücadele ettiniz. Bedel ödediniz. Yeri geldiğinde canınızı ver-

eylemleriyle direnişi zirveleştirdi. Komplo böyle boşa çıkarıldı. Ama uluslararası komplocu güçlerle olan mücadele bitmedi. Halkımız Reber Apo'nun demokratik ekolojik toplum paradigmasını benimseyerek mücadeledeki yerini aldı. Önderliğimizin geliştirdiği demokratik konfederalizm sistemiyle mücadelesini zirveleştirdi. 2005 Newroz'u bunun ispatı oldu.

Önderliğimiz bugün, tarihte eşine ender rastlanan bir tecrit içinde. Önderliğimiz bir imha kuşatması altında yok edilmek isteniyor. Özgürlüğümüz, Güneşimiz yok edilmeye, karartılmaya çalışılıyor. Özgürlük olmadan yaşam olur mu? Önderliksiz bir yaşam kabul edilebilir mi? Özgürlük Önderimizi bizden koparabilirler mi? Tabii ki hayır. Bu imha kuşatılması mutlaka parçalanmalıdır. Önderliğimiz, *“herne ser kar”* dedi. Dönem mücadele dönemidir. Artık söz bitmiş sıra eyleme gelmiştir. Ben de Reber Apo'nun bir öğrencisi yoldaşı, siz değerli Kürt halkının bir evladı olarak üzerime düşen görevi yerine getireceğim. Bu konuda güvenim tamdır. Siz yurtsever halkımızın verdiği özgürlük mücadelesine ancak böyle layık olabileceğimi biliyorum. Halkıma ve yoldaşlarıma güveniyorum. Şehitlerimize, yoldaşlarıma ve siz halkıma olan bağlılığımı beni böyle bir çıkışa zorladı. Bu eylemi gerçekleştirmekten onur duyuyorum.

İçinden geçtiğimiz dönemin temel çalışması Önderliğimizin özgürlüğüdür. Fakat üzülerek ifade etmek istiyorum ki kimi yetersizlikler, duyarsızlıklar yaşanmakta. Halkımızın evlatlarının kanlarıyla, emekleriyle oluşturulan kurumlarımız var. Fakat kimi karanlık düşünceli insanlar bu kurumlarda engelleyici oluyor. Önderliğimizin talimatı vardı; *“halkımız kurumlarını ele geçirmeli, bu kurumlar halkımızın emekleriyle kurul-*

dece insanlık olmadı, uluslararası komplocu güçler de gördü ve bundan dolayı Reber Apo'yu yok etmek istediler. Reber Apo bu amaçla İmralı'da çarmıha gerildi çarmıha gerilen İsa, kayalıklara çivilenen Promete gibi. Nasıl ki Promete ateşi egemenlerden alarak insanlığa armağan ettiyse, Reber Apo da aydınlık düşünceleriyle, destansı mücadelesiyle insanlığın ışığı ve güneşi olmuştur. Geliştirdiği demokratik ekolojik toplum paradigması ile ve demokratik konfederalizm projesi ile insanlığın özgür geleceğinin yolunu aydınlatmıştır.

Bundan korkan uluslararası komplocu güçler Reber Apo'yu imha kuşatmasına almış bulunmaktadır. Reber Apo ortaya koyduğu aydınlık düşünceleriyle, çözüm projeleriyle yürekleri, beyinleri aydınlatan bir önderdir. İnsanlık adına ne kadar değer varsa tümünü kendinde birleştirmeyi başaran bir önderdir. Bundan dolayı insanlığın özgürlük önderi imha edilmek isteniyor. İnsanlığın ufkunu karartarak beyin ve yürekleri köreltilmek isteniyor.

Tarihsel bir hesaplaşma yaşanmakta. 5000 yıllık kölelik düzeni ile insanlığın özgürlük düzeni mücadele içinde. Köleci düzen devam mı edecek, yoksa insanlık özgürlüğe bir adım daha mı yaklaşacak? Lanetli kölelik tarihi tersine çevrilebilecek mi? Bunu insanlığın vereceği mücadele belirleyecek.

Böylesi tarihi bir dönemde yapılması gereken, Apo gibi düşünmek, Apo gibi yaşamak ve Apo gibi mücadele etmektir. Önderliğimiz, ortaya koyduğu çözümlemeler ile geleceği bize gösterdi. İnsanlığa çözümünü armağan etti. Sıra bizde. Kendisine insanın diyen herkes Reber Apo'yu sahiplenmelidir. Işığa, aydınlığa sahip çıkmaya zamanıdır. Ancak böyle parçalanabilir İnsanlık Önderi üzerindeki imha tecriti, insanlık üzerindeki imha kuşatması. Ancak böyle karşı konabilir uluslararası komplocu güçlere. Ortadoğu'yu, insanlığı işgale girişen dünya emperyalizmine ancak böyle karşı konabilir. İnsanlık Önderine sahip çıkma ile başlar insanlığın özgürlük tarihi yazılmaya. Yaptığım bu eylem ile insanlık adına bir ses olabilirsem bundan ancak onur duyarım.

Bu temelde tüm insanlığı özgürlüğüne, Güneşine, Önder Öcalan'a sahip çıkmaya çağırıyorum.

23 Ekim 2005

Yurtsever aileme

Yeni bir yaşam tercihi ile karşı karşıyayım. İçinde bulunduğumuz an, koşullar farklı tercihleri, seçenekleri gündeme getiriyor. Ben de yeni bir yaşam tercihinde bulunuyorum. Bu konuda her yönü ile güçlü bir kararlaşılmaya sahibim.

Belki bu kararımdan dolayı üzülecek-

siniz. Sizler açısından bu kararımın, bu durumun zor olacağını anlıyorum. Evladını yitiren bir ana baba ne düşünür? Duygu ve düşünceleri nasıl olur? Bunları mutlaka anlamaya çalışıyorum, belki bunları anlayabilmem zor olacak. Belki sizlere bu acıyı yaşatmamam gerektiğini söyleyeceksiniz. Ama siz değerli ailemin de beni anlayacağına inanıyorum.

Biz halk olarak yüz yıllardır baskı ve sömürü altında yaşadık ve yaşıyoruz. Kimi zaman beyinlerimiz fethedilmek istendi, kimi zaman bedenlerimiz. Bir kapalı kurdular başımıza, adına uygarlık dediler. İnsanlık adına ne kadar değer varsa yok etmeyi kahramanlık saydılar. Lanetli bir tarih yarattılar. Kimileri buna koşu koşu gitti, tıpkı Enkidu gibi. Köle olmayı, kendi varlığını inkar etmeyi, katilini sevmeyi marifet saydılar.

Ama yurtsever halkımız bu lanete asla teslim olmadı. Özgürlüğü için mücadeleyi, gerektiğinde ölümü onur bildi. Dağlarımız özgürlük mekanlarımız oldu. Özgür yaşam uğruna her türlü bedelin verileceği temel değerimiz oldu.

Bugün PKK ve Reber Apo şahsında canlanan böyle soylu bir tarihe sahip olmak tarihte ender halklara nasip olmuştur. Bu halkın bir evladı olmak insana önemli görevler yüklüyor. Özgür yaşamdan taviz vermemek, gerektiğinde yaşamını ortaya

koyarak yeni yaşamı yaratmak bu halkın toplumsal genlerinde mevcuttur. Ve bugün Kürt halkı bir imha konsepti ile karşı karşıya. Reber Apo ve PKK ile yaratılan, temelini soylu tarihimizden alan değerlerimiz var. PKK ile yaratılan bir yaşamı PKK ile yaratılan bir kültürü var. Reber Apo ile başladık kendimiz gibi yaşamaya. 30 yıla destansı bir mücadele sığdırıldı. Böyle bir hareketin mensubu olmak, Apocu olmak bu mücadele gerçeğine sahip çıkmak ile mümkündür. Şehitlerimize, yoldaşlarımıza, halkımıza ve Önderliğimize olan bağlılığımızın tek ölçüsü budur. PKK militanlığının temeli böyledir. Mazlumlardan Kemallere, Hayrilere, Agitlere, Zilanlara, Beritanlara ve daha sayamayacağımız önder kişilikler bunun ispatıdır. Yaşanana her kritik süreçte, ana cevap olarak en ağır yükü bu yoldaşlar yüklendi ve özgürlük mücadelesinin kesintiye uğramaması için canlarını seve seve verdiler. Bugün de hareket olarak, halk olarak kritik bir süreçten geçiyoruz. Yaşam Güneşimiz karartılmaya çalışılıyor. Önderliğimiz imha edilerek, halkımız tekrardan tutsak alınmaya çalışılıyor. İşte böyle dönemler Apoculuğun, PKK militanlığının yoğunlaştırılması gereken dönemlerden. Çünkü bu kültürle şekillendik. Ve bu anlayışla halka ve Önderliğimize söz verdik. Şimdi bu sözün gereğini yerine getirme zamanıdır.

Gerek halkımızın soylu tarihi ile şekillenen kültürümüz ve gerekse de mensubu olduğum hareketin ihtiyaçları ve en önemlisi de halkıma ve Önderliğime olan bağlılık sözüm beni böyle bir kararlaşılmaya, yeni bir yaşam tercihinin götürdü.

Değerli ailem, bu nedenlerden dolayı böyle bir eylem yapıyorum. Bu kararımdan dolayı beni anlayacağınıza inanıyorum. Bundan dolayı rahatım. Üzülmenizi istemem. Çünkü ben üzülmiyorum. Oldukça mutlu ve sevinçliyim. Belki fiziki olarak aranızdan ayrılıyorum. Önemli olan anlamlı yaşamaktır. Her zaman yanınızda olacağım. Şehit Sezai Karakuş arkadaşın dediği gibi: *"üzülmenizi, yasımlı tutmanızı istemiyorum, her dağdaki yoldaşımda beni görün, her zindandaki yoldaşımda beni görün. Böyle yaklaşsanız acınız hafifler."*

Değerli ailem, her zaman mücadele içinde oldunuz, çabacı oldunuz, olması gereken de buydu. Bundan dolayı sizlerle her zaman gurur duydum. Sizlere her zaman layık bir evlat olmaya çalıştım

Ayrılık zamanı yaklaşıyor. Hepinizi özlemle kucaklıyor sevgilerimi yolluyorum.

Devrimci selam ve saygılarımla
Serdar Arı (Toros)
23 Ekim 2005

Mazlum İdeallerinin peşindeki devrimci

Bir devrimcinin eylemi, kendi yaşamında en güçlü anlamlara kavuşur. Çünkü eylem, devrimcinin yaşam bilincinin ve iradesinin bir ifadesi olarak ortaya çıkmıştır. Güçlü bir eylem ancak güçlü amaçların ve bağlılıkların sahibi bir yaşam üzerinde boy verebilir. Ve bir devrimci için eylem, düşman karşısında bağlı olduğu yaşam değerlerinin de is-

rarın en keskin iradesini ortaya koymaktır. Mazlum arkadaş, eylemiyle bu gerçeğin en güçlü haykırışı, yaşamıyla tertemiz bir ifadesidir.

Doğduğu yörede yaratılmış

Adı, soyadı: **Sezai KARAKUŞ**

Kod adı: **Mazlum**

Doğum yeri ve tarihi: **Tekman**

Erzurum, 1978

Mücadeleye katılım tarihi: **1999**

Şehadet tarihi ve yeri: **23 Kasım**

2004, Tekirdağ Cezaevi

olan çarpık zihniyetin ifadesi olarak ortaya çıkan düşmanca yaklaşımlar Mazlum arkadaşın kendi kimliğini, farklılığını hissettiren ilk etkiler olur. Kendi yaşatlarının dilinde küfre, öğretmenlerin yaklaşımlarında hakarete dönüştürülmüş olan gerçeğine dair iç sorgulamalar ve sahiplenme duyguları çocuk yüreğinde boy vermeye başlar.

1990'lı yılların başlarında dililiş günlerinin coşkusunda kendi yüreğinin ifadesini bulur. Yurtsever duygular siyasal bilince dönüştükçe onun için her şey anlamını özgürlük mücadelesinde bulur.

Mazlum bir halkın evladı olmanın bedeli ağırdır. Ya kader diye mahkum edilen tarihin gazabıyla kendini yitirmenin sarhoşluğunda cehennemi bir azabı, kendini yaşamamanın, kendini hissedemememin boşluğuyla yaşam kabullenilecek ya da tarihin yitirilmişliğinde kaybolmaya bırakılmış soy değerlerini sahiplenip anda bin yılların yarattığı kaderi değiştirmenin devrimci sorumluluğu üstlenilecektir. Ölüm ile yaşam arasındaki ayrımın bile anlamını yitirdiği bir dönemde son tercih budur. Onun kararı tereddütsüz olacaktır. Bundan öte artık yaşam, yaratmanın ve yaratılmanın devrimci eylemidir O'nun için.

Üniversite ortamının kaygan zemininde ilkel yaklaşımı ve mücadele coşkusuyla yorgun ve yalın yaklaşımlar karşısında alternatif bir duruşu oluşturur. Ve ortamı toparlar. Çalışmalar içinde öncüleşir. Örgütleyici ve sürükleyicidir. Çünkü söylediğini yapıyordu ve ilkeyi önce kendine uyguluyordu. Onun için mücadele gelip geçici bir gençlik hevesi değildir. Bilince dönüşün, coşku ve bilinçle tazelenen, bilinen bağlılık ve inançla kavgada süreklileşmektir.

Artık mekan, bilincine ve

coşkısına dar gelmeye başlamıştır. Yeni hedef özgürlük dağlarıdır. Ama bir süre eğitim sahalarında kalacaktır. Yüksek algılama düzeyiyle verilenleri erken kavıyordu. Aldığını kendisinde anlama dönüştürmenin erdemi ile Önderliksel gerçeğinin iyi bir öğrencisi olmuştur. Önderlik komplosunun bir karabasan gibi beyinlere ve yüreklerle çöktüğü, her şeyin anlamını yitirdiği bir anda intikam en güçlü yaşam duygusudur. İntikam unutmamaktır. Bedeli ödemiş acılar için tarihin adaleti önünde bir halkın öfkesi olmaktadır. Mazlum arkadaş bu bilinçle özgürlük dağlarına ulaşır ve bir Önderlik fedaisi olarak sözünü verip tarihin hesap günlerindeki onurlu görevlerine hazırlanmaya başlıyordu.

Yaşam duruşu, duygularıyla coşkun, düşünceleriyle olgundu. Katıldıkda canlılığıyla hep bulunduğu ortamın 'genç Mazlum'u' olmuştur. Edindiği Apocu bilincin kendisinde ortaya çıkardığı düşünce olgunluğuyla olaylara ve olgulara yaklaşımda temel doğrultuyu yetkince belirliyor ve ortaya koyuyordu. Güçlü tahlil ve yorumlama gücüyle ortaya koyduğu fikirler ve ulaştığı sonuçlarla ideolojik yaklaşımın yaşamdaki ifadesi oluyordu.

Mücadeleye adanmış yaşamı ve kendisini mücadele içinde var etmeye çalışan kişiliğiyle örgütsel duruşta ilkeyi temsil ediyordu. O'nun için örgütsel mücadele kendi davranışına ve genel yaşama Apocu yaşam tarzını ve ölçülerini hakim kılmaktır. Bu yüzden çizgiyi temsilde tutarlı ve tavizsizdi. Örgüt ve yaşam ölçülerinin zaafa uğratıldığı zaman ve ortamlarda örnek militan tavırlarıyla çizgi dışı anlayış sahiplerince her zaman hesabı yapılması gereken bir engel olmuştur. Onların yaklaşımlarını erken çözüyor ve desifre ediyordu.

İlişkilerindeki samimiyet ve sıcaklığı kadar tamamlayıcılığıyla da her zaman varlığı aranan bir yoldaşı. Her şeyi içten paylaşıyordu. İlişkilerine sürekli, daha fazla katma, eksikliği tamamlama, yetersizliği giderme çabasının derin bilinci yansıyordu. Hiçbir zaman ucuz bir yaşamın ve ucuz zaferlerin peşinde olmamıştır. Apocu militan geleneğini derinden hissediyordu. Ölçüsü net ve keskindi. Sıradan bir duruş ve katılımı hiç tercih etmedi. Sadece bir şeyler yapmış olmak O'nun için yeterli de-

ğildi. O ideal olanı gerçekleştirmenin arayışı ve çabasıyla kendisini yaratıyordu. Günü geldiğinde üstüne düşen görevi üstlenmede tereddütsüzdü. Amaçta net olmanın ve sonsuz başarıma arzusunun yarattığı coşkuyla yürüdü hedefe. Tarihi adaletin hükmünü uygulama iradesi ve Önderliğe layık olabilmeyin sorumluluğuyla yürüdü.

Ama düşman erken fark etmişti. Bundan ötesi göğüs göğüse bir kavgaydı. Eten kemikten bir beden yıkılmaz bir direniş kalesine dönüşmesiydi.

Tanıyordu düşmanı, binlerce defa yüreğinin ve beyninin derinliklerinde parçalanmış bir gerçeklikken nasıl yenebilirdi ki onu! Bedeni acıların sarsılmaz bir yürek ve bilinç karşısında hükmü ne olabilir? Beyninde güneşin aydınlığını, yüreğinde sıcaklığın taşıyorken nasıl teslim alınabilirdi ki?

Düşman tanıyordu bu direniş geleneğini. Biliyordu yenilmezliğini. Kaç defa sınımtı inancın fedailerini. Ve her defasında kendisi yenilmişti. Madem ki yıkılmıyordu iradesi, o zaman onuru kirletilmeliydi. Onurlu bir yaşama en büyük küfür, kendi yaşam değerleriyle O'nu tanımlamalarıydı. Söz birliği edip tek ağızdan aynı küfürleri söylediler. O'na ve O'nun yaşam değerlerine. Ama onurlu yaşama adanmış bir ömür karşısında yalan ne yapabilirdi ki?

Yapılanların hiçbirisine şaşırmadı. Hepsinin bilincinde oturduğu bir yer vardı. Düşman kendi yasasını uyguluyordu. O'nun ise kendi yasası vardı. Özgürlükten ve başarıdan gayri bir şeyi kabul edemezdi. Hiçbir zindan, hiçbir düşman kendi yasasını uygulamaya engel olamazdı. Kararını, adını Mazlum koyduğu gün vermişti. Günü gelmişti uygulayacaktı. Her şey Mazlumca olmalıydı. Gün, onur günüydü, Onur, zulmün kalesinde Mazlum olma. O yazmıştı *'Kartallar yüksekte, çınarlar ayakta ölür'* son mısrayı yine O ekledi. *'Yiğit ise kavgasında....'*

Bilincin aydınlığıyla anlam, iradenin keskinliğiyle eylem olup tarih yaratan kahramanların yolunda yürüdü. Onurun kavgamızdır.

Özel Kuvvetler Karargahı

BİR GÜNÜN ÖYKÜSÜ

“Talimattır, tepede kalacaksınız”

Bir gerillaya *“hayatında unutamadığın en acılı gün hangisidir”* diye sorarsanız, hiç şüphesiz “Önderliğimizin Kenya’da uluslararası komploya uğradığı gün” diyecektir. Bundandır 1999 yılının yüreğimizde ince bir sızıya dönüşmesi. O yıl adeta dünyamız başımıza yıkılmıştı. Bu olayı fırsat bilen Türk medyası gerillaya karşı özel yöntemler uyguluyordu. Her gün gazete ve televizyonlarından her şeyin bittiğini, artık dağlarda yaşayamayacağımızı, ıhtilalden öleceğimizi yazıp dünyaya ilan ediyorlardı. Onlar hepimizin teslim olacağı ya da dağılacağını beklerken biz fedai eylemler peşindeydik.

Vurmak için Silo tepesini keşfettik. Basya, Bezele ve Herkê üzerinde hakim, stratejik olan Silo tepesinden hem Güney Kürdistan’ı hem de Kuzey Kürdistan’ı görmek mümkündü. Kabukları soyulmuşçasına çıplak görünümlü tepeyi düşman sayılamayacak kadar projektörlerle aydınlatmıştı. Uzaktan bakıldığında bir kasabadan daha çok ışık görbiliyordu insan. Belli bir yere kadar dikenli tel, ardına da mayınlar döşenmişti. Giden grup ya tepeyi tümünden düşürecek ya da imha olacaktı. Kapuşke’de eylemin planlamasını yaptık. İki ayrı saldırı kolu, takviyeleri ve genel grubu olarak düzenlememiz yaptık.

Düşman bulunduğumuz yere doğru iki havan topu attı. Bu tür atışlar günlük olağan şeylerden olmuştu bizim için, düşman sürekli rasgele havan atıyordu araziye. Bazen de operasyonlar öncesi şüphelendiği yerleri bombardımana tutardı. Eyleme gideceğimiz için çevreyi iyice keşfetmeye başladık. Bu arada genel savunma grubumuzun duracağı Bayrak tepesi’ne bir düşman kolunun çıktığını gördük. Alalecele iki mangayı düzenleyip düşmanı karşılaması için gönderdik. Askerler tepeye ulaşmadan arkadaşlar düşman kolunu vurdular. Kalkanlarımız da Bayrak tepesini tuttu. Ya-

şadığımız olaydan dolayı eylem sabote olmuştu. Saat sekiz sularında düşman içinden geri çekilme yapıp, Kartal tepesiyle Dire köyü arasındaki bir derede konumlandık. Operasyon olduğundan dolayı yerimizde duramıyorduk. Ertesi gün Dola Kite’ye gidecektik. Yola çıkmadan önce mangamızın katırları noktaya götürmesi söylendi. Zaten erzak falan yoktu. Bölüğün kaba eşyalarını yükleyerek arkadaşların ardından yola çıktık. Üç gündür ağızımıza ciddi bir yemek girmemişti. Bazen un çorbası yapılıyordu. O da tadımlık olmaktan öteye geçmiyordu. Üç gün sonra düşman güçleri geri çekildiği için, arkadaşlar Avaşin’e birkaç bomba atıp hayli balık yakalamışlardı. Balıklarımızı aldıktan sonra tekrar Kartal tepesine döndük. Tepenin arkasındaki çeşmede mola verip şekersiz bir çay içtik. Saat on ikide subay yanımıza gelip mangamızın yarın tepeci olduğunu söyledi.

Sabah erkenden uyandık. Manga komutanımız biraz un bulmuştu. Büyük ihtimalle lojistikten olabilirdi. Fazla yüksek olmayan tepeye on beş dakika gibi kısa bir sürede çıktık. Hemen arazi keşfini yaptık. Arazide bir şey yoktu. Biraz sonra takım komutanımız bağlantı kurup bir şey olup olmadığını sordu. Biz de *“herhangi bir şey yok”* dedik. Hava iyice aydınlanınca tekrar keşif yaptık. Yine arazide bir şey yoktu. Bizimle ikinci kez bağlantı kurduğunda aynı yanıtı verdik. Takım komutanımız, *“O zaman beklemeye gerek yok, gelin”* dedi. *“Tamam”* dedi manga komutanımız. Sonra bize dönerek, *“heval, çoktandır doğru dürüst bir şey yemedik. Bir un çorbası yapın yiyelim. Ondan sonra ineriz”* dedi. Bir çaydanlık su ayırıp, diğer suları dökerek mataralarımızı çantalarımıza bağladık. Biraz sonra un çorbamız hazırıldı. Yemekten sonra bir de şekersiz çay içtik. Tam inmek üzereyken takım komutanımız bizimle bağlantı kurdu.

“Daha tepeden inmediniz mi?” diye soruyordu. Manga komutanımız, *“şimdi kendimizi bırakıyoruz”* dedi. Takım komu-

tanımız cihazdan kızgın bir ses tonuyla, *“cezalınsınız, tepede kalacaksınız”* dedi. Manga komutanımız, *“heval bütün suyunuzu döktük. Susuz nasıl kalacağız?”* dediğinde, *“geleceğiniz beş dakikalık bir yoldur. Siz yarım saatir orada oyalanıyorsunuz. Neden zamanında inmediniz? Talimattır, tepede kalacaksınız”* diye kes-tirip attı. Takım komutanımızın adı Çiya idi. Kubanili bir arkadaştı. Çiya arkadaşı eskiden beri tanıdım. Askeri talimatların dışında keyfiyete kesinlikle izin vermezdi. Keyfi tutumlarımızın bazen bize pahalıya mal olduğunu söylerdi. Bu talimatından sonra moralimiz bozulmuştu. Çünkü herhangi bir neden yoktu ve tepeyi boşu boşuna tuttuğumuzu düşünüyorduk.

On dakika geçmemişt ki, Sate tarafında skorskyler indirme yapmaya başladı. Helikopterler Geve’den Şemzanan’dan, Çarçela ve Basya tarafından geliyorlardı. Sonradan öğrendiğimize göre, düşman Sate tarafında arkadaşların görüntüsünü almış ve kuşatma amacıyla etrafa indirmeler yapıyordu. Yoğun silah sesleri bulunduğumuz tepeye kadar geliyordu. Arkadaşlar çatışmaya başlamışlardı. Biz böyle merakla izlerken, iki skorsky tipi helikopter bizim bulunduğumuz yöne doğru gelmeye başladı. Arkadaşlara, *“mevzilenip vuralım”* dedim. Manga komutanımız, *“heval kimse mermi sıkmasın. Bölük komutanımızın uyarısıdır. Bu kez helikopterleri bırakacağız, gitsinler. Bizi görmemeleri için biraz gizli hareket edin. İkinci gelişinde kapsamlı vuracağız daha etkili olacak”* dedi. Gerçekten de söylediği mantıklıydı. Hem, biz hemen ateş etmeye kalksaydık, mermilerimiz aşağıımızdaki arkadaşlara isabet edebilirdi. Neyse ki bölük çok kısa bir zamanda kendini sağlama aldı.

Altımızdaki boşaza dört arkadaş bir BKC kurdu. Böylece gelecek helikopterler aramıza girecekti. Biz de tepedeki mevzilenmemizi helikopterlerin geçtiği yere göre düzenledik. Kısa bir süre sonra helikopterin sesi gelmeye başladı. Aldığı askerleri yine Sate tarafına götür-

cekti. İki helikopter arasında bir mesafe vardı. Biz nefeslerimizi tutmuş, helikopterin menzilimize girmesini bekliyorduk. İlk elli metre kadar yaklaştı ve gafilce aramıza girdi. İçindeki askerlerin yüzlerini seçebiliyorduk. Bir anda bütün silahlar ateşlendi. Arkadaki helikopter pusuya girdiklerini fark edince, bize doğru seri atışlara başladı. İlk helikopteri vurur vurmaz, helikopterden simsiyah bir duman çıktı. Biri yerden onu çekiyormuş gibi can çekişe çekişe önümüze düştü. Ama öyle hızlı bir çarpmayla değil, sanki yere konuyormuşçasına yavaşça. Düşükten sonra içinden iki asker çıkıp kaçmaya başladı. Sonra birisi düştü. Diğeri ise durmadan kaçıyor. O zaman, *“biri kaçıyor tutun,”* diye bağırdım. Ama dumandan dolayı görünmüyordu. Çünkü hem helikopterden duman çıkıyordu hem de arazi yanıyordu. Arkadaşlar öbür helikopteri de yaralamıştı, ama düşmemişti. Önünden geçeceği Kartal tepesinde de arkadaşlar vardı. Tam tepenin altından geçerken, oradaki arkadaşlarda vurdular. Helikopter zar zor Bezele karakoluna yetişti. Böylece operasyon yerine indirme yapamadılar. Artık, havada helikopterler dolaşmıyordu.

Biraz sonra bağırma seslerini duyduk. Sesler alev alan helikopterden geliyordu. *“imdat, kurtarın bizi”* diyorlardı. Şu bir gerçeklik, onlar operasyona gidecek askerlerdi. İndirilmiş olsalardı arkadaşlarımızla çatışıyor olacaktı. Buna rağmen onları helikopterden nasıl çıkarabileceğimizi tartışmaya başladık. Helikopter alev almış ve her an patlayabilirdi. Savaşta da olsa insancıl olan bizdik. Onları nasıl çıkarabileceğimizi tartışırken yanan helikopterden patlama sesleri gelmeye başladı. Helikoptere bize atılması için yüklenen bombalar patlıyordu.

Sonradan öğrendiğimize göre, Oramar gücümüz helikopteri düşürmeden önce çemberdeymiş, helikopteri düşürdükten sonra düşman bütün gücünü araziden çekip bir noktada toplamış.

Askerler helikopteri nasıl düşürdükümüzü anlamamışlardı. Normal silahlarla

mı yoksa füze ile mi vurduk bilmiyorlardı. Kartal tepesinde bir gün önce asker olduğundan bizim aynı alanda olacağımızı hiç tahmin etmemişlerdi. Hiç ummadıkları bir yerde vurmuştuk. Araziyi onlar boşaltır boşaltmaz yerlerini biz almıştık.

Birkaç saat sonra iki skorsky helikopteri gelip etrafı keşfetti. Herhalde o helikopterin nasıl düştüğünü anlamak içindi. Ama her ikisi de ürkek ve epey yüksekten uçuyorlardı. Bir ara biri iyice alçalıp yanımıza yaklaştığında bütün silahlar üzerine boşaldı. Bu kez uzak olduğumuzdan silahlarımız fazla etkili olmadı. O hemen bir manevra alıp kaçtı. Arkasından diğeri de aynı akıbete uğrayıp kaçtı. Sonra iki kobra helikopteri geldi. Kendimizi doğal sığınak kayalıkların arasına sakladık. Kobralar da bizde füze olacağı korkusuyla fazla yanaşamadılar. Dört beş tur attıktan sonra geldiği gibi gittiler. Bir şey görmeleri mümkün değildi. Çünkü arazi cayırlı yanıyordu. Dumandan bir şey görmeleri imkansızdı. Peşlerinden bir skorski daha geldi, önceki gelenlerin hatasına düşüp geri çekildi.

Hava kararmak üzereydi. Helikopterin düştüğü yere indik. Helikopterin içinden on bir silah çıkardık. Ama içlerinde bir G-3 ve bir karnas dışındakiler kullanılacak gibi değildi. Biraz ötede düşen bir subaydı, telsizi ve rütbesi vardı.

Akşam eylem yerinin tersi bir yöne doğru geri çekildik. Ve sabaha kadar dinlendik. Sabah erkenden helikopteri düşürdüğümüz yere operasyon olmuştu. Düşen helikopteri arıyorlardı. Onların cihazı biz de olduğundan konuştuklarını dinleyebiliyorduk. Kaçan subay onlara ulaşmıştı.

Eylemimiz durmadan basında çıkan “gerilla bitti, teslim olacaklar” haberlerine iyi bir cevap olmuştu. Gazeteler, radyolar, önce helikopterin teknik bir arızadan dolayı düştüğünü söylediler, fakat sonra gerçeği itiraf etmek zorunda kaldılar. Bu olaydan sonra, başarımızdan dolayı, ülkenin hemen hemen her eyaletinde bulunan güçlerimizden kutlama mesajları aldık.

eski zamanların
kutsal ateşgahlarında yanan
kocaman ateşlere
baka baka büyüdü
çocuklarımız
nesilden nesile dönerken zaman
hiç sönmedi beyinlerde
aynı canlılıkla
aynı imgemiz
takatsiz kalan kollarda
durunca bile körük
en soğuk ayın
en soğuk karında bile
bir umut gibi
saklı kaldı toprakta
hiç eksilmedi cemremiz,
ateşimiz..

YAŞAM UĞRUNA FIRTINA KOPARTILDIĞINDA BİR ANLAM İFADE EDER

Baştarafı 16'da

Hemen hemen birçok işe el attım. Yine okul okudum, bilimsel ve hatta dini çalışma da yaptım. Bu işlerin hemen hepsinden az çok anlarım. Bütün bunlardan benim çıkarttığım sonuçlar farklı, sizinki çok daha farklıdır. Siz bir çalışma içine dalarken her şeyinizi onunla kaybediyorsunuz. Ben kesinlikle hiçbir çalışmada dengemi kaybetmek istemem. Her çalışmada yapılması gerektiği kadar iş yaparım. Kişi olarak da kendimi asla sizin gibi feda edemem. Çünkü bu, özgürlük özelliğine ters düşer. Ben özgür olmak zorundayım. En erken yaştan itibaren bu ilkeyi gözettim ve bundan taviz vermedim. Özgürlük savaşıyla bağlantılı emek harcamam vardır.

Benim tarzım sonuç alıcıdır

İçinizde “babam, anam istiyor” diye onların hatırına ölümüne çalışmayan var mı? Hepiniz ölümüne çalışmış, “artık durumu kurtarmak için kendimi böyle yatırmalıyım” demiştir. Yaşama herhangi başka bir ekolde, başka bir daldan giriş yapmamışsınız. Burada zaten kişilik de kaybedilmiştir. Ama ben hiçbir zaman şu kişi böyle istiyor, aile böyle istiyor, çevre böyle istiyor, devlet böyle istiyor diye kendimi sonuna kadar yatırmadım. Burada insanlığı ve bireyin kendisini de biraz gözettim. Belki sizin gibi çok şeyi yaşamadım, dobra dobra bir sigara içmedim, iyi bir aile evladı olmadım veya bir güzel uyku çekmedim, keyfi tutumum olmadı, ama dengeyi korudum. Koşullara ve ortamlara yenik düşmedim. Şu anda en etkili konumu sürdürüyorum. Neden bunu bile anlamaya çalışmıyorsunuz? Sözüm ona bize bağlısınız, bizden öğreniyorsunuz, ama bu dengeyi nasıl koruduğumu ciddiye bile almıyorsunuz. Baştan beri, bu arkadaşlar neden beni ciddiye almıyor diyorum. Dikkat ederseniz şu anda Kürdistan'da en fazla ciddiye

alınan kişiyim, fakat yine de bu belirttiğim temelde değildir. Bu ciddiye almada çok tehlikeli bir saptırma var. Çok sınırlı sayıda bir grup belirttiğim temelde ciddiye alsa, her şeyin kaderi kökünden değişirdi.

Şu anda Kürt işlerinin gelişiminde benim tarzım son derece sonuç alıcıdır. Savaşmak istediğiniz için belirtiyorum: Bu ülkede savaşmak isteyen kimse bizi biraz anlamaya çalışır. Fakat beni kullanma tarzınız çok tehlikelidir, çünkü beni kullanmak mümkün değildir. Bu sonuçta o kişiyi feci çarpar. Bana dayanarak ucuz yaşamak da çok tehlikelidir. Sistem olarak beni kullanmak, bana dayanarak ucuz yaşamak mümkün değildir. Ben sizi rica minnetle getirmedim, ama bağlı olmaya varsanız, kendiniz için bizi biraz anlayın. Yüzünüzü bile hiç görmeyebilirim, ama yine de beni anlarsanız yaşarsınız. Hatır için, beni memnun etmek için değil, bu bir objektif durum olduğu için beni anlayın. Bu ülkede ancak bu temelde direnme olur, iş yapılır ve yaşanılır. Dolayısıyla parti içinde başka bir önderliksel çıkış olsaydı, çok mutlu olur ve alkışlardım, ama çıkmıyor.

Şu anda yalnız içimizde değil, dışımızda da bana dayanarak yaşamayan bir tek kişi yoktur. Hatta en çok karşımızda olanlar da buna dahildir. Size biraz zor da gelse, bizim tarzımıza artık yavaş yavaş katılım gösterin. Bu konuda asla ikiyüzlülük yapmayın. Sözde bağlıyız deyip de hatta birçok yönleriyle bağlı olup da birçok temel esası kaybetmek çok kötüdür. Hatır için böyle bağlılıklar istemiyorum. Yani “mahcup olmayalım, yüzümüz ak olsun” diyerek bağlanmayın. Bu, bir tarihsel olaydır, bir kişinin kendisini gerçekleştirme olayı değildir. Benimle fazla ilgisi yoktur. “Partinin emridir, yapmak zorunludur, mecburuz” sloganlarının yanlış olduğu kanısındayım. Özgürlük çalışmalarını mecbur veya zorunlu olduğunuz için değil, size etmek ve su kadar gerekli olduğu için yapın. Kendini-

zi mecbur hissettiğiniz için değil, çok samsamış olduğunuz için katılabilmeniz. Buna özgürlük sizi zorluyor veya varsa özgürlük özlemlerinizi bunun kesin zorunluluğu için yapıyorsunuz.

Üretim her zaman ve her yerdedir. Partileşmiş kişiliğin yeri ve zamanı olmaz, o her zaman üretimdedir. Eğitimsiz üretim olamaz. Bize de kendinize de yapabileceğiniz en büyük iyilik, belirttiğim çerçeveyi bütün alanlarda, zeminlerde ve süreçlerde ikirciksiz, oldukça kararlı ve azimli bir biçimde uygulayabilmektir. Biz PKK'yi bu temelde doğrultmak istiyoruz. V. Kongre'nin kararlaştırdığı da budur. PKK'nin ilk çıkışı da bu temeldedir ve bütün tarihinin özeti budur.

PKK'yi bu kadar anlattık. Sonuçta bu ölçüler temelinde çalışabilirsiniz anlamışsınız demektir. Bu ölçüler çok zorlandı ve bu zorlanma hiç kimseye fayda getirmedi, hatta hepimize çok zarar verdi. Ayrıca bu zorlamayı yapanlar da belki farkında değillerdi, ama çok sorumsuz kişilerdi. O açıdan partiyi müthiş gözetmek ve bütün ölçüleri uygulamak gerekir ki, bu zarar verme işi dursun, olmasın. Partiyi kaybettiniz mi her şeyi kaybedersiniz. Partide parti ölçüleriyle yaşanır. Ölçüyü aşındırmayalım diyoruz. Oysa ölçüler aşındırıldığında seyrirci olmayan tek bir kişi bile yoktur. O zaman hemen kaybediyorsunuz. Bunları neden anlamazlıktan geliyorsunuz? Öyle fazla tükenmiş bir durumunuz da söz konusu değil. Çalışabilirsiniz, ama parti tarzından hep ucuz başarı bekliyorsunuz. İşte keyifliliğiniz buradadır. Proleter devrimcilikte bunlar olmaz. Proleter devrimcilik, emeğe bağlı devrimcilik, sosyalist devrimcilik, sosyalist partililik bu temelde çalışmayı bilmektir. Bunu keyfilikle neden zedelettiyorsunuz? Buna ne hakkınız var? Kaldı ki PKK'lileşmeye karar vermiş, kelle-yi koltuğa almış ve buna kendinizi adanmışsınız. Ama tarzınız yok, gerçeğiniz yok, sadece hayaliniz var.

Herkes gerektiği kadar partilileşmelidir

Dikkat ederseniz, parti öncülüğü zedrine şiddetle ve ısrarla duruyoruz. Herkes gerektiği kadar partilileşmelidir. Partileşme düzeyi ordulaşmanın düzeyidir. Eğer PKK'lileşmeyi istiyorsanız, hiçbir aklı evvel çıkıp da “bu köylülük özelliğidir, bu Botan özelliğidir, Amed özelliğidir, Der-sim özelliğidir, hamal özelliğidir” deyip kendini aldatmasın. Çok temel, evrensel bir parti özelliğinden bahsediyoruz. Ben sorumluluğu ilkerime kadar hissettiğim için PKK'liyim ve bu sorumluluk hepimizindir. Görüyorsunuz ki, PKK'lileşmekten onur duyulur. “Yüksek savaşıcağım, yüksek başaracağım” biçiminde bazı umutlarınız var. İşte PKK'lileşmek bunun içindir. Yine çok büyük öfkeleriniz, arzularınız ve istemleriniz var. İşte bunları gerçekleştirmek için PKK'lileşmek gerekir. PKK'lileşmeden hiçbir şeye ulaşamazsınız; hiçbir arzu ve özleminizi, hatta savaş tutkalarınızı bile gerçekleştiremezsiniz.

Ben çok kolay tatmin olmayan bir kişiyim. Partileşmede sağladığım derece beni biraz tatmin ediyor ve böylece kendimi biraz idare ediyorum. Beni yaştan kuvvet partileşme düzeyidir. PKK'yi böyle gerçekleştirebilmem beni hastalığımdan ve büyük tatminsizlikten biraz kurtarabiliyor. Felsefi, moral ve siyasi olarak partileşmede sağladığım müthiş gerçekleştireme düzeyi ve bütün hislerim bana, ‘ancak partileştiğin anda ayakta kalırsın’ diyor ve bu doğrudur.

Sizin hisleriniz var mı, yok mu? Böyle hisleriniz sizi de tatminkar kılıyor mu, kılmıyor mu? Bu, denenmelidir. Ben hücrelerime kadar partileşmeyi duyarım ve böylece yaşadığımı sanırım. Sizin yanı başınızda örgüt imkanları dağılıyor, örgüt ölçüleri aşınıyor, ama bunun karşısında hisleriniz bile uyanmıyor. Bu partililik için çok kötü bir durumdur; partileşme düzeyi açısından

da bir felakettir. Düşünün, içinde böyle olmayanınız var mı? Ondan sonra “PKK'liyiz” diye içimize geliyorsunuz. Sizi bu halinizle ne yapacağız, bunu hiç düşünüyor musunuz? Bir aşiret ve aile kültürüyle yetişip gelmişler, ondan sonra da “bizi idare et” diyorlar. Keşke sağ olsaydı da gidip anamla konuşsaydınız! Bacılarım var, gidip sorabilirsiniz; bu dünyadaki en idare edilmez adam bendim. Ben sizi neden bu kadar idare edeyim ki?

Umarım partileşmeyi bu temelde anlıyorsunuz. Artık partileşme işlerine eğileceksiniz. Biz ne kadar zorda da olsak, bu işleri yürüteceğiz. Belki de bu dünyanın en zor Önderliğini yaparken yine de size güç yetireceğiz. Ona göre adımlarınızı denk atın, yanılmayın, yanılmayın, yeter. Bu kadar yanılma, bu kadar suçlama, bu kadar düşürme, bu kadar uzlaşma, bu kadar büyük saygısızlık, bu kadar düşmana hizmet nasıl yenilir yutulur? Bu kadar edepsizlik, bu kadar fanatizm, bu kadar ucuz bağlılık, lafta bağlılık, gözü kara bağlılık, kara sevda bağlılığı yenilir yutulur gibi değil. Açiktır ki biz artık doğru kavramak ve doğru yapmak zorundayız. Hiç kimse bizden bunun dışında ne ilgi, ne ilişki, ne yaşam, ne saygı, ne yaklaşım, ne sevgi, ne savaş ne de örgüt beklesin.

En yenisinden en eskisine kadar hepimize belirtiyorum: İlgileriniz, sevgileriniz, saygılarınız, siyasal savaşçı düzeyiniz, eğitiminiz, örgütünüz, tarzınız, temponuz ve üslubunuz artık az çok açıklığa kavuşmuş ölçüler dahilinde PKK'de, dolayısıyla Önderlikte ve halka bağlılıkta birleşsin. Hemen bütün çalışmaların başarısı için gerekli olan yakalansın, bunda alabildiğine yeterli çabanın sahibi olunsun. En taviz verilmez yaşam ilkesi budur. Kendinize de yapacağınız en büyük iyilik bu ölçüler dahilinde çalışma, yaşamı bu temelde özgürleştirme, mümkünse bunu bütün partiye, ordu yaşamına, giderek kitlelere hakim kılma ve başarmadır.

KÜRT KİMLİĞİ YASAL VE ANAYASAL GÜVENCE

Baştarafı 18'de

1 Haziran 2003'teki tezkerenin reddedilmesinden sonra ABD ile ortak politika üretmenin imkanları azalmış, bu da Türkiye'yi bölgede politikasız ve etkisiz bırakmıştı. Çünkü Türkiye on yıllardır bölge politikalarını, ABD'nin politikalarına eklemeyerek yürütüyordu. Bunun ortadan kalkması Türkiye'yi bölge politikalarında istikrarsız ve çelişkili bir duruma soktuğu gibi, Kürt sorunu ve diğer konularda da Ortadoğu ve dünyadaki gelişmelere göre yönünü değiştiren bir dalgalanma yaşadı.

Özellikle ABD'nin Irak politikasıyla uyum sağlayamaması, yine Güney Kürdistan'daki federasyonla yaşadığı sorunlar bölge politikalarındaki sorunlarını daha da artırdı. ABD böyle bir süreçte Türkiye'yi bölge politikalarında kendisine eklememek istemektedir. Türkiye de benzer biçimde ABD'nin politikalarıyla uyumlu hale gelerek bölgedeki etkinliğini artırmayı düşünmektedir. ABD, eğer PKK karşıtı güçlerin önünü açar, bu güçlerin çalışmasına imkan verecek bazı değişiklikler yapar ve bu değişiklikleri Güney'deki federasyonla

ilişkileri iyi biçimde sürdürmeyle tamamlarsan, hem PKK'nin tasfiyesi konusunda bizim desteğimizi alırsın, hem böylelikle bizim Ortadoğu politikamızla uyumlu hale gelerek yeniden ilişkilerimizin gelişmesinin imkanını bulursun biçimindeki bir politikayı Türkiye'nin önüne koymuştur. Türkiye hem Kürt halkının özgürlük mücadelesi karşısında zorlandığından hem de Ortadoğu politikasında yaşadığı tikanıklık nedeniyle Kürt sorununda sınırlı bazı adımlar atma ve Güney'deki Kürtlerle ilişki geliştirerek hem Kürt sorunundaki politikasına uluslararası destek sağlama hem de Ortadoğu politikasında önünü daha iyi görebilir bir pozisyona gelmek istediğinden ABD'nin politikalarına yakınlaşmaya yönelmiştir. Bu kimlik tartışmalarının böyle bir boyutu da bulunmaktadır. Kuzey Kürdistan'daki özgürlük mücadelesinin düzeyi, halkın ulusal demokratik taleplerini yürüttüğü mücadeleyle ısrarlı biçimde dayatması dikkate alındığında, Güney'deki federasyonun varlığı ortamında, Türkiye'nin klasik inkar ve imha siyasetinin başarısız kalacağını düşünmesi de işin diğer bir boyutudur.

ABD bu süreçte Türkiye ile Güneyli Kürtleri Ortadoğu politikasında ortaklaştırmaya çalışmaktadır. Bunun için Türkiye'de Kürt çözümünü dayatan politikaları değil de Güney'deki federasyonu kabul ettiren, ABD ve Batı Avrupa etkisinde olan milliyetçi Kürtlerin önünü açacak bir gelişmeyi yeterli görmektedir. Mevcut durumda ABD'nin Türkiye'deki Kürt sorununu köklü bir çözüme kavuşturma isteğinin ve ihtiyacının olmadığını belirtmekte fayda vardır.

Kürt halkı irade

beyanında bulunmuştur

Türkiye'de yapılan kimlik tartışmalarında öne çıkan bir konu da Kürt halk Önderliğini ve Özgürlük hareketini dışlamak, PKK'siz ve Aposuz bir çözümü dillendirmek olmaktadır. Kürt halkı her gün meydanlarda Önderliği ve Kürt özgürlük hareketi konusunda açık bir irade beyanı ortaya koymasına rağmen, bu tür dayatmaların sürmesi niyetlerini açığa vurmaktadır. Ancak Gemlik yürüyüşü öncesi ve sonrası halkın gerçekleştirdiği

serhildanlarda, yine Şemdinli, Yüksekova ve Hakkari'de halkın siyasi irade beyanını açıkça ortaya koyması, bu politikaları önemli oranda boşa çıkartmıştır. Aposuz ve KONGRA GEL'siz çözüm dayatmaları çözümü kolaylaştırmamakta aksine zorlaştırmaktadır. Ancak halkın Kürt özgürlük mücadelesi ve Önderliğine sahiplenmesi karşısında bu tür yaklaşımların gerçekçi olmadığı görülecek eğer, sorunu çözme iradesi ortaya konulursa, ilk önce Kürt Halk Önderi ve Özgürlük hareketiyle ilişkilenecektir. Çünkü, Kürt Halk Önderi ve Özgürlük hareketinin çözüm konusunda önerileri makuldür ve gerçekçidir. Nitekim Önderimiz kendi önerdiği çözümlerin 21. yüzyılın ruhuna, siyaset tarzına uygun olduğunu bir daha vurgulamıştır.

Diğer uluslararası güçlerin Kürt Halk Önderliğini ve Özgürlük hareketini dışlamasından çıkarları vardır. Bunların bu politikayı sürdüreceği söylenebilir. Ancak Türkiye gerçekten Kürt sorununda çözüm iradesi ortaya koyarsa, Aposuz ve KONGRA GEL'siz çözümün Türkiye'nin çıkarlarına olmayaacağı, iki halkın birliği temelinde bir çözüm

gerçekleştirilecekse, bunun Kürt Halk Önderi ve Özgürlük hareketiyle olacağı bilinciyle hareket etmesi doğal olandır. Eğer Türkiye gerçekten kendi çıkarlarını düşünür ve iradesiyle bu sorunu çözme kararlılığını ortaya koyarsa, KONGRE GEL'siz, Aposuz, PKK'siz çözüm yaklaşımı konusunda yeni bir tutum belirleyeceğini düşünüyoruz. Ancak Türkiye hala bu sorunu çözme iradesini ortaya koyamadığından, Kürt Halk Önderi ve Özgürlük hareketi karşıtı eğilimlerle birlikte hareket etmektedir ya da Kürt Halk Önderi ve Kürt özgürlük hareketi karşıtı güçlerin tutumunu Kürt özgürlük hareketine karşı verdiği mücadelede kullanmak istemektedir. İnkarcılık özünde ve gerçek anlamda bırakılmadığından, bugün de bu politika devam etmektedir. Ancak halkın irade ve eylemi, Kürt özgürlük hareketinin mücadelesi tüm bu politikaları boşa çıkaracak, sonunda Kürt sorununu çözmek isteyen tüm çevreler Kürt Halk Önderini ve Özgürlük hareketini bir taraf olarak göreceklidir. Biz özellikle Türkiye'deki demokratik güçlerin ve Kürt halkıyla Türkiye halkının demokratik birlik içinde yaşamasını arzulayanların böyle bir tutum geliştireceğine inanıyoruz.

Aile devletin prototipidir

Baştarafı 19'da

Bu durumda töre cinayetleri hala yoğun bir biçimde yaşanmakta, Kürt kadınının eğitim sorunu çok yaygın olarak devam etmekte, aile içi baskılar geleneksel ölçülerde hala bir kader gibi görülmekte, recm bir infaz biçimi olarak sürmektedir. Özgürlük mücadelemizin yarattığı umut ve güvene rağmen kadın intiharlarının, kendini yakmaların çok yoğun olarak devam etmesi yüzyıllardır varolan bir gerçeklik olmasına rağmen, bu sorunun çözüm doğrultusuna girmesi açısından kadın özgürlük sorunlarının çözümündeki iddia düzeyimizle denk düşmeyen bir durumla karşı karşıya olduğumuzu gösterdi. Kadın özgürlük hareketi olarak yapmamız gerekip de yapamadıklarımız, bir açıdan kendimizle karşı karşıya gelmemize sebep oldu.

Siyasal mücadele doğrultusunda binlerce kadının özgür dağlara gelmesine, milyonlarca kadının serhildanlarda öncülük etmesine rağmen, sosyal alanda paralel bir değişim dönüşümün yaratılamaması bizim en temel özeleş-tiri konumuzdur. Bu sonuçlarla yüzleşmemizin yaşanan savaş koşulları, genel siyasal gündemlerin kritik ve yoğun-

luklu oluşu gibi gerekçeleri olsa da, temelde toplumsal devrime bakış açımızla, yani zihniyet sorunuyla bağlantısı vardır. Erkek egemen zihniyetin güç olgusunu, devlet-iktidar anlayışını kendinde yeterince çözümlemeden, kadın kitlesini ele almanın getirileri olarak görmek yerinde olur.

Kadın hareketi olarak sorunları salt kadının evde yaşadıklarıyla sınırlandırmıyoruz elbette. Sistemin, insanlıkla karşı karşıya kalan tüm sorunları mücadele hedeflerimizin bir parçası olduğundan, kimlik sorunu, sınıfsal eşitsizlikler, ekolojik dengesizlik, ekonomik bunalımlar, demokrasi, şiddet sorunlarının çözüm iddiasına sahibiz. Ancak tüm bunların temelinde yatan cinsiyetçi toplum gerçeğini mücadelenin eksenine yerleştirerek, politik duruşumuzu buna uygun belirleme gereksinimi vardı.

Bu alanı etkilemede yaşanan yetersizliğin en bariz örneklerden biri, devletlerin ve bunlara bağlı kolların çokça meşrulaştırdığı fuhuşun sektörleşmesidir. Ataerkil düzenin başından bu yana her türlü koşulda yaşatılan fuhuş, erkek egemen sistemin en güçlü dayanaklarından biri olmuştur. Sistem karakterinin en bariz yaşandığı savaş koşullarında bu hep daha yaygın hallerde işletilmiş-

tir. Nitekim Kürdistan'daki savaş durumundan faydalanılarak fuhuşun korunç düzeylere getirilmesi, bunun somut bir örneğidir. Bu anlamda çok stratejik bir mücadele alanı olarak karşımızda durmaktadır.

Aile gerçeğine bağlı olarak kadının yaşadığı köklü sorunlar, köklü çözüm anlayışını gerektirmekte. Özgürlük bilincini kazandırma, demokratik eylemlilik gücünü açığa çıkararak sosyal, siyasal, hukuksal mücadeleye yöneltme, yaşanan mağduriyetlere cevap verebilecek nitelikte her türlü kurum kuruluşu geliştirmeye öncülük etme, bu temelde kadının kimliğinin ifade bulmasına zemin sunarak, kadın eksenli yaşam perspektifine evrilme biçiminde çok boyutlu olarak çözüm girişimleri birbirini tamamlayan bir yapıda gelişmek durumunda. Bunlardan sadece bir tanesine yönelerek çabalamak kısmi kazanımlar yarat-sa da sistemle mücadelede son derece yetersiz kalacaktır. Hatta böyle durumlarda iktidar güçlerinin bilinçli yönelimleriyle marjinalize edilmeye çalışılan bu çalışmalar, bir süre sonra sistemi tersinden besler konuma gelebilecektir. Bu sebepten çözümlerin çok boyutlu ve olabildiğince mevcut tüm kadın hareketleriyle ortaklaşma anlayışında gelişme-

si ve iktidar güçlerine mesafeli olan toplumsal yaşam alanlarının oluşturulması önemlidir.

Kadın ve aile sorununa çözüm arayışlarını bu kapsama oturturken, Önderliğimizin konfederal sistem olarak ifade ettiği doğrudan demokrasi anlayışı ve ilişki düzeneğinde somutlaştırmak, toplumsal ihtiyaçlara ve çağımıza uygun bir model olacaktır. Kadın kimliğinin özgücüne dayalı olarak açığa çıkması için, kendi kendini idare eden kadın meclislerini tüm mahalle, köy ve kentlerde örgütlemek gerekir. Demokrasi ekoloji ve cinsiyet devrimi paradigmasının yeni bir zihniyet olarak şekillenmesi temelinde, eğitsel çalışmalarla paralel biçimde kadın sorunlarını gündemleştirerek, çözüm politikalarını belirleme ve uygulama gücünü sergileme sağlanabilmelidir. Kadın meclislerinde tartışılan sorunların, genel toplumsal, siyasal sorunlardan tutalım da günlük yaşamın geleneksel kaideleriyle mücadeleye kadar, kadının varolma koşullarını ele alan kapsama ulaşması önemlidir.

Bunun yanında, tartışarak sorunları ifade etme ve sebeplerini tespit etmenin büyük bir ihtiyaç olmasıyla birlikte, tek başına yetmez. Bir mahalledeki kadınların aile içi şiddete karşı ortak karar orga-

ni olup yaptırım gücüne ulaşması, hukuk mücadelesi için başvurabileceği yerlerin olması, barınma sorunları olan kadınların sığınabileceği kurumların olması, ekonomik olarak kendi ayakları üzerinde durabilmesi için uygun işletme alanlarının açılması, psikolojik sorunlarına cevap olabilecek rehabilitasyon kurumlarının mevcut olması vs gibi ihtiyaçları gidermek gerekir. Meclisler, devlet sistemi dışındaki sivil toplum örgütlerinin ortak güç birliği ile işlev sahibi olabilir ki, çözüme kavuşan her sorun mücadelede özgüvenin artmasına katkı sunar. Bu temelde aile, her bileşimin kültürel gerçekliğine bağlı ve toplumsal dokuya uygun olarak dönüşüme uğrar. Kadının hapsedildiği aile sınırları dışındaki düşünme, ifade etme, uygulama, çözüm gücü olma koşulları, aile içerisindeki geleneksel rolleri de sarsacaktır.

Kadın meclisleri, sivil toplum örgütleri veya duyarlı durmaya çalışan her bireyin katılımıyla demokratik kriterlerde ve özgürlük anlayışında gelişen ortaklaşmalar kadının yeni yaşam alanları olacaktır. Bu yaşam ve ilişki düzeni, hem geleneksel aile gerçekliği hem de devlete mesafeli durarak sistem gerçekliğiyle aktif mücadele pozisyonunda olmak demektir ki, olması gerekende budur.

KÜRTLERİN DEMOKRATİK KONFEDERALİZM ÇÖZÜMÜ

Baştarafı 20'de

Böylece demokratik ulusun içini doldurmuş olduk. Fakat saydığımız hemen her alanda sorunlarımız da var.

En başta Kürtler uluslaşmasını tamamlamamış bir güç olarak, ciddi sıkıntılar yaşıyorlar. Yaşamın her alanında örgütlülüklerini geliştirememişler ya da geliştirmelerine izin verilmemiş. İkinci olarak, kendileri bu bilinçte değil. Ya devletten bekleme ya da alamayınca isyan etme, son iki yüzyılın önemli bir zihniyet formu haline gelmiştir. Hatta dünyanın en büyük devletsiz toplumu olarak tanımlanmaları bile, bir gerçeği işaret ediyor ki devletli çözümlere kurtuluş diye bakmakta çokça görülen bir durum.

Toplum olarak örgütlülük düzeyi önemli bir aşamaya ulaşmış olsa da, nitelik ve nicelik olarak demokratik konfederalizmi karışlamaya yetmez. Varolan örgütlülüklerin çoğu dağınık bir düzeyi yaşıyor. Geçmiş alışkanlıklarla hareket etme ve perspektif yoksunluğu kendini tanımlayamama yaygın bir sorun. Kurumlaşmalar ve kadro çalışma düzeyi geçmiş alışkanlıklar ile yeni perspektifler arasında sıkışmayı aşamamış durumda. Çalışmaların dağınıklığı kadar bir yandan daralıp marjinalliği aşaması gibi, bir yandan da koordineleşmemesi var. Örgütlü çalışmalar da geçmiş iktidar perspektifinden kaynaklı bir haktan kopukluğu, yerelleşememeyi ve politika oluşturamamayı yaşıyorlar.

Kürtlere özgü bir ekonomik üretimden maaalesef ki hala bahsedemiyoruz. Bu çok ciddi bir sorun. Hiçbir sistem ekonomik taban tarafından desteklenmeden ayakta kalamaz. Bir sistemi istediğiniz kadar eleştirebilirsiniz, ama ekonomik üretimine alternatif üretimler yaratamadığınız süreçte o sistemi aşamazsınız. Kürtlerin en büyük zafiyetlerinden biri olan bu alanı demokrasilerini, komün ve meclislerini besleyen bir tarzda bir ekonomik üretime kavuşturmaları şart.

Kürtler arası birlik bugün her şeyden daha önemlidir

Toplum ve bireyin alışkanlıklarına seslenme anlamında devlet kadar net gözükmeyen daha karmaşık bir yapıyı ifade eden, demokratik konfederalizm görünür ve uygulanabilir kılınma sorunları çıkacaktır. Şimdiden projenin anlaşılabilmesi, tartışılabilmesi bunu gösteriyor. Demokratik konfederalizme parçalı, muğlak katılımı aşmak için demokrasiyi, toplumsal organizasyonları çokça tartışmak gerekecek. Bilmek gerekir ki, demokratik konfederalizm bugünden yarına gerçekleştirilecek bir proje değil. Bugünden yapılacaklar kadar elli yıl sonra yapılacaklarda olacaktır. Önemli olan tarihsel, toplumsal ihtiyaçları fark edip gün gün gerçekleştirmeye çalışmaktır. Ne ertelemek ne de her şeyi birden yapmaya çalışıp yapılamazlığını kendi kendine kanıtlamak ve kendini inancsızlığa düşürmektir.

Kürtlerin demokratik konfederalizminin, Kürt uluslaşması ve bölgesel birlik ayakları da her zaman önem kazanacaktır.

Burada tartışılması gereken Kürt sorunu ve Kürtler arası birlikteliğin sağlanmasının kendisidir. Fakat bunlar çokça tartışıldığı için biz direkt konfederalist çözüm ile oluşacak farkları belirtmekle yetineceğiz.

Milliyetçilik, gerçekten Kürtlerin birliğini ve komşularıyla barış içinde yaşamalarını sağlayabilir mi? Bu sorunun cevabı diğer ulus devlet deneyimlerinde yeterince açığa çıktı. Şu anda devleti ile krizli bir ortam yaşamayan, devletini ağırlık olarak görmeyen ulus yok gibidir. Ayrıca devletli yapının ulusun sorunlarını çözmediği gibi demokratikleşmesine de katkıda bulunmadığı açığa çıkmıştır. Türkiye uluslaşması 80 yıllık cumhuriyetçi devlet denemesine rağmen ciddi demokratikleşme sorunları yaşamaktadır. Genelde de ulus devletin aczi tartışılıyor. Birinci handikap buradan çıkacaktır, yani

dünya ekonomik siyasal sisteminde aşılabilir bir evre yaşanırken, bu deneyim hiç yaşanmamış gibi başka toplumların, örneğin Kürtlerin yeniden başlangıç yapması tarihsel bir sıkışma yaratır.

Milliyetçilik ve ulus devlet, her türlü denemesi ile eninde sonunda en geniş anlamıyla sınıf, en dar anlamıyla oligarşi çevresinde bir iktidar merkezileşmesini dayatır. Bu da yapay görüntüsü dışında bir ulusun milliyetçi ideoloji ile hiçbir zaman birliği gidemeyeceğini gösterir. Aşiretçi, feodal, mezhepçi, dar sınıfsal vb her türlü çelişki ile bölünmek istenen Kürtlerin milliyetçi yeni devlet çatılarıyla birleştirilmesi zannedildiği gibi sağlanamaz. Geçici ekonomik rahatlamalar dışında bölünme şiddete varan düzeylerde artabilir. Avrupa ve Türkiye tarihi buna iyi bir örnektir.

Kürt varlığını komşu devletlere ve Avrupa'ya kabul ettirmek son otuz yılı şiddetlenmiş cumhuriyet tarihine yayılan bir sürecin mücadelesini istedi. Kürt devletini ise yarar ve zararını bir tarafa bırakırsak, kabul ettirmek belki de hiç mümkün olmayacaktır. Ya da uzun yıllara yayılmış kanlı bir süreci gerektirecektir. Şimdilik ABD'nin dünya sistemindeki yeri ve bölgedeki varlığı geçici güvenceler yaratıyor, ama bunun sürekli olmadığını da herkes bilebilir.

Milliyetçi ulusal merkezileşme sadece içerisi için geçerli değildir. Aynı merkezileşme küresel veya bölgesel çapta olsun dışarıya da dayatılır. Yani milliyetçi ulus ve devletçi toplumlar için barış hiçbir zaman söylem düzeyini aşamaz. Örneğin Amerika mısınız, çıkarlarınızı dayatırsınız. Bölgede oligarşileri, İsrail'i tutarsınız. Türkiye devletiyse, çıkarınızı nereye kadar uzanıyorsa onları etrafınızda birleştirmeye çalışırsınız. İşte Türkmenleri tutarsınız, bölge devletleriyle ittifaklar yaparsınız. Önemli olan birliktelik değil, –ki o taktiktir– sizin çıkarlarınızın yaygınlaşmasıdır.

Daha da sıralanabilecek tüm bu gerekçeler, konfederalist çözümün değerini artırıyor. Kürtlerin birçok kesimi devlet olma kavgası verdi. Daha da verilebilir, bazı sonuçlara da gidilebilir. Belli bir sistemsel yapı ve ekonomik kalkınmışlık doğurabilir. Sınıfsal yapısında bir toparlanma olabilir. Ama götürülerini karşılayacak kadar getiri sağlamayacağı da açıktır. Kürtler artık enerjilerini ulusun değil de, eninde sonunda bir grubun yönetimsel hakimiyetini sağlayacak devlet yerine tüm ulusun demokrasisini inşa etmede kullanmayı kararlaştırıyorlar. Demokrasi ulus içinde homojen merkezileşmeyi dayatmaz. Devletin ihtiyaç duyacağı katı ulusal pazar sınırlarına ihtiyaç duymaz. Devletlerin merkezi çıkarları doğrultusunda diğer devletlerle bir aradalığı değil, ulusların ve ulus içindeki toplumsal kesimlerin temel değerler etrafında bir araya gelmesini sağlar.

Kürtlerin neye ihtiyacı var? Demokratik konfederasyonu sağlayarak Kürdistan parçalarının kendi ekonomik, sosyal, kültürel ve gerektiğinde siyasal organizasyona kavuşacak bir örgütlenmeye. Kürtler, her bir Kürdistan parçasında parçalı mücadelelerini verdiler. Fakat bu mücadeleler, ne bir birlikteliği sağlamış durumda ne de her parça kendi sistemine bütünüyle kavuşabildi. Yani Kürdistan demokratik konfederalizmini oluşturacak her bir ünitenin bağımsız duruşu sağlanabilmiş değil. Bunda Kürtlerin devletçi arayışları bir engel oldu, bölünmüşlüğü aşacak yaratıcı arayışları geliştiremediler. Şimdi bunun zeminini yakalamış durumdalar. Güney Kürdistan'da oluşacak bir federasyon, konfederasyonun önemli bir bileşeni olabilir. Ama en büyük zaafı dış destekli kurulması kadar, demokrasinin az devletçi/iktidarcı yaklaşımların çok olmasıdır. Kürtler, bu federasyonu da konfederalist çözümler içerisinde kabul ederken, sürekli bir sakınca giderme ve de-

mokratikleştirme mücadelesi içinde olmak zorunda kalacaklar. Diğer parçalar-daki demokratik siyasal örgütlülük bir sistem kavuşmaktan uzak bir görüntü çiziyor. İsyancı mücadele direniş yarat-tı, fakat kurumsal, sistemsel demokrasi tam oturmadı. Şimdi bunu aşma çabası içinde olunacak.

Sorunları çözmek için devletçi toplumların (devlet ve etrafındaki toplum-sallaşma) birlik olması aşıyor. Çünkü keskin çıkar grupları hiçbir zaman çıkarlarını bir aradalıştıramıyorlar. Toplum ise bir araya gelecek organizasyonlarını ya yaratamıyor ya da hakim kılamıyor. Demokratik konfederasyon bölge düzeyinde toplumsal grupların çözüm arayışı sürecini hızlandıracaktır.

Burada dikkat edilmesi gereken demokratik konfederasyon için saydığımız tüm bu hususların kısa, orta ve uzun vadeli bir süreci gerektirdiğinin hiç akıldan çıkarılmamasıdır. Ulusun demokratikleşmesi bir sorun, parçalı ulusal birliğin sağlanması bir sorun, komşu uluslar ve devletlerle birlik ve doğru mücadele içinde yaşamak bir sorun iken tüm bunları bir anda yapacağını zannetmek yanlış olur. Unutmamak gerekir ki, Kürtler hala kendilerine özgü bir ekonomik üretim bile yaratabilmiş değiller. Demek ki, eksikliklerimiz çok. O zaman zihniyette ve pratikte karmaşaya düşmeden yapacaklarımızı sıralamaya koymak gerekecek. Örneğin, tüm sorunlarına rağmen bölge toplumlarının konfederasyonunu hedefler ve bir iki yılda sağlamaya çalışırsanız hayal kırıklığıyla karşılaşabilirsiniz. Fakat bugünden yapılacakları görür ve konfederasyon çözümünü adım adım geliştirirseniz gelişmeler yaşanabilir. Devrimciğe yüklenen en dar anlamıyla ya hızlı çözümcü olmak ya ertelemeci ütöpik olmak ya da determinist sol kaderci olmayı aşmak gerekecek.

Şimdi çözümlerimizi savunma ve yayma zamanı. Kafa karışıklığını, pratiksizliği aşabilmeliyiz.

ÖNDER APO HEPİMİZİN SESİDİR

Baştarafı 28'de

Böyle bakıldığında, uluslararası düzeyde, özellikle de Ortadoğu ve Kürdistan gerçeğinde hangi gücün renginin ne olduğunu görmek istersek, o gücün Önderlik karşısındaki duruşuna bakmak gerekecektir. Son dönemde Ortadoğu'da önemli bir siyasal stratejik aktör olarak sahneye çıkan, Kürt realitesi karşısında yapılan bütün hesapların, yürütülen bütün mücadelelerin hem tıkanıdığı hem de çözümlendiği yer İmralı'dır.

Mevcut konjonktürde baş aktör olma iddiası ve misyonunu temsil eden ABD'nin Kürt politikasında izlediği bütün yollar, sonunda gelip İmralı'da düğümlenmektedir. Bu yüzden de ABD şu anda içinde bulunduğu Ortadoğu'da, her hamle öncesi ve sonrası bir biçimde Önderlik gerçeğini ve hareketi gündemine almaktan kurtulamamaktadır.

ABD'nin Kürt politikası ve Kürt politikasına ilişkin stratejileri aslında hiç de yeni değildir. Bugün de ABD, ideolojik stratejik aklı olan İngilizlerin Sevr çizgisini güncelleştirmenin ötesine geçememektedir. Bölgede hakimiyet kurmak isteyen ABD, yüzyıllık İngiliz strateji ve perspektifiyle hareket etmektedir. Formülü basittir; 'böl, parçala, yönet.' Kürtlerin rolüye yine utanç vericidir. 'Tavşana kaç, taziya tut' kapanıdır. Bu politikaya kendini yatırmayanlara karşı aba altından gösterilen sopadır. Tavşan olmak kadar kapan olmak, sopa olmak Kürt'ün kaderi haline getirilmek istenmektedir. Kürt, başka türlü bir 'dost, müttefik ya da partner' olarak kabul görmemektedir. Tam tersine, bunların dışındaki her yaklaşım Kürt'ün bir baş belası ve sahneden bir an önce çıkarılması gereken bir aktör olarak algılanmasına neden olmaktadır.

AB'nin Kürt ve Ortadoğu politikası güncelleşmiş Lozan'dır

Çokça bilindiği üzere ABD için iki Kürt vardır; 'iyi Kürt', 'kötü Kürt'. Apo Kürt'ü, Barzani Kürt'ü. 'İyi Kürt' halkların başına inecek sopa, tazının önündeki tavşan, kapanın ağızındaki yemdir. 'Kötü Kürt' halkların dostu, barışın ve birlikteliğin sesi, özgürlüğün çekim merkezidir. Bu Kürt 'terörist'tir, 'eşkıya'dır, 'çağ dışı'dır. Dolayısıyla bir an önce tasfiye edilmesi gereken düşmandır. Tasfiyenin sadece rengi, biçimi ve yöntemleri değişebilir. Ötesi nettir, mutlaka imha edilecektir ya da teslim alınıp uşaklaştırılacaktır. Güncelde bunun pratiğe yansımaları, bir çelişki gibi görünse de, ABD'nin komplodaki rolü ve güncel politikada Önderliğe, harekete ve halka yaklaşımlarında bu rahatlıkla görülebilmektedir. 'Apo tecrit edilecektir, hareket parçalanıp teslim alınacak, halk ise yozlaştırılıp siyasal istemlerinde boğdurulacaktır.'

Yürütülen bütün tartışmalar aynı noktada buluşmaktadır. Çelişki ve çatışma ise biçim ve yönetime ilişkindir. Bu anlamda ABD ideolojik olarak Türk oligarşisiyle bir çelişkiden çok, uyum ve tamamlayıcılık içindedir. Görünürdeki

çelişkinin altı kazıldığında şu gerçek görülecektir: 'En iyi ben tasfiye ederim.' Konjonktürdeki çatışmalar, statükodaki anlaşmazlıklar ve yöntemlerdeki ayrılıklar biçimseldir. Aynılıkları tarihsel ve paradigmatdır. Komployu boşa çıkarmaya çalışırken, biçimdeki ve yöntemdeki çelişki ve çatışmalarından yararlanmak kadar, paradigmat aynılıklarını görmek de çok önemlidir.

Siyasetin dilinde biçim her zaman berebir özün yansıması olmadığı gibi, çoğu zaman hile ve yalanın sistemi olan egemenlikçi siyasette özün örten bir perdedir. Dolayısıyla çelişki ve çatışma olduğu doğrudur. Ama işin içinde şike olabileceği gerçeğini unutmamak gerekir. Bunun için de güncel ve tarihselin, ideolojik olan ile politik olanın, taktik olan ile stratejik olanın bütünlüğünden kopmadan politika yapmak, zaman ve mevzi kazandırır. Tersinden ise kazanıldığı zannedilen her mevzi bir mezar, her zaman kesiti ise sona doğru yeni bir aşamadır.

ABD'nin güncel politikası İngilizlerin iki yüz yıllık Ortadoğu stratejilerinin ve Sevr politikasının ötesine geçememektedir. Ancak bir sorun vardır; ne Kürt Şe-

AB politikalarını ve yaklaşımlarını da ABD için belirttiğimiz perspektifin ve diyalogun dışında ele alamayız. AB'nin Kürt ve Ortadoğu politikasını güncelleştirmiş Lozan olarak ele almak yanlış olmayacaktır. Lozan başlangıçta Sevr'in aşılması gibi görüne de sonuçları itibarıyla Sevr'i farklı bir biçimde gerçekleştirmenin ötesine geçmemiştir. Kaldı ki ikisinin de patenti aynıdır. İngiliz stratejilerinin farklı versiyonlarıdır. Ama her versiyonun kendi rengi ve yorumu da içinde bulunduğu koşulların ve aktörlerinin özelliklerini yansıtmaktadır. Sevr'de tamamen teslim alınmış ve uşaklaştırılmış figüranlar rol alıp, çelişki esas olarak dönemin emperyalist aktörleri ara-

memiş çelişkilerin dışavurumu olarak büyük acılara neden olmaktan kendini kurtaramamıştır. Bugün yaşanan sancı da Sevr'i aşma misyonu ile ortaya çıkıp Lozan'ın tuzaklarından kendini kurtarmayan kemalizmin yaşadığı çelişkidir. Oysa bu halkların, bu toprakların kaderi Sevr olmadığı gibi, Lozan da değildir. Halkların çözümü 'böl, parçala, yönet' politikalarına, işgale ve sömürgecilığe karşı ortak mücadele ve halkların ortak cumhuriyeti, demokratik birliği, bu temeldeki özgür geleceğidir. M. Kemal'de tıkanan bu perspektif, Önder Apo şahsında aşılp güncelleştirildiği ve bütün egemenlik sistemlerini boşa çıkarabilecek bir alternatif haline getirildiği için

yönet' politikalarıyla uyum halindedir.

Bu iki gücün ve işbirlikçilerinin buluşukları tek nokta vardır, Önder Apo'nun bir biçimde tasfiye edilmesi. Tasfiyenin güncel rengi iyice tırmandırılan tecrit olmaktadır. Herkesten istenen de 'Aposuz Kürt, Aposuz çözüm'e yatmadır. Bu politikaları aşmaya çalışırken, komplocu güçlerin çelişki ve birlik noktalarını doğru tahlil etmek, sürekli biçim ve renk değiştiren yüzlerini deşifre edip teşhir etmek komploya karşı mücadelenin önemli bir görevidir.

Bu anlamda Önderlik üzerindeki tecridi ve komploju sürekli gündemde tutup, ortaya çıkan her yeni yaklaşımı teşhis etmek karşı politika geliştirme bir gereği olduğu kadar, nihai hedefi alıştırma, duyursızlaştırma ve unutturma olan komploya karşı duruşun da en hayati bir gereğidir. Nasıl ki komplocular ve işbirlikçiler her gün Önderliğin tasfiyesini tartışıyor, bıkmıp usanmadan bunu temel gündem yapmayı kendileri için varlık yokluk nedeni haline getiriyorlarsa, Önderliği kendilerinin varoluş nedeni sayanların da aynı gündemi tersten dayatmaları asla farklı yorumlanamaz.

Son dönemde ısrarla dayatılan 'Apo'yu gündemden çıkarın', 'Aposuz ve PKK'siz Kürt, sorunu çözülmüş Kürt'tür' diyenlere, 'Apo'nun dışında Kürt'ün gündemi işbirlikçiliğin ötesine geçemiyorsa, neyi tartışalım' demek gerekiyor. Aposuz gündem, teslim alınmış Kürt'e endekslidir. Teslim olmuş Kürt ise kendine ihanet ettirilmiş, kendisi dışında her şey ve herkes olan Kürt'tür. 'Apo'yu unut' demek Kürt'ü ve Kürtlüğü unut demektir. 'Apo'yu unut' demek tarihsel laneti yeniden kabul et demektir. O zaman Önderlik için başlatılan 'Önder Apo'yu siyasal iradem olarak kabul ediyorum' referandumunu şöyle okumak gerekir: Sen kendi Kürtlüğünü, kimliğini ve iradeni sahipleniyor musun? Bunu sahiplenmiyorsan laneti kabul ediyor musun? Öncesi lanet olan bir yaşamın sonrasının lanet olmayacağını garantisini sana kim verdi? Öncesinde laneti yaratanlar, sonrasında kutsal mı olacaklar? Bu açıdan Aposuz gündem lanetli gündemdir.

Bu halk yıllardır aynı çağrıya maruz kalıyor. Eskiden bu çok kaba yapıldı. Bir zamanlar Türk televizyonlarında, itirafçılar itirafçılığa çağrıda bulunurken, fondan bir ses sürekli 'bir dakika Aposuz düşünün' diye eşlik ederdi. Bir dakika Aposuz düşünmek itirafçı ve hain olmak için yeter de artardı. Bugün de bu böyledir. 'Aposuz çözüm PKK'siz çözüm' diyenler aslında yeniden itirafçılığın ve ihanetin çağrısını yapıyorlar. O zaman referandum yapalım ve lafı dolandırmadan evirip çevirmeden bütün Kürtlere soralım: Sen itirafçılığı kabul ediyor musun? Sen ihaneti kabul ediyor musun? O halde bir dakika değil, bir saniye Aposuz düşün, gerisi kendiliğinden gelir! Bunu sadece Güntaş Aktan bilmez, her Kürt de bunu çok iyi bildiği için serhildanından düşününe, cenaze töreninden en basit hak talebine her ortamda ve her zaman bir besmele gibi Önder Apo'nun adını zikretmektedir. Fikri neyse, zikri de odur.

rif Paşa'dır ne de Türk Vahdettin'dir. Doğrudur, bugünün de Şerif paşaları ve Vahdettinleri vardır. Ancak bir de hesapta olmayan Apo gerçeği vardır. Kürt'ün ve Türk'ün tek potada siyaset yapabileceği bir paradigmat zemin ve mücadele gerçeği vardır. ABD, komplo ve güncel olarak tecrit politikasıyla bu paradigmatı anlamsızlaştırma ve mücadele zeminini çürütüp parçalamayı hedeflemektedir.

Diğer taraftan ABD ile dünya ölçeğinde çelişkili, bölge ve Kürt gerçeğinde ise çatışmalı gibi görünen AB faktörü de yürütülen tecrit ve imha politikalarına zaman zaman rengini verebilmektedir.

sında yaşanırken, Lozan'da figüranlardan biri sıyrılarak öne çıkmış ve kendi rengi olan bir rol üstlenmiştir. Bu M. Kemal faktörüdür. Sevr'i aşma iddiası ve misyonuyla sahneye çıkan M. Kemal, Kürtleri ve diğer halkları da yanına alarak bunu başarmıştır.

Aposuz gündem teslim alınmış Kürt'e endekslidir

Ancak Sevr'i aşmada gösterdiği başarıyı Lozan'da gösterememiştir. Kurulan tuzaklara takılarak bu toprakların yetmiş yıl boyunca yaşadığı çözül-

tasfiye amaçlı komplo ve bunun devamı olarak tecrit politikaları en keskin biçimiyle hayata geçirilmektedir.

ABD ve AB arasındaki çelişki bir yönüyle kimin hangi Kürt'ü nasıl kullanacağı noktasında yansımasını bulmaktadır. ABD Güney'de yarattığı işbirlikçi milliyetçi çizgiyi Kuzey'de de yayarak kendini etkin kılmaya çalışırken, AB ise 'devrimcilikten, sosyalistlikten ve liberallikten' devşirdiği kravatlı, beyaz gömlekli mülteci Kürt artıklarını öne sürerek bunu yapmaya çalışmaktadır. ABD'nin öne sürdüğü işbirlikçi Kürt'ün maskesi, din ve tarihsel işbirlikçi misyonun örgütlülüğü olan Nakşibendiciliktir. Bu renk, Türkiye'deki mevcut Erdoğan klığı ile de uyum içindedir. Yine AB'nin kullandığı Kürt bağımsızlıkçı ve demokratik görünüşüyle, yoldan çıkmış kemalizmin günümüzdeki temsilcisi olan CHP ile tersten bir uyum içindedir. Sol maskeli milliyetçiliğin halkları çatıştıran ve kutuplaştıran bu rengi, görünürde düşman gibi olsalar da halkları çatıştıran dış güçlere müdahale zemini oluşturan karakterleriyle 'böl, parçala,

“ABD için iki Kürt vardır; ‘iyi Kürt’, ‘kötü Kürt’. Apo Kürt'ü, Barzani Kürt'ü.

‘İyi Kürt’ halkların başına inecek sopa, tazının önündeki tavşan, kapanın ağızındaki yemdir.

‘Kötü Kürt’ halkların dostu, barışın ve birlikteliğin sesi, özgürlüğün çekim merkezidir.

Bu Kürt ‘terörist’tir, ‘eşkıya’dır, ‘çağ dışı’dır. Dolayısıyla bir an önce tasfiye edilmesi gereken düşmandır. Tasfiyenin sadece rengi, biçimi ve yöntemleri değişebilir.

Ötesi nettir, mutlaka imha edilecektir ya da teslim alınıp uşaklaştırılacaktır.”

ÖNDER APO HEPİMİZİN SESİDİR

Yıllardır kompo, komplonun hedefi ve sonucu olan Önder Apo üzerindeki tecridi tartışıp duruyoruz. Kimileri Önderliği ve üzerindeki tecridi bu kadar tartışmayı esas sorunu tartışmanın önünde bir engel olarak görürken, kimileri ise sürekli aynı konuyu tartışmanın sıkıcılığından ve tekrarın getirmiş olduğu bıkkınlıktan bahsediyor. Sanki Önder Apo'nun İmralı'da, tecrit altında bulunması çok doğal ve kaçınılmaz bir durummuş; herkesin de buna alışması gerekiyormuş gibi bir psikolojik atmosfer yaratılmaya çalışılıyor. Bu yaklaşımların hepsi tesadüfi olmayan ve zaten komployle en ince ayrıntısına kadar hesaplanıp öngörülen ideolojik siyasal stratejiler ve bu stratejilerin üzerine oturtulacağı psikolojik zemin olarak yaratılmaya çalışılan bir sonuçtur.

Herhangi bir topluma ideolojik siyasal bir çizgi kabul ettirilmek istendiğinde, öncelikle bu çizginin üzerine oturtulacağı psikolojik zemini yaratmak, modern siyaset stratejistlerinin esas aldığı temel bir ilke ve işin abecesidir. Dolayısıyla bugün tecrit üzerine konuşmak, tartışmak, yazıp çizmek eğer kimileri için bir bıkkınlık ya da tekrar olarak algılanıp buna alışmaya, alıştırmaya dönük bir eğilim geliyorsa, bunun öngörülen, hesaplanan, yaratılmak istenen bir sonuç olduğunun unutulmasıyla bağlantılıdır. Unutmak ve unutturulmak zaten yaratılmak istenen belleksizleştirilmeyi amaçlar. Buna sosyal psikolojide davranış mühendisliği deniliyor. Belleksizleştirilme ve duyguların öldürülmesiyle ulaşılan bir sonuçtur. Hedef açıktır; 'bıktır, duyarsızlaştır, alıştır, unuttur.' Tecrit ve tecride ilişkin amaçsız olmayan karşıt tartışmaların bütünlüklü hedefi budur. Bu hedefi boşa çıkarmanın formülü ise sade ve nettir; bıkmadan, usanmadan tartışmak, her an duyarlı olmak ve duyarlılıkları bir refleks biçiminde günlük örgüte ve eyleme dönüştürmek, anı yaşamsallaştırmak.

Öyleyse tecridi ve komployu yeniden yeniden tartışmayı ve çözümleme geliştirmeyi, kompo karşıtı temel bir görev olarak ele alıp süreklileştirmek gerekir. Geline aşamada kompo her ne kadar belli aşamalar

katetmişse de eğer istenen sonucu alamıyorsa, bunun temel nedeni, hareketin ve halkın bıkmadan, usanmadan Önderliği gündemde tutması ve sahiplenmesiyle; yine hareketin ve halkın mücadeleye ilişkin gündemini, hedeflerini kompo ve tecrit çerçevesinde ele almasıyla ilgilidir. Bu, başarının olduğu kadar başarısızlığın, güçlü olmanın olduğu kadar güçsüzlüğün de ölçütüdür. Bir tarafta durum böyleyken, diğer taraftan hareketin ve halkın komplo- yu bütünüyle boşa çıkarma hedefini bir türlü istenen sonuca götürememesi de yine belirtilen konulardaki yetersizliklerle izah edilebilir. Yani Önderliği, komployu ve tecridi hiçbir zaman unutmamak, hep tartış- tık, gündemimizde tuttuk, ama tecridi ve komployu boşa çıkaracak yeterli örgütlülü- ğü ve eylemliği de yaratamadık. Önderli- ğin, modernist paradigmanın kendisinde iflas etmesi biçiminde değeri- len- dirdiği komployu aşma du- rumunu pratikleştire- medik.

Önderliğin teslim alınamayan duruşu yeni bir aşama başlatmıştır

Aşılamayan kompo gelinen aşama- da hangi biçim ve görüntülerle kar- şımızda duruyor? Komplonun halen de- ğişik şekillerde sürdürülmesinin hedefle- ri ve dayanakları nelerdir? En son, uzun bir aradan sonra Önderliğin avukatları- la görüşmesi, görüşmede yaptığı açıkla- malar hem Türkiye'de hem de uluslara- rası alanda Kürt sorununun tartışma gündemini yeniden belirledi. MİT, Kürt sorununda yeni stratejilerin oluşturulma- sı gerektiğine dair yeni bir gündem olu- ştururken, bu gündemin önemli bir mad- desi olarak Önderlikle yapılan görüşme- leri ve bu konudaki görevlerini bü- yük bir yoğunlukla gün- d e m e

taşır. Son dönemde yazarından çizeri- ne, yöneticisinden kamuoyuna kadar herkesin temel gündemi Kürt sorunu ve Önder Apo haline geldi. Bu yoğunluktan fazlasıyla rahatsız olan Süleyman Demi- rel kendini tutamayıp, Önderliğin Türkiye gündemine müdahale etmesini kabul edilemez olarak değerlendirdi. Bu, ken- dini tutamama, temsil ettiği misyonun aşılmasına karşı Demirel'in bir hezeyanıdır. Bu kadar yoğun bir tecrit altında ol- masına rağmen, gündeme bu kadar güçlü müdahale etme gücü hiç kuşkusuz Önderliğin kompo ve tecrit karşısındaki duruşuyla bağlantılıdır. Bu, Önderlik si- yasetinin gücü ve bu gücün, bu toprak- larda yarınları temsil eden realitesinin güçlü dayatmasıdır.

Bugünü anlayabilmek için dönüp komplonun başlangıcına ve hedeflerine yeniden bakmak gerekmektedir. Önder- lik üzerine geliştirilen komplonun birinci elden planlayıcısı ve uygulayıcısı olan ABD'nin o dönemdeki bir görevlisi olan McCarty, komplonun hedeflerini üç a- şamalı olarak ele alıyordu. Üç aşamalı kompo ABD'nin Ortadoğu'ya müdaha- lesinin startını temsil ediyordu. Önder- lik de bu durumu, kendisinin ABD'nin küresel saldırısının ilk kurbanı ol- duğu biçiminde değerlendiriyordu. Komplonun ilk aşaması esir ve teslim alma, ikinci aşaması ör- gütü parçalama, üçüncü aşaması ise tecrit içinde çürütüp bitirmeydi.

İlk aşama, Önderliğin esare- tiyle bir yerde görece başarıya ulaştı. İkinci aşama, bütün dayat- ma ve zorlanmalara rağmen, kad- ronun ve halkın duruşuyla önemli oranda boşa çıkarıldı. Çatlamalar olsa da parçalanma gerçekleşmedi. Bu yüzden de kompo üçüncü aşama- da çakılıp kaldı. Önderlik açısından ise komplonun bu aşamaları, sağlanan du- ruş, anlam gücü ve sınırlı da olsa bunla- rın pratiğe yansımalarıyla aşılaraq dör- düncü aşamada seyretmektedir; Önder- lik esir alınmış, fakat teslim alınamamış- tır. Örgüt zorlanmış, ama parçalanma- mıştır. Siyasal olarak kimi yetersizlikler olsa da bitmeden çok açılım ve güçlen- me yaşanmıştır. Dördüncü aşamanın hedefi, oluşturulan siyasal çizginin ör- gütsel planda kendi dinamikleriyle doğru buluşmasıdır. Bu aşamanın temel dina- mikleri eşitlik, özgürlük ve adalet üzerin- de Ortadoğu halklarının örgütlendirilip harekete geçirilmesidir. Kürt dinamiği bu siyasal çizgiyi önemli oranda algılayıp sahiplenmiştir. Türk, Arap ve Fars halkla- rı ise komployu çözemededen kaynaklı nedenlerden dolayı, daha çok komplo- nun yedeği durumunda kalmıştır. Bu an- lamda komployu boşa çıkarma hedefi- ne ulaşmak, halklar arasında bu bi- linci, örgütlülüğü ve duruşu yarata- cak pratiği açığa çıkarmakla mümkündür. Son dönemlerde Türkiye kamuoyunda bütün ye- tersizliklere ve gündem belirle- yenlerin bütün saptırmalarına rağmen, Önderliğin temel bir gündem haline gelmesi dör- düncü aşamanın giderek ge- lişme eğilimi gösterdiğini açığa çıkarmıştır. Bu noktada belirleyici olan Önderliğin teslim alınamayan duruşu, aşılamayan anlam gücü ve siyasal yaratıcılığındaki akışkanlık ve akıcılıktır.

Kürt realitesine karşı hesapların boşa çıkarıldığı yer İmralı'dır

Bu noktada sorgulanması gereken iki duruş vardır. Birincisi, komplocu güçlerin duruşudur. Bütün dayatmalarına rağmen, Önderliği aşamamaları komplo- cu güçlerde bir çatlama ve giderek dağıl- ma eğilimini açığa çıkarmıştır. Keskin uç- lar her ne kadar imhada ısrar etseler de daha stratejik ve çok boyutlu düşünenler farklı alternatifleri gündemlerine almaya başlamışlardır. ABD'nin Kürt sorununda yapmaya çalıştığı açılımlar ve Türk MİT'inin son dönemdeki girişim ve açık- lamaları bu konudaki iç çelişki ve çatış- malarını göstermektedir. Bu çelişki ve çatışmaların aktörleri elbette sadece Türki- ye ve ABD değildir. Başta Avrupa ve çe- şitli Ortadoğu ülkelerinin de dahil olduğu kompo, her aktörün kendi amaçları doğ- rultusunda sonuca götürmek için farklı yol ve yöntemleriyle çelişkili ve çatışmalı bir biçimde devam etmektedir. Komplo- cuların arasındaki bu çelişki ve çatışma- lar Önderliğin direniş tavrıyla giderek der- rinleşip keskinleşme eğilimi göstermekte- dir. Bir irade çatışması olan kompo ve di- reniş çizgisi arasındaki mücadele, irade- sini güçlü ortaya koyanın karşısında di- ğer iradenin parçalanıp dağılması diya- lektiğine göre işleyecektir. Dağılıp parça- lanan irade, giderek hedef aldığı irade yerine kendi iç çatışmalarında tükenme- ye doğru giderken, direnen irade ise güç- lenip büyüyecektir. Bu anlamda komplo- yu boşa çıkarmanın önemli bir yönü de komplocular arasındaki bu çelişki ve çatışmaları doğru tespit edip derinleştir- mektir. Mevcut durumda komplonun en zayıf noktalarından birisi olarak gelişen bu çelişkili ve çatışmalı durum, Önderli- ğin geliştirdiği çizgi tarafından hem açığa çıkarılmakta hem de derinleştirilmektedir.

İkincisi, kompo karşısında, Önderlik çizgisi ekseninde gelişen çizginin doğru yaşamsallaştırılması sorunudur. Kendi duruşuyla, yarattığı paradigmal değişim gücüyle ve bunu pratikte temsil etme du- ruşuyla komployu boşa çıkaran Önderli- ği, siyasal, örgütsel ve eylemsel planda yeterince temsil edemeyen hareketin durumu bir nevi komploculara umut ver- mektedir. Önderliği kompo öncesinde olduğu gibi kompo sonrasında da zama- nında anlayıp uygulama sorunları yaşı- yan militan ve öncünün duruşundaki ye- tersizlikler, irade çatışmasında komplo- cuların zayıflık olarak görüp yüklenikle- ri ve bunun üzerinden iradi kırılmayı da- yattıkları noktadır. Bundandır ki komplo- cular kendi başına bütünlüklü bir irade ve bu iradenin güç haline gelmesi olan politik, örgütsel ve eylemsel planda ken- dini üretme sorunları yaşayan hareket ile Önderliğin arasına mesafe koyarak ira- dede parçalanma yaratmaya çalışmak- tadırlar. Bu anlamda komplonun neden- lerinden birisi olarak ortaya konan 'yeter- siz yoldaşlık' gerçeği, tecridin ve imha- nın bu düzeyde dayatılmasının da zemi- ni olmaktadır. Komplonun iki irade ara- sındaki çatışması, güncel siyaset, bölge ve dünya dengeleri içinde varolan çatış- malara da yansımaktadır. Bu anlamda kompo belli bir konjonktürün nedeni ol- duğu kadar, mevcut konjonktürel duru- mun da dengelerini, çelişkilerini, çatış- malarını ve bunların bütün renklerini yansıtan bir prizmadır.

devamı 27'de